

Efterretninger

om

den danske og norske Søemagt,

udgivne af

W. G. Garde

Capitain i Søs-Etaten.

Andet Bind.

Kjøbenhavn, 1833.

Paa Udgiverens Forlag,

Trykt hos J. D. Qvist, Bog- og Nodetrykker,

Østergade Nr. 53.

Ved den mig meddeelte liberale Tilladelse til at afbenytte Archiverne, og den Velvillie, jeg har mødt hos de derved ansatte Embedsmænd, har jeg seet mig istand til at udvide Planen for disse Efterretninger, som jeg derved troer at give en temmelig fuldstændig Oversigt over Søe-Magtens Historie. Krigs-Begivenhederne tillader Værkets Omfang kun at meddele summarisk, og jeg maa saaledes gjentage min Begjæring om ei at betragte dette Arbeide som en Søe-Krigs-Historie. Alt det, der er anført, er grundet paa Archiv-Documents, hvor ikke trykte Beretninger med Henviisning til dem ere optagne; dog har jeg, for at samle og sætte Begivenhederne i deres rette Stilling, uden at binde mig til nogen enkelt Forfatter, angivet disse saaledes, som jeg troer dem uomtvisteligt historiske. De Udgaver, som ere fulgte af de 2de Skrifter, hvortil der især er henviist, ere Rothes *Tordenskiolds Liv og Levnet in quarto*, Kjøbenhavn 1747-50 og Hojers *Friderich den 4des Historie*, Tøndern 1829.

Efterretninger, ere nogle blevne bogstaverede forskjelligt; i de generale Lister, hvormed det er Hensigten at slutte Værket, vil imidlertid den nøiagtigste, originale Bogstavering findes.

Kjøbenhavn, i April 1833

Udgiveren

Indholds-Registeret har jeg søgt at gjøre saa fuldstændigt, som muligt, for at lette Brugen af dette Skrift som Haand-bog, og deri samlet enhver Begivenhed, ligesom jeg i Navne-Registeret har samlet Alt, hvad Skriftet inneholder om de enkelte Skibe og Mænd.

Ved at finde originale Underskrifter, efterat Navnene allerede vare trykte efter de dengang havde, meest autentiske

I Deceniet fra Aaret 1700 til 1709 begge inclusive bestod Flaaden af:

Orlogskibene:	Kanoner:	Mand:
Und. Lag pd.	Antal	
<i>Fridericus Quartus</i>	36.	110. 950.
<i>Christianus Quintus</i>	24.	100. 662.
<i>Dannebroke</i>	24.	94. 680.
<i>Nye Elephant</i>	36.	90. 794; af Stabl. 14. April 1703. **
<i>Justitia</i>	24.	90. 725; løb af Stabl. 1707.
<i>Printz Friderich</i>	24.	84. 615.
<i>Gamle Elephant</i>	24.	84. 580; sidste Gang anført paa Listen for 1708.
<i>Tre Kroner</i>	24.	84. 554.
<i>Norske Løve</i>	18.	82. 528.
<i>Mars</i>	18.	80. 540.
<i>Tre Løve</i>	24.	78. 529.
<i>Prindtz Christian</i>	24.	76. 529.
<i>Sophia Hedeveg</i>	24.	76. 529.
<i>Churprintzen</i>	18.	74. 534.
<i>Mercurius</i>	18.	74. 534.
<i>Wenden</i>	24.	72. 550; sat i Vandet 30. Mai 1706.
<i>Dronning Lovisa</i>	24.	70. 550. sat i Vandet 8. Dec. 1701.
<i>Haffruen</i>	24.	70. 520; sat i Vandet 31. Mai 1704.
<i>Jylland</i>	24.	70. 520;
<i>Printz Georg</i>	18.	70. 490.
<i>Besckiermeren</i>	24.	64. 490; i Vand. 1708.
<i>Ebenetzer</i>	24.	64. 490; liges. 11 Dec. 1709.
<i>Dragen</i>		64. 300; sidste G. paa Listen 1702.
<i>Charlotta Amalia</i>	18.	60. 446.
<i>Anna Sophia</i>	18.	60. 440.
<i>Svanen</i>	14.	60. 300.
<i>Christianus Quartus</i>	18.	56. 393.
<i>Fridericus Tertius</i>	18.	56. 391.
<i>Guldenlew</i>	12.	56. 334.
<i>Printz Carl</i>	18.	54. 404.
<i>Printz Wilhelm</i>	18.	54. 404.
<i>Oldenborg</i>	18.	52. 398.
<i>Nellebladet</i>	18.	52. 360.
<i>Sverdfisken</i>	18.	52. 350.
<i>Tomleren</i>	18.	52. 350.
<i>Fyen</i>	18.	50. 400; sat i Vandet 9. Mai 1705.
<i>Island</i>	18.	50. 400; bygt i Neumühlen 1706.
<i>Nye Delmenhorst</i>	18.	50. 400; sat i Vandet 2. Apr. 1707.
<i>Slesvig</i>	12.	50. 290.

Orlogskibene:	Kanoner:	Mand:
Und. Lag pd.	Antal	
<i>Lindormen</i>	12.	50. 290; ophug. 1705.
<i>Engelen</i>	12.	50. 281.
<i>Delmenhorst</i>	12.	48. 275.
<i>Neptunus</i>	12.	44. 258.
Fregatterne:		
<i>Siøehunden</i>	8.	40. 156.
<i>Hoyenhald</i>	8.	30. 140; i Vand. 1708.
<i>Raae</i>	8.	30. 140; ligel. 1709
<i>Hvide Falk</i>	6.	26. 118.
<i>Lossen</i>	4.	26. 90.
<i>Heyren</i>	6.	24. 114.
Kongens Jagt <i>Kronen</i>	6.	24. 80.
<i>Christiansøe</i>	6.	20. 80; første G. paa Listen 1707.
<i>Postillionen</i>	6.	20. 80; i Vand. 1701, forliist 1706.
<i>Færøe</i>	6.	20. 70; første Gang paa Listen for 1709.
<i>Ørnen</i>	4.	20. 70.
<i>Maagen</i>	4.	20. 70.
Snauerne:		
<i>Svermeren</i>	4.	16. 70.
<i>Frøken Elske</i>	3.	16. 58.
<i>St. Johannes</i>	4.	16. 58; sidste Gang paa Listen for 1702.
<i>Jagt Elephanten</i>	4.	16. 50;
<i>Packan</i>	4.	16. 64;
<i>Phoenix</i>	4.	12. 64;
<i>Mynden</i>	3.	12. 50;
<i>Flyende Abe</i>	3.	12. 50;
<i>Andricken</i>	3.	12. 50;
<i>Snarensvend</i>	3.	12. 50;
<i>Makreelen</i>	2.	8. 36;
<i>Flyende Fisk</i>	2.	8. 36;
Bombardeer-Skibene:		
<i>Hecla</i>	8.	10. 50.
<i>Pram</i>	3.	8. 30.
Koffardie-Skibene:		
<i>Ringende Jacob</i>	3.	8. 20; sidste Gang paa Listen for 1703.
<i>Graa Kat</i>	3.	8. 20.
<i>Hvide Fortuna</i>	3.	8. 20.

* Skibenes Armering og Bemanding var paa de Tider ofte forskjellig hvert Aar, formodentlig bestemtes dette efter de Kanoner, man havde, og de Expeditioner, Skibene udsendtes paa. Her er anført, hvortil de vare bestemte fra Begyndelsen af.

** De nye byggede Skibe, hvorved der ei er anført nogen Byggeplads, ere forferdigede paa Holmen i Kjøbenhavn.

Koffardie-Skibene:	Kanoner:	Mand:		Galeierne:	Kanoner:	Mand:	
	pd.	Antal				pd.	Antal
<i>Siuf-Stiernen</i>	3.	8.	20.	<i>Nye Christiansandske</i>		7.	20; bygget 1706 i Christiansand.
<i>Eenighed</i>	3.	8.	20.	<i>Lindormen</i>		6.	14.
<i>Kruset</i>	3.	8.	20.	<i>Christianus Quintus</i>		4.	20; ophug. 1708.
<i>Saug Bom</i>	3.	8.	20; kun paa Listen for 1702 og 3.	<i>Duck-Anden</i>		3.	12; ophug. 1707.
<i>Norske Bonde</i>	3.	8.	20; første Gang anført 1702; forliist paa Læssøe 1704.	<i>Friderich</i>		3.	12; ligeledes.
<i>St. Marcus</i>	3.	8.	20; første Gang paa Listen for 1706.	<i>Windhunden</i>			6.
<i>Sorte Hane</i>	3.	8.	20; første Gang anført 1706.	Bregantin <i>Næsuiis</i>			6.
<i>Haabet</i>	2.	6.	20	Skjærbaaden Nr. 1.			
<i>Helena</i>	2.	6.	20	— Nr. 2.			
<i>Raufnen</i>	2.	6.	20	— Nr. 3;	bygget i 1702 i Christiansand.		
<i>Stok-Fisken</i>	2.	6.	20	— Nr. 4;	ligeledes.		
<i>Gak med</i>			9; første Gang anført 1702.	— Nr. 5;	bygget i 1703 sammesteds.		
Brandere, 6 Stkr. med		36.	120; kun anført 1700.	— Nr. 6;	ligeledes.		
Galiøth <i>Pommerantzen</i>			første Gang anført paa Listen for 1702.	— Nr. 7;	bygget i 1707 sammesteds.		
— <i>Citronen</i>			ligeledes.	— Nr. 8;	ligeledes.		
Paa Elben ved Glückstadt:				Søe-Etatens faste Officiierer fra Aaret 1700 til 1709 begge inclusive vare:			
Orl.Sk. <i>Ditmarschen</i>	24.	50.	402; bygget ved Neumühlen 1704.	General-Admiral:			
Fregatterne:				Baron Jens Juell, død den 23de Mai 1700.			
<i>Stormarn</i>	18.	44.	297; bygget sammest. 1703.	General-Admiral-Lieutenant:			
<i>Hommeren</i>	18.	32.	248; erobret af de Svenske 1700.	Grev Ullrich Christian Guldenlew.			
<i>Dragoneren</i>	12.	28.	168; ophug. 1702	Admiraler:			
<i>Flyende Dragon</i>	4.	16.	77; kjøbt d. 20. Marts 1700 for 6900 Rd.	Friderich Gedde			
Jagterne				Mathias von Paulssen			
<i>Haffruen</i>		12.	50; sidste Gang anført 1706.	Cristoffer Ernst von Stöcken			
<i>Meerminn</i>	3.	12.	55.	Schoutbynachter:			
<i>Junkeren</i>	3.	10.	45.	Johan Schinckell, død 1703.			
<i>Printz Friderich</i>	3.	10.	45.	Christian Wjbe, afgæet 1704.			
<i>Printz Christian</i>	3.	8.	23; kun anført 1703.	Niels Lauritzen Barfod, Com.Capt. 1700, Command. d.8 Marts 1701, Schoutbyn. d. 17 Marts 1703.			
<i>Thoren Scheut</i>	3.	8.	23.	Peter Raben, ligesaa avanceret.			
<i>Nye Jagt</i>	2.	6.	23; sidste Gang aført 1707.	Hans Schiønebøll, Com.Capt. 1700, Command. d. 8 Marts 1701, Schoutbyn. d. 20 Decbr. 1704.			
<i>Cronen</i>		6.	22.	Aman la louche Duperon, ligeledes avanceret, druknet paa Kjøbenhavns Rhed i September 1706.			
<i>Støren</i>	2.	6.	23; sidste Gang anført 1704.	Knud Reedtz, Com.Capt. 1700, Command. d. 8 Marts 1701, Schoutbyn. d. 20 Decbr 1704.			
I Christiansand:				Christen Thommessen Seehestedt, ligeledes.			
Galei-Fregatten <i>Weck Op</i>		8.	20.	Claus Günthelberg, Equipagemest. 1700, Command. d. 24.Marts 1703, Schoutbyn. d. 13 Febr. 1708.			
Galeierne:				Commandeur:			
<i>Norske Løve</i>	10.	7.	20; ophug. 1708.	Peter Beesemacher, Pensionist til 1709.			
<i>Nye Kjøbenhavnske</i>		7.	20.	Jørgen Bjørn, Com.Capt. 1700, Command. d. 8 Marts 1701, Afsked d. 20 Sept. s.A.			
				Wichman Pedterssen Hofftmann, Com.Capt. 1700, Command. d. 17 Marts 1703.			
				Georg Carstens Nybur, ligeledes.			
				Olaus Judichær, Eqvipagem. 1700, Command. d. 24 Marts 1703.			
				Iver Huitfeldt Teunissen, Com.Capt. 1700, Command. d. 2 Juni 1704.			

Commandeurer:

Jost Juell, Com.Capt. 1700, Command. d. 2 Juni 1704.
Magnus Sehestedt, Com.Capt. 1700, Command. d. 20 Decbr. 1704.
Michel Michelsen, ligesaa avanceret, død 1708.
Jørgen Liebedantz, Capt. 1700, Com.Capt. d. 18.Febr. 1701, Command. d. 9 Marts 1708.
Frantz Trojel, Capt. 1700, Com.Capt. d. 8 Febr. 1701, Command. d. 23 Marts 1708.

Commandeur-Capitainer:

Cornelius M. Boomfelt, Pension indtil 1705.
Erik Madsen Lork, Afsked 1700.
Micheal de Vos, afsat d. 7 Juni 1701.
Jørgen Carstesen, kun paa Listen 1700.
Friderich Held, casseret d. 1 August 1702.
Christian Munk.
Jørgen Scheel, død i Juli 1704.
Hans Schrøder, død 1701.
Thies Carsten Nybur, Capt. 1700, Com.Capt. d. 17 Marts 1703.
Jørgen Bille, Capt 1700, Com.Capt. d. 17 Marts 1703, afsked d. 23 Octbr. 1703.
Nicholas Henrich Hartwigs, Capt. d. 30 Januar 1700, Com.Capt. d. 12 Jan. 1704, død 1708.
Daniel Jacob Wilster, Capt. 1700, Com.Capt. d. 31 Jan. 1705.
Hinrich Gude, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 30 Jan. s.A., Com.Capt. d. 31 Jan 1705.
Peter Hiort, Capt. 1700, Com.Capt. d. 9 Marts 1708.
Otto Jacob Thambsen, Ltn. 1700, Capt.Ltn. d. 30 Jan. s.A., Capt. d. 26 Marts 1703, Com.Capt. d. 16 April 1709.

Capitainer:

Peter Ovesen, kun paa Listen 1700.
Marten van Beckum, død 1702.
Peter P. Besemacker, afsat d. 7 Juni 1701.
Peter Koningh, død i Juni 1705.
Simon Petersen Elkie, Afsked 1701.
Søren Munk.
Jørgen Grabner, død 1700.
Christian Ludvig Fuchs, død 26 Jan. 1707.
Eggert Christian Knudt.
Lars Larsen Stavanger.
Carsten Floris, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 30 Jan. s.A., død d. 11 Marts 1709.
Cristopher Christophersen, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 30 Jan. s. A.
Mickel Cornelisen Boomfeldt, ligeledes.
Ebbe Ulfeldt Gedde, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 30 Jan. s.A., Afsked d. 28 Juli 1705.
Peter Worm, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 30 Jan. s.A., død 1702.
Jochim Brutt, Pr.Ltn. 1700, Capt. d. 17 Juni s.A.
Stephan Schacht, Capt. Gage 27 Sept. 1702, casseret d. 13 Sept. 1704.
Hans Herman Biørn, Capt.Charact. d. 15 Novbr. 1702, virkelig Tjeneste d. 10 Novbr. 1705.
Samuel le Cercler De Lamonerie, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 17 Marts 1703.
Hans Christopher von Offenberg, ligeledes.

Capitainer:

Andreas Dreyer, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. d. 30 Jan. s.A., Capt. d. 12 Jan. 1704, død 1708.
Christian Carl von Gabel, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. d. 30 Jan s.A., Capt. d. 1 August 1704.
Wilhelm Reesen, Ltn. 1700, Capt.Ltn. d. 30 Jan. s.A., Capt. d. 31 Jan. 1705.
Bertel Bartholin, ligeledes.
Pofvel Holst, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. d. 30 Jan. s.A., Capt. Charact. 18 Marts og Gage 22 Mai 1705.
Friderich Christian Wind, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. d. 30 Jan. s.A., Capt.Char. d. 4 Juli 1705, Gage 28 Juli 1705, død 1707.
Lauritz Walckendorph, Capt.Ltn. 1700, Capt. d. 19 Marts 1707.
Jacob Pahl, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. d. 30 Jan. s.A., Capt. d. 9 Marts 1708.
Edvard Deichman, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 21 Juli 1703, Afsked 22 Decbr. 1705, Capt. 13 Apr. 1708.
Ulrich Kaas, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt. Charact. 14 April 1708, Gage 16 Apr. 1709.
Christian Thomasen Carl, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Ltn. 31 Jan. 1705, Capt. Charact. 14 Apr. 1708, Gage 16 Apr. 1709.
Andreas Rosenpalm, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Charact. 8 Octbr. 1708.
Pieter Vecke, Capt. 1 Marts 1709.
Capitain-Lieutenanter
Claus Mortensen, død 1704.
Jacob Dof.
Jens Svensen Gad, død 19 Febr. 1702.
Cort Teunissen, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., død i April 1706.
Hans Carstensen Garde, ligesaa avanceret.
Jacob Klauman, kun paa Listen 1700.
Johan Georg Müller, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., Pension fra 1703 af.
Niels Jacobsen Tofte, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan s.A., død i April 1706.
Peter Wilders, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A.
Johan Hansen Grønning, Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., casseret 11 August 1705.
Friderich Meierkron, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., anført for at have absenteret sig 1702.
Christian Hendrich von Hatten, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. 30 Jan. s.A., død 1702.
Jacob Reitzer, ligeledes.
Erich Olsen Lygaard, uden Gage 4 Mai 1700, Afsked 1 Novbr. 1704.
Olaus Falck, Pr.Ltn. 1700, Capt.Ltn. Charact. 30 Mai 1701, Gage 31 Jan. 1702, sidste Gang paa Listen 1707.
Hans Knopf, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Ltn. 12 Jan. 1704.
Carsten Nybur, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Ltn. 3 Mai 1704, død 1706.
Friderich Christian Undall, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Ltn. 31 Jan. 1705.
Johan Wibe, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Ltn. 31 Jan. 1705.
Edvard Philip Paulsen, Capt.Ltn. Charact. 9 Mai 1705, Gage 8 Mai 1706.

Capitain-Lieutenanter:

Hans Lasson, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan. s.A., Capt.Ltn. 1 Sept. 1705.

Anders Torbiørnsen, Pr.Ltn. 17 Febr. 1700, Capt.Ltn. 1 Sept. 1705, død 1708.

Hieronimus Pedersen, Pr.Ltn. 17 Febr. 1700, Capt.Ltn. 19 April 1706.

Christian Boysen, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 17 Febr. 1700, Capt.Ltn. 19 April 1706.

Michel Bille, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 17 Marts 1703, Capt.Ltn. 4 Jan. 1707.

Status Becker, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 17 Marts 1703, Capt.Ltn. 19 Marts 1707.

Christian von Kalneyen, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 17 Marts 1703, Capt.Ltn. 4 Novbr. 1707.

Lauritz Christopher Ulfeld, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 17 Marts 1703, Capt.Ltn. 9 Marts 1708.

Casper von Haugwitz, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 17 Marts 1703, Capt.Ltn. 9 Marts 1708.

Floris Friis, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 17 Marts 1703, Capt.Ltn. 16 April 1709.

Rasmus Krag, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 21 Juli 1703, Capt.Ltn. 15 April 1709.

Rasmus Juell, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. Char. 21 Juli 1703, Gage 3 Mai 1704, Capt.Ltn. 5 Aug. 1709.

Jaques Anth. Gill. Prepotin Corbiørn, U.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 31 Jan. 1705, Capt.Ltn. 4 Oct. 1709.

Claus Wordeman, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, Pr.Ltn. 31 Jan. 1705, Capt.Ltn. 4 Oct. 1709.

Anthoni Sandtfuchs, Pr.Ltn. 1 Aug. 1705, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Seneca Christoffersen Hageborn, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 1 Sept. 1705, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Wiglas von Schindel, Und.Ltn. 17 Marts 1703, Pr.Ltn. 23 Jan. 1706, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Hans Kaas, Und.Ltn. 5 Febr. 1701, Pr.Ltn. 19 Apr. 1706, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Hans Jensen Snidstorph, Und.Ltn. 17 Marts 1703, Pr.Ltn. 18 Mai 1706, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Christian König, Und.Ltn. 17 Marts 1703, Pr.Ltn. 20 Novbr. 1706, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Søren Høyer, Und.Ltn. 17 Marts 1703, Pr.Ltn. 3 Jan. 1707, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Christian Ehlers, Und.Ltn. 14 Febr. 1705, Pr.Ltn. 4 Novbr. 1707, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Michael Sude, Und.Ltn. 14 Febr. 1705, Pr.Ltn. 9 Marts 1708, Capt.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Premier-Lieutenanter

Werner Parsberg, kun paa Listen 1700.

Thomas Gottlieb von Plessen, Und. 1700, Pr.Ltn. 1701, Afsked 11 April 1702.

Tobias von Hagen, Und.Ltn. 1700, Pr.Ltn. 30 Jan s.A., død 1708.

Niels Olsen Rørøen, sidste Gang paa Listen 1701.

Stephan Møller, Pr.Ltn. 17 Febr. 1700.

Niels Rosenkrantz, Und.Ltn. 17 Marts 1703, Pr.Ltn. 19 Marts 1707, Afsked 4 Juni 1708.

Thomas Friderich Brandt, Und.Ltn. 30 Mai 1705, Pr.Ltn. 9 Marts 1708.

Lauritz Reesen, Und.Ltn. 14 Febr. 1705, Pr.Ltn. 17 Juni 1708.

Premier-Lieutenanter:

Thor Jensen, Und.Ltn. 14 Febr. 1705, Pr.Ltn. 16 April 1709.

Hendrik Brant, Und.Ltn. 19 Jan. 1706, Pr.Ltn. 16 April 1709.

Johan Wulff Brandt, Und.Ltn. 20 Febr. 1706, Pr.Ltn. 5 August 1709.

Peter Hansen, Und.Ltn. 20 Febr. 1706, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Jens Juell, Und.Ltn. 20 Febr. 1706, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Cornelius Blickfeldt, Und.Ltn. 20 Febr. 1706, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Boldevin Brun, Und.Ltn. 19 April 1706, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Mogens Friis, Und.Ltn. 18 Mai 1706, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Ulrich Friderich Riis, Und.Ltn. 30 Jan. 1700, casseret 1705, igjen Und.Ltn. Charact. 28 August 1706, Gage 4 Jan 1707, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Niels Banner, Und.Ltn. 20 Novbr. 1706, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Bent Erichsen, Und.Ltn. 10 Marts 1707, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Johan Anthon von Paulssen, Und.Ltn. 10 Oct. 1707, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Gerhart Sievers, avanceret ligeledes.

Hans Jacob Rostgaard, Und.Ltn. 16 April 1708, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Diderich Reimers, Und.Ltn. 17 Juni 1708, Pr.Ltn. 4 Octbr. 1709.

Ulrich Friderich Suhm, Und.Ltn. 16 April 1709, Pr.Ltn. 4 Octbr. s.A.

Friderich Hoppe, avanceret ligeledes.

Jacob Friborg, Und.Ltn. 5 August 1709, Pr.Ltn. 4 Octbr. s.A.

Anders Rasmussen Seirøe, Und.Ltn. 7 Octbr. 1709, Pr.Ltn. 4 Octbr. s.A.

Boye Hemstrup, ligeledes.

Christopher Lauritzen Handtberg, ligeledes.

Peter Torstensen, ligeledes.

Jochum Friis, ligeledes.

Under-Lieutenanter

Mathias Hansen, 30 Jan. 1700, anført som absenteret 1702.

Arent Christiansen Bergen, 30 Jan. 1700, sidste Gang paa Listen 1702.

Mogens Paulsen Holm, ligeledes.

Mathias Johansen Kock, 30 Jan. 1700.

Hans Wrede, ligeledes.

Michel Putgens, 29 Octbr. 1701.

Henrich Bielcke, 17 Marts 1703, Afsked 31 Marts 1705.

Peter Sivertz, 17 Marts 1703, Afsked 10 Mai 1704.

Sievert Lutzov, 12 Jan. 1704, kun d.A. paa Listen.

Andreas Braem, 14 Febr. 1705, kun d.A. paa Listen.

Christian Friderich Mohrsen, 9 Marts 1708 uden Anciennitet og Gage.

Mogens Petersen Herlof, 7 Octbr. 1709.

Johan Hansen Møller, ligeledes.

Poul Christian Brun, ligeledes.

Mathias Løve, ligeledes.

Peter Ohnsorg, ligeledes.

Peter Hofftmann, ligeledes.

Christian Vosbein, ligeledes.

Friderich von Rehder, ligeledes.

Ulrich Friderich Smidt, ligeledes.

Friderich Neuspitzer, ligeledes.

Jens Rosenpalm, ligeledes.

Under-Lieutenanter:
 Simon Sievers, 7 Octbr. 1709.
 Niels Petersen Lind , ligeledes.
 Michael Wibe, ligeledes.
 Johan Edvard Helms, ligeledes.
 Christianus Qvintus Bornholm, ligeledes.
 Johan Conrad Wodrof, ligeledes.
 Friderich Boysen, ligeledes.
 Frantz Corfitz Arnfeldt, ligeledes.
 Henrich Gunthelberg, ligeledes.
 Wilhelm Lemvig, ligeledes.
 Tønnes Magnus Friis, ligeledes.
 Jacob Hegelund, 1 Novbr. 1709

Ober-Krigs-Secretair, som refererede Kongen alle militaire Sager og parapherede de desangaaende udfærdigede Befalinger og Resolutioner, var i dette Decenium Geheimeraad Christian von Lentz. Admiralitetet bestod, efter den i 1ste Bind Pag. 88 anførte kongelige Resolution af den 21de October 1699, af alle Flagmaendene og desuden efter en Befaling, dateret den 30te April 1701, af 2 Commandeurer, som hvert halve Aar skifteviis indtraadte deri; imellem disse Sidste skulde, ifølge en Ordre af den 31te Marts 1705, de til Commandeurer udnævnte Eqpipage-Mestere Günthelberg og Judichær regnes. Civil-Deputerede vare: Justits- og Admiralitets-Raad samt Under-Admiralitets-Præsident Christian Schøning, som døde i Aaret 1703, og Admiralitets-Raad og Secretair Peter Worm. General-Commisariatet, som baade besørgede Land- og Søe-Etatens Oeconomie, bestod af:

Geheimeraad Christian von Lente,
 Geheime- og Etatsraad Claus Hendrik Vieregg, udnævnt
 14de Januar 1704,
 — — von Eickstedt, udnævnt 1709,
 Etatsraad Reinholt Meier, som afgik 1701,
 — Ole Hansen,
 — Friderich Christian Adeler og

Justitsraad Christopher Jochum Giese.

Holmens Chef i Kjøbenhavn eller, som det da endnu kaldtes, Admiral var C. E. von Støcken; Eqpipagemester var Claus Günthelberg; Eqpipage- og Fabrik-Mester Olaus Judichær; Commandant paa Toldboden Commandeur W. P. Hofftmann. Chef for Søe-Eqipagen i Glückstadt var Admiral M. v. Paulssen. Som Chef for det christiansandske Værft afløste Schoutbynacht C. Wjbe den 5te April 1701 igjen Commandeur J. Biørn, der den 20de September s.A. afgik fra Søe-Etaten, og hvem det blev tilladt at overtræde i det ostindiske Compagnies Tieneste, som Commandant paa Fæstningen Dansborg; den 3die Novbr. erholdt Biørn Schoutbynachts Character. Efter Wjbe blev, under Kongens Ophold i Norge, den 2den Juli 1704 den senere ved *Dannebrog*s Forsvar i Kjøgebugt berømte Commandeur I. Hvitfeldt Teunissen Chef for Søe-Eqipagen i Christiansand, hvorfra han igjen blev afløst den 29de August 1707 af Commandeur G. C.

Nybur. Vice-Commandant paa Fæstningen Christiansøe var Major von Hofman, indtil den 9de August 1709, da Capitain Stibolt afløste ham; den 19de November 1709 blev Oberstlieutenant von Halbruck ansat som „*Ober-Commandant*“.

Betalings-Reglementet for Aaret 1700 nævner:

1	General-Admiral, som gageredes med Ministrene		
1	— — Lieutn. med Gage	5000	Rd.
3	Admiraler á 1800 Rd.	5400	—
1	Schoutbynacht	700	—
1	Commandeur. som Pension	500	—
9	Commandeur-Capitainer á 500 Rd.	4500	—
9	— — á 450 —	4050	—
1	Com.Capt., Commandant paa Toldb.	300	—
1	— — , som Pension	400	—
21	Capitainer á 300 Rd.	6300	—
1	— — , som Permitt.	150	—
25	Capt.Ltn. á 250 Rd.	6250	—
15	Prem. — á 200 —	3000	—
15	Und. — á 150 —	2250	—
24	Lær. 12 á 100 Rd., 12 Matr. Gage	1741	— 64 sk.

Søe-Etatens Civil-Betjenter:

1	Adm.Raad og Vice-Præs. i Underretten *	615	Rd.	sk.
1	Adm.Raad og Adm. Secretair	630	—	—
1	Copiist ved Admiralitetet	150	—	—
1	Krigs-Commissair og Bogholder Niels Justesen	750	Rd.	
	Til Skriver-Materialier	240	—	
		— — —	990	— —
3	Copister á 150 Rd.		650	— —
1	Medicus, Johan Buckwalt		600	— —
1	Eqvipage-Mester		500	— —
1	— — og Fabrik-Mester		500	— —
1	Fabrik-Skriver		150	— —
1	Eqvipage-Skriver med 4 Copister	400	Rd.	
	Til Skriver-Materialier	90	—	
		— — —	490	— —
1	Inventarie- og Takkelage-Skriver	200	Rd.	
	Til Skriver-Materialier	15	—	
		— — —	215	— —
	Fiskal**		400	— —
1	Mynst.-Comsr. N. Klawman	600	Rd.	
	Til Skriver-Materialier	90	—	
		— — —	690	— —

* Hertil blev den 23de Juni 1703, efter Schønings Død, Daniel Mathesius udnævnt.

** Hertil blev den 30te Septbr. 1704 Nicolaus Friesse udnævnt.

2	Material-Forvaltere, Ibsen og Tideman á 400 Rd.	800	Rd.			Til Koffardie-Fartøierne	3000	Rd.	sk.
	Til Skriversmaterialier hver 20 Rd.	40	—			Til Medicamenter for Søe-Etaten	300	—	—
		— — —	840	Rd.	sk.	Til Lys og Brænde ved alle Søe-Etatens Comp- toirer og Vagter	600	—	—
						<i>Ved de 3 „Deelinger“</i>			
1	Mynst.- og Eskadre-Skriv. B. Christensen for sig selv og 1 Skriv.	500	Rd.			20 Skippere	á 96	Rd.	1,920 Rd.
	Til Skriversmaterialier	45	—			20 Skippere	á 78	—	1,560 —
		— — —	545	—	—	30 —	á 58	—	1,740 —
1	Tømmer-Skriver, C. Ohnsorg	400	Rd.			12 Høibaadsmænd	á 30	—	360 —
	Til Skriversmaterialier	30	—			8 —	á 28	—	224 —
		— — —	430	—	—	10 —	á 26	—	260 —
1	Veiermester, P. Wartberg	300	Rd.			30 — mather	á 18	—	540 —
	Til Skriversmaterialier	12	—			12 Skibmænd	á 24	—	288 —
		— — —	312	—	—	18 —	á 22	—	396 —
1	Navigations-Skole-Directeur, Jørgen Dinis- sen Opendorph *			300	—	30 — mather	á 18	—	540 —
1	„Trompeter“, foruden Skippers Kost, naar han var til Søes,			150	—	30 Qvarteermestere	á 24	—	720 —
1	Skifteskriver			80	—	60 —	á 22	—	1,320 —
1	Smeddeskriver	130	Rd.			30 Sergeanten	á 24	—	720 —
	Til Skriversmaterialier	6	—			30 Corporaler	á 24	—	720 —
		— — —	136	—	—	30 Profos-Svende	á 24	—	720 —
1	Reberbane-Skriver	130	Rd.			4 Tambourer	á 16	—	64 —
		6	—			3000 Matroser	á 16	—	48,000 —
		— — —	136	—	—	30 Dreng	á 12	—	360 —
						30 —	á 8	—	240 —
						40 Tømmermandslæringer	á 8	—	320 —
1	Skriver ved Bageriet			72	—	Kosten til „Deelingeres“ Mandskab, hvoraf de 40 ældste Skippere erholdt 2 Mands, de 30 derpaa følgende 1 1/2 Mds. og hver af de Øvrige enkelt Mands Kost, var anslaaet til	76,461	—	64 —
1	Fyrbøder ved Admiralitetet			100	—	Penge til Klæder fra Høibaadsmændene af á 3 Rd. for hver Mand	10,212	—	—
1	— — General-Commissariatet			100	—	Qvarteerpenge til 2740 Mand á 4 Rd. til hver	10,960	—	—
1	Opvarter ved Admiralitetet			70	—	<i>Holmens Haandværkere:</i>			
2	Bud ved Under-Admiralitets-Retten			91	—	1 Skibsbygger-Mester, Løn 430 Rd., Husleie 50 Rd.	480	Rd.	sk.
1	Søe-Kort-Directeur Jens Søfresen, „saafremt hand arbeider oc leverer hans Arbeide ferdig inden Aarets udgang“	300	—		—	1 Under-Skibsbygger-Mester, Løn 300 Rd., Husleie 40 Rd.	340	—	—
1	Bygmester J. C. Ernst	200	—			1 Baadebygger-Mester, Løn 208 Rd., Husleie 40 Rd.	248	—	—
1	Inspecteur ved Nyeboder, Ephraim Clemens	200	—		—	1 Mastemager-Mester, Løn 200 Rd., Husleie 30 Rd.	230	—	—
1	Skriver ved Tømmerhugsten i Holsteen	264	—		—	1 Rebslager-Mester, Løn 200 Rd., Husleie 30 Rd.	230	—	—
1	Skibsbygger-Mestersvend sammest.	346	—	64	—	1 Seilmager-Mester, Løn 200 Rd., Husleie 30 Rd.	230	—	—
1	— — Tømmermand —	130	—		—	1 Blokkedreier-Mester, Løn 200 Rd., Husleie 30 Rd.	230	—	—
1	Sognepræst, Magister Geert Winicke	500	—		—	1 Skibsbygger-Mestersvend, Løn 129 Rd., Husleie 30 Rd.	159	—	—
1	hollandsk Præst, — Lauritz Thura	500	—		—	1 Skibsbygger-Mestersvend	180	—	—
2	Capellaner á 200 Rd.	400	—		—	1 Ankersmedde-Mester	306	—	—
1	Cantor og Skolemest. i Gage og til Lys	100	—		—	1 Mestersvend i Klein-Smedien	104	—	—
1	Hører	30	—		—	1 — i Grov- —	104	—	—
1	Skolemester i Nyeboder	50	—		—	1 Pælebukker-Mester, Løn 99 Rd. 64 sk., Husleie 30 Rd.	129	—	64 —
2	Kornmaal. ved Proviantgaarden á 60 Rd.	120	—		—				
3	Portnere ved Proviantgaarden á 40 —	120	—		—				
	Arbeidsheste ved Nyeboders Materialgaard	130	—		—				
	Til Nyebod. Repar. og Vedligeholdelse	1000	—		—				

* Som døde i 1709 og i hvis Sted Lorentz Lous kom, med 200 Rd. aarl. Gage.

* Som døde i 1709 og i hvis Sted Lorentz Lous kom, med 200 Rd. aarl. Gage.

1	Snedker-Mester, Løn 99 Rd. 64 sk., Huusleie 20 Rd.	119	Rd.	64	sk.	50	Matroser ved Sandbaadene („Sandbaadsmænd")	å 28	Rd.	1400	Rd.	sk.
1	„Calefater", Løn 99 Rd. 64 sk., Huusleie 30 Rd.	112	—	64	—	40	Matroser ved Prammene („Prammænd")	å 28	—	1120	—	—
1	Baadebygger-Mestersv., Løn 92 Rd., Huusleie 20 Rd.	92	—	—	—	20	Matr. ved 2 Muddermask.	å 28	—	560	—	—
1	Mastemager	129	—	—	—	Til disse Muddermask. Drift og Vedligeh.				1800	—	—
1	Bildhugger-Mester	129	—	64	—	2	Dagvakter („Opvartere") ved Bradbænken	å 28	Rd.	56	—	—
2	Læringer ved Skibsbygg.	å 100	Rd.	200	—	4	Nattevagter ved Klokkerne	å 16	—	64	—	—
16	Skibsbygg.-Qvarteermnd.	å 16	—	256	—	4	Begsydere	å 16	—	64	—	—
1	Borer-Qvarteermand	16	—	—	—	1	Graver ved Skibskirkegaarden			16	—	—
1	Qvarteermand ved Saugskærerne	16	—	—	—	1	„Matros i Spise-Kjelderen"			16	—	—
400	Skibs-Tømmermænd	å 16	—	6400	—	1	— hos Ober-Profossen.			16	—	—
40	Borere	å 16	—	640	—	2	Profos-Svende	å 24	Rd.	48	—	—
40	Saugskærere	å 16	—	640	—	50	Fanger til Kost og Klæder			2020	—	80
1	Smedde-Qvarteermand	16	—	—	—	Kosten for Holmens Compagnie, 2 Mands til Skipperne, Ober-Profoss. og Fangef. og 1 Mds. til de Andre, var anslaaet til				3596	—	64
34	— Svende	å 16	—	544	—	Penge til Klæder og Qvarteerp. til samme Mandsk. paa Skipp. og Ober-Profoss. nær, til Klæder å 3 Rd. og i Qvarteerp. å 4 Rd., udgjøre				1098	—	—
10	Bildhugg.	å 16	—	160	—	Tøihuset:						
1	Rebslager-Qvarteermand	16	—	—	—	1	Under-Tøimester, Schweder Christensen *			400	—	—
50	— Svende	å 16	—	800	—	1	Tøivarter, J. N. Kiøbenhafn			200	—	—
16	Seilmager	å 16	—	256	—	1	Mynster-Skriver, F. Engelstrup			200	—	—
1	Blokkedreier-Qvarteermand	16	—	—	—	30	Ober-Kanonerer	å 48	Rd.	1440	—	—
16	— Svende	å 16	—	256	—	30	Kanonerer	å 26	—	780	—	—
16	Snedker	å 16	—	256	—	50	Under-Kanonerer	å 18	—	900	—	—
6	Bødker	å 16	—	96	—	320	Constabler	å 16	—	5120	—	—
1	Muur-Qvarteermand	16	—	—	—	1	Profos			48	—	—
9	— Svende	å 16	—	144	—	1	Profos-Svend			24	—	—
2	Pompeborere	å 16	—	32	—	8	Challup-Roere til den kongelige Chaluppe	å 24	Rd.	192	—	—
Kosten til Haandverksfolkene, hvoraf Mestrene og Mestersvendene fik 4 Mands (undtagen Pælebuk-Mesteren, som kun erholdt 3 Rançon, Snedker-, Calfacteer- og Bildhugger-Mester, samt Baadebygger- og Mastemager-Mestersvendene, som kun erholdt 2), Skibsbygger-Qvarteermændene 1 1/2 og alle de øvrige hver 1 Mands Kost, var ansat til				16,195	—	80	30	Artillerie-Læringer	å 8	—	240	—
Fra Qvarteermændene af erholdt Haandværkerne hver 3 Rd. til Klæder, hvilket beløb sig til				1983	—	—	Kost til Artilleristerne fra Ober-Kanonererne af, 1 Mands til hver, undtagen Ober-Kanon. og Profoss. 1 1/2 Rançon, ansat i Alt til			10,519	—	16
og Qvarteerpenge å 3 Rd. for hver				2644	—	—	Penge til Klæder fra Kanonerene af å 3 Rd., udgjør			1317	—	—
desuden Dagløn, som var anslaaet til				28,262	—	68	Qvarteerpenge til 200 Mand			å 4	Rd.	800
Holmens Compagnie:							Ved Fæstningen Christiansøe:					
1	Skipper ved Bradbænken	96	—	—	—	1	Vice-Commandant 400 Rd. Aarligt, udgjør i 32 Dage	35	Rd.		sk.	
1	— ved Takkellagen	96	—	—	—	1	Skriver	6	—	—	—	
1	Ober-Profos	96	—	—	—	1	Capt. ved Garnis.Compagn.	20	—	—	—	
2	Fangefogder å 28 Rd.	56	—	—	—	2	Ltn. ved Garnis.Compagn. å 14 Rd., udgjør i 32 D.	28	—	—	—	
1	Høibaadsmand ved Bradbænken	42	—	—	—	2	Sergeant. ved Garn.Comp. å 1 Rd 48 sk., i 32 Dage	3	—	—	—	
1	— ved Takkellagen	42	—	—	—							
1	— over Prammene	42	—	—	—							
1	Kok til at koge for Fangerne	30	—	—	—							
20	Matroser ved Takkellagen	å 28	Rd.	560	—							
1	Qvarteermester til Holmens Chaluppe	28	—	—	—							
6	Matroser ved denne Chaluppe	å 28	Rd.	168	—							

* Blev den 1te Juni 1701 udnævnt til Tøimester

2	Corporal. ved Garnis. Comp. á 1 Rd. 16 sk., i 32 Dage	2	Rd.	32	sk.
2	Tambour. ved Garnis. Comp. á 80 sk., i 32 Dage	1		64	—
70	Gemene ved Garnis. Comp. á 64 sk., i 32 Dage	46		64	—
1	Artillerie-Lieut., i 32 Dage	16	—	—	—
6	Constabl. á 2 Rd., i 32 Dage	12	—	—	—
12	Under-Const. á 1 Rd. 32 sk., i 32 Dage	16	—	—	—
1	Qvarttermest., i 32 Dage	4	—	—	—
1	Skibs-Tøm.-Md., i 32 Dage	4	—	—	—
6	Challup-Roere, á 2 Rd. 48 sk., i 32 Dage	16	—	—	—
1	Præst i 32 Dage	30	—	—	—
1	Degn i 32 —	6	—	—	—
1	Chirurg i 32 —	16	—	—	—
1	Proviantsskriv. i 32 —	30	—	—	—
1	Bager og Brygger i 32 —	12	—	—	—
1	Grovsmed i Løn og til 1 Bøsemagersvend i 32 Dage	14	—	—	—
	Hvilket i Alt beløb sig aarligt til	3623	Rd.	37	sk.
	For Kosten til 102 Mand	3536	—	—	—
Ved Søe-Equipagen paa Elben:					
1	Skriver	96	—	—	—
12	Matroser	R á 72 d.	864	—	—
	Til Skibenes og Fartøiernes Reparation	1000	—	—	—
Det christiansandske Galei-Compagnie					
1	Material- og Mynsterskriver	200	—	—	—
4	Høibaadsmend á 57 Rd. 3 sk.	228	—	12	—
4	— Math. á 51 — 31 —	205	—	28	—
1	Qvarttermester	21	—	31	—
1	Seilmager	80	—	—	—
1	Mestermanndssvend	37	—	64	—
40	Matroser á 45 Rd. 60 sk.	1825	—	—	—
	Til Reparation ved Fartøierne	1200	—	—	—
Saaledes efter Betalings-Reglementet for Aaret 1700, i Alt til					
128	Officierer og Lærlinger	40,541	—	64	—
50	Civil-Betjenter	18,233	—	—	—
3474	faste Folk ved de 3 „Deelinger“	158,645	—	64	—
681	Holmens Hanndværksfolk	63,415	—	20	—
211	ved Holmens Compagnie	13,131	—	48	—
473	ved Tøihuset	22,180	—	16	—
114	ved Fæstningen Christiansøe	7159	—	37	—
13	ved Søe-Equipagen paa Elben	1960	—	—	—
52	ved det christiansandske Galei-Comp.	3827	—	39	—
	Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—	—
5196	Mand. Den hele Udgift var	419,094	Rd.	sk.	

Den 3die April 1700 resolverede Kongen, at Interims-Flagmændene („de provisionelle“) kun skulde nyde den Charges Gage, hvori de vare fast ansatte, at Commandanten paa Toldboden i Kjøbenhavn, naar han var til Søes, skulde have Gage efter sin Rang, men ellers kun efter Reglementet, og at Gagerne skulde være maanedligt for:

Flaadens Medicus	25	Rd.	sk.
Ober-Skibs-Chirurg paa Admiralskibene	20	—	—
— — — paa Vice- —	16	—	—
— — — paa Scoutb. —	14	—	—
Hovmesteren paa General-Admiral-Skibet	20	—	—
Proviant-Forvalterens Fuldmægtig, som skulde aflevere Provianten til Skibene, Kostpengerne maanedligt for:	16	—	—
General-Admiralen	500	—	—
— — — Lieutenanten	300	—	—
Admiraler	200	—	—
Interims-Vice-Admiraler	65	—	—
Schoutbynachter	35	—	—
Oberster	28	—	—
Oberst-Lieutenanter	á 16 — 64 —		
Majorer			
Capitainer			
Capitain-Lieutenanter			
Brander-Commandeurer	á 13 — 32 —		
Flaadens Medicus			
— Fiskal			
Capitainer i Land-Etaten			
Lieutenanter i Søe-Etaten	á 10 — —		
Secretairer			
Proviant-Commissairen			
Præster			
Admiralernes Skrivere	16 — 32 —		
Copister			
Chirurg paa Flag-Skibene			
Fyrværkere			
Lieutenanter af Land-Etaten	á 10 — —		
Fændriker — — —			
Adjutanter — — —			
Proviant-Forvalterens Fuldm.			
Hovmesteren paa Gen.Adm.Skibet	16	—	32 —
Kammertjenere	9	—	32 —
Cadetter („Lærlinger“)	8	—	—
Lakaier	á 4 — —		
Pager			

I Betalings-Reglementet for Aaret 1701 nævnes ingen General-Admiral, samme Gen.Adm.Ltn. og Admiraler, som det foregaaende Aar med				
	10,400	Rd.	sk.	
2 Schoutbynachter, hvoraf den ene erholdt 700 Rd. og den anden 600 Rd., tilsammen	1300	—	—	
1 Commandeur, som Pension	400	Rd.	—	
7 — á 600 Rd.	4200	—	—	
3 — Capitainer á 500 —	1500	—	—	
7 — — á 450 —	3150	—	—	
2 — — á 300 —	600	—	—	
1 — — , som Pension	400	—	—	
18 Capitainer á 300 Rd.	5400	—	—	
25 — Lieutenanter á 250 —	6250	—	—	
14 Premier — á 200 —	2800	—	—	
20 Under — á 150 —	3000	—	—	
100 ved Sõe-Cadet-Compagniet	5130	—	64	—
13 Mand ved Sõe-Eqvipagen paa Elben	4060	—	—	
52 — ved Galei-Compagniet i Christiansand	5027	—	39	—
2118 Mand ved de 3 „Deelinger“	98,792	—	32	—
De 10 Compagnier, hvoraf hver af „Deelingerne“ bestode, vare efter Freden til Travendal reducerede til at skulde bestaae af 1 Capitain, 1 Capitain-Lieutenant eller Lieutenant, 2 Skippere, 1 Høibaadsmand, 1 Høibaadsmands-Math, 1 Skibmand, 1 Skibmands-Math, 3 Quartemestere, 1 Sergeant, 1 Profos-Svend, 57 Matroser, 2 Dreng, i Alt 72 Mand; naar de vare fuldtallige, bestode saaledes alle 3 „Deelinger“, hvorved der vare ansatte 4 Tambourer, af 2164 Personer.				
932 Mand ved Holmens Haandverkere og Holmens Compagnie	77,932	—	64	—
473 Tøihuus-Betjenter og Artillerister	22,280	—	16	—
50 Civil-Betjenter ved Sõe-Etaten	18,627	—	—	
114 Mand paa Christiansøe	7159	—	37	—
Til Materialiers Indkjøb var bestemt	90,000	—	—	
3956 Mand, og i Alt	368,409	Rd.	60	sk.
I Aaret 1702 findes de samme Flagmænd anførte, som det foregaaende Aar, hvilke erholdt				
	11,700	Rd.	sk.	
1 Commandeur, som Pension	400	—	—	
6 — á 600 Rd.	3600	—	—	
10 — Capitainer	4350	—	—	
19 Capitainer	5700	—	—	
25 — Lieutenanter	6250	—	—	
34 Lieutenanter	5800	—	—	
100 ved Sõe-Cadet-Compagniet	5130	—	64	—
13 ved Sõe-Eqvipagen paa Elben	3300	—	—	
52 ved — i Christiansand	5027	—	39	—
2129 faste Folk ved de 3 „Deelinger“	98,889	—	64	—
932 Holmens Haandverkere og Compagnie	77,933	—	36	—
473 Tøihuus-Betjenter og Artillerister	22,580	—	16	—
50 Civil-Betjenter ved Sõe-Etaten	19,949	—	—	
115 paa Christiansøe	6788	—	64	—
Til Materialiers Indkjøb var bestemt	90,000	—	—	
3965 Personer, hele Udgiften var	367,398	Rd.	91	sk.

I Aaret 1703 bestemte Betalings-Reglementet Gagen til:				
1 Gen.Adm.Ltn. og 3 Admiraler	10,400	Rd.	sk.	
4 Schoutbynachter	2700	—	—	
7 Commandeurer, hvoraf 1 ved Toldb.*	3700	—	—	
10 — Capitainer	4450	—	—	
18 Capitainer	5400	—	—	
19 — Lieutenanter	4600	—	—	
36 Lieutenanter	6300	—	—	
100 ved Sõe-Cadet-Compagniet	5130	—	64	—
13 ved Sõe-Eqvipagen paa Elben	2025	—	—	
52 ved — i Christiansand	4810	—	15	—
2129 ved de 3 „Deelinger“	98,889	—	64	—
932 Holmens Haandverkere og Compagnie	77,953	—	36	—
473 Tøihuus-Betjenter og Artillerister	22,580	—	16	—
50 Civil-Betjenter ved Sõe-Etaten	19,449	—	—	
115 paa Christiansøe	6902	—	70	—
Til Materialiers Indkjøb var bestemt	90,000	—	—	
3962 Mand ved Sõe-Etaten, og i Alt	405,349	Rd.	14	sk.
1704 nævnte Betalings-Reglementet:				
14 Flagmænd og Command, som erholdt	16,100	Rd.	sk.	
9 Commandeur-Capitainer	4050	—	—	
18 Capitainer	5400	—	—	
19 — Lieutenanter	4600	—	—	
36 Lieutenanter	6300	—	—	
100 ved Sõe-Cadet-Compagniet	5510	—	64	—
13 ved Sõe-Eqvipagen paa Elben	2262	—	73	—
52 ved — i Christiansand	4339	—	91	—
2129 ved de 3 „Deelinger“	98,849	—	32	—
953 Haandverkere ved Holmen og dennes Compagnie	78,937	—	20	—
473 Tøihuus-Betjenter og Artillerister	22,997	—	48	—
56 Civil-Betjenter ved Sõe-Etaten	20,988	—	32	—
115 paa Christiansøe	6902	—	70	—
Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—	
Desuden et extra Tillæg** dertil af	99,683	—	91	—
3997 Personer, og i Alt	466,922	Rd.	41	sk.

Betalings-Reglementet for Aaret 1705 bestemte:				
1 General-Admiral-Lieutenant	5000	Rd.	sk.	
3 Admiraler á 1800 Rd.	5400	—	—	
6 Schoutbynachter á 700 —	4200	—	—	
7 Commandeurer	4000	—	—	
6 — Capitainer	2700	—	—	
18 Capitainer	5400	—	—	
19 — Lieutenanter	4600	—	—	

* Da hans Sportler faldt bort, fik han fra 18de Mai 1704 af Commandeurs Gage, som var 600 Rd. aarligt.

** I dette extra Tillæg til Materialiers Indkjøb og Skibsbygning var tillige indbefattet 22,352 Rd. 41 sk. som stod tilbage paa det, der var bevilget ved forrige Aars Reglement.

36	Lieutenanter	6300	Rd.	sk.	62	ved Søe-Cadet-Compagniet	5712	Rd.	8	sk.	
101	ved Søe-Cadet-Compagniet	5567	—	64	—	13	ved — Eqvipagen paa Elben	2316	—	64	—
13	ved Eqvipagen paa Elben	1912	—	32	—	52	ved — — i Christiansand	3527	—	39	—
52	ved — i Christiansand	3627	—	39	—	2125	faste Folk ved de 3 „ <i>Deelinger</i> ”	98,658	—	32	—
2128	Mand i fast Tjeneste ved de 3 „ <i>Deelinger</i> ”	98,792	—	32	—	983	Holmens Haandverkere og Comp.	78,937	—	20	—
953	Betjenter ved Holmens Eqvipage og Compagnie	98,792	—	32	—	473	Tøihuus-Betjenter og Artillerister	23,373	—	48	—
473	Tøihuus-Betjenter og Artillerister	23,373	—	48	—	61	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten	22,620	—	32	—
61	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten	22,028	—	32	—	115	paa Christiansøe	7030	—	22	—
115	paa Christiansøe	7030	—	22	—		Til Materialiers Indkjøb	90,000	—		—
	Til Materialiers Indkjøb	139,507	—	80	—		Desuden et extra Tillæg*** dertil	54,187	—	54	—
	Desuden extra Tillæg*	78,470	—	4	—		Til Søe-Qvæsthuset var bestemt	11,308	—	1	—
	Til Søe-Etatens Qvæsthuus	12,641	—	56	—	3980	Personer, og i Alt	435,934	Rd.	4	sk.
3992	Mand, og i Alt	509,488	Rd.	45	sk.		For Aaret 1708 bestemte Betalings-Reglementet til:				
	I Aaret 1706 indeholdt Betalings-Reglementet ligesom det forrige Aar:					158	Officierer og Cadet-Compagniet ligesom det foregaaende Aar:	42,762	Rd.	8	sk.
41	Flagmænd, Commandeurer, Commandeur-Capitainer og Capitainer, for hvem i Alt var anført som Gage	26,700	Rd.	sk.		13	ved Søe-Eqvipagen paa Elben	1791	—		—
20	Capitain- Lieutenanter	4800	—	—		52	ved — — i Christiansand	6851	—	39	—
36	Lieutenanter	6250	—	—		2125	faste Folk ved de 3 „ <i>Deelinger</i> ”	98,658	—	32	—
70	Søe-Cadetter, som kostede i Alt	5567	—	60	—	983	Holmens Haandverkere og Comp.	80,233	—	24	—
13	ved Søe-Eqvipagen i Glückstadt	2663	—	32	—	473	Tøihuus-Betjenter og Artillerister	23,373	—	48	—
52	ved det christiansandske Galei-Comp.	3027	—	39	—	62	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten	22,663	—	64	—
2128	faste Folk ved de 3 „ <i>Deelinger</i> ”	98,792	—	32	—	115	ved Fæstningen Christiansøe kostede	7030	—	22	—
953	ved Holmens Haandverkere og Compagnie	78,937	—	20	—		Til Materialiers Indkjøb var bestemt	90,000	—		—
473	Tøihuus-Betjenter og Artillerister	23,373	—	48	—		Desuden som Extra Tillæg†:	60,717	—	17	—
61	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten	22,520	—	32	—		Til Søe-Qvæsthuset bestemtes	11,308	—	1	—
115	ved Fæstningen Christiansøe, som kostede	7030	—	22	—	3981	Mand, og i Alt	445,388	Rd.	63	sk.
	Til Materialiers Indkjøb var bestemt	90,000	—		—		Betalings-Reglementet for Aaret 1709 indeholder:				
	— extra Tillæg **	82,828	—	16	—	17	Flagmænd og Commandeurer	18,800	Rd.		sk.
	— Søe-Etatens Qvæsthuus	13,308	—	1	—	5	Commandeur-Capitainer	2250	—		—
3962	Mand, og i Alt	465,798	Rd.	14	sk.	19	Capitainer	5700	—		—
	I Aaret 1707 indeholdt Betalings-Reglementet:					20	— Lieutenanter	4500	—		—
16	Flagmænd og Commandeurer, som erholde	17,900	Rd.	sk.		37	Lieutenanter	6450	—		—
6	Commandeur-Capitainer	2700	—	—		62	ved Cadet-Compagniet	5264	—	8	—
18	Capitainer	5400	—	—		18	ved Søe-Eqvipagen paa Elben	2223	—		—
19	— Lieutenanter	4600	—	—		52	ved det Galei-Comp. i Christiansand	6851	—	39	—
37	Lieutenanter	6450	—	—		2125	i fast Tjeneste ved de 3 „ <i>Deelinger</i> ”	98,658	—	32	—
						983	Holmens Haandverkere og Comp.	80,233	—	18	—
						473	Tøihuus-Betjenter og Artillerister	23,373	—	48	—
						62	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten	22,663	—	64	—
						115	ved Christiansøe	7030	—	22	—

* I dette extra Tillæg til Materialiers Indkjøb og Skibsbygning var tillige indbefattet 58,198 Rd. 89 sk., som resterede paa det, der var bevilget ved forrige Aars Reglement, tilligemed 6000 Rd. til Fregatten *den flyende Dragon* og Jagten *Merminns* Udrustning paa Elben, og 694 Rd. til Snauen *Frøken Elskens* udrustning til Søe-Cadetternes Øvelse.

** I dette extra Tillæg var indbefattet 47,832 Rd. 4 sk., som vare anførte i forrige Aars Reglement, men som ei vare blevne betalte.

*** I dette Tillæg var indbefattet 33,994 Rd. 20 sk., som endnu resterede fra forrige Aars Reglement, samt 15,000 Rd. som Douceur til de Indrollerede istedetfor Consumtions-Frihed.

† I dette extra Tillæg vare indbefattede, som ubetalte fra forrige Aars Reglement, 29,601 Rd. 76 sk., samt atter for dette Aar 15,000 Rd. Consumtions-Douceur til de Indrollerede.

	Til Materialiers Indkjøb var bestemt	90,000 Rd	sk.
	Desuden som Extra Tillæg*:	40,615 — 37 —	
3986	Mand, og i Alt	414,612 Rd.	76 sk.

Til at bestride Udrustningerne ved Søe-Magten var ved Betalings-Reglementerne i Almindelighed Intet bestemt; det Nødvendige dertil blev, naar Kongen befalede, at hine skulde skee, anviist.

Aaret 1700 begyndte under krigerske Auspicer, som foranledigede, at Søe-Magten blev udrustet til Krig, og, da det i Tjeneste værende faste Mandskab, (hvilket ved en kongelig Ordre af den 16de Januar blev formeret med 20 Mand pr. Compagnie, som hver blev givet 4 Rd. til Haandpenge, i Forening med de Søefolk, som Kjøbstæderne i begge Riger vare forpliktede til at stille, og hvis bedre Fordeling Kongen under den 27de Marts befalede en Comission nedsat), ei var tilstrækkelig til Flaadens Bemanding, saa bleve der, efter en kongelig Approbation af 27de Januar, Officierer undsendte for at hverve overalt i begge Rigerne, i Fyrstendømmerne, i Hamborg (saasnart der begyndtes Hverving af de Svenske der) og i Holland, hvor den maatte skee hemmeligt. Disse Officierer blev beordrede at antage duelige „Ober-Officierer“, Constabler og Matroser, samt Styrmande, som vare bekendte i Østersøen. Ved Hverving blev der antaget i kongelig Maanedstjeneste:

	Maanedlig Gage	Ugentlige Kostpenge
6 Capitainer	24 til 30 Rd.	á 2 Rd.
10 Capt.Lieutn.	16 — 20 —	á 2 —
31 Lieutenanter	14 — 16 —	á 8 til 10 Mk.
24 Under-Lieutn.	10 — 12 —	á 8 — 10 —
4 Brander-Commandeurer med 24 Rd. maanedl. Gage og Kostpenge efter Reglementet, naar de vare udcommanderede, men, naar de ikke vare dette, da 12 Rd. maanedl. Gage og 10 Mk. ugentl. Kostpenge.		
1664 Mand bleve antagne	i Ribe Stift,	
166 — — —	i Ringkjøbing,	
80 — — —	i Ballum,	
147 — — —	i Aalborg Stift,	
89 — — —	i Aarhus Stift,	
130 — — —	i Fyen,	
50 — — —	i Trondhjem	
596 — — —	i Bergen,	
692 — — —	i Christianssand,	
404 — — —	i Frederikshald,	
570 — — —	i Langesund,	
200 — — —	i Oldenborg og Bremen,	
1339 — — —	i Hamborg og	
340 — — —	i Holland.	

Saaledes bleve der i Alt antagne 6542 Mand i Maanedstjeneste, hvoraf 75 som Officierer. De hvervede Styrmands, Under-Officierers og Constablers Antal findes ei angivet for sig selv; men det var befalede, at der skulde antages 100 Styrmande og 277 Artillerie-Under-

Officierer og Constabler. Det findes anført, at Styrmandene, naar de vare bekendte i Østersøen, erholdt fra 13 til 16 Rd., Under-Styrmandene fra 9 til 12 Rd., Høibaadsmændene fra 6 til 9 Rd., Skibmændene fra 6 til 7 Rd., Qvarteermesterne 6 til 7 Rd., Tømmermændene med Redskab 13 til 14 Rd., Under-Tømmermændene 9 til 10 Rd., Seilmagerne 6 til 7 Rd., Ober-Kokke 7 til 8 Rd., Bødkere 5, 6 til 7 Rd., Constablerne 7 til 9 Rd., Under-Constablerne 6 til 7 Rd., Trompeterne fra 7 til 8 Rd. og heelbefarne Matroser fra 4 til 6 Rd. maanedligt. Stædernes Contingent af Søefolk blev udskrevet, hvorved det ved en kongelig Resolution af den 2den Februar blev befalede, at disse for hver manglende Mand strax skulde betale 24 Rd. Mariner-Regimentet, hvis Compagnier ved Ordre af den 14de November 1699 vare befalede formerede med 25 Mand hver, blev ved en Resolution af den 13de Januar 1700 befalede forstærket med 2 nye Compagnier.

Paa Holmen blev arbeidet med al mulig Kraft for at sætte Flaaden i fuldkommen Stand og, da de i fast Tjeneste værende Tømmermænd ei vare tilstrækkelige her til, saa bleve foruden 200, som tidligere vare antagne, ved en Ordre af den 20de Januar endnu 200 andre befalede tagne i Tjeneste, hvilke, da de ikke kunde erholdes i Kongens Lande, maatte hverves i Hamborg. De 6 Defensions-Skibe: *Staden Christiania* paa 60 Kanoner og *St. Johannes* paa 50 Kanoner fra Christiania, *Christian Guldenlew* paa 36 Kanoner og *Langesund* paa 42 Kanoner fra Bergen, *Printz Christian* paa 50 Kanoner fra Arendal og *Emanuel* paa 56 Kanoner fra Strømsøe, bleve beordrede indkaldte til Tjeneste ved en Ordre af den 27de Januar, men, da kun *Staden Christiania* og *Langesund* vare hjemme, saa bleve *de 2 Guldenlewer* og *Concordia*, hver paa 40 Kanoner og begge fra Christiansand, indkaldte. Kun disse 4 Defensions-Skibe gjorde Krigs-Tjeneste, og det blev tilladt de øvrige at vedblive Koffardie-Farten.

General-Admiral Jens Juell anvendte de sidste Kræfter af sit berømmelige Liv til at besørge Alt ordnet og det findes, at Kongen saavel directe til ham har udstædt sine Befalinger, som umiddelbart fra ham modtaget Indstillinger og Forslag om Alt. Efter Admiral von Stöckens Melding, at 18 Linieskibe vare færdige ved Maanedens Udgang, befalede Kongen under den 29de Marts, at disse, uagtet der formedelst Hvervingens slette Fremgang ikke var det nødvendige Mandskab til deres Besætning samlet, dog skulde udlægges af Bommen med de nødvendigste Folk og gjøres fuldkommen færdige, saa at der blot behøvedes at tage Krudtet ombord, naar Mandskabet ankom, og de da strax kunde gaae til Søes. De Folk, som vare ombord, skulde gives ferske Provisioner og blødt Brød, for at spare paa Skibs-Provianten. Kongen udstædte under den 29de Marts en Ordre til Flaadens Inddeling og udnævnte Admiralerne og Skibs-Cheferne saaledes**:

1ste Eskadre:

Christianus Quintus, Gen.Adm. Jens Juell,

Command.Capt. Jost Juell,

Norske Løve, Interims-Schoutbyn. P. Beesemacher,

Tre Løver, Command.Capt. K. Reedtz,

Anna Sophia, Eqvipagemester C. Günthelberg

* I dette extra Tillæg vare indbefattede 29,360 Rd. 9 sk., som stod tilbage som ubetalte fra forrige Aars Reglement, tilligemed 15,000 Rd. til de Indrolleredes Consumptions-Douceur.

** Heri skede senere nogle Forandringer, som ere rettede paa denne Liste.

Oldenborg, Capitain J. Liebedantz,
Guldenlew, — C. L. Fuchs,
Delmenhorst, — J. Bille,
Engelen, Maaneds-Capitain J. P. Wleugel.
2den Eskadre:
Dannebroke, Gen.Adm.Ltn. U. C. Guldenlew,
Command.Capt. P. Raben,
Printz Christian, Interims-Vice-Adm. J. Schinkell,
Capitain C. Christophersen,
Christianus Quartus, Com.Capt. J. Carstesen,
Churprintzen, Command.Capt. H. Schiønebøll,
Nelleblad, Capitain F. Trojel,
Neptunus, — C. Floris.
3die Eskadre:
Dronning Lovisa, Admiral F. Gedde,
Command.Capt. G. C. Nybur,
Tre Kroner, Interims-Schoutbyn. N. L. Barfod,
Capitain M. C. Boomfeldt,
Mercurius, Command.Capt. A. Duperon,
Fridericus Tertius, Com.Capitain C. Munck,
Sverdfisken, — — M. Michelsen,
4de Eskadre:
Printz Friderich, Admiral M. von Paulssen,
Capitain P. Besemacher,
Elephanten, Command.Capt. M. de Vos,
Charlotta Amalia, Command.Capt. J. Scheel,
Printz Carl, Command.Capt. C. T. Sehestedt,
Tomleren, Capitain P. Koningh.
5te Eskadre:
Sophia Hedevig, Admiral C. E. von Stöcken
Capitain H. Gude,
Mars, Command.Capitain W. P. Hofftmann,
Printz Georg, Com.Capt. I. Huidtfeldt Teunissen
Printz Wilhelm, Com.Capt. M. Sehestedt,
Slesvig, Capitain S. Munck.

Til Chefer af Fregatterne og de mindre Skibe
vare dette Aar udnævned:

Mynden, Capt.Lieutn. B. Bartholin,
Hvide Falk, Capitain M. van Beckum,
Phoenix, Capt.Lieutn. J. S. Gad,
Andricken, — — J. Hansen Grønning,
Snarensvend, Capt.Lieutn. P. Wilders,
Ørnen, Capitain P. Worm,
Lossen, — N. H. Hartwigs,
Heyren, — D. J. Wilster,
Packan, Capt.Lieutn. W. Reesen,
Maagen, — — O. J. Tamsen,
Jagt Elephanten, Command.Capt. E. M. Lorck,
Svermeren, Capitain T. C. Nybur,
Frøken Elskén, Capt.Ltn. H. C. von Offenberg,

Flyende Abe, Capt.Ltn. S. le C. De Lamonerie,
Makreelen, Under-Lieutn. T. G. von Plessen,
Flyende Fisk, Maaneds-Ltn. J. Schack,
Branderen *Raufnen*, Brander-Com. A. G. Bruun,
— *Helena*, — — A. J. Hof,
— *Hvide Fortuna*, — — P. Jansen,
— *Kruset*, — — C. F. Hoop,
— *Stock-Fisken*, — — P. Taetsen,
— *Norske Bonde*, — — A. Liste,
Hospitalskib *Sioehunden*, Capt.Ltn. C. H. von Hatten.

Snauen *Flyende Abe* blev midt i Marts Maaned
udsendt for at krydse under Femern og Heiligenhafen,
samt for at forhindre Transporter af Søefolk og Kornvarer
fra at afgaae til Sverrig eller til de fyrstelige Steder i
Holsteen. Den 10de April blev den beordret fra denne
Station og tilligemed Fregatten *Ørnen* og Snauerne *Phoe-*
nix, *Mynden* og *Andricken* befalet, under Over-
Commando af Chefen for Fregatten *Ørnen*, Capitain P.
Worm, at krydse paa Recognoceering under Bornholm.

Efter General-Admiralens Forslag blev, ifølge Ord-
rer af 20de Marts, 6te og 7de April Orlogskibene *Sværd-*
fisken og *Neptunus* sendte til Christiansand, Fregatten
Lossen til Laurkullen og Fregatten *Heyren* til Frede-
riksværn, for at tage saa mange af de paa disse steder
hvervede Søefolk ombord, som de kunde rumme, og tilli-
ge conveyere de Skibe til Kjøbenhavn, som førte de øvri-
ge af disse og de fra Norge commanderede 2 Battailloner
Infanterie, hvilke vare bestemte til Flaadens Besætning.
For at møde og forstærke disse paa Hjemreisen af Mod-
vind opholdte Skibe, dersom de svenske Krigsskibe fra
Gothenborg skulde angribe dem, bleve den 20de April
Snauen *Snarensvend*, den 27de s.M. Fregatten *Sværme-*
ren og den 5te Mai Fregatten *Hvide Falk* beordrede til
Frederikshavn. Den 1ste Mai blev Fregatterne *Heyren*,
Lossen og *Maagen*, under Commando af den førstnæv-
nede Chef Capitain D. J. Wilster, beordrede til Riga, hvor
de skulde underlægge sig den der commanderende polsk-
sachsiske General Flemmings Commando, og den 8de
Mai blev Snauen *Frøken Elskén* befalet at afseile til Sto-
re-Belt for at Stationeres der som Vagtskib.

Paa Elben bleve de i Glückstadt værende Fregatter
og Jagter udrustede, og under den 30te Marts befaledes
det at Admiral von Paulssen skulde lade 2 Jagter krydse
imellem Altona og Glückstadt, for at forhindre svenske
Tropper fra at komme over Elben til Holsteen, hvorved
det udtrykkeligt blev paalagt ikke at forstyrre Handelen,
men at yde denne all mulig Bistand. Fregatten *Hommeren*
blev, under Commandeur-Capitain F. Heldt, som, efterat
Admiral Paulssen var afreist til Kjøbenhavn for at gøre
Tjeneste paa Hoved-Flaaden, havde erholdt Commando-
en over de kongelige Skibe paa Elben, stationeret ved
Neumühlen og der erobret af de svenske og lyneborgske
Tropper. Formedelst dette Skibs Tab blev Heldt sat un-
der Krigs-Ret og af denne dømt fra Livet, men af Kongen
benaadet; dog mistede han sin Charge. Fregatten *Drago-*
neren og *Flyende Dragon* bleve tilligemed nogle fragtede
og armerede Smakker og Everter under Capitain Brutt's
Commando beordrede til Eideren, for at blokere den og
forebygge, at Tønningen erholdt Tilførsel.

I Christiansand blev allerede strax i Foraaret alle Krigs-Fartøierne befalede satte i fuldkommen Stand og under den 1ste Juni beordrede equiperede og bemandede.

Da de hvervede og udskrevne Folk efterhaanden ankom til Kjøbenhavn, befalede Kongen den 5te April, at Skibene udenfor Bommen skulde gives halv Besætning og Krudtet tages ombord, samt at de øvrige Skibe af Flaaden, snarest mulig, og saasnart de bleve ferdige skulde udlægges paa Rheden, hvilken inden 3 uger maatte være skeet med hele Flaaden. Den 17de April befalede Kongen, efter J. Juells Forslag, at Gen.Adm.Ltn. U. C. Guldenlew skulde overtage Interims-Commandoen over de paa Rheden udlagte Skibe, og den 4de Mai, at Besætningerne paa Orlogskibene *Dannebroke, Dronning Lovisa, Sophia Hedevig, Printz Christian, Tre Kroner, Elephanten, Mars, Christianus Quartus, Churprintzen, Tre Løver, Printz Carl, Fridericus Tertius, Charlotta Amalia, Printz Wilhelm, Oldenborg, Tomleren, Slesvig, Guldenlew, Delmenhorst, Anna Sophia* og *Nellebladet* skulde completeres fra de øvrige 6, da endnu i Kjøbenhavn værende Orlogskibe: *Christianus Qvintus, Printz Friderich, Norske Løve, Mercurius, Printz Georg* og *Engelen*, for at de førstnævnte 21 Orlogskibe med det Første kunde afseile til Kjøge-Bugt. Efter Kongens Befaling af den 7de Mai bleve Cheferne paa efterfølgende Skibe forandrede saaledes:

Christianus Qvintus, Gen.Adm.Ltn. Grev U. C. Guldenlew,

Capitain F. Trojel,

Dannebroke, Admiral F. Gedde,

Command.Capitain G. C. Nybur,

Printz Friderich, Inter.Schoutb. P. Beesemacher,

Capitain C. Justesen,

Dronning Lovisa, Command.Capt. P. Raben,

Norske Løve, Command.Capt. J. Juell,

Nellebladet, — — M. Michelsen og

Sverdfisken, Capitain P. Besemacker.

Equipage- og Fabrik-Mester O. Judichær blev det befaleet, at gjøre de 2 i Kjøbenhavn tilbageblivende Orlogskibe *Fridericus Quartus* og *Svanen* snarest muligt færdige og da føre dem til Flaaden.

Den 11te Mai erholdt Guldenlew Ordre til at afseile med hele Flaaden, hvortil Mandskabet imidlertid var ankommet, til Hamø ved Carlsrone, hvor den skulde stationeres saaledes, at der stedse kunde have Efterretning om alle de Skibe, som passerede ind og ud af Carlsrone. Ankommet paa denne Station skulde der udsendes Barcalonger som Krydsere og Recognocer-Skibe, for ved dem at erholde sikker Kundskab om den svenske Flaades Tilstand, naar den ville løbe ud, og om der fulgte Transport-Skibe med Landgangs-Tropper ombord, med den. Naar det erfarede, at den svenske Flaade vilde gaae til Søes eller var udløben, da skulde General-Admiral-Lieutenanten rette sig efter den anden ham meddeelte Instruction* og søge at dække de danske Provindser, dersom de Svenske „*imod all forhaabning*“, skulde ville gjøre Landgang der. For stedse at kunne dække Kysterne, maatte han ikke fjerne sig for langt fra, men stedse holde den svenske Flaade i Øye og med al Magt

afværge Landgang af den. Med den Deputerede af General-Commissariatet Etatsraad Ole Hansen, som fulgte med Flaaden, skulde Krigsraadet overlægge alt Vigtigt, som burde udføres efter de fleste Stemmer „*med ald Windskibelighed og Exactitude*“. Krigs-Raadet skulde bestaae af General-Admiral-Lieutenanten og alle Flagmændene, samt, dersom Sagen var af stor Vigtighed, af saa mange af de ældste Commandeur-Capitainer, som General-Admiral-Lieutenanten maatte ansee det fornødent at kalde dertil. Over Alt, som blev besluttet i dette Krigs-Raad, skulde der ved Flaadens Secretair holdes Protocol, og deraf hyppigt sendes Kongen Extract og Rapport om Alt det, som passerede i Flaaden, hvorfor der ved Giedser var beordret en Ordonance til at befordre disse Rapporter. Da Kongen formodentligt snart vilde reise til Holsteen, saa „*vil det vel være fornøden*“, at General-Admiral-Lieutenanten sendte en Copie af de Beretninger, som han indsendte til Kongen, til de i dennes Fraværelse til Regjeringen i Kjøbenhavn Committerede over det, hvorom han antog, at de burde have Kundskab, og som han vilde begjære deres Betenkning over. Iøvrigt blev det paalagt General-Admiral-Lieutenanten ved denne Instruction at tilholde alle sine Underhavende og selv at efterleve de kongelige Sø-Krigs-Artikler, holde god Disciplin og Orden paa Flaaden og opføre sig saaledes, som Kongen ventede det af ham, og som fremdeles kunde gjøre ham værdig til den kongelige Naade.

Admiral M. v. Paulssen var commanderet ombord hos General-Admiral-Lieutenanten, og saavel med denne, som Guldenlew, skulde Etatsraad Hansen „*conferere*“ om Alt. Desuden var det paalagt den Sidste, at tilsee Mandskabets Conservation og og flittigt correspondere med General-Commissariatet om det, der behøvedes til Flaaden. Han skulde visitere Skibene, naar han ansaae det fornødent, tilsee, hvorledes Folkene bleve behandlere, og at de erholdt Alt, hvad der var dem bestemt. De Syge skulde forpleies paa Hospital-Skibet, indtil de kunde sendes til Kjøbenhavn. Iøvrigt skulde han staae General-Admiral-Lieutenanten bi med Raad og Daad, ofte indfinde sig hos ham og søge at befordre Enighed og god Forstaalelse imellem Officiererne, samt i Alt handle til Kongens Gavn og Bedste, og melde til denne, saa ofte der var Leilighed, hvorledes det stod til paa Flaaden. For at vedligeholde Communicationen imellem Danmark og Norge, og have Efterretning om det, som passerede i Nordsøen, krydsede Fregatten *Svermeren* og Snauerne *Phoenix* og *Snarensvend* der. Den 24de Mai afseilede Flaaden fra Kjøbenhavn og kom, uden at noget Væsentligt var hændet, igjen tilbage til Øresundet den 12te Juni, for at møde den forenede engelske og hollandske Flaade, som under Admiralerne Rooke og Allemonde den 26de Juni ankrede udenfor Kronborg. Den svenske Flaade under Grev Wachtmester ankom den 7de Juli til Dragøe, og, for at forebygge en Forening imellem disse, den danske, naar en saadan fant Sted, langt overlegne Flaader, befalede Kongen i Rendsborg under den 5te Juli Guldenlew at stationere Flaaden saaledes ved Middelgrunden, at den kunde dække Kjøbenhavn og forhindre Foreningen; dersom det blev forsøgt at tiltvinge sig denne, da skulde han rette sig efter den ham meddelte Instruction at fordrive Magt med Magt.

Under den 9de Juli paalagdes det General-Admiral-Lieutenanten, dersom det var nødvendigt, at

* Denne har ei været at erholde.

forsynke Hollænderdybet, for at afværge fjendtligt Angreb. I denne Skrivelse yttre Kongen den Mening, at den forenede Flaade intet Fjendtligt ville foretage, og at den ei med Magt vilde tiltvinge sig en Forening med den svenske. Efter Kong Carl den 12tes bestemte Befaling seilede Wachtmester den 13de Juli igjennem den hidtil for store Skibe som upassabel ansete Flinte-Rende og forbandt sig den 17de s. M. under Hveen med den engelske og hollandske Flaade, hvorefter den samlede Flaade bestod af 61 Linie— foruden mindre Skibe. Den 20de, samme Dag, paa hvilken de combinerede Flaader bombarderede Kjøbenhavn, skrev Kongen til Guldenlew, at han antog, at den forenede Flaade ikke vilde angribe den danske, hvorfor han befalede ham at blive liggende ved Middelgrunden, hvilket han holdt for „glorieuser” end efter Guldenlew’s og Krigs-Raadets Forslag at gaae indenfor Revshalen paa Kjøbenhavns Rhed, hvilket vilde see ud som en „Retraite”. Dersom imidlertid Krigs-Raadet antog, at Flaaden laae for usikkert ved Middelgrunden, da blev det tilladt at lægge den udenfor Revshalen paa Kjøbenhavns Rhed, efterdi det, dersom et Angreb imod Formodning skulde finde Sted, da var tidsnok at trække sig tilbage under Kjøbenhavns Kanoner. Det blev endvidere paalagt General-Admiral-Lieutenanten at være beredt paa at modstaae et fjendtligt Angreb, men ingenlunde begynde dette. I Østersøen antog Kongen, at der vare Krydsere, for at melde, hvad der passerede, især med Troppe-Transporter og sliges Bestemmelse, efterdi de Svenske formodentlig havde i Sinde at gjøre Landgang, da der var bortsendt en Deel Skibe af deres Flaade. Kong Friderich den 4de befalede endelig den 30te Juli fra Glückstadt (under den Formodning, at den forenede Flaade var svækket saa meget ved Detaschering til Bedækning af de 2 til Landgang bestemte svenske Armee-Corps, at den ikke var den danske synderlig overlegen,) Guldenlew, da der kunde ventes en svensk Landgang paa Sjælland, hvilken kun kunde afværges ved Flaaden, at denne skulde løbe ud og angribe Transport— og Landgangs-Flaaden, samt gaae fjendtligt til Værks imod de forenede Magters Skibe og søge at fordrive dem fra Kongens Kyster. Den 6te August approberede Kongen fra Glückstadt den ham af Guldenlew forelagte Krigsraads-Plan for Flaadens Stilling, saalænge Fjenden var saa sterk, og tilføiede, at han ikke tvivlede om, at General-Admiral-Lieutenanten „*med Generalitetet og de Commiterede udi Slotsloven Eder wiidere lader være angelegen hvad til Vores tienneste, Gloire og Avantage saa oc til Vores Flaades og Kiøbenhavns Conservation samt til en fiendtlig Decentes afvergelse geraade kand.*”

Atter den 26de, 27de og 28de Juli blev Kjøbenhavn bombarderet af den forenede Flaade, og, da denne stedse var den danske langt overlegen, var det ikke muligt for Guldenlew at afværge Kong Carl den 12tes Landgang ved Humlebek, som fandt Sted den 4de August. Efterat Freden til Travendal var sluttet den 18de August og Sjælland forladt af de Svenske og Øresundet af den forenede Flaade, blev efter en kongelig Befaling af den 10de September Flaaden i Kjøbenhavn oplagt paa Fregatterne **Lossen**, **Ørnen**, **Packan** og **Maagen** nær, som forbleve i Activitet. Skibene ved Søe-Equipagerne i Glückstadt og i Christianssand desarmeredes ogsaa, og Commandeur-Capitain J. Bjørn blev ved Ordre af den 30te August og den 4de September befalede igjen med de norske Defensions-Skibe at convoyere de 2 norske Regimenter, som kort i Forveien under disses Convoy vare ankomne til Glückstadt, tilbage

til Norge, hvorefter Defensions-Skibene skulde dimitteres af den kongelige Tjeneste. For at undgaae Stridigheder med andre Magters Skibe „*om Salut og Strykning*” paa denne Reise, blev det befalede Bjørn ikke at føre Vimpel. De norske Soldater, som havde tient paa Flaaden, sendtes hjem, hvilket ogsaa skede med de udskrevne Søefolk. De hvervede Maanedstjenere og Tømmermænd bleve afskedigede og Alt sat paa Fredsfod.

Foruden de 4 Fregatter, som ved Flaadens Oplægning i Kjøbenhavn vare forblevne udrustede, blev ved en kongelig Ordre af den 20de October Fregatterne **Heyren**, commanderet af Capitain A. Dreyer, **Svermeren** af Capitain J. Pahl og Snauen **Phoenix** af Capitain-Lieutenant J. S. Gad befalede eqviperede. Under den 30te October blev det befalede, at **Lossen**, **Ørnen**, **Packan**, **Maagen**, **Svermeren** og **Phoenix** under Commando af Capitain N. H. Harwigs skulde føre Tropper til Frederiksort, og den 6te November, at **Heyren** skulde overføre den kongelige Gesandt hos Kongen af Sverrig Iver Rosenkrantz til Reval.

General-Commisariatets Forretninger stode i meget nøie Forbindelse med Admiralitetets, og der forefaldt hyppigt Tilfælde, hvori der behøvedes Kundskaber i Søevæsenet, som Medlemmerne af dette Collegium ikke vare i Besiddelse af, hvorfor Kongen allerede den 23de December 1699 befalede, at General-Commisariatet hver Torsdag Formiddag skulde „*conferere*” med General-Admiralen og Admiral von Stöcken om Alt, som angik Flaadens Udrustning.

Under den 24de Januar blev der af Admiralitetet udstædt en „*Vagts-Ordonance*”, hvoraf der anføres en Extract, for derved at oplyse Vagts Tjenesten ved Holmen paa den Tid.

1. Alle til Vagt Commanderede skulde møde paa Batteriet **Neptunus** fra Paaske til Mikkelsdag Kl. 6 og den øvrige Deel af Aaret Kl. 8 om Formiddagen.
2. Naar nogen Officier ei kunde møde til Vagt, skulde han melde det saa betids til Adjutanten, at en anden kunde blive commanderet i hans Sted, men det var ei Nogen tilladt at bortbytte sin Vagt uden General-Admiralens Tilladelse.
3. Hoved-Vagts-Chefen skulde mynstre og fordele Mandskabet til de forskjellige Vagter efter den Rulle, som var ophængt paa Hoved-Vagten, saaledes:
 - a. Paa det store Batterie **Neptunus**: Hoved-Vagts-Chefen, 1 Skipper, 1 Høibaadsmand, 1 Qvarttermester, 1 Skibmandsmath, 1 Mestermands-Svend, 24 Matroser, 2 Ober-Kanonerer, 2 Kanonerer, 16 Constabler, 1 Mariner-Lieutenant, 2 Under-Officierer, 1 Tambour og 36 Marinere; i Alt 90 Mand.
 - b. Paa Batteriet ved Bommen: 1 Capitain, 1 Skipper, 1 Skibmand, 1 Qvarttermester, 10 Matroser, 1 Ober-Kanoner, 1 Kanoneer, 10 Constabler, 1 Lieutenant af Marinerne, 2 Under-Officierer, 1 Tambour og 24 Marinere; i Alt 54 Mand.

- c. Paa det gamle Batterie: 1 Capitain-Lieutenant, 1 Høibaadsmand, 1 Skibmand, 1 Skibmandsmath, 1 Tambour, 8 Matroser, 1 Ober-Kanoneer, 1 Kanoneer, 6 Constabler, 1 Mariner-Under-Officier og 18 Marinere, i Alt 39 Mand.
- d. I den nye Corps de Garde: 1 Lieutenant, 1 Qvartermester, 1 Høibaadsmandsmath, 8 Matroser, 1 Kanoneer, 2 Constabler, 1 Under-Officier af Marinerne og 12 Marinere; i Alt 27 Mand.
4. Hoved-Vagts-Chefen skulde tilsee, at Vagts-Mandskabet ei havde Øxer eller andet sligt Redskab med sig, hvormed der kunde skee Indbrud ombord i Skibene, og ei forlade sin Vagt, hvilket han ogsaa skulde formane og tilholde de ham underlagte Officierer og Gemene, ikke at gjøre uden hans Tilladelse, førend de bleve afløste. Vagts-Cheferne var det paalagt at melde til Hoved-Vagts-Chefen Alt, hvad der passerede paa deres Vagter, og efterleve hans Befalinger. Vægrede Nogen sig for dette eller mødte ei i rette Tid til Vagt, skulde Hoved-Vagts-Chefen, naar han om Morgen aflagde Rapport uden Persons Anseelse melde det, hvis han ikke selv vilde staae til Ansvar for den anden Officers Efterladenhed.
5. I Overværelse af de til Vagten Commanderede Officierer skulde Hoved-Vagts-Chefen lade Ober-Kanoneeren ved Hoved-Vagten paasee at alle Kanoner og Geværer vare ladte og Alt i tilbørlig Orden ved de forskjellige Vagter.
6. Hoved-Vagts-Chefen skulde formane og tilholde enhver Vagthavende ikke at lade nogen Uvedkommende passere omkring Flaaden eller, om Vinteren paa Isen og om Sommeren i Baad, komme Flaadens Skibe nærmere end 1 Gevær-Skud.
7. „Ordet” skulde om Eftermiddagen tilsendes Hoved-Vagts-Chefen med Adjutanten og af hiin igjen meddeles de Underhavende.
8. To Gange hver Vagt, Aften og Morgen, skulde Skibene pompes læns og Officiererne saavelsom Under-Officiererne beordres til at følge med Mandskabet, som skulde visiteres, for at de ikke skulde tage nogen Øxe, Kniv, Pibe, Tobak, Fyrtøi eller Bouteille ombord med sig til Pompningen; Officiererne skulde tilsee, at denne skede forsvarligt.
9. Skibenes Fortøining skulde ved Pompningen eftersees; ved Vagten skulde være en Chaluppe til at bruge, dersom der var Noget at gjøre, førend det kunde meldes til Eqpigagemesteren.
10. Skildvagterne skulde hver halve Time ringe med Klokkerne ved Flaaden, efterat dette var skeet fra Hoved-Vakten. Det paalagdes Officiererne at høre efter, om nogen Post forsømte det, og da ved en Under-Officier lade Aarsagen dertil undersøge og afgive Rapport derover om Morgen.
11. De til Vagterne af deres Officierer fordeelte Marinere maatte ei uden Tilladelse af Vagts-Chefen, (som skulde melde Hoved-Vagts-Chefen, naar det blev Nogen tilladt at gaae fra Vagten), forlade denne førend Afløsningen.
12. Saa ofte, som Veiret tillod det, skulde Vagts-Mandskabet paa Holmen exercere med Kanonerne og Haand-Geværerne, hvilke sidste først i hver Maaned skulde afskydes, men strax igjen lades, efter at være tilbørligt reengjorte. Over det ved Exercitien og Skydningen Forefaldende skulde Hoved-Vagts-Chefen daglig aflægge skriftlig Rapport.
13. Hoved-Vagts-Chefen skulde besørge Patrouiller („Runden”) udsendte hver halve eller hele Time om Natten til de af ham bestemte Klokkeslet, fra de forskjellige Vagter.
14. 15. og 16. Naar Hoved-Runden ankom til nogen Vagt, da skulde der sendes den 1 Under-Officier og 2 á 3 Mand imøde, som da førte den til Vagten, hvis Chef med blottet Værge skulde give „Ordet” til den, og dette ogsaa imodtages af denne paa samme Maade. Naar Hoved-Runden igjen passerede tilbage forbi en Vagt, ansaaes den som en „particulair Runde”, der, ligesom Hoved-Runden, skulde mødes fra Vagten, til hvem „Ordet” afgaves, hvilke baade maatte gives og modtages med blottet Værge.
17. Hoved-Vagts-Chefen skulde gjøre Hoved-Runden efter Tapto, paa hvilken Tid af Natten, han selv bestemte. Ved denne Leilighed skulde han visitere, om alt Haandgevær var i tilbørlig Orden.
18. Imellem Tapto og Reveillen skulde Broen imellem Holmen og Toldboden være aaben og halet hen til Vagten.
19. Om Natten maatte den commanderende Officier ei, uden Nødvendigheden udkrævede det, gaae lenger enn 6 á 8 Skridt fra sin Post.
20. Efter „sat Vagt” maatte Ingen gjøre den mindste Allarm; men Enhver skulde holde sig rolig paa sin Post.
21. Kom Nogen beruset paa Vagten eller drak sig en Ruus der, da skulde han, hvis det var en Officier, tiltales af Søs-Fiskalen og straffes efter Dom, men de Gemene lide corporlig Straf og Hoved-Vagts-Chefen bestemme saavel denne, som ogsaa for andre Vagts-Forseelser, og lade den exequere af Mestermands-Svenden. Begik Marinerne nogen Forseelse paa Vagten, da skulde Hoved-Vagts-Chefen tilholde den vagthavende Mariner-Officier strax at lade den Skyldige afstraffe, og, skulde denne ei vilde underkaste sig Straffen, da lade ham arrestere og om Morgen alægge Rapport derom til Regimentets Chef, for at den Skyldige kunde blive afstraffet ved dette.
22. og 23. Det blev paalagt Officiererne vel at eftersee, om Alt var i Orden ved Vagterne, naar de modtog disse, da de skulde være ansvarlige for al Skade,

som fandtes ved Afløsningen, naar de ikke foruden havde aflagt Melding desangaaende. Hvo, som fordulgte nogen Skade, som var skeet ombord i Skibene, han skulde ikke alene straffes, som om han selv havde begaaet den, men desuden tiltales og straffes for Utroskab.

24. For at forebygge, at Noget bortbragtes af Holmen, skulde Hoved-Vagt-Chefen foranstalte, at baade Vagts- og Haandværks-Folkene, naar de forlode Holmen, bleve visiterede, hvilket ogsaa skulde skee med de udgaende Fartøier, og vaage over, at Intet udpasserede uden Passeer-Seddel.
25. Dersom noget Skib gjorde Skade paa Holmens Pæle eller Indhegning, da skulde Hoved-Vagts-Chefen melde til Equipage-Comptoiret, af hvem dette var skeet, for at det kunde blive repareret og Vedkommende tilholdt til at betale Skaden.
26. Hoved-Vagts-Chefen skulde befale de underhavende Officerer nøie at visitere ved Afløsningen i de fratrædende Officerers Overværelse, om Alt var i tilbørlig Orden i Skibene, og at det meldtes med Morgen-Rapporten, naar Noget manglede, da de Vagthavende skulde drages til Ansvar for al Skade, som fandtes.
27. Hoved-Vagts-Chefen skulde baade selv tilsee og tilholde de underhavende Officerer at vaage over, at Ingen, under hvilket som helst Paaskud og under Livsstraf, udkastede den mindste Ureenlighed fra Skibene i Vandet.
28. Endvidere blev det paalagt Hoved-Vagts-Chefen at drage Omsorg for, at Skibene, for at conservere dem for Forraadnelse, naar det regnede, sneede eller haglede, strax bleve affeiede og afskyllede med salt Vand. Skulde der være nogen Skade at befrygte enten ved høit Vande eller ved andre indtræffende Omstændigheder, da blev det paalagt Hoved-Vagts-Chefen at søge at forekomme al Ulempe.
29. Naar fremmede Orlogsmænd ankom paa Rheden eller passerede forbi og anmeldte, at de vilde salu-tere for Fæstningen eller Batteriet ved Toldboden, hvor Flagsangen stod, da skulde slige Saluter besvares med 3 Skud fra det store Batterie *Neptunus*; men, var det ikke anmeldt i Forveien, da skulde intet Svar gives.
30. Efter at være afløst skulde Hoved-Vagts-Chefen melde sig i Admiralitetet, for at aflægge skriftlig Rapport om det, som var hændet paa hans Vagt.

For stedse at kunde vide, hvorledes det stod til med Forretningerne, befalede Kongen under den 12te Marts 1700, at Collegierne ugentligt skulde indgive Extracter, forfattede i 4 Afdelinger, hvoraf den første skulde indeholde Alt det, som directe af Kongen var befale-let, den anden hvad, der var foreslaaet, den tredje det, der var expederet og den fjerde det, som endnu var uafgjort.

For at forebygge al utilbørlig Salutering blev, efter General-Admiralens Forslag af den 19de April, ved kongelig Resolution af den 20de s.M. bestemt: at, naar Kongen

eller Dronningen kom til eller gik fra noget Krigs-Skib, da skulde der salutes derfra med 27 Kanonskud, men ikke fra noget andet Skib i Flaaden, uden at dette specielt blev befalet. Naar Nogen af det kongelige Huus kom ombord i et Skib, da skulde der salutes med 12 eller 15 Skud; for en fyrstelig Person eller, naar et Gen.Adm.- eller Admirals-Flag blev heist eller strøget, 9 samt ved andre Flag-mænds Commandos Heisning og Strygning 3 Kanonskud. Ved et Skibs afgang fra og Komme til Flaaden skulde salutes med 1 Skud. Iøvrigt blev al anden Salutering forbudt.

Da Flaaden i dens Leie, ligesom nutildags, ei laae ved Land, maatte Skibene fortøies ved Ankere, hvilket baade var besværligt og kostbart. For at raade Bod herpaa, blev det ved en kongelig Ordre af den 4de Mai befalet, at nedsætte de af Kong Christian den Femte, under den 19de Februar 1698 bestemte Pæle til Flaadens Fortøining.

Under den 4de Mai bifaldt Kongen Admiralitetets Forestilling om, at Schoutbynachter* maatte have Rang med Oberster, Commandeur-Capitainer med Oberst-Lieutenanter, Capitainer med Majorer, Capitain-Lieutenanter med Capitainer, Lieutenanter med Lieutenanter, Under-Lieutenanter med Second-Lieutenanter og Skippere med Fændriker af Land-Etaten.

De Sørge-Flag, som efter Kong Christian den Femtes Død vaiede fra Holmen og Kronborg, bleve ved en kongelig Ordre af den 8de September igjen befalede ned-tagne og i deres Sted atter „*det sedvanlige røde*“ heist.

Ved Afklareringen af Mandskabet efter Flaadens Oplægning blev dette afkortet 2 Pro Cento af dets Tilgo-dehavende, hvilket foraarsagede Misfornøielse iblandt dem. Kongen befalede derfor under den 6te October ved offentlig Trommeslag, at indkalde Alle, som denne Af-kortning, der var skeed uden kongelig Tilladelse, havde fundet Sted med, og udbetale dem det uretmæssigt Tilba-geholdte. Over de fraværende skulde General-Commisariatet udgive en Liste til de Deputerede for Fi-nantserne, for at de derfra kunde besørge betalte.

Den 26de October blev U. C. Guldenlew udnævnt til Patron for Holmens Kirke i afdøde Jens Juell's Sted.

For at opmundtre duelige Personer til at lade sig indrollere som Constabler, ei være bundet til de, som viste sig udelige, og for, naar Flere lærte Artillerie-Tienesten, at faae destørre Antal i Landet, som kunde denne, approberede Kongen den 20de November General-Commisariatets Forslag, at Constablerne for Fremti-den kun skulde antages paa 6 Aar, og bestemte tillige, at de saavidt som muligt, skulde være af Kongens Under-saatter.

I Aaret 1701 var Snauen *Packan* under Comman-do af Capitain L. L. Stavanger Vagtskib paa Kjøbenhavns Rhed og Snauen *Froken Elsen*, ført af Capitain S. le C. De Lamonerie, med samme Bestemmelse i Store-Belt. Orlogskibet *Fredericus Quartus* blev under Commando af Commandeur P. Raben beseilet med Orlogskibet *Sophia Hedevig*, ført af Commandeur-Capitain M. Michel-sen, og Fregatten *Postillionen*, som Capitain-Lieutenant

* Den 3die Marts 1705 blev denne Resolution gentaget.

N. J. Tofte commanderede. Iøvrigt fandt dette Aar ingen Udrustninger Sted.

Da Mangelen paa en fast Stamme til Officierer var bleven følt meget i Krigen ved Vanskeligheden, at forskaffe sig duelige Personer, hvorpaa man kunde forlade sig: saa organiseredes i dette Aar Lærlings-Compagniet, som senere erholdt Navn af Søe-Cadet-Compagniet og Lærlingerne af *Cadets de Marines*. Til Chef for dette Compagnie blev Commandeur C. T. Seehestedt udnævnt, som kort efter reiste udenlands, og i hvis Fraværelse først den ved Oprettelsen til Næstkommanderende udnævnte Capitain J. Bille og efter dennes Afgang (den 20de Marts 1703) Capitain O. J. Tamben førte Commandoen indtil hans Tilbagekomst, som fandt Sted i Begyndelsen af Aaret 1704. General-Admiral-Lieutenant Guldenlew lagde Planen til dette Compagnies Organisation, som findes fremsat i Forestillinger til Kongen af den 21de Januar og 9de April, hvilke af denne bleve approberede den 20de Februar og 26de April. Ved disse bestemtes det, at Lærlingerne, som kun ved kongelige Resolutioner maatte antages samt være 14 Aar gamle, og hvis Antal bestemtes til 100, (hvoraf de 12 ældste nød 100 Rd. aarligt og de øvrige Matros-Gage,) skulde deles i 4 Brigader og derved ansættes 1 Commandeur-Capitain eller Capitain som Chef, 1 Capitain-Lieutenant og 1 Lieutenant samt 1 Lærling som Adjutant. Det blev givet Officiererne, som overtog Cadet-Officier-Tjenesten, det Haab, at de enten skulde erholde et Tillæg derfor, eller „*blive af de første, som avanceris.*” Land-Tjeneste skulde Lærlingerne ikke gjøre, men 2 á 3 af dem udcommanderes med hvert af Krigs- og 2 med hvert af Kongens Koffardie-Skibe, hvor ombord de kun skulde nyde Matros-Kost. Der blev givet dem Løfte om Avancement til Officier fremfor Andre, naar de vare duelige dertil. Uniformen, som de selv maatte betale, og som efter en Contract, sluttet imellem Commandeur Sehestedt og en Leverandeur, af 12te Mai 1701, foruden Kaarde, kostede 50 Rd. for hver, blev ved en kongelig Resolution af den 26de April bestemt at skulde være af „*Couleur de fers*” klæde. Her Morgen Kl. 6 1/2 skulde de møde paa Gammelholm og efter at de havde bivaanet Gudstjenesten i Holmens Kirke, undervises i et til dem paa Holmen indrettet Locale:

Mandag og Torsdag F.M. fra 8—10 i Navigation, fra 10—11 i Tegning („*Ritzningen*”) og om E.M. fra 3—5 i Gevær-Exercitie og derefter see Holmens Arbejder;

Tirsdag F.M. fra 8—10 i Artillerie, fra 10—11 i Tegning og om E.M. fra 3—5 i Kanon-Exercitie, som een Gang maanedligt skulde skee med skarp Skydning, hvortil der hver gang blev tilstaaet 20 Skud;

Onsdag fra 7—9 skulde høres Prædiken og fra 9—11 have Undervisning i Skibs-Constructionen;

Fredag fra 8—10 atter Prædiken bivaanes og fra 10—12 undervises i Skibs-Constructionen samt om E.M. i Kanon-Exercitie, og

Løverdag fra 8—10 igjen Skibs-Construction og fra 10—11 i Tegning.

Tegnemesteren skulde Cadetterne selv betale, hver 1 Rd. aarligt; de øvrige Lærere lønnede Kongen. Admiralitetet skulde føre Over-Opsynet over Cadetterne; smaae

Forseelser kunde Chefen revse; men Forbrydelser skulde dømmes ved Søe-Etatens Ret.

Under den 8de November 1701 udstædte Kongen en Forordning, som findes trykt iblandt hans øvrige Anordninger om Indretningen af den Navigations- samt Regne- og Skrive-Skole, som var anlagt i Stege paa Møen af Kong Christian den 5te, og hvortil den Bygning, som hidtil var brugt til den latinske Skole, skulde anvendes. Eleverne i Navigations-Skolen fik Ret til, fremfor Andre, at antages til Tjeneste saavel paa den kongelige, som paa Koffardie-Skibene, og ligeledes til at fare med Fremmede imod Caution, for at de inden 3 Aar vilde finde sig i Kjøbenhavn. Læreren, som skulde „*considereres som en Rector udi en Trivial-Skole*”, var imod et billigt Sallarium forpligtet til at give Eleverne Information i de matematiske Videnskaber, i Fortification og i Artillerie; derimod skulde de nyde fri Undervisning i Navigation, Skrivning, Regning og Læsning, frie Instrumenter og Skrive-Materialier, frit Huus og Brændsel, samt, ligesom Læreren, være fritagne for alle personlige Skatter; men de maatte ei uden skjællig Grund udtages af Skolen, førend de havde gennemgaaet den.

Den 6te Mai 1702 blev Capitain C. Christophersen med Fregatten *Postillionen* beordret til Vagskibs-Stationen paa Kjøbenhavns Rhed og Capitain C. Floris under den 9de samme Maaned med Snauen *Frøken Elsen* til Store-Belt i samme Hensigt.

Overeensstemmende med den med Storbritannien og de forenede Nederlande den 20de Juni 1691 sluttede Convention, bestemte Kongen, at der under den spanske Successions-Krig ei maatte taales nogen Kaper hverken i Østersøen, Belterne eller paa „*Hans Kongelige Mayestæts Strømme og Revierer*”. Dersom nogen Saadan „*sig skulde understaae at lade finde derudj*”, da skulde han „*fordrives*”, og de Priser, som Kapere indsendte i disse Farvande, strax erklæres for frie og løslades. Der blev derfor, saalænge denne Krig vedvarede, tillagt Vagskiberne Befaling til at vaage herover paa deres Station, og, for at dette ogsaa kunde skee paa Elben og Weseren, bleve i Juni Maaned Fregatten *Flyende Dragon*, under Capitain Brutt's Commando, og Jagten *Meerminn*, ført af Capitain S. Schacht, udrustede i Glückstadt, den første for at stationeres paa Elben, den sidste paa Weseren. Kongens Jagt, *Kronen*, commanderet af Commandeur-Capitain F. Troljel, overførte samme Maaned Kongen fra Nakskov til Holsteen og i Juli Enke-Dronningen fra Kallundborg til Aarhuus.

I Aaret 1703 var Snauen *Packan*, under Capitain-Lieutenant J. v. Hovens Commando, Vagskib paa Kjøbenhavns Rhed, og *Frøken Elsen*, ført af Capitain M. C. Boomfelt, i Store-Belt i samme Hensigt; paa Elben var atter *Flyende Dragon* under Commando af Capitain Brutt, og paa Weseren Jagten *Meerminn* under Capitain P. Hjort. En Bombardeer-Galioth blev, ifølge en Ordre af den 24de udsendt paa 8 á 14 Dage, for at foretage Artillerie-Prøver. Den 29de Mai blev det befalet, at Søe-Kort-Directeuren J. Søfrensen med sin egen Galioth *Experientz* skulde foretage Opmaalinger i Kattegattet og paa Hjemreisen opmaale Flinte-Renden, samt at Lieutenant R. Juell skulde følge med ham for at „*holde Contra-Journal, om hvis daglig forrettes og passerer.*” I disse Aar blev det tilfaldt en Deel Officierer og Cadetter i fremmed Tjeneste at

erhverve sig den Øvelse, som var nødvendig, for at gjøre dem duelige i Faget, og som savnedes hjemme. Den 13de Januar udstædte Kongen en Instruction for Admiralitetet, som var af samme Indhold, som den under den 22de Marts 1690 udstædte og i 1ste Bind pag. 81-82 anførte.

I Aaret 1704 var Snauen *Froken Elsen*, commanderet af Capitain-Lieutenant J. Pahl, Vagtskib paa Kjøbenhavns Rhed; dette Skib hentede i Mai-Maaned General-Feldt-Marschal, Statholder Guldenlew's Lig fra Travemünde til Kjøbenhavn. *Jagt Elephanten*, ført af Capitain-Lieutenant S. le C. De Lamonerie, var Vagtskib i Store-Belt; paa Elben var Fregatten *Flyende Dragon*, commanderet af Capitain J. Brutt stationeret, og paa Weseren Jagten *Meerminn*, ført af Capitain H. C. v. Offenberg. I April blev det befalet, at der skulde udrustes en Eskadre til at føre Kongen fra Frederikshavn til Norge og tilbage igjen; den 3die Mai blev Schoutbynacht P. Raben udnævnt til at føre Commandoen, under den i Kongens Følge værende General-Admiral-Lieutenant U. C. Guldenlew, over de til dette Togt bestemte Skibe, som vare:

Orlogskib *Printz Carl**, com. af Command.Capt. N. H. Hartwigs,

— *Printz Wilhelm*, com. af Command.Capt. M. Sehestedt,

Kongens Jagt, *Kronen***, com. af Command.Capt. J. Juell,

Fregat *Heyren*, com. af Capitain P. Hiort,

— *Lossen*, — — — E. C. Knudt,

— *Ørnen*, — — — D. Wilster,

— *Postillionen*, — — — H. Gude

— *Maagen*, — — — O. J. Tamsen

Snauen *Packan*, — — — A. Dreyer.

Den 30te Mai landede Kongen i Frederikstadt og den 8de September befalede han i en Ordre, dateret Kjøbenhavn, at den Eskadre, som havde været med ham i Norge, skulde oplægges.

En Liste, dateret Marts 1704, viser, at der den Gang af Koffardieskibe hørte hjemme i Kjøbenhavn:

51 „Skibe“, 48 Kreierter, 38 Skuder, 54 Galiother, 4 Hukkerter, 2 Bysser, 11 Jagter og 2 Smakker med 1113 Mand

Det Ostindiske Compagnie have i Fart:

Skibene *Fridericus Quartus*, *Printz Carl*, *Printz Wilhelm*, *Printz Georg* og *Sophia Hedevis* med 551 —

og det guineiske og vestindiske Compagnie: Skibene *Fridericus Quartus*, *Christianus Quintus* og *Fortuna* med 171 —

Saaledes vare der i Alt i Aaret 1704 208 Skibe og Fartøier i Fart fra Kjøbenhavn med 1835 Mand.

Flaadens Udrustning i Aaret 1700 viste tydeligt, hvor uhensigtsmæssig dengang Indretningen var, til at erholde det nødvendige Mandskab til dens Besætning. De Søefolk, som Byerne og Districterne skulde stille, leveredes kun langsomt, og med Hvervningen gik det efter flere officielle Breve fra Kongen, Admiralitetet og de paa Hvervning udsændte Officierer, omendskjøndt der bleve betydelige Summer anvendte dertil, dog baade langsomt og „slet“, hele April-Maaned laae Flaaden stille alene af Mangel paa Folk. Denne Erfaring fremkaldte rimelgviis

den af Kongen i Aaret 1703 fattede Indrollerings-Plan. Den af Kong Christian den 5te i Aaret 1679 og 1680 (1ste Bind pag. 69-70) efter den skaanske Krig begyndte Indrollering, blev deels forstyrret ved den af flere Documenter øiensynlige Vrang-Villighed, hvormed den blev udført af Øvrighederne, deels maaske ved Cabaler. Den Indretning med at nedsætte Søefolk paa Møen, som var bleven befaleet i Aaret 1696, og som ikke medførte ubetydelige Udgifter til at bygge de nødvendige Huuse, og som var en Byrde for Bønderne, der skulde underholde disse Bygninger, synes ei heller at have svaret til Hensigten og blev, efterat Indrolleringen var indført i Danmark i Begyndelsen af Aaret 1706, aldeles ophævet.

Ved Forordningerne af den 16de October 1703 og den 29de Januar 1704 for Norge lagdes den første Grund til det Indrollerings-System, hvis Nytte og Gavnlighed i over et Seculum er erkjendt, og som gjør det muligt hurtigen at besætte Krigsskibene med Landets Sønner og spare de betydelige Summer, der bortkastedes til Udlændinger, som man ikke kunde forlade sig paa. Disse Forordninger havde ei alene til Hensigt ved Friheder og Privilegier at opmuntre Undersaatterne til at lade sig indrollere, men endog at formaae Fremmede til at nedsætte sig i Landet og deeltage i denne til Flaadens Besætning vigtige Indretning. Det blev derved bestemt, at de Indrollerede skulde være frie for al Udskrivning, alle Kongereiser („*Skydsfær*“) og enhver personlig Tjeneste, undtagen til Søes; dog var det dem tilladt at holde „*Skyds*“ for Betaling. Naar de vare hjemme, skulde de være personligt frie for Consumption, Folke—, Familie—, Strandsidder— og alle personlige Skatter. De skulde, fremfor Andre, erholde deres Fædres Gaarde og Boliger, naar de bleve ledige og vare skikkede dertil; dog skulde der forholdes efter Loven med Odels-Retten. De, som vare undvegne til fremmede Lande af Frygt for at blive udskrevne til Soldater, skulde, naar de meldte sig til Indrollering, erholde Tilgivelse derfor og nyde Indrollerings-Frihederne. For at de Indrollerede kunde faae Øvelse, skulde Kjøbmændene (undtagen paa Reiser til Grønland, hvorhænd det var Enhver tilladt at fare,) være forpligtede til kun at bruge disse paa deres Skibe. Det blev ogsaa bestemt, at blot de Indrollerede maatte antages til at fare paa Fiskerie og anden Søefart, hvorved det tilligemed Lodserie var tilladt dem at ernære sig. Naar de bleve indkaldte til Kongens Tjeneste, vare de forpligtede til at indfinde sig i deres Hjemstavn, hvor de skulde nyde halv Gage, indtil de behøvedes til virkelig Tjeneste, i hvilken de skulde ansættes efter deres Duelighed enten som Ober-, Under-Officier eller Gemeen, og de skulde have fri Reise baade til Flaaden og hjem igjen. Foruden dette blev der givet dem Løfte om flere Friheder og „*Benaadninger*“. Til at udføre den ved Forordningen bestemte Indrollering og classificere Mandskabet efter deres Duelighed, bleve der under den 1ste Februar 1704 følgende Chefer og Mynsterskrivere udnævnte:

for Districtet fra Frederikshald til Christiania, til Chef Command. Capt. M. Michelsen, til Mynsterskriver P. Eversen;

— fra Bragnæs til Brevig, Chef Com.Capt. I Hvitfeldt Teunissen, Mynsterskriver J. Christensen;

* Schoutbynacht P. Raben var ombord paa *Printz Carl*.

** Paa denne var Kongen selv ombord.

- for Districtet fra Kragerø til Christiansand, Chef Schoutbyn. C. Wjbe, Mynsterskr. C. Rosendahl*;
- Stavanger, Chef Command. G. C. Nybur, Mynsterskr. A. Mogensen;
 - Bergen, Chef Command. Capt. F. Trojel, Mynsterskr. E. Lund;
 - Trondhjem, Chef Command. Capit. T. C. Nybur, Mynsterskr. M. Herberg.

Desuden bleve der ansatte subalterne Officiere, som skulde fordeles omkring i Districterne, ligesom det var befale, at Told-Embedsmændene paa de Steder, hvor der ingen Officiere vare, skulde vaage over Indrollerings-Anordningernes Overholdelse. Den 15de Marts blev Admiral F. Gedde udnævnt til at føre Ober-Directionen over Alt Indrolleringen i Norge vedkommende, og Alle dertil hørende underlagte hans Commando. Admirals og Districts-Chefernes Instructioner bestemte foruden det, som Forordningerne indeholdt, Følgende:

1. Indrolleringen skulde foretages af Commissioner, som dannedes specielt for hvert District og bestod, foruden Districts-Chefen, af en civil Embedsmand og en Major af Land-Etaten.
2. Alle de Indbyggere, som boede 1/2 Miil fra Søe-Kysterne eller 1/4 Miil fra Fjordene, og som frivilligt vilde lade sig indrollere, maatte, naar dette var skeet, aflægge Kongen Troskabs-Ed og erholdt da et Indrollerings-Patent samt nøde de ved Forordningen lovede Friheder.
3. De, som havde være iblandt det i Aaret 1689 den oprettede Mariner-Regiment (hvilket ved en Ordre af 12te December 1691 var afgaaet fra Søe-Etaten og indlemmet i Land-Etaten) og som have faret, skulde opmuntres til at lade sig indrollere og, dersom de vare ansatte som Soldater, da afgives fra vedkommende Regimenter til Indrolleringen.
4. De civile Øvrigheder vare igiennen Amtmanden, Geistligheden gennem Biskopperne og Land-Militairet ved Feldmarschallen kundgjorte Kongens alvorlige og bestemte Villie og Befaling, at de skulde yde vedkommende Søe-Officiere og Indrollerings-Commissioner al mulig Assistance.
5. Førend Mandskabet blev indrolleret, skulde dets Duelighed nøie undersøges; de, som vare over 50 under 16 Aar gamle, maatte, dersom de ikke vare duelige til Søe-Krigs-Tjeneste, anføres i en egen Rubrik i Rullen, og, skjøndt kun de, som vare dette, maatte nyde alle de Fordele, der vare lovede de Indrollerede, saa blev det dog tilladt hine Gamle og Unge, som kun havde Søefart og Fiskerie at ernære sig af, for Fremtiden at vedblive med at drive disse Næringsveie.
6. Dersom Nogen af de Søefarende, førend de lode sig indrollere, vilde vide, hvad Løn Kongen vilde give dem, naar de skulde gjøre Orlogs-Tjeneste, da maatte der loves dem, at de, som vare duelige til Officiere eller Under-Officiere, skulde erholde

disse Charger og den dertil hørende Gage og Emolumenter, de Heelbefarne, som havde havt Nytte af Indrollerings-Frihederne, faae 4 Rd., men ellers 5 Rd. maanedligt, de Halvbefarne 2 1/2 á 3 Rd. og de Ubefarne det Samme, som de, der stode i Tjeneste i Kjøbenhavn.

7. Ingen Indrolleret maatte begive sig bort fra Hjemstedet uden vedkommende Officiers Tilladelse, som skulde holde Bog over, hvor Folkene vare. Naar fremmede Skibe behøvede Folk, maatte disse, efter Tilladelse, bevilges dem paa en kort Reise og imod den Forpligtelse, at de strax skulde komme hjem, naar de bleve indkaldte af Admiralitetet; Reise-Penge bleve dem ogsaa godtgjorte, naar de indfandt sig i rette Tid. Paa lange Reiser og til Orlogs maatte de Indrollerede derimod ikke gaae med Fremmede**.
8. Det blev alene tilladt de Indrollerede at ernære sig af Søefart og Fiskerie. Told-Embedsmændene skulde tilligemed Indrollerings-Officiere vaage over, at Skipperne ei toge Ubertttigede ombord i deres Skibe, og Skipperne vare forpligtede til at gjøre behørig Rede baade ved Udseilingen og ved Hjemkomsten derfor. Ingen Indrolleret maatte bosætte sig udenlands under Straf af at miste Livet, Formue og Odels-Retten.
9. Istedetfor den, ved Forordningen bevilgede Consumtions-Frihed skulde de Indrollerede nyde en Penge-Godtgjørelse, om hvis billige Størrelse Admiralen nøie skulde overlægge med vedkommende Øvrigheder og da melde, hvormeget de fandt passende her for, til Kongen, som da vilde befale det Fornødne desangaaende***.
10. Admiralen skulde indberette til Kongen, hvormeget Mandskab der kunde faaes til Indrolleringen, og hvor stor Afgang Land-Lægderne vilde lide, naar det blev befale, at alle Gaardes og Eiendommes Beboere, hvis Jorder stødte til Søen eller til Fjordene, skulde optages under Indrolleringen og udgaae af National-Militsens Lægder.
11. Han skulde ogsaa indberette Alt angaaende Indrolleringen directe til Kongen, som ligeledes udstædte sine Befalinger desangaaende directe til ham.
12. Mandskabet skulde een eller to Gange om Aaret mynstres i Districterne.

Ved en kongelig Resolution af den 12te April blev det befale, at det Mandskab, som var ansat som Soldater, og som kunde bevise, at de forhen havde tjent til Søes,

** Ved kongelig Resolution af den 18de August 1706 blev Farten med fremmede Skibe tilladt de Indrollerede i alle Kongens Lande, for at de kunde blive øvede og duelige til kongelig Tjeneste, uden anden Betingelse end edeligt Løfte, at indfinde sig, naar de bleve indkaldte til Tjenesten, hvorefter det skulde accorderes ved Hyre-Contracternes Udfærdigelse, at de, naar dette skede, strax skulde frigives, og det blev paalagt Indrollerings-Officiere at være dem behjælpelige dertil.

*** Ved Ordre af den 14de Februar 1705 blev det bestemt, at de i Norge Indrollerede skulde have den, endnu i vore Dage gjeldende, Consumtions-Godtgjørelse ligesom i Danmark og Hertugdømmet Slesvig, nemlig: en Heelbefaren 3 Rd., en Halvbefaren 2 Rd. og en Søevant 1 Rd. aarligh.

* Rosendahl blev den 27de September afløst af Arent Mechlenborg.

skulde afgaae fra Land-Etaten og indrulleres til Søe-Tjeneste*. Under den 6te Mai bestemte Kongen:

1. at de Borgere i Kjøbstæderne i Norge, som kunde bevise, at de, uden Med-Rhedere, eiede et Skib (som var 50 eller flere Læster stort) og Ladning, maatte fare med dette Skib som Skippere eller Styrmænd, uden at blive indrullerede;
2. at den Bonde, som var Soldat og eiede en Gaard, der stod for „Fiske-Skyld“, maatte tillades Fiskerie, uagtet dette i Almindelighed kun var tilladt de Indrullerede;
3. at det ogsaa maatte tillades Andre, naar der ei vare Indrullerede at faae, at fare under den Betingelse, at de, saasnart som muligt, vilde komme hjem igjen; og
4. at Admiral Gedde skulde lade de Indrullerede i Norge, som vare dueelige til Officierer, indføre i Rullen kun som Lieutenanter, efterat han selv nøie havde examineret dem og var overbeviist om deres Duelighed dertil.

Den 8de November befalede Kongen, at en Commission, bestaaende af Admiralen, Vice-Statholderen Geheime-Raad von Gabel og General-Major Tritschler, skulde samles for at undersøge, hvormange Mand Regimenterne i Norge mistede, naar Søe-Lægderne bleve indrettede efter de befalede Bestemmelser, og den 4de Juli 1705, da Commissionen havde endt sine Undersøgelser, beordredes det, at Admiral Gedde med General-Lieutenant Wibe i de nordenfjeldske og General-Major Tritschler i de søndenfjeldske Districter samt med vedkommende Amtmænd, skulde besøge Søe- og Land-Regimenternes definitive Adskillelse og Indretning. Kort efter erholdt Admiral Gedde Tilladelse til at reise til Danmark og blev, under sit Ophold der, den 26de Januar 1706 afløst af Schoutbynacht P. Raben, som i Forening med de ovennævnte Med-Deputerede fuldendte Indrollerings-Indretningen i det Søndenfjeldske; derimod kom denne først senere istand i de nordenfjeldske Districter.

Ved Schoutbynacht Wjbes Afgang den 2den Juli 1704 fra Commandoen over Søe-Equipagen i Christianssand afgik han ogsaa fra Indrollerings-Chefs-Posten i dette District, hvori han ligeledes fik Comandeur-Capitain I. Huitfeldt Teunissen til Eftermand. Den 17de Januar 1705 blev Capitain C. L. Fuchs udnævnt til Indrollerings-Chef i Bragenæs-District i Huitfeldts Sted.

Den 16de December 1704 udstædte Kongen en Forordning om Indrolleringen i Danmark og den 14de Marts 1705 en anden for Hertugdømmet Slesvig, hvilke ogsaa ere opbevarede iblandt de øvrige af Kongen udgivne, trykte Anordninger. Disse Forordninger indeholde i 11 Paragrapher de Privilegier og Friheder, som Kongen tilstod det Mandskab, der vilde lade sig indrollere, og hvilke ere overensstemmende med det, der blev beviget de norske Indrullerede, og som før er anført, dog med Udeldelse af det Punkt, ifølge hvilket de Indrullerede i Norge erholdt Forrettighed til deres Fædres ledige Gaarde og Boliger, samt med den Forandring, at der ved Forbudet om, at blot de Indrullerede maatte ernære sig ved Fiske-

rie, i disse Forordninger er anført „*vidløftige Fiskerie*“, og den Bestemmelse i §8, at hver Skipper skulde være forpligtet til at tage hver 4de eller 5te Mand af sin besætning iblandt de unge Indrullerede, for at disse derved kunde erholde Øvelse, samt at det Mindste hver 5te Mand paa Grønlandsfarerne skulde være af Kongens Inrullerede Undersaatter. Den 14de Marts 1705 befalede Kongen, at de Skippere og Styrmænd, som vare Borgere i Kjøpstæderne i Norge, maatte fritages for at indskrives som Matroser i Rullen; men de skulde ei heller tage Deel i de Friheder, som vare bevilgede de Indrullerede; under den 28de s.M. fandt samme Bestemmelse Sted for de Skippere, som vare Borgere i Kjøbenhavn og fore paa fremmede Steder, hvorved det tillige blev befalet, at hvert Skib skulde medgives et Exemplar af Indrollerings-Forordningen, for at bekendtgjøre for de kongelige Undersaatter, som de mødte udenlands, hvilke Privilegier og Friheder de havde at vente, naar de kom hjem og lode sig indrollere.

Den 16de December 1704 udnævnte Kongen:

for Districtet Sjælland, til Chef Schoutb. P. Raben**, til Mynsterskriver C. Ehlers,

— Fyen, til Chef Commandeur K. Reedtz, til Mynsterskr. J. Eriksen,

— Møen, Lolland, Falster og Langeland, til Chef Commandeur Schiønebøll, til Mynsterskr. W. Gotfridsen,

Jyllands Districter, til Chef Schoutb. N. L. Barfod, til Mynsterskr. F. Riis,

og under Barfod: for Vester-Jyllands og Slesvigs District, til Chef Capt. D. J. Wilster***, til Mynsterskr. C. Jensen.

Desuden bleve der fordeelte subalterne Officierer omkring i Districterne. Alle ved Indrolleringen ansatte Officierer, saavel Cheferne som de subalterne, forbleve staaende i deres active Nummer ved Søe-Etaten; naar det var nødvendigt, bleve de ogsaa bortcommanderede fra Districterne, og i deres Fraværelse blev Indrolleringen da bestyret alene af Mynsterskriverne og Told-Embedsmændene. Officiererne fik, ligesom i Norge, Reise-Omkostningerne godtgjorte; baade i Danmark og Norge erholdt Mynsterskriverne aarligt 130 Rd. i Gage, 20 Rd. til Skrivematerialier og 50 Rd. til Reise-Omkostninger. I Kongens Befalinger til Admiralitetet, om Forferdigelsen af Udkastene til Indrollerings-Forordningerne og Instructionerne, befalede det, at disse saa meget, som muligt, skulde være eens for Kongens forskjellige Riger og Provindser, og at kun de særegne Indretninger for hver Deel af Landerne skulde tages i Betragtning, hvor det var uunngaaeligt nødvendigt. Som en Følge heraf bleve de Instructioner, som meddeeldes Indrollerings-Cheferne i Danmark under den 13de Januar 1705, udfærdigede efter de samme almindelige Bestemmelser, som allerde ere anførte, og som tidligere vare givne for Norge, hvorved det dog maa bemærkes, at de til Mariner-Regimentet hørende, da dette

** Da Raben den 26de Januar 1706 blev sendt til Norge, udnævntes Commandeur-Capitain N. H. Hartwigs til at forestaae dette District i hans Fraværelse.

*** Comandeur-Capitain F. Trojel var først udnævnt, men kom ei til at fungere og forblev ved Bergens District. Den 30te Mai 1705 kom Commandeur-Capitain J. Liebedantz i Capitain Wilsters sted.

* Dette blev i Aaret 1705 igjen tilbagekaldt.

ikke var ophævet i Danmark, ei saaledes, som i Norge, kunde indrulleres, samt at Kongen befalede Indrullerings-Cheferne i Danmark, at de kun maatte indrullere i Kjøbstæderne og paa Øerne, og at de skulde afholde sig fra at antage Nogen, som hørte til Land-Militairet.

Under den 8de Juni 1705 udstædte Kongen en ny Forordning for de Søe-Indrullerede i Norge, ligeledes trykt blandt Kongens øvrige Anordninger, hvorved der kun skede følgende Forandringer i det her allerede Anførte:

1. at de Indrullerede skulde være forpligtede til at yde Kongen og det kongelige Huus „*Skytsen*“, naar det forlangtes;
2. at det kun var „*vidløftigt Fiskerie*“, der var forbudet dem, som ikke vare indrullerede;
3. at de Skippere, som vilde fare paa fremmede Lande og havde accorderet med Folkene for Reisen, skulde være forpligtede til at betale Mandskabet den halve Hyre, førend de afgik fra Ladepladsen, og den anden Halvdeel ved Hjemkomsten;
4. at disse ikke igjen kunde afskediges, naar de lovlig vare antagne og havde arbeidet ved Skibet, men at de, naar dette var skeet, skulde have Halvdelen af Hyren og Kongen den anden Halvdel, dersom Skipperen ikke vilde beholde dem;
5. at de Skippere, som vare duelige til at være Skipper og Styrmand paa Flaaden, skulde indføres i de for disse anordnede Ruller.

Efter de her fremsatte Hoved-Bestemmelser blev det vigtige Indrullerings-Værk ordnet, og omendskjønt der vare mange Vanskeligheder derved at bekjæmpe; skjønt Øvrighederne ofte søgte at indskrænke de Indrulleredes Privilegier og idelige Klager desangaaende indløb; omendskjønt mange Tvistigheder imellem de to Militair-Etater desangaaende maatte afgjøres af Kongen; skjønt Søefolkene paa mange Steder og især på Øerne i Vesterhavet ikke kunde finde sig i de nye Indretninger: saa viser dog Admiral Geddes General-Rapport til Kongen af den 28de Februar 1705 „*hvorledes adskillige Søefarne Folk Sig fra fremmede stæder med deris Familier i Riget*“ (Norge) „*haver indbegivet, opmuntrede dertill ved Eders Kongelige Majestets allernaadigste Søe-Folcket tillsagde Friheder*“. Ved Admiralitetets kraftige Aarvaagenhed og Guldenlew's Indflydelse hos Kongen bleve alle disse Vanskeligheder overvundne, og allerede i den kort efter udbrudte Krig viste Indrulleringens Nytte sig. For sluttelig at give en Oversigt over Indrulleringens Styrke på de Tider, anføres her Extract af de til Kongen indkomne Rapporter desangaaende.

I districterne vare der indførte i Hoved-Rullerne:

Sjællands	1393	Mand
Fyens	263	—
Møens, Lollands, Falsters og Langelands	529	—
Øster-Jylland	759	—
Vester- —	747	—
Slesvigs	929	—
Frederikshalds	993	—
Bragnæs's	1700	—
Christiansands	2199	—
Stavangers	1457	—
Bergens	1038	—
Trondhjems	877	—
Indrulleringens hele Styrke i begge Riger	12,884	Mand

I de danske Extra- og Ungdoms-Ruller vare dessuden anførte 3198 Mand; men for Norge ere der ikke fundne Lister over disse.

I Aaret 1705 var Snauen *Phoenix*, commanderet af Capitain H. C. v. Offenberg, Vagtskib i Store-Belt, og *Frøken Elskén*, under Commando af Capitain O. J. Tambsen, udsendt paa et 4 Maaneders Krydstogt i Norsøen og Kattegattet, for at øve Søe-Cadetterne. Søe-Kort-Directeuren Jens Søfrensen, hvis Korters Godhed var bleven erkjendt paa Kongens Reise til Norge i Aaret i Forveien, blev med et lille Fartoi tilligemed Lieutenant R. Juell udsendt til Opmaalinger paa de svenske og norske Kyster. Kongens Jagt *Kronen* førte, under Commandeur-Capitain N. H. Hartwigs Commando, Enke-Dronningen til Lübeck, og Fregatten *Postillionen* overbragte i October-Maaned, commanderet af den fra Cadet-Skibs-Togtet hjemkomne O. J. Tambsen, den danske Gesandt ved det russiske Hof Etatsraad Grundt til Pillau.

Søe-Cadet-Compagniet blev den 17de Marts dette Aar reduceret til 62 Cadetter, hvoraf de 12 erholdt 100 Rd. og de 50 andre 52 Rd. i Gage foruden Mundering; det, der hidtil var betalt Lærerne af Cadetterne, vilde Kongen udrede, og det bestemtes, at Snauen *Frøken Elskén* skulde udrustes paa 4 Maaneder til Cadetternes Øvelse, som skulde skee under 2 af Cadet-Officierernes Opsigt og i 2 Afdelinger, for at alle kunde komme til søs. Ingen maatte antages til Cadet, førend han var 14 Aar gammel og kunde skrive og regne. Hans Antagelse skulde ikke hindres, om han havde baaret „*Liberie*“, naar han blot var qualificeret dertil og nedstammede fra „*got ærligt Folck*“. Ingen maatte blive Officier uden at have taget Examen, og for hver 4 eller 5 Cadetter, som avancerede dertil, skulde 1 af de i kongelig Tjeneste staaende Skippere ogsaa forfremmes til denne Charge, og det maatte ingen „*formeenes sin Examen for Admiralitetet at gjøre, som sig det til tro at vilde gjøre*“. Endvidere blev det bestemt, at kun Duelighed og Kundskaber, ikke Tjeneste-Tid skulde bestemme Ancienniteten iblandt Cadetterne, undtagen naar de vare lige i Kundskaber, og at nogle af de ældste af disse, for at lære Rettergangen at kjende, skulde bivaane Under-Admiralitets- og Krigs-Retterne uden at have Stemme. De Cadetter, som ikke havde Lyst til eller kunde taale Søen, maatte vel ikke loves „*Avancement ved Land-*

Etaten", men dog vilde Kongen „have Naade for dem", hvis de ellers vare skikkelige og duelige Personer.

I Aaret 1706 var Snauen *Mynden*, under Commando af Capitain-Lieutenant J. v. Hoven, Vagtskib paa Kjøbenhavns Rhed, og Snauen *Phoenix*, ført af Capitain F. C. Wind, stationeredes i Store-Belt i samme Hensigt. Ved en Ordre af den 20de Marts blev det befalet Capitain L. L. Stavanger med Orlogskibet *Sverdfisken* og en Lastdrager at hente Kanoner og Kugler fra Norge og bringe dem til Glückstadt, samt at han paa dette Togt skulde tage 20 Cadetter ombord til Øvelse. Den 8de Juli befaledes det Capitain E. C. Knudt med fregatten *Postilionen* at afhente den fra det franske Hof tilbagekaldte kongelige Gesandt Geheimeraad Meiercrones Bagage fra Rouen til Kjøbenhavn; dette Skib forliste den 3die September paa Tilbagereisen ved den jyske Vestkyst. Sø-Kort-Directeuren J. Søfrensen fortsatte tilligemed Lieutenant C. Blickfeldt Opmaalingerne paa de norske Kyster fra Færder til Mandal, og Kongens Jagt *Kronen*, commanderet af Commandeur-Capitain D. J. Wilster, blev ved en Ordre af den 8de Juni sat til Enke-Dronningens Disposition.

Commandeur, Equipage- og Fabrik-Mester O. Judichær reiste dette Aar, ifølge Befaling af den 29de Januar, til Lithauen for at besigtige det Tømmer, som var tilbudt Kongen; en Tømmermand skulde forblive der, for at paasee, at alle de utsøgte Træer bleve fældede i rette Tid.

I Aaret 1707 var Snauen *Frøken Elskén*, under Commando af Capitain-Lieutenant J. Dof, Vagtskib paa Kjøbenhavns Rhed og *Phoenix*, commanderet af Capitain H. H. Bjørn, i Store-Belt. Capitain O. J. Tamsen blev den 9de Mai beordret til Norge med Fregatten *Christiansøe*, tilligemed 19 Cadetter, for der at indtage en Ladning og bringe den til Glückstadt, hvor han skulde modtage det paa Elben nyligt byggede Orlogskib *Island* og føre det til Kjøbenhavn.

I Hojers *Friderich den Fjerdes Historie* 1ste Deel Pag. 171, findes anført, at Admiral F. Gedde den 24de Marts dette Aar blev udnævnt til virkelig Geheimeraad. Det synes, at det paa de Tider fulgte med General-Admirals og General-Admiral-Lieutenants Chargerne, at være Medlem af Statsraadet („*Conseilet*"), og det findes oftere anført, at saavel begge Juellerne som Grev U. C. Guldenlew vare dette. Den 29de Juli blev Commandeur J. Huitfeldt Teunissen forsat fra Christiansant til Bragnæs Indrollerings-District; Commandeur G. C. Nybur kom igjen i hans Sted, og Commandeur-Capitain D. J. Wilster til Stavangers District istedetfor Nybur.

I Aaret 1708 var Snauen *Frøken Elskén*, ført af Capitain-Lieutenant J. v. Hoven, Vagtskib paa Kjøbenhavns Rhed og blev sidst i April Maaned sendt ad Stevns til, for at bortvise nogle svenske Fartøier, der under Falsterbo havde visiteret passerende Koffardie-Skibe; men den traf ei paa dem, da de allerede vare gaaede tilbage til Carlsrone førend Snauens Ankomst. Under Commando af Capitain-Lieutenant S. le C. De Lamonerie var snauen *Phoenix* Vagtskib i Store-Belt. Paa Elben og Weseren vare Fregatten *Flyende Dragon* under Capitain J. Brutt og 2 Jagter udrustede for at afværge Kaperie der. Den 19de Mai blev det befalet Capitain E. Deichman med

Fregatten *Christiansøe* at føre en russisk Ambassadeur til Archangel. Commandeur-Capitain H. Gude førte med Kongens Jagt *Kronen* i Mai-Maaned Enke-Dronningen fra Kallundborg til Aalborg, og Lieutenant C. Blickfeldt beordredes den 31te Juli til at krydse med en lukt Baad i Sundet, som Qvarantaine-Fartøi, ved den paa Island udbrudte smitsomme Sygdom. Den 11te August blev det befalet, at Commandeur-Capitain N. H. Hartwigs med Kongens Jagt *Kronen*, Lieutenant P. Hansen med Fregatten *Heyren* og Vagtskibet *Frøken Elskén* tilligemed en Deel Challupper skulde søge at inddrive saa mange Svaner, som muligt, til Præstøe-Bugten, og naar der var indesluttet en betydelig Mængde, at Commandeur-Capitainen da skulde melde det til Kjøbenhavn. For at have Opsigt med de fra Island kommende Skibe, blev Orlogskibet *Elephantens* lukkede Barkasse under Skipper L. O. Mandahls Commando udlagt paa Kjøbenhavns Rhed, medens Vagtskibet var fraværende. I den afdøde Commandeur M. Michelsens Sted blev Capitain W. Reesen den 23de Marts Indrollerings-Chef i Frederikshalds District.

Den 13de April erholdt Commandeur O. Judichær Tilladelse til paa 2 Aar at reise udenlands; i hans Fraværelse blev Lieutenant P. Hansen ansat som „*Adjutant ved Skibsbygningen, Mynstringerne og andre Forretninger paa Holmen hos Admiral von Stöcken*".

Da Fyrtaarnet paa Anholt ved Storm og høit Vand havde lidt saa meget, at det var at befrygte, at det kunde bortskylles, blev der ifølge kongelig Befaling bygget et nyt paa denne Øe, over hvilket der blev optaget Kort og hvis Beliggenhed nautisk blev bestemt af Lieutenant R. Juell; det gamle Taarn faldt først i December ned i en Storm.

Den 21de April 1709 blev det befalet Capitain C. C. von Gabel med Kongens Jagt *Kronen* at føre Dronningen til Mechlenborg. Snauen *Frøken Elskén*, under Capitain-Lieutenant J. Dof's Commando, var Vagtskib paa Kjøbenhavns Rhed og *Snarensvend*, ført af Capitain L. Walckendorph, stationeret i Store-Belt i samme Hensigt. Commandeur-Capitain O. J. Tamsen fik den 10de Juni Befaling til med Fregatten *Færøe* at føre den kongelige Gesandt ved det russiske Hof, Commandeur J. Juell, til Narva. Dette Skib afseilede den 20de s. M. fra Kjøbenhavn og blev ved Ankomsten dertil fjendtligt behandlet av et svensk, større Krigs-Skib og forhindret at løbe ind paa Rheden. Under Capitain Brutt's Commando blev i Juli-Maaned Fregatten *Flyende Dragon* tilligemed Jagten *Haffruen*, som Lieutenant Rostgaard førte, udlagt paa Elben og Weseren, for at afværge Kaperiet der. Da den engelske Eskadre under Admiral Norris Commando igjen i Juli-Maaned afseilede fra Sundet, blev Capitainerne E. Deichman og C. T. Carl med nogle smaae Fartøier udsendte, for at recognoscere i Kattegattet, hvorhen disse Skibe gik. Efterat Krigen med Sverrig var besluttet, befalede Kongen den 23de August, at der af de Indrollerede skulde indkaldes til Tjeneste

af Sjellands District	1000 á	1200 Md.
— Fyens —	100 á	120 —
— Møens, Lollands, Falsters og Langelands District	150 á	200 —
— Øster-Jyllands District	300 á	350 —
— Vester- — —	350 á	400 —

af Slesvigs District	400 á	500 Md.
— Frederikshalds —	350 á	400 —
— Bragnæs —	500 á	550 —
— Christiansands —	350 á	500 —
	I Alt	3500 á 4120 Md.

Desuden skulde Admiral v. Paulssen hverve i Hamborg 1000 á 1200 Matroser og give dem 5 á 6 Rd. i Haand-
penge.

I August og September 1709 bleve der udlagte Orlogskibe udenfor Bommen i Kjøbenhavn, for derombord at indqvartere og bespise de udskevne og hvervede Matroser. Den 4de October blev det befalet Indrollerings-Cheferne i Stavanger, Bergen og Trondhjems Districter at tilsige det indrollerede Mandskab at holde sig beredt til Søe-Krigs-Tjeneste. Alle udenlands værende Officierer, Cadetter og andre Søefolk bleve hjemkaldte, og 200 nye Tømmermænd antoges til den kongelige Tjeneste, hvori ogsaa den 1ste November 10 nye Skippere bleve befalede ansatte. Følgende Skibe bleve den 24de August beordrede eqviperede saasart, som muligt; de derved anførte Chefer bleve udnævnte ved sildigere Ordre:

Dannebroke, Command.Capt. O. J. Thambsen under Gen.Adm.Ltn. U. C. Guldenlew;

Wenden, Capt. C. T. Carl under Schoutb. P. Raben;

Haffruen, Capt. C. Christophersen under schoutb. K. Reedtz;

Printz Christian, Capt. M. C. Boomfelt under Commandeur I. Huitfeldt Teunissen;

Sophia Hedevig, Command. J. Liebedantz;

Jylland, Commandeur M. Sehestedt;

Fyen, Capitain E. Deichman;

Nye Delmenhorst, Capit. A. Rosenpalm;

Printz Carl, Capit. H. Gude;

Printz Wilhelm, Capit. C. C. von Gabel;

Oldenborg, Capit. W. Reesen;

Nelleblad, Capit. E. C. Knudt;

Hoyenhald, Capit. B. Bartholin;

Heyren, Capt.Ltn. H. Knoff;

Lossen, Capt.Ltn. F. C. Undall;

Ørnen, Capt.Ltn. M. Bille;

Maagen, Capt.Ltn. J. Wibe;

Packan, Capt.Ltn. C. Boysen.

For at vaage over Qvarantaine-Anordningernes Overholdelse i Anledning af den i Tydskland udbrudte Pest, beordredes den 31ste August Fregatten *Ørnen* til Station ved Helsingør, men blev den 14de September udsendt paa et Recognoscer-Togt under Bornholm, hvorfor Snauen *Frøken Elskan* afløste den. I den sidste Sted blev der udlagt et lidet Fartøj, commanderet af Skipper R. Sønderborg, til at føre Qvarantaine-Opsigten paa Kjøbenhavns Rhed. I samme Hensigt blev der udsendt en Hukkert under Skipper L. O. Mandall, for at krydse imellem Femern og Lolland. Et Fartøj var allerede før udlagt i lille Belt, og et andet, ført af Skipper P. Grip, krydsede imellem Møen og Stevns. Ligeledes vare der udsatte Strandvagter langs Kysterne for at passe paa, at der ikke skulde lande Nogen, som ei var tilbørligt legitimeret som

Smittefri, og Øen Saltholmen blev indrettet til Qvarantaine-Plads for de fra smittede Steder Kommende.

For at undersøge Fæstningen Christiansøes Tilstand og anordne det, der var nødvendigt til dens Istand-sættelse, bleve Commandeur Judichær, som var kommen hjem fra sin Udenlandsreise, og Ingenieur-Capitain Fischer den 25de September sendte derhen med Fregatten *Maagen*, hvilken, efter at have udført denne Expedition, krydsede paa Recognosceering i Østersøen og den 12te December blev ødelagt af de Svenske ved Danzig.

Den 12te October blev en Eskadre under Commandeur-Capitain H. Gudes Commando, bestaaende af Orlogskiberne *Printz Carl* og *Printz Wilhelm* samt Fregatterne *Ørnen*, *Lossen* og *Packan*, udsendt for at krydse mellem Møen, Rygen og Dass. Det blev befalet Gude at detaschere 2 Fregatter til Frederiksort, for derfra at conveyere en Deel kongelige Koffardie-Skibe til Kjøbenhavn, som overførte Tropper, Artillerie og de i Hamborg hvervede Matroser. Da der var indløben Efterretning om, at den svenske Eskadre i Gothenburg udrustedes, bleve den 12te October Høibaadsmand L. Hansen og Qvarteermester A. Torgiesen, hver med en Hukkert, beordrede til Krydsning i Kattegattet udenfor Skagen, for at erholde sikker Kundskab herom og advare alle hjemkommende danske Skibe om, at vogte sig for at blive tagne.

Den 23de October blev Chefen for Snauen *Frøken Elskan* afløst af Capitain-Lieutenant C. von Haugwitz.

Efterat Krigen mot Sverrig den 28de October var erklæret, blev det befalet de kongelige Krigs-Skibe ved en Ordre til Gen.Adm.Ltn. U. C. Guldenlew af 21de November, at opbringe alle Skibe uden Hensyn til deres Ladning, som kom fra eller vare bestemte til svenske Havne og tilhørte svenske Undersaatter, men de Skibe, som kom fra og hørte hjemme i de svensk-tydske Provindser og vare bestemte til svenske Havne, maatte kun visiteres, for at see, om de førte Krigs-Contrabande, hvilket da skulde fratages deres Ladning, og Skipperne bekjendtgjøres, at man vilde beholde denne, mod derfor at betale en billig Godtgjørelse; „i det øvrige maa de med ald høflighed tracteris“. Postjagterne mellem Sverrig og Pomern skulde opbringes.

Den 11te November afseilede den udrustede Eskadre under Gen.Adm.Ltn. Grev U. C. Guldenlew's Commando med 300 Transport-Skibe fra Kjøbenhavn og landsatte den derombord værende Armee Dagen efter ved Raæ imellem Helsingborg og Landskrone i Skaane. Som General-Commissariatets-Deputeret fulgte Etatsraad O. Hansen med Eskadren. Den 26de November blev det befalet, at

Orlogsk. *Fridericus Tertius*, command. af Capitain H. H. Biørn,

— *Slesvig*, command. af Capitain U. Kaas,

— *Guldenlew*, command. af Capit.Lieutenant H. Knoff,

— *Dronning Lovisa*, command. af Capt.Ltn. S. Becker,

Snauen *Svermeren*, com. af Lt. T. F. Brandt, og

— *Mynden*, com. af Lt. L. Reesen,

skulde afseile til Helsingør under Admiral v. Støckens Commando for at iagttage den i Gothenborg værende svenske Eskadre. Da Skibene sidst i December vare kom-

ne tilbage til Kjøbenhavn, bleve de igjen oplagte. De danske Søefolk, som havde tjent paa Flaaden, hjemsendtes; men de norske og de dueligste af de hvervede Matroser bleve brugte til at besætte Orlogskibet *Delmenhorst*, Fregatterne *Høyenhald*, *Lossen*, *Heyren* og *Ørnen* samt Snauerne *Flyende Abe* og *Snarensvend*, som under Commandeur-Capitain P. Hiorts Commando forbleve ved Christiansøe Vinteren over for at afskjære Communicationen og forhindre, at der fandt Troppe-Transporter Sted imellem Sverrig og Pommern, samt holde Østersøen reen for fjendtlige Skibe.

Som et, om ikke vigtig, dog interessant Bidrag til den som Tordenskiold berømte Peter Jansen Wessells Historie, anføres her en ordret Afskrift af hans egenhændigt underskrevne Ansøgning til Kongen om at blive Søe-Cadet:

„Stormegtigste Allernaadigste

Arve Konge og Herre!

Udi allerdybeste underdanighed nedfalder ieg fattige unge Perssohn for Eders Kongl. Majst., at om ieg for omtrent to aar siden er bleven nedsendt fra min gamle Fader Johan Wessel Eders Kongl. Majsts allerundst. Raadmand i trundhiem i Norge, formedelst min mange andre Nembl. 17 smaa og Stor Søskenes paaheng, at forfølge her neder min lyche, ogsom ieg nu er i tjeneste hos hans Højærværdighed Doctor Petter Jespersen, og min Lyst som Et ungt Meniske iche dertil saaledes findes at henslide min Tid, mens mit Sind Stedse geneget til Eders Kongl. Majsts at Excerceres med tide dertil at avancere noget bedre og nedfalder derfor allerundst., at Eders Kongl. Majst. af høie Naade og muskundhed ville allernaadst. forunde og hjælpe mig til at blive en Cadet, at Excerceres tillige med de andre paa Holmen, da ieg ald min tid med Lif og Blod skal Streve at leve effter allerundst. pligt til Eders Kongl. Majsts tjeneste troe aarvaagen og flitig effter ald yderste Krafft og Efne, forblive Eders Kongl. Majsts Allerundst. allerringeste tiener

Peder Jansen Wessell.

Kiøbenhafn d. 28 Martz Anno 1706."

I C. P. Rothes Tordenskiolds *Levnets Beskrivelse* 1 Bind Pag. 11 og 12 er der anført, at han blev antagen som „Lærling ved Holmen“, og at han som Saadan gjorde en Reise til Vestindien og en anden til Ostindien. Den 11te Januar 1709 udnævnte Kongen i Venedig ham til Søe-Cadet med 52 Rd. Gage istedetfor den til 100 Rd. Gage avancerede Jacob Friborg. Hos Rothe Pag. 13 er atter anført, at han, efterat være bleven Søe-Cadet, foretog en ny Reise til Ostindien. Videre documenterede Efterretninger saavel herom, som om hans Antagelse til „Lærling ved Holmen“ og hans første Koffardie-Reiser, have ei været at erholde.

I Deceniet fra Aaret 1710 til 1719 begge inclusive bestod Flaaden af*:

* Skibenes Armering og Bemanding var paa de Tider ofte forskjellig hvert Aar; formodentlig bestemtes dette efter de Kanoner, man havde, og de forskjellige Expeditioner, Skibene udsendtes paa. Her er anført, hvortil de vare bestemte fra Begyndelsen af.

Orlogskibene:	Kanoner		Mand
	Und.Lag pd.	Antal.	
<i>Fridericus Quartus</i>	36.	110.	950.
<i>Christianus Quintus</i>	24.	100.	662; paa List. for 1716 og 1717 som ubrugb., senere aldeles udeladt.
<i>Dannebroke</i>	24.	94.	680; sprang i Luften 1710.
<i>Elephanten</i>	36.	90.	794.
<i>Justitia</i>	24.	90.	725.
<i>Printz Friderich</i>	24.	84.	615; paa List. for 1716, 1717 og 1718 som ubrugbar; sildigere aldeles udeladt.
<i>Tre Kroner</i>	24.	84.	554; sunken til Batterie paa Khvns Rhed 1712.
<i>Norske Løve</i>	18.	82.	528; ligel. 1715
<i>Mars</i>	18.	82.	540; paa List. for 1716 og 1717 som ubrugel; sildigere aldeles udeladt.
<i>Tre Løver</i>	24.	78.	529.
<i>Printz Christian</i>	24.	76.	529.
<i>Sophia Hedeveg</i>	24.	76.	529.
<i>Churprintzen</i>	18.	74.	534; ophug. 1713.
<i>Mercurius</i>	18.	74.	534; paa List. for 1716, 1717 og 1718 som ubrugel; sildigere aldeles udeladt.
<i>Wenden</i>	24.	72.	550.
<i>Dronning Lovisa</i>	24.	70.	550.
<i>Haffruen</i>	24.	70.	520.
<i>Jylland</i>	24.	70.	520.
<i>Nordstiernen</i>	24.	70.	520; erobr. fra de Svenske 1715.
<i>Printz Georg</i>	18.	70.	490; sunken til Batterie paa Khvns. Rhed 1712.
<i>Besckiermeren</i>	24.	64.	490.
<i>Ebenetzer</i>	24.	64.	490.
<i>Charlotta Amalia</i>	18.	60.	446; sunken til Batterie paa Khvns. Rhed 1713.
<i>Anna Sophia</i>	18.	60.	440; paa List. fra 1716 af som ubrugbar.
<i>Svanen</i>	14.	60.	300; ligesaa.
<i>Christianus Quartus</i>	18.	56.	393; paa List. for 1719 og 1720 som "ikke at regne paa".
<i>Fridericus Tertius</i>	18.	56.	391; forliist 1714 i Norge.
<i>Guldenlew</i>	12.	56.	334; paa List. for 1716, 1717 og 1718 som ubrugbar; sildigere aldeles udeladt.
<i>Printz Carl</i>	18.	54.	404.
<i>Printz Wilhelm</i>	18.	54.	404.
<i>Oldeborg</i>	18.	52.	398.

Orlogskibene:	Kanoner		Mand		Fregatterne:	Kanoner		Mand	
	Und.Lag pd.	Antal				Und.Lag pd.	Antal		
<i>Nellebladet</i>	18.	52.	360.		Kongens Jagt <i>Kronen</i>	6.	24	80.	
<i>Sverdfisken</i>	18.	52.	350.		<i>Løvendahls Galley</i>	6.	20.	100;	første G. paa Listen 1712.
<i>Tomleren</i>	18.	52.	350.		<i>Færøe</i>	6.	20.	70;	kun paa Listen 1710.
<i>Ditmarschen</i>	24.	50.	402.		<i>Ørnen</i>	4.	20.	70;	erobr. af de Svenske 1715.
<i>Fyen</i>	18.	50.	400.		<i>Svenske Sophia</i>	4.	20.	64;	ligesaa 1711.
<i>Island</i>	18.	50.	400.		<i>Giotta Løven</i>		20		ligesaa 1713; forliist 1714.
<i>Nye Delmenhorst</i>	18.	50.	400.		Snauerne:				
<i>Laaland</i>	12.	50.	400;	sat i Vandet i Kbhvn. d. 4de Juni 1711.	<i>William Galley</i>	6.	18.	90;	erobr. fra de Svenske 1719.
<i>Slesvig</i>	12.	50.	290;	forlist 1711 i Nord-søen.	<i>Svermeren</i>	4.	16.	70;	forliist paa Anholt 1711.
<i>Engelen</i>	12.	50.	281;	paa List. for 1716, 1717 og 1718 som ubrugbar; sildigere aldeles udeladt.	<i>Packan</i>	4.	16.	64;	liges. 1717.
<i>Delmenhorst</i>	12.	48.	275;	sunket som Batterie paa Khvns. Rhed 1712.	<i>Frøken Elskén</i>	3.	16.	58.	
<i>Sydermanland</i>	18.	46.	300;	erobr. fra de Svenske 1715.	<i>Jagt Elephanten</i>	4.	16.	50.	
<i>Neptunus</i>	12.	44.	258;	paa List. for 1716, 1717 og 1718 som ubrugbar; sildigere aldeles udeladt.	<i>Gravenstein</i>	8.	14.	64;	kjøbt 1711.
<i>Giøtteborg</i>	12.	42.	300;	erobr. fra de svenske 1715, sidste Gang paa Listen 1718.	<i>Galley von Bergen</i>	3.	14.	50.	
<i>Warbiørg</i>	8.	36.	200;	erobret fra de Svenske 1719.	<i>Søe-Hunden</i>	6.	14.	70;	sidste G. paa Listen 1718.
Fregatterne:					<i>Phoenix</i>	4.	12.	64.	
<i>Siøehunden</i>	18.	36.	270;	kun paa Listen 1710.	<i>Mynden</i>	3.	12.	50;	sidste G paa Listen 1718.
<i>Pommern</i>	18.	32.	240;	erobr. fra de Svenske 1717.	<i>Flyende Abe</i>	3.	12.	50;	paa Listen 1716 og 1717 som ubrugb.; senere ei anf.
<i>Stralsund</i>	12.	30.	170;	erobr. fra de Svenske 1718.	<i>Andricken</i>	3.	12.	50;	forliist 2ode Sept. 1717.
<i>Hvide Ørn</i>	8.	30.	140.	erobr. fra de Svenske 1715.	<i>Snarensvend</i>	3.	12.	50;	sidste G. paa Listen 1718.
<i>Hoyenhald</i>	8.	30.	140.		<i>Hummeren</i>	8.	8.	68;	erobr. fra de Svenske 1715.
<i>Raae</i>	8.	28.	140.		<i>Cronprintzens Galley</i>	4.	10.	52;	første G. paa Listen 1715.
<i>Svenske Falk</i>	8.	28.	130;	erobr. fra de Svenske 1715.	<i>Søe Dragonen</i>	3.	10.	36;	første G. paa Listen 1713.
<i>Søe Ridderen</i>	8.	26.	120;	første Gang paa Listen 1711.	<i>Serpenten</i>	4.	10.	30;	ligesaa.
<i>Postillion</i>	8.	26.	121;	kjøbt paa Elben 1711.	<i>Maagen</i>	4.	10.	24;	ligesaa.
<i>Hvide Falk</i>	6.	26.	118;	paa Listerne 1716 og 1717 som ubrugbar; sildigere ei anført.	<i>Makreelen</i>	2.	8.	36.	
<i>Fortuna</i>	6.	26.	110;	første G. paa Listen 1718.	<i>Flyende Fisk</i>	2.	8.	36.	
<i>Lossen</i>	4.	26.	90;	sidste G. paa Listen 1717.	<i>Røde Hommer</i>	2.	8.	32;	erobr. fra de Svenske 1715.
<i>Leoparden</i>	8.	24.	150;	første G. paa Listen 1712.	<i>Reven</i>	3.	8.	20;	liges. 1713.
<i>Charlotte</i>	6.	24.	140;	erobr. fra de Svenske 1719.	<i>Flyende Mercurius</i>	2.	6.	24;	liges. 1711.
<i>Heyren</i>	6.	24.	114;	ødelagt av Fjenden 1712.	Armerede Skibe og Pramme:				
					<i>Hielperen</i>	24.	46.	230;	bygget i Kbh. 1715.
					<i>Hielperinden</i>	24.	36.	280;	desuden armeret med 3 stk. 100 pd. Morterer; første Gang paa Listen 1719.
					<i>Friderichshald</i>	24.	36.	280;	Første G. paa Listen 1719.

Armerede Skibe og Pramme:	Kanoner		Mand		Hukkerterne og de mindre Fartøier:	Kanoner		Mand	
	Største Calib.	Antal.				Største Calib.	Antal.		
<i>Gief-paa</i>	24.	31.	250;	erobr. fra de Svenske 1719.	<i>Fortuna</i>	2.	8.	24;	første G. paa Listen 1717.
<i>Arcke Noa</i>	18.	34.	204;	første G. paa Listen 1713.	<i>Triumphant</i>	2.	8.	24;	ligesaa.
<i>Christiansøe</i>	12.	26.	140.		<i>La Revange</i>		8.	36;	ligesaa.
<i>Concordia</i>	8.	24.	70;	første G. paa Listen 1714.	<i>Norske Mercurius</i>	1.	8.	15;	liges. 1719.
<i>Printz Jørgen</i>	18.	22.	120;	liges. 1716.	<i>Emanuel</i>	3.	8.	12;	liges. 1715.
<i>Cronprintzen</i>	18.	22.	120;	ligesaa.	<i>La Fortune</i>		6.	32;	liges. 1718.
<i>Hvalfisker</i>	18.	18.	100;	første G. paa Listen 1713.	<i>Admiralitets Jagten</i>	4.	6.	24;	paa Listen 1718 og 1719 som i Pommern.
<i>Støren</i>	18.	18.	50;	kun paa Listen 1714 og 1715.	<i>Lykkens Post</i>	3.	6.	26;	erobr. fra de Svenske 1719.
<i>Ebenetzer</i>	12.	15.	80;	første G. paa Listen 1713.	<i>Hvide Ørn</i>	2.	6.	23;	liges. 1718.
<i>Helleflynderen</i>	18.	14.	90;	ligesaa.	<i>Eiland Schilling</i>	2.	6.	20;	første G. paa Listen 1713.
<i>Cronede Rose</i>	8.	12.	48;	liges. 1712; sidste G. paa Listen 1716.	<i>La Diligente</i>	2.	4.	24;	ligesaa.
<i>Haabet</i>	18.	10.	80;	kun paa Listen 1719, som fragtet i Pommern.	<i>La bonne Esperance</i>		4.	24;	ligesaa.
<i>Besckiermeren</i>	18.	10.	80;	ligesaa.	<i>Glubende Ulv</i>	1.	4.	22;	erob. fra de Svenske 1714, sidste G. paa Listen 1718.
Galeatzerne:					<i>Forgyldte Aborre</i>	2.	4.	19;	forliist 1714 paa den jyd-Kyst.
<i>Printz Friderich v. Hessen</i>	36.	33.	*;	erobr. fra de Svenske 1719.	<i>Lübske Trek Skoyte</i>	3.	4.	18;	første G. paa Listen 1713; sidste G. 1717.
<i>Græv Mørner</i>	36.	33.	—	ligesaa.	<i>St. Povel</i>	2.	4.	15;	kun paa Listen 1713, 1714 og 1715.
<i>Staabraf</i>	36.	33.	—	ligesaa.	<i>Putsweck</i>		4.	16;	kun paa Listen 1719.
Bombardeer-Fartøierne: **					Gallioth <i>West Vlie-land</i>	2.	2.	20;	første G. paa Listen 1713.
<i>Hecla</i>	8.	10.	50;	paa Listen for 1716 og 1717 som ubrugbar og ei sildigere anf.	<i>Snapop</i>		2.	16;	liges. 1717.
<i>Bombardeer Pram</i>	3.	8.	30;	sidste G. paa Listen 1716.	<i>Ulven</i>		2.	16;	liges. 1713; sidste G. 1718.
<i>Bremerfløtel</i>		4.	30;	kun paa Listen 1717 og 1718.	<i>Unge Tobias</i>	3.	2.	8;	første Gang anført 1713; sidste G. 1716.
<i>Johannes den Gamle</i>	4.	4.	13;	kun paa Listen 1717 og 1718.	Galeierne:				
<i>Frue Anna</i>	4.	4.	13;	liges. 1719.	<i>Ulysses</i>	18.	6.	130;	erobr. fra de Svenske 1716.
<i>Christiania</i>	4.	4.	13;	første G. paa Listen 1717.	<i>Proserpina</i>	36.	14.	130;	ligesaa.
<i>Citronen</i>	2.	2.	15.		Barkasserne***:				
<i>Pommerantzen</i>	2.	2.	15;	sidste G. paa Listen 1717.	<i>Christianus Quintus's</i>	3.	12.	30;	første G. anført 1711; sidste G. 1718.
Hukkerterne og de mindre Fartøier:					<i>Jyllands</i>	2.	12.	18;	første G. anført 1711.
<i>Landsorth</i>	4.	14.	44;	erobr. fra de Svenske 1715.	<i>Justitias</i>	4.	10.	32;	ligesaa.
<i>Hvalfisker</i>	3.	12.	30;	erobr. fra de Svenske 1717.	<i>Dronning Lovisas</i>	3.	9.	16;	ligesaa.
<i>Andromeda</i>	3	10	24;	erobr. af de Svenske 1718.	<i>Sophia Hedevis</i>	3.	9.	16;	liges.; sidste G. 1717.
<i>On Sala Galei</i>	3	8	35;	ligesaa 1717.	<i>Printz Christians</i>	1.	8.	17;	første G. anført 1711.

* Besætningerne paa Galeatzerne skulde bestemmes efter Expeditionen.

** Kaste-Skytset er ikke anført og maa rimeligviis være blevet bestemt efter Omstændighederne, naar det skulde bruges.

*** Da Orlogskibene paa Expeditionerne i Nord- og Østersøen ei behøvede Barkasser, var der lagt Dæk i disse, som armeredes og brugtes som Kryds- og Recognosceer-Fartøier.

Barkasserne:	Kanoner		Mand		Paa Elben ved Glückstadt.				
	Største Calib.	Antal.			Fregatterne:	Største Calib.	Antal.	Mand	
<i>Dannebrog</i>	3.	8.	16;	første Gang anført 1711.	<i>Stormarn</i>	18.	44.	297.	
<i>Printz Friderichs</i>	2.	4.	12;	ligesaa.	<i>Flyende dragon</i>	4.	16.	77,	forliist 1712.
<i>Mars's</i>	3.	4.	12;	første G. anført 1711; sidste G. 1717.	Jagterne:				
<i>Elephantens</i>			11;	første G. anført 1711.	<i>Fortuna</i>	3.	16.	84,	bygget paa Elben 1717.
Dobbelte Chalupper:					<i>Meerminn</i>	3.	12.	55.	
<i>Tritton</i>		8.	20;	første G. anført 1717.	<i>Haffruen</i>		12.	68,	sidste G. paa Listen 1718.
<i>Sorte Biørn</i>		4.	20;	anført 1717 og 1718.	<i>Junkeren</i>	3.	10.	45,	liges. 1716.
<i>Nr. 1</i>		1.	12;	anf. 1719	<i>Printz Friderich</i>	3.	10.	45,	ligesaa.
— 3	2.	4.	17;	første G. anført 1717.	Gallioth <i>Paradies</i>		8.	23,	første G. paa Listen 1714.
— 4	2.	4.	17;	ligesaa.	<i>Nye eller Cron Jagt</i>	2.	6.	23.	
— 6		4.	12;	liges. 1718.	<i>Thoren Scheut</i>	3.	8.	23.	
— 9	1.	4.	17;	liges. 1717.	<i>Svenske Sorte Adler</i>		8.	34,	erobr. fra de Svenske 1712.
— 12	1.	4.	17;	liges. 1718 og 1719.	<i>Guldenstern</i>		4.	14,	ligesaa.
Koffardie-Skibene:					I Norge *.				
<i>Graa Kat</i>	3.	8.	20.		Galeierne:				
<i>Hvide Fortuna</i>	3.	8.	20;	sidste G. paa Listen 1716.	<i>Fridericus Quartus fra Ahrendal</i>	18.	7..	196,	bygg. i Arendal 1710.
<i>Siuf-Stiernen</i>	3.	8.	20.		<i>Lovisa fra Ahrendal</i>	18.	7.	196,	bygg. i Arendal 1710.
<i>Eenighed</i>	3.	8.	20.		<i>Printz Carl</i>	10.	7.	180,	bygg. i Christiansand 1710.
<i>Kruset</i>	3.	8.	20.		<i>Fridericus Quartus</i>	10.	7.	175,	ligesaa.
<i>St. Marcus</i>	3.	8.	20.		<i>Printz Christian</i>	12.	7.	172,	ligesaa.
<i>Sorte Hane</i>	3.	8.	20.		<i>Lovisa</i>	12.	7.	172,	liges., ødelagt 1717.
<i>Eendragt</i>	3.	6.	28;	første G. paa Listen 1714.	<i>Charlotta Amalia</i>	8.	7.	180.	
<i>Haabet</i>	2.	6.	20.		<i>Sophia</i>	18.	7.	164.	
<i>Raufnen</i>	2.	6.	20;	kun paa Listen 1710.	<i>Lucretia</i>	12.	13.	164,	erobr. fra de Svenske 1716, ødelagt 1717.
<i>Helena</i>	2.	6.	20;	ligesaa.	<i>Achilles</i>	6.	5.	132,	erobr. 1716.
<i>Stok-Fisken</i>	2.	6.	20;	ligesaa.	<i>Pollux</i>	2.	5.	132,	liges., kun paa Listen 1717.
<i>Engel Rafael</i>	1.	6.	16;	første G. paa Listen 1710, sidste 1718.	<i>Steenbukken</i>	18.	14.	60,	ligesaa.
<i>Carolus d. 12te</i>			19;	kun anført 1719.	Fregatten <i>Weck Op</i>	3.	8.	20,	sidste G. paa Listen 1717.
<i>Langesund</i>			16;	ligesaa.	<i>Strømbaad</i>	12.	1.	11,	ligesaa.
<i>Carolus d. 11te</i>			16;	ligesaa.	Brigantinerne:				
Smak <i>Cronborg</i>			14;	ligesaa.	<i>Trundhiem</i>	2.	10.	57,	bygg. i Christiansand 1710.
<i>Oranienboom</i>			13;	erobr. fra de Svenske 1716.	<i>Bergen</i>	3.	10.	41.	
<i>Anna Marias Galei</i>			13,	kun anført 1719.	<i>Christiansand</i>	3.	10.	41.	
<i>St. Povel</i>			13,	ligesaa.	<i>Friderichsstadt</i>	2	4.	49.	
<i>St. Johannes</i>			12,	ligesaa.	Snauen <i>Jepta</i>	2	6.	48,	bygg. 1712 i Holme-strand.
<i>Fortuna</i>			10,	ligesaa.	— <i>Lindormen</i>		6.	14.	
<i>Gak med</i>			9,	liges. 1710.	Gallioth <i>Windhunden</i>	2	4.	18.	
<i>Charlotta Amalia</i>			9,	liges. 1719.					
Smak <i>Johannes</i>			9,	ligesaa.					
<i>Haabet Bredgat</i>			8,	ligesaa.					
<i>St. Peder</i>			7,	ligesaa.					
<i>Florentina</i>			6,	ligesaa.					

* De til den norske Søe-Defension henhørende Fartøier vare under Krigen fordeelte i Christiansand og Frederiksstad.

I Norge.

Dobbelte Chalupper:	Kanoner		Mand
	Største Calib.	Antal.	
<i>Andromeda</i>	2.	4.	22, bygg. i Holmestrand 1712, sidste G. paa Listen 1718.
<i>Treitung</i>	2.	4.	22, bygg. i Holmestrand 1712.
13 andre, hver med		4.	22, bygg. i Christiansand 1712, fra 1718 af kun 8 paa List.
Skjærbaadene*:			
<i>Ørnen</i>	1.	4.	22.
<i>Scharven</i>	1.	4.	22.
<i>Maagen</i>	1.	4.	22.
<i>Ternen</i>	1.	4.	22.
<i>Lummen</i>	1.	4.	22.
<i>Andricken</i>	1.	4.	22.
Sandbaaden <i>Søehunden</i>		4.	14.
Nordlandske Jagt <i>Fortuna</i>			9, kjøbt i Trondhjem 1712.
— — <i>Emanuel</i>			9, ligesaa og sidste G. paa Listen 1717.
Skuden <i>Maagen</i>			9, erobr. fra de Svenske 1711, sidste G. paa Listen 1714.
— <i>Ternen</i>			9, ligesaa.
— <i>Langen</i>			9, ligesaa.

Søe-Etatens faste Officierer fra Aaret 1710 til 1719
begge inclusive vare:

General-Admiral:

Grev Ulrich Christian Guldenlew, Gen.Adm.Ltn. 1710, Gen.Adm. 19 Juni 1711, død 8 Decbr. 1719.

Admiraler:

Friderich Gedde, sidste Gang anført paa Listen 1713, død som Stif-
tamtmand i Fyen 13 April 1717.

Mathias von Paulssen, død 25 Febr. 1710.

Christoffer Ernst von Stöcken, død 8 Febr. 1711.

Niels Lauritzen Barfod, Schoutb. 1710, Vice-Adm. 13 Marts s.A.,
Admiral 29 Juni 1714, Deputeret i Gen.Commiss. 9 Marts 1717.

Peder Raben, Schoutbyn. 1710, Vice-Adm. 13 Marts s.A., Adm. 29
Juni 1714.

Knud Reedtz, liges. avanc., Afsked 30 Decbr. 1719**.

Christen Thommessen Seehestedt, Schoutb. 1710, Vice-Adm. Cha-
ract. 9 Marts 1711, Gage 5 Marts 1712, Adm 1 Octbr. 1715, afgaaet fra
Søe-Etaten og udnævnt til Geheimeraad og Ober-Landdrost i Olden-
borg og Delmenhorst 22 April 1718.

Olaus Judichær, Commandeur 1710, Schoutbyn. 25 Marts s.A., V.
Adm. 29 Juni 1714, Adm. Char. 16 Apr. 1718.

* Skjærbaadere, som under Krigen ere anførte paa Listerne med Navne,
ere formodentlig de samme, som i forrige Decenium vare benævned med
Nummere, da det findes bemærket, at de ere byggede førend 1709, og at
de vare gamle.

** De yngste Officierer af hver Klasse maatte afgive af deres Gage
Pensionerne til de Officierer, som bleve afskedigede ved den Reduction,
der fandt Sted den 30 Decbr. 1719.

Admiraler:

Frantz Trojel, Command. 1710, Schoutbyn. 17 April 1711, V. Adm.
Charact. 29 Juni 1714, Adm 30 Decbr. 1719.

Vice-Admiraler:

Jost Juell, Command. 1710, V. Adm. 5. Marts 1712, faldt i Slaget ved
Pommern 8 Aug. 1715.

Christian Carl von Gabel, Capit. 1710, Com. Capit. 8 Marts s.A.,
Command. 23 Jan. 1711, Schoutb. 29 Juni 1714, V. Adm. 15 Mai 1715,
Ober-Krigs-Secretair 4 Juni 1717.

Andreas Rosenpalm, Capit. 1710, Com. Capit. 6 Juni s.A., Com. Cha-
ract. 10 Juni 1713, Gage 29 Juni 1714, Schoutb. Charact. 23 Octbr. 1715,
V. Adm. Charact. 6 Novbr. 1717.

Ulrich Kaas, Capit. 1710, Com. Capit. 6 Juni s.A., Com. Charact. 31
Decbr. 1711, Gage 29 Juni 1714, Schoutb. Charact. 23 Octbr. 1715, V.
Adm. Charact. 19 Febr. 1718.

Peter Tordenskiold, Und. Ltn. 17 Juli 1711, Capit. Ltn. 14 Octbr. 1712,
Capit. Charact. 28 Decbr. 1714, Gage 8 Juni 1715, Com. Charact. 18
Juli 1718, Com. Capit. Gage 24 Juli 1716, Schoutb. Charact. 30 Decbr.
1718, V. Adm. Charact. 17 Aug. 1719.

Schoutbynachter:

Hans Schjønebøll, sidste Gang paa Listen 1714.

Claus Günthelberg, død 26 Febr. 1711.

Georg Carstens Nybur, Com. 1710, Schoutb. 25 Marts s. A., død 17
Mai 1713.

Jørgen Liebedantz, Com. 1710, Schoutb. 17 Apr. 1711, Afsked 30
Decbr. 1719.

Daniel Jacob Wilster, Com. Capit. 1710, Com. 31 Mai s.A., Schoutb,
17 Apr. 1711, Afsked 25 Aug. 1714.

Peter Hiort, Com. Capit. 1710, Com. 23 Jan. 1711, Schoutb. 29 Juni
1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Otto Jacob Tamsen, ligesaa.

Hinrich Gude, Com. Capit. 1710, Com. 31 Mai s. A., Schoutb. Cha-
ract. 14 Sept. 1714.

Edvard Deichmann, Capit. 1710, Com. Capit. Charact. 6 Juni s. A.,
Gage 18 Aug. s. A., Com. 17 Juli 1711, Schoutb. Charact. 19 Mai 1715,
Afsked 18 Sept. 1719.

Wiglas von Schindel, Capit. Ltn. 1710, Capit. 8 Marts s. A., Com.
Capit. 23 Jan. 1711, Com. Charact. 19 Mai 1715, Schoutb. Charact. 24
Decbr. 1717.

Michel Bille, Capit. Ltn. 1710, Capit. 8 Marts f. A., Com. Capit. 23
Marts 1712, Com. Charact. 19 Mai 1715, Schoutb. Charact. 24 Decbr.
1717.

Johan Anthon von Paulssen, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 29 April s. A.,
Capit. 23 Marts 1712, Com. Capit. Charact. 25 Juli s. A., Gage 29 Juni
1714, Com. Charact. 19 Mai 1715, Schoutb. Cha. ract. 23 Decbr. 1718.

Commandeurer:

Wichman Pedterssen Hofftmann, død 1713.

Iver Huitfeldt Teunissen, omkom ved Orlogskibet *Dannebrog*es
Ødelæggelse 4 Octbr. 1710.

Magnus Sehestedt, død 20 Octbr. 1710.

Lars Larsen Stavanger, Capt. 1710, Com. Capt. 8 Marts s. A., Com. 17
Juli 1711, død i Marts 1718.

Wilhelm Reesen, liges. avanc., Afsked som Schoutb. 21 Aug. 1718 og
udnævnt til Amtmand i Lister og Mandals Amt.

Christopher Christophersen, Capt. 1710, Com. Capt. 8 Marts s. A.,
Com. 31 Decbr. 1711, Afsked 28 Marts 1718.

Hans Knoff, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 23 Jan.
1711, Com. Charact. 25 Mai 1712, Gage 29 Juni 1714.

Commandeurer:

Christian Thomasen Carl, Capt. 1710, Com. Capt. Charact. 6 Juni s. A., Com. Charact. 17 Decbr. 1712, dræbt i Duel 29 Marts 1713.

Hans Christopher von Offenberg, Capt. 1710, Com. Capt. 31 Mai s. A., Com. 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Pieter Wecke, Capt. 1710, Com. Capt. 23 Jan. 1711, Com. 29 Juni 1714.

Edvard Philip Paulsen, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 17 Juli 1711, Com. Charact. 22 Aug. 1714, død 1719.

Seneca Christoffersen Hagedorn, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. Charact. 25 Juli 1712, Gage 29 Juni 1714, Com. 19 Mai 1715.

Hans Kaas, Capt. Ltn. 1710, Capt. Charact. 29 Apr. s. A., Com. Capt. 29 Juni 1714, Com. 19 Mai 1715, Afsked 30 Decbr. 1719.

Johan Wibe, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 17 Juli 1711, Com. Charact. 26 Nov. 1715, Afsked 30 Decbr. 1719.

Status Becker, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 23 Marts 1712, Com. Charact. 26 Novbr. 1715.

Søren Heyer, Capt. Ltn. 1710, Capt. 23 Jan. 1711, Com. Capt. Charact. 19 Mai 1715, Gage 17 Juli 1716, Com. Charact. 18 Juli 1716, død 1719.

Michael Gude, Capt. Ltn. 1710, Capt. 23 Jan 1711, Com. Capt. Charact. 23 Octbr. 1715, Com. Charact. 23 Octbr. 1717.

Peder Bredal, som stod i russisk Tjeneste, Com. Charact. 9 Mai 1718.

Christian Vossbein, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 23 Marts 1712, Capt. Charact. 24 Juli 1713, Gage 29 Juni 1714, Com. Capt. Charact. 25 Juni 1717, Com. Charact. 11 Decbr. 1719.

Commandeur-Capitainer:

Thies Carsten Nybur, død 6 Mai 1710.

Mickel Cornelisen Boomfelt, Capt. 1710, Com. Capt. 31 Mai og død i Juni s. A.

Jacob Pahl, Capt. 1710, Com. Capt. 31 Mai s. A., død i Mai 1716.

Pofvel Holst, Capt. 1710, Com. Capt. 23 Jan. 1711, død 1713.

Lars Walckendorph, Capt. 1710, Com. Capt. 23 Jan. 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Jacob Dos, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts f. A., Com. Capt. 23 Jan. 1711.

Friderich Christian Undall, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 23 Jan. 1711, død 1712.

Christian Boysen, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 17 Juli 1711.

Lauritz Christopher Ulfeldt, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 23 Marts 1712.

Søren Hansen Lange, Capt. Ltn. 29 Apr. 1710, Capt. 23 Marts 1712, Com. Capt. Charact. 25 Juli s. A., Gage 29 Juni 1714.

Rasmus Krag, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. Charact. 7 Octbr. 1713, Gage 29 Juni 1714.

Floris Friis, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Rasmus Juell, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts s. A., Com. Capt. 29 Juni 1714.

Hendrik Brandt, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 5 April s. A., Com. Capt. 29 Juni 1714, Afsked 13 Jan. 1716, med Schoutb. Charact.

Lauritz Reesen, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 23 Jan. 1711, Com. Capt. Charact. 22 Aug. 1714, død s. A.

Christian Koningh, Capt. Ltn. 1710, Capt. 29 April s. A., Com. Capt. Charact. 24 Decbr. 1714.

Friderich Hoppe, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. 17 Decbr. 1714, Com. Capt. Charact. 25 Juni 1717.

Commandeur-Capitainer:

Anders Styr, Eqvipagemester i Norge 23 Mai 1716, Com. Capt. Charact. 8 Juli 1717, Gage 18 Aug. s. A., Afsked 30 Decbr. 1719.

Jan van Untzen, Capt. 23 Octbr. 1713, Com. Capt. Charact. 17 Aug. 1719, død s. A.

Wilhelm Lemvig, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. Ltn. 17 Decbr. 1714, Capt. Charact. 14 Aug. 1716, Com. Capt. Charact. 22 Aug. 1719.

Christian Eilers, Capt. Ltn. 1710, Capt. 23 Jan. 1711, Com. Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Thomas Friderich Brandt, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 23 Jan. 1711, Com. Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Peter Hansen, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 9 Febr. 1711, Com. Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Boldevin Brun, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 17 Juli 1711, Com. Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Christian Gunthelberg, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 29 April s. A., Capt. 23 Marts 1712, Com. Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Hans Jacob Rostgaard, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 29 April s. A., Capt. Charact. 28 Octbr. 1712, Gage 29 Juni 1714, Com. Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Capitainer:

Søren Munck, Afsked 30 Decbr. 1719.

Eggert Christian Knudt, død i Marts 1710.

Jochim Brutt, død i Marts 1712.

Hans Herman Biørn, død 1710.

Samuel le Cercler De Lamonerie, Afsked 23 Jan. 1711.

Berthel Bartholin, død 1715.

Johan Georg Müller, Capt. Ltn. med Pension 1710, Capt. Charact. 21 Jan. s. A.

Hieronimus Pedersen, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts og død s. A.

Christian von Kalneyn, ligesaa.

Jaques Anth. Gill. Prepotin Corbiørn, Capt. Ltn. 1710. Capt. 8 Marts s. A., Afsked 30 Decbr. 1719.

Claus Wordeman, Capt. Ltn. 1710, Capt. 8 Marts og død s. A.

Hans Jensen Snidstorph, Capt. Ltn. 1710, Capt. 29 April s. A., død 1713.

Anthoni Sandtfuchs, Capt. Ltn. 1710, Capt. 23 Jan. 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Johan Wulff Brandt. Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 23 Jan. 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Christian Sahlgaard, Capt. 13 Febr. 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Gerhart Sivertz, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 29 April s. A., Capt. Charact. 22 Mai 1711, faldt ved Gothenborg 14 Mai 1717.

Jens Juell, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 17 Juli 1711, blev borte med Orlogskibet **Slesvig** 1712.

Mogens Friis, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 17 Juli 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Niels Banner, ligesaa avanceret, død 1713.

Hendrik Petersen Ørck, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 23 Marts 1712, Afsked 30 Decbr. 1719.

Detlev Peters, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. 4 Mai 1712.

Jens Rosenpalm, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 23 Marts 1712, Capt. Charact. 10 Juni 1713, Gage 29 Juni 1714, død 1715.

Jan Jansen Bach, Capt. 8 Sept. 1713.

Cornelius Blickfeldt, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Capitainer:

Ulrich Friderich Suhm, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. 29 Juni 1714.

Stephan Meyer, Capt. 19 Mai 1715, kun dette Aar anført.

Albert Danielsen, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. Charact. 23 Octbr. 1715.

Mogens Rabe, Capt. Charact. 23 Octbr. 1715, Gage 16 April 1717, faldt ved Angrebet paa Nye Elfsborg 1719.

Jens Baasted, Capt. Charact. 23 Octbr. 1715, Afsked 30 Decbr. 1719.

Rudolph Cruys, Capt. Ltn. 23 April 1714, Capt. Charact. 14 Febr. 1716.

Caspar Wessel, Capt. Charact. 26 Octbr. 1716.

Anders Rasmusen Seirøe, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. Charact. 25 Decbr. 1716.

Friderich Neuspitzer, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 23 Marts 1712, Capt. Charact. 6 Decbr. 1717.

Peter Grib, Und. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. 17 Juli 1711, Capt. Ltn. Charact. 20 Novbr. 1716, Capt. Charact. 6 Decbr. 1717.

Conrad Ployard, Und. Ltn. 23 Jan. 1711, Pr. Ltn. 17 Decbr. 1714, Capt. Ltn. Charact. 13 April 1716, Capt. Charact. 18 Septbr. 1719.

Jochum Friis, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 17 Juli 1711, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Simon Sievers, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 29 Juni 1714, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Johan Edvard Helms, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 29 April s. A., Capt. Ltn. 29 Juni 1714, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Johan Conrad Wodrof, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. Ltn. 29 Juni 1714, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Mathias Løve, ligesaa avanceret.

Henrich Gunthelberg, ligesaa.

Christian Degen, Capt. Ltn. Charact. 19 Mai 1715, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Caspar Lewin von Vieregg, Sec. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. 17 Juli 1711, Capt. Ltn. Charact. 23 Octbr. 1715, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Henry Clavel de l'Etang, Und. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. 23 Marts 1712, Capt. Ltn. Charact. 23 Octbr. 1715, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Wolter Jansen, Capt. Ltn. Charact. 23 Octbr. 1715, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Michael Christian Tønder, Sec. Ltn. 29 Juni 1714, Pr. Ltn. Charact. 23 Octbr. 1715, Capt. Ltn. Charact. 30 Octbr. 1716, Capt. Charact. 11 Decbr. 1719.

Capitain - Lieutenanter:

Jan von Hoven, død 1713.

Peter Wilders, død 1711.

Hans Lasson, Afsked 22 Febr. 1710.

Casper von Haugwitz, Afsked 14 April 1710.

Ulrich Friderich Riis, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., død 1711.

Bent Erichsen, ligesaa avanceret, død 1712.

Jacob Friborg, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, død 1712.

Boye Hemstrup, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 23 Jan. 1711, død 1713.

Peter Torstensen, ligesaa avanceret, død 1713.

Christopher Lauritzen Handtberg, ligesaa avanceret, Afsked 30 Decbr. 1719.

Hans Wrede, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 17 Juli 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Mogens Petersen Herlof, ligesaa.

Peter Wichmandsen Hoffmann, ligesaa avanceret, omkom ved Snauen *Packans* Forliis 23 Marts 1717.

Capitain-Lieutenanter:

Friderich von Rehder, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 23 Marts 1712, Afsked 30 Decbr. 1719.

Niels Petersen Lind, Unb. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Anders Sørensen, Pr. Ltn. 8 Marts 1710, Capt. Ltn. 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Hans Hansen, ligesaa avanceret, sidste Gang anført paa Listen for 1717.

Roluf Jansen, ligesaa avanceret, Afsked 30 Decbr. 1719.

Mogens Nielsen Nørregaard, ligesaa.

Knud Biørnsen, ligesaa.

Poul Christian Brun, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 29 April s. A., Capt. Ltn. 29 Juni 1714.

Michael Wibe, ligesaa avanceret, sidste Gang anført paa Listen 1718.

Friderich Boysen, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. Ltn. 29 Juni 1714, sidste Gang anført paa Listen 1716.

Frantz Corfitz Arnfeldt, ligesaa avanceret.

Tønnes Magnus Friis, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 17 Juli 1711, Capt. Ltn. Charact. 19 Mai 1715, sidste Gang anført paa Listen 1716.

Clas Lutjens, Capt. Ltn. 8 Juni 1715.

Henning Friderich Reventlau, Capt. Ltn. Charact. 30 Novbr. 1716.

Ole Budde, Pr. Ltn. Charact. 19 Mai 1715, Capt. Ltn. Charact. 18 Sept. 1719.

Lars Bille, ligesaa avanceret.

Jacob Møller, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 8 Marts s. A., Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Peter Ohnsorg, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 23 Jan. 1711, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Lauritz Lauritzen Stavanger, Und. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. 29 Juni 1714, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Jørgen Brun, ligesaa avanceret.

Christian Christiansen Brun, ligesaa.

Andreas Hinrich Stibolt, ligesaa.

Germund Jensen Lund, ligesaa.

Volquardus Risbrich, Und. Ltn. 29 April 1710, Pr. Ltn. 29 Juni 1714, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Lauritz Fleckenberg, Und. Ltn. 23 Jan. 1711, Pr. Ltn. 29 Juni 1714, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Andreas Bjørn, ligesaa avanceret.

Leonhart Klauman, ligesaa.

Just Justesen, Und. Ltn. 23 Jan. 1711, Pr. Ltn. 19 Novbr. 1714, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Gustav Wilhelm von Peperlau, ligesaa avanc.

Hieronimus Schultz, Pr. Ltn. Charact. 23 October 1715, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Diderich Meulenfort, Sec. Ltn. Charact. 29 Juni 1714, Gage 19 Novbr. s. A., Pr. Ltn. 18 Septbr. 1719, Capt. Ltn. Charact. 11 Decbr. s. A.

Premier-Lieutenanter:

Stephan Møller.

Diderich Reimers, sidste Gang paa Listen 1718.

Hans Nielsen Bornholm, Pr. Ltn. 8 Marts 1710, død 1714.

Christianus Qvintus Bornholm, Und. Ltn. 1710, Pr. Ltn. 29 April og død s. A.

Jacob Hegelund, ligesaa avanceret, sidste Gang paa Listen 1717.

Lars Christensen Dyster, Und. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. 23 Marts, 1712.

Premier-Lieutenant:

Christopher Ovesen, ligesaa avanceret, blev borte 1714 med Fregatten *Giøttaløven*.

Peter Hofftmann, liges. avanc., Afsked 30 Dec. 1719.

Christian Friderich Møring, Und. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Niels Hansen, ligesaa.

Hans Jepsen, ligesaa.

Ulrich Friderich Lillienkiold, Und. Ltn. 29 April 1710, Pr. Ltn. 2L Juni 1714.

Charles Dikinson Blomberg, Und. Ltn. 23 Jan. 1711, Pr. Ltn. 29 Juni 1714, død s. A.

Peter Andreas Ottesen, Sec. Ltn. 8 Marts 1710, Pr. Ltn. Charact. 20 Novbr. 1716.

Diederich Gierdes, Sec. Ltn. 2 April 1717, Pr. Ltn. Charact. 18 Septbr. 1719.

Christian Peter Flensborg, ligesaa avanceret.

Jørgen Friderich Leegaard, ligeledes.

Ulrich Friderich Montagne Lillienkiold, Sec. Ltn. 17 Juli 1711, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Anders Larsen, ligesaa avanceret.

Johan Albert Liebert, Sec. Ltn. 23 Marts 1712, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Salomon von Haven, ligesaa avanceret.

Isac Norman, Sec. Ltn. 20 April 1714, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Henrich Suhm, Sec. Ltn. 29 Juni 1714, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Knud Nielsen Benstrup, ligesaa avanceret.

Caspar Friderich le Sage de Fontenay, ligesaa avanceret.

Christian Friderich Mohrsen, Und. Ltn. Charact. 1710, Gage og Anciennet 29 Juni 1714, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Lorentz de Ferry, Sec. Ltn. 29 Juni 1714, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Hans Friderich Dresen, ligesaa avanceret.

Niels Lund, ligesaa.

Lars Bragnæs, Sec. Charact. 29 Juni 1714, Gage 19 Novbr. s. A., Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Hans Christian Lundtvig, Sec. Ltn. 19 Novbr. 1714, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Niels Styr, ligesaa avanceret.

Claus Mühle, Sec. Ltn. 17 Decbr. 1714, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Jens Siversen, Sec. Ltn. 20 Novbr. 1716, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Rasmus Lund, Sec. Ltn. 2 April 1717, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Berenhardt Maull, ligesaa avanceret.

Friderich Gunthelberg, ligeledes.

Peter Trojel, ligeledes.

Lauridtz Belov Ahrenfeldt, ligeledes.

Wilhelm Schnel, ligeledes.

Hans Leth, Sec. Ltn. 2 April 1717, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Niels Wind, Sec. Ltn. 18 Septbr. 1719, Pr. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Søren Birckerod, ligeledes.

Second-Lieutenant:

Michel Putgens.

Niels Friis, 8 Marts 1710, død 1713.

Second-Lieutenant:

Jørgen Ogilbye, 29 April 1710, død s. A.

Hans Amundsen, 29 April 1710, Afsked 30 Decbr. 1719.

Conrad Key, 23 Jan. 1711, død 1713.

Jan Mathisen, 23 Jan. 1711, men igjen Skipper 20 Febr. 1711.

Jacob Mortensen Gram, 23 Jan. 1711.

Claus Holst, 20 Febr. 1711.

Thor Jensen, Pr. Ltn. 1710, Capt. Ltn. 8 Marts s. A., degraderet til Sec. Ltn. 6 Juli 1711, død 1714.

Christian Reisner, 17 Juli 1711, Afsked 30 Decbr. 1719.

Mogens Johansen Witmeyer, 23 Marts 1712, dræbt i Duel s. A.

Frantz Ofvesen, 23 Marts 1712, sidste gang paa Listen 1718.

Rasmus Larsen, 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

David Dørck, 29 Juni 1714, Afsked 30 Decbr. 1719.

Bagge Petersen Bagger, ligesaa avanc., blev borte 1714 med Fregatten *Giøttaløven*.

Nicolay Severin Nissen, Sec. Ltn. Charact. 2 April 1717.

Peter Helmich, ligesaa avanceret, Afsked og ansat ved Land-Etaten 18 Sept. 1717.

Ahasverus Kaas, Sec. Ltn. Charact. 2 April 1717.

Conrad Friderich Bøg, Sec. Ltn. Charact. 2 April 1717, kun paa Listen d. A. og 1718.

Emanuel Schmidt, ligeledes.

Johan Peter Rabe, Sec. Ltn. Charact. 16 Mai 1718, kun anført dette Aar.

Christopher Klog, Sec. Ltn. Charact. 18 Septbr. 1719.

Gustav Baron Winterfelt, ligeledes.

Adam Levin von Reichaw, ligeledes.

Friderich Wilhelm von Printzen, ligeledes.

Johan Rasch, ligeledes.

Halvor Erichsen, Sec. Ltn. Charact. 18 Septbr. 1719, Afsked 30 Decbr. s. A.

Lars Lemmich, Sec. Ltn. Charact. 18 Sept. 1719.

Benjamin de Fontenay, Sec. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Friderich Lutken, ligeledes.

Andreas Søbotker, ligeledes.

Anthon Liebedantz, Sec. Ltn. Charact. 11 Decbr. 1719.

Samuel Lamonerie, ligeledes.

Johan Jørgen Neuspitzer, ligeledes.

Olfert Fischer, ligeledes.

Lars Kieromgaard, ligeledes.

Johan Schluiter, ligeledes.

Wilhelm Christian Bredendick, ligeledes.

Christian Beverlin, ligeledes.

Nicolay Dominicus Arf, ligeledes.

Bernhard Grodtschilling, ligeledes.

Jørgen Friderich Brun, ligeledes.

Gorris Ramshardt, ligeledes.

Henrich Julius Wodrof, ligeledes.

Anders Kierulf, ligeledes.

Niels Bang, ligeledes.

Uden at ansættes til virkelig Tjeneste blev Kaperfører Robert Davidsen Faje den 18de Septbr. 1719 tillagt Søe-Capitains Character.

Ober-Krigs-Secretair var i dette Decenium Geheimeraad Christian von Lente indtil 17de Mai 1710, Geheimeraad Valentin von Eickstedt indtil 4de Juni 1717 og derefter Kammerherre Christian Carl von Gabel. Admiralitets-Deputerede vare alle Flagmændene og Justits- og Admiralitets-Raad samt Admiralitets-Secretair Peter Worm, hvilken sidste afgik paa Pension den 20de Marts 1711.

General-Commissariatet bestod af:

Geheimeraad Christian von Lente til den 17de Mai 1710,

- Valentin von Eickstedt,
- Claus Hendrik Vieregg,

Etatsraad Ole Hansen, som omkom 1710 ved Orlog-skibet *Dannebroges* Ødelæggelse.

- Friderich Christian Adeler,
- Christopher Jochum Giese, Geheimeraad og Admiral Friderich Gedde* udnævnt den 11te Juli 1710,

Etatsraad Baltzar Seckman, udnævnt den 24de April 1711,

Justitsraad C. Hartman, udnævnt 1ste Juni 1711, og afskediget den 3die April 1716.

Den 17de Januar 1712 blev dette Collegium deelt; Geheimeraad og Admiral Gedde med Etatsraad F. C. Adeler og B. Seckman bleve udnævnte til at forestaae Søe-Etatens General-Commissariat, hvortil senere bleve ansatte som Deputerede:

Etatsraad Bendix Lassen, udnævnt den 23 Marts 1712 og afskediget den 9 Marts 1717.

Kammerherre Christian Baron Rantzau, den 20de Septbr. 1713,

Etatsraad Weyse, den 15de Septbr. 1716,

Admiral N. L. Barfod, den 9de Marts 1717,

Kammerjunker Lauritz Bentzen, den 24de Dec. 1717 og

Etatsraad Johan Schrader, den 3die Febr. 1719.

Holmens Admiral i Kjøbenhavn var C. E. von Støcken til den 23de Decbr. 1710, da han afgik og Schoutbynacht O. Judichær fik Bestyrelsen af Holmen, til hvis Chef han blev udnævnt den 16de April 1718 og vedblev tillige at være Fabrik-Mester. Som Interims-Equipagemestere bleve den 12te Februar 1714, efter at de fra Admiral v. Støckens Afgang havde gjort Tjeneste under Judichær, ansatte Capitainerne R. Juell og P. Hansen og den 24de Januar 1718 udnævnte til virkelige Equipagemestere.

Commandant paa Toldboden var Commandeur W. P. Hofftnan, som døde 1713; Schoutbynacht H. Gude blev den 14de September 1714 igjen udnævnt til denne Post med Commandeurs Gage. Chef for Søe-Equipagen i Glückstadt var til sin Død den 25de Febr. 1710 Admiral M. v. Paulssen, efter hvem Vice-Admiral K. Reedtz, saalænge han var paa Hvervingen i Hamborg, havde Commandoen paa Elben, hvorefter Commandeur-Capitain P. Holst erholdt denne indtil den 1ste Juni 1712, da Schoutbynacht J. Liebedantz blev udnævnt dertil. Den 21de Juli 1713 blev Commandeur E. P. Paulsen Chef for Søe-

*F. Gedde forblev i sit Nummer som Admiral og havde tillige Sæde i Admiralitetet til 1713.

Equipagen paa Elben. Schoutbynacht G. C. Nybur var Chef for Søe-Defensionen i Norge, som under Krigen var underlagt den commanderende General i dette Rige; efter Nyburs Død 1713 kom Commandeur-Capitain J. Pahl i hans Sted indtil 1716, da han døde; derpaa blev A. Styr Equipagemester og Capitain C. Sahlgard Chef for Galei-Compagniet. De Flagmænd og Commandeurer, som førte Commandoen over Eskadren i Nordsøen, havde ogsaa denne over den norske Søe-Defension. Chef for Søe-Cadet-Compagniet var Vice-Admiral C. T. Seehestedt indtil 7de December 1715, da Vice-Admiral A. Rosenpalm blev udnævnt dertil. Over Fæstningen Christiansøe var Oberst Isaac von Halbruck Ober-Commandant og Capitain Hans Anders Stibolt Commandant; denne sidste døde i Aaret 1716.

Betalings-Reglementet for Aaret 1710 nævner:

1	Gen. Adm. Ltn. med Gage	5000	Rd.	sk.
3	Admiraler à 1800 Rd.	5400	—	—
6	Schoutbynachter à 700 Rd.	4200	—	—
8	Commandeurer à 600 Rd.	4800	—	—
5	Commandeur-Capitainer à 450 Rd.	2250	—	—
19	Capitainer à 300 Rd.	5700	—	—
1	—	250	—	—
1	— som Pension	100	—	—
28	Capitain-Lieutenanter à 250 Rd.	7000	—	—
28	Premier-Lieutenanter à 200 —	5600	—	—
24	Under-Lieutenanter à 150 —	3600	—	—

Søe-Cadet-Compagniet:

Chefen	i Tillæg	148	—	—
Capitainen	— —	98	—	—
Capitain-Lieutenanten	— —	68	—	—
Lieutenanten	— —	50	—	—
Adjutanten, som var Cadet,	— —	30	—	—
4	Under-Officierer, Cadetter, à 15 Rd.	60	—	—
12	Cadetter à 100 Rd.	1200	—	—
50	— à 52 —	2600	—	—
Til Uniformer for disse sidste à 17 Rd.		850	—	—
Navigations-Læreren af Cadet-Kassen 200 Rd. og desuden		48	—	—
Dandse-Læreren	200 —			
Fægte- —	300 —			
Tegne- —	100 —			
Skrive- —	50 —			
Bøssemageren	33 — 32 sk.			
i Alt 683 Rd. 32 sk.				

hvoraf de 12 ældste Cadetter betalte 132 Rd 24 sk. og Kongen	551	—	8	—
Chefens Godtgjordes til en Skriver	57	—	—	—

Ved Søe-Equipagen paa Elben:

1	Skriver	96	—	—
18	Matroser à 72 Rd.	1296	—	—
Til Skibenes og Fartøiernes Reparation	1697	—	32	—
— Pakhuus- og Plads-Leie	180	—	—	—

<i>Ved det Christiansandske Galei-Compagnie</i>				1 Mestersvend i Grov-Smedien	104 Rd.	sk.
1 Material- og Mynster-Skriver	100 Rd.	sk.		1 Pælebukker-Mester	129 —	64 —
1 Skibsbygger-Mester, som lønnes af det til Skibsbygningen Bevilgede.				1 Snedker-Mester	119 —	64 —
1 Skipper	108 —	—		1 „Calefater“	129 —	64 —
3 Høibaadsmænd à 57 Rd. 3 sk.	171 —	9 —		1 Baadebygger-Mester	112 —	—
3 — mather à 51 — 31 sk.	153 —	93 —		Desuden saalænge Bygningen af de 4 Galeier i Arendal, Øster-Riisøer og Kragerøe vedvarer		
1 Qvartermester	51 —	31 —		1 Mastemager-Mestersvend	112 —	—
1 Seilmager-Mester	80 —	—		1 Bildhugger-Mester	129 —	64 —
1 — — Svend	37 —	64 —		1 Saugskjærer- —	129 —	64 —
40 Matroser à 45 Rd. 60 sk.	1825 —	—		1 Bødker- —	119 —	64 —
Til Fartoiernes Reparation	667 —	26 —		2 Lærlinger ved Skibsbyggeriet à 100 Rd.	200 —	—
<i>Ved de 3 „Deelinger“</i>				40 Tømmermands-Lærlinger à 8 —	320 —	—
25 Skippere à 96 Rd.	2400 Rd.	sk.		16 Skibsbygger-Qvartermænd à 16 —	256 —	—
25 — à 78 —	1950 —	—		1 Borer-Qvartemand	16 —	—
30 — à 58 —	1740 —	—		400 Skibs-Tømmermænd à 16 —	6400 —	—
12 Høibaadsmænd à 30 —	360 —	—		40 Borere à 16 —	640 —	—
8 — à 28 —	224 —	—		40 Saugskjærere à 16 —	640 —	—
10 — à 26 —	260 —	—		1 Smedde-Qvartemand	16 —	—
30 — Mather à 18 —	540 —	—		34 — Svende à 16 —	544 —	—
12 Skibmænd à 24 —	288 —	—		1 — Lærling	16 —	—
18 — à 22 —	396 —	—		10 Bildhuggersvende à 16 —	160 —	—
30 — Mather à 18 —	540 —	—		1 Rebslager-Qvartemand	16 —	—
1 Qvartermester	28 —	—		50 — Svende à 16 —	800 —	—
29 — à 24 —	696 —	—		16 Seilmager- — à 16 —	256 —	—
60 — à 22 —	1320 —	—		1 Blokkedreier-Qvartemand	16 —	—
30 Sergeanten à 24 —	720 —	—		16 — Svende à 16 —	256 —	—
30 Profos-Svende à 24 —	720 —	—		16 Snedker — à 16 —	256 —	—
4 Tambourer à 16 —	64 —	—		5 Bødker — à 16 —	80 —	—
1921 Matroser à 16 —	30,760 —	—		1 Muur-Qvartemand	16 —	—
30 Drengene à 12 —	360 —	—		9 — Svende à 16 —	144 —	—
30 — à 8 —	240 —	—		2 Pompeborere à 16 —	32 —	—
Kosten til „Deelingernes“ Mandskab, hvoraf de 50 ældste Skippere erholdt 2 Mands, de 30 derpaa Følgende 1 1/2 Mands og hver af de Øvrige enkelt Mands Kost, som beregnedes for hele Aaret til 39 Rd., i Alt				Kosten til Haandværksfolkene, hvoraf Mesterne og Mestersvendene fik 4 Mands (undtagen Pælebukker-Mesteren, som kun erholdt 3 Rançonere, Snedker-, Calfacteer-, Saugskjærer- og Bildhugger-Mesterne samt Baadebygger- og Mastemager-Mestersvendene, som kun erholdt 2) Skibsbygger-Qvartermændene 1 1/2 og alle de Øvrige, paa Skipsbygger-Lærlingerne nær, hver 1 Mands Kost, var ansat til		
Penge til Klæder fra Høibaadsmændene af à 3 Rd. for hver Mand				30,849 — —		
Qvarteerpenge til 1631 Mand à 4 Rd.				2100 — —		
<i>Holmens Haandverkere:</i>				Qvarteerpenge à 4 Rd.		
1 Skibsbygger-Mester	480 Rd.	sk.		Desuden Dagløn, som var anslaaet til		
1 Under-Skibsbygger-Mester	340 —	—		28,162 — 56 —		
1 Baadebygger-Mester	248 —	—		<i>Holmens Compagnie:</i>		
1 Mastemager- —	230 —	—		1 Skipper ved Brabænken	96 Rd.	sk.
1 Regslager- —	230 —	—		1 — — Takkellagen	96 —	—
1 Seilmager- —	230 —	—		1 Ober-Profos	96 —	—
1 Blokkedreier- —	230 —	—		2 Fangefogder	56 —	—
1 Skibsbygger-Mestersvend	180 —	—		1 Høibaadsmann ved Takkellagen	42 —	—
1 — —	159 —	—		1 — — Brabænken	42 —	—
1 Ankersmedde-Mester	306 —	—		1 — — Prammene	42 —	—
1 Mestersvend i Klein-Smedien	104 —	—		1 Kok til at koge for Fangerne	30 —	—

20	Matroser ved Takkellagen	à 28 Rd.	560	Rd.	sk.	Søe-Etatens Civil-Betjenter:			
1	Qvarttermester ved Holmens Chefs Chaluppe		28	—	—	1 Præsident i Under-Admiralitetets-Retten D. Mathesius**	615	Rd.	sk.
6	Matroser ved denne Chaluppe	à 28 Rd.	168	—	—	1 Sognepræst Magister Iver Brinck	500	—	—
50	— — Sandbaadene	à 28 Rd.	1400	—	—	2 Capellaner à 200 Rd.	400	—	—
40	— — Prammene	à 28 Rd.	1120	—	—	1 Cantor og Skolemester	100	—	—
20	— — Muddermaskin.	à 28 Rd.	560	—	—	1 „Hører“	30	—	—
Til disse Muddermaskiners Drift og Vedligeholdelse			2000	—	—	1 Skolemester i Nyboder	93	—	32 —
2	Dagvakter ved Brabænken	à 28 Rd.	56	—	—	1 Admiralitets-Secretair***	630	—	—
4	Nattevagter ved Klokkerne	à 16 Rd.	64	—	—	1 Copiist ved Admiralitetet†	150	—	—
4	Begsydere	à 16 Rd.	64	—	—	1 Krigs-Commisair og Bogholder Niels Justesen i Løn og til Skrivematerialier	990	—	—
1	Graver paa Skibs-Kirkegaarden		16	—	—	4 Copister ved Søe-Etatens Gen.Commissariat B. Bertramsen, P. Christensen, D. Dreesen og J. C. Lindberg à 200 Rd.	800	—	—
1	„Matros i Spise-Kjelderen“		16	—	—	1 Medicus Doctor Johann Buchwalt	600	—	—
1	— hos Ober-Profossen		16	—	—	Til Medicin for Søe-Etaten	300	—	—
2	Profos-Svende à 24 Rd.		48	—	—	Fabrikmesteren for at besørge Søe-Cadetternes Underviisning i Skibs-Construction	200	—	—
Kosten til Holmens Compagnie, 2 Mands til Skipperne, Ober-Profossen og Fange-Fogderne og 1 Mands til de Andre, var anslaet til			6474	—	—	Samme til Skrivematerialier ved Model-Kammeret	60	—	—
Penge til Klæder og Qvarteerpenge til samme Mandskab paa Skipperen og Ober-Profossen nær, til Klæder à 3 Rd. og i Qvarteerpenge à 4 Rd., udgjøre			1098	—	—	1 Fabrik-Skriver P. Munck	150	—	—
100	Fanger til Kost og Klæder		4908	—	32 —	1 Eqvipage-Skriver F. Petersen med 4 Skrivere og til Skrivematerialier	590	—	—
Toihuset:						1 Inventarie- og Takkellofts-Skriver J. Andersen i Løn og til Skrivematerialier	215	—	—
Søe-Toimester. Schweder Christensen			500	Rd.	sk.	1 Fiskal Nicolaus Friis	400	—	—
1	Under-Toimester, J. N. Kiøbenhafn		300	—	—	2 Mynsterskrivere Jens Rejersen og D. H. Suckou, Løn for dem selv og deres Skrivere samt til Skrivematerialier à 495 Rd.	990	—	—
1	Toivarter, M. N. Lye		200	—	—	1 Mynster-Skriver ved Haandverksfolkene D. Reit‡, Løn for sig selv og til 1 Skriver samt til Skrivematerialier	545	—	—
1	Mynster-Skriver, J. S. Voigt*		—	—	—	2 Material-Forvaltere, J. Ibsen og A. Brygmann i Løn og til Skrivematerialier	840	—	—
Toihuus-Skriveren, hvis Gage var anført under Land-Etatens Reglement, til Skrivematerialier			8	—	—	1 Tømmer-Material-Forvalter, C. Ohnsorg, Løn og Skrivematerialier	430	—	—
42	Ober-Kanonerer	à 48 Rd.	2016	—	—	1 Veier-Mester, P. Wartberg, ligeledes	312	—	—
51	Kanonerer	à 26 —	1326	—	—	1 Navigations-Skole-Directeur, J. Dinissen Opendorph##	300	—	—
73	Under-Kanonerer	à 18 —	1314	—	—	Desuden for Søe-Cadetternes Underviisning	50	—	—
320	Constabler	à 16 —	5120	—	—	1 Skibs-Skriver P. Seegeløess	80	—	—
1	Profos		48	—	—	1 Reberbane-Skriver J. Castan	136	—	—
1	— Svend		24	—	—	1 Smedde-Skriver A. N. Halling	136	—	—
8	Chalup-Roere til Kongens Chaluppe à 24 Rd.		192	—	—	1 Skriver ved Bageriet S. Cornielsen	72	—	—
30	Artillerie-Lærlinger à 8 Rd.		240	—	—	1 Fyrbøder ved Søe-Etatens General-Commissariat	100	—	—
Kost til Artilleristene fra Ober-Kanonerer af, 1 Mands til hver, undtagen Ober-Kanonernerne og Profossen til 1 1/2 Rançon, i Alt			21,352	—	48 —	1 Fyrbøder ved Ober-Admiralitetet	100	—	—
Penge til Klæder fra Kanonererne af à 3 Rd.			1449	—	—	1 Opvarter ved samme	70	—	—
Qvarteerpenge til 244 Mand à 4 Rd.			976	—	—				
Til Lærlingernes Underviisning			75	—	32 —				
Pension til Enker og Børn			2000	—	—				

* Mynster-Skriver Voigt erholdt den 5te December 1718 et Tillæg af 100 Rd. aarligt og den 12te Mai 1719 atter et lignende til at holde Skrivere for.

** I Justitieraad Mathesius's Sted blev den hidtil værende Secretair paa Flaaden N. Foss undnævnt d. 29de Juni 1714.

*** Den 27de Marts 1711 afløste Cancellieraad C. Tausan Justitsraad P. Worm i dette Embede.

† Efter Resolution af 10de April 1711 blev der godtgjort Admiralitets-Secretairen 150 Rd. Aarligt til en Copiist.

‡ Den 27de Juli 1719 blev H. Klein adjungeret D. Reit.

Senere Oplysninger have viist, at J. D. Opendorph ei, som Pag. 10 er anført, døde 1709; L. Lous blev ham da adjungeret og først 1712 ved Opendorph's Død Navigations-Skole-Directeur.

2 Bud ved Under-Admiralitets-Retten à 24 Rd. og 1 Mands Kost à 29 Rd.	126	Rd	sk.	2 Compagnier Infanterie bestaaende hvert af:			
1 Søe-Kort-Directeur Jens Søfrensen	300	—	—	1 Capitain	30	Rd.	sk.
1 Conducteur hos denne	192	—	—	2 Lieutenanter à 14 Rd.	28	—	—
1 Bygmester J. C. Ernst	200	—	—	3 Underofficierer à 1 — 48 sk.	4	—	48 —
1 Inspecteur i Nyboder E. Clemens	294	—	—	3 Corporaler à 1 — 16 —	3	—	48 —
1 Portner ved Nyboders Materialgaard	44	—	64 —	2 Tambourer à 80 sk.	1	—	64 —
1 Material-Skriver ved Tømmerhugningen i Holsteen	264	—	—	102 Tømmermænd, Gefreitere og Gemene à 64 sk.	68	—	—
1 Skibbygger-Mestersvend sammesteds	386	—	64 —	for et Compagnie	135	Rd.	64 sk.
1 Skibs-Tømmermand —	130	—	—	113 for det andet —	135	—	64 —
11 Mynster-Skrivere ved Indrølleringen i følgende Districter, à 200 Rd.	2200	—	—	Artillerie-Betjenter:			
Sjellands, H. C. Ehlers*				1 Capitain, foruden hans øvrige Gage, i 32 Dage	4	—	—
Fyens, J. Eriksen**				1 Lieutenant	12	—	—
Lolland og Falsters, W. Gotfridsen,				6 Constabler à 2 Rd.	12	—	—
Øster-Jyllands, F. Riis,				12 Und. Const. à 2 Rd. 48 sk.	16	—	—
Vester- — og Slesvigs, C. Jensen,				Søefolk:			
Trondhjems, M. Herberg,				1 Skibs-Tømmermand			
Bergens, E. Lund,				6 Chaluproere à 2 Rd. 48 sk.	15	—	—
Stavangers, A. Mogentsen,				Civil-Betjenter:			
Christiansands, A. Mechlenborg,				1 Præst	30	—	—
Bragne's, J. Christensen***,				1 Degn	6	—	—
Frederikshalds, C. N. Aboe†				1 Chirurg†	16	—	—
2 Kornmaal. ved Proviantgaard. à 60 Rd.	120	—	—	1 Proviants-Forvalter	30	—	—
3 Portnere ved — à 40 Rd.	120	—	—	1 Bager og Brygger	12	—	—
Pension til Schoutb. Schinckels Enke	200	—	—	1 Grovsmid i Løn og til 1 Bøse-magersvend	14	—	—
— til Mynsterskr. Klaumans —	200	—	—	hvilket i Alt beløb sig aarligt til	7459	Rd.	66 sk.
— til Capt. Ltn. H. C. Garde	100	—	—	Kost til 352 Mand à 3 Rd. 38 7932/19305 sk.			
— til Hans Jensens Enke	62	—	—	maanedligt udgjør aarligt	15,558	—	84 —
Til Koffardie-Skibene	3000	—	—	For 170 Favne Brænde	595	—	—
Til Lys, Brænde og Tran ved Søe-Etatens Vagter og Comptoirer	624	—	—	Extra-Tillæg:			
— Arbeids-Heste ved Nyboders Material-Gaard	130	—	—	Til Kanoner og Skarp, som var anført i Reglementerne for 1708 og 1709, men hvorpaa der endnu resterede	12,894	—	57 —
— Nyboders Reparation	2000	—	—	Til Artillerie-Anskaffelser til Flaaden	16,035	—	—
Ved Fæstningen Christiansøe:				Consumptions-Douceur til de Indrøllerede	15,000	—	—
1 Ober-Commandant i 32 Dage	35	Rd.	sk.	Reise- og Diæt-Penge til Indrøll. Officierer	1487	—	54 —
1 Commandant	35	—	—	Til Mundering for Garnisonen paa Christiansøe	1092	—	—
1 Skriver med Kost	6	—	—	Saaledes efter Betalings-Reglementet i Alt til:			
Garnisons-Compagniet:				186 Officierer og Cadetter	49,660	Rd.	8 sk.
1 Capitain, H. Fischer	30	—	—	19 ved Søe-Equipagen paa Elben	3269	—	32 —
2 Lieutenanter à 14 Rd.	28	—	—	52 ved det Christiansandske Galei-Comp.	3194	—	31 —
2 Sergeanter à 1 1/2 —	3	—	—	2335 faste Folk ved de 3 „Deelinger“	150,495	—	—
2 Corporaler à 1 1/6 —	2	—	32 —	722 Holmens Haandverksfolk	78,798	—	56 —
2 Tambourer à 80 sk.	1	—	64 —	261 ved Holmens Compagnie	19,096	—	32 —
100 Gemeene à 64 —	66	—	64 —				

* I Ehlers's Sted kom J. Petersen d. 15de Novbr. 1717.

** Istedetfor Eriksen erholdt N. Thomsen d. 17de Februar 1719 denne Post.

*** E. Smith kom d. 30te Juli 1715 i Christensens Sted.

† I Aboe's Sted kom d. 23 Febr. 1711 A. Kierulf, som igjen d. 10de Febr. 1719 blev afløst af J. Kollin.

‡ Ved kongelig Resolution af 9de Februar 1711 erholdt Chirurgen paa Christiansøe et Tillæg af 4 Rd. Maanedligt.

517	ved Tøihuset	37,350	Rd.	80	sk.	3	Admirals-Skrivere	à 12 1/2 Rd.	262	Rd.	48	sk.
60	Civil-Betjenter	21,667	—	64	—	1	Medicus til Søes	à 30 —	210	—	—	—
372	ved Fæstningen Christiansøe	23,613	—	54	—	1	„Hofmester“ paa Gen. Adm. Skibet	à 20 —	140	—	—	—
	Extra-Tillæg	46,509	—	15	—							
	Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—	—	1	Fuldmægtig hos Proviants-Forvalteren	à 16 —	112	—	—	—
4524	Mand. Den hele Udgift var	523,654	Rd.	84	—							

Ved Flaadens Udrustning blev, foruden det, som var bevilget ved forestaaende „*ordinaire Reglement*“, endnu tilstaaet til Gage i 7 Maaneder for de i Maanedstjeneste Antagne:

37	Capitainer	à 25 Rd.	7175	Rd.	sk.	1	Gen.Adm.Ltn.	à 400 —	2800	—	—	—
35	— Lieutenanter	à 18 —	4410	—	—	3	Admiraler	à 200 —	4200	—	—	—
8	Brander-Commandeur	à 24 —	1344	—	—	6	Schoutbynachter	à 60 —	2520	—	—	—
107	Lieutenanter	à 12 —	8988	—	—	8	Commandeur	à 16 — 64 sk.	933	—	32	—
42	Præster	à 8 —	2352	—	—	6	Commandeur-Capt.	à 16 — 64 —	700	—	—	—
31	Skippere	à 10 —	2170	—	—	57	Capitainer	à 16 — 64 —	6650	—	—	—
163	Styrmænd	à 12 —	13,692	—	—	63	Capitain-Lieutenant.	à 16 — 64 —	7350	—	—	—
	3 Ober-Chirurg paa Adm.Skibene	à 20 —	420	—	—	8	Brander-Command.	à 16 — 64 —	933	—	32	—
	6 — — paa Schoutb. —	à 14 —	588	—	—	159	Lieutenanter	à 13 — 32 —	14,840	—	—	—
40	— —	à 12 —	3360	—	—	1	Medicus	à 16 — 64 —	116	—	64	—
40	Skibs —	à 10 —	2800	—	—	1	Fiskal	à 16 — 64 —	116	—	64	—
52	Und. —	à 8 —	2912	—	—	1	Secretair	à 13 — 32 —	93	—	32	—
32	Høibaadsmænd	à 9 —	2016	—	—	1	„Proviantmester“	à 13 — 32 —	93	—	32	—
36	Skibmænd	à 8 —	2016	—	—	42	Præster	à 13 — 32 —	3920	—	—	—
82	Høibaadsmandsmather	à 7 —	4018	—	—	3	Admirals-Skrivere	à 13 — 32 —	280	—	—	—
86	Skibmandsmather	à 6 —	3612	—	—	9	Chirurg paa Flagskib.	à 13 — 32 —	840	—	—	—
263	Qvarteermestere	à 6 —	11,046	—	—	1	Hovmester paa Gen. Adm. Skibet	à 16 — 64 —	116	—	64	—
41	Profosser	à 6 —	1722	—	—	1	Kammertjener	à 9 — 32 —	65	—	48	—
37	Tambourer	à 6 —	1554	—	—	3	Lakaier	à 4 — —	84	—	—	—
51	Seilmagere	à 8 —	2856	—	—	1	Page	à 4 — —	28	—	—	—
62	Dreng	à 3 —	1302	—	—	1	Fuldmægtig hos Proviants-Forvalteren	à 10 — —	70	—	—	—
	3 Skibs-Skrivere paa Adm. Skib.	à 14 —	294	—	—	1	Under-Tøimester	à 16 — 64 —	116	—	32	—
60	— —	à 10 —	4200	—	—	1	Tøivarter	à 13 — 32 —	93	—	32	—
68	Under- —	à 6 —	2856	—	—	6	Fyrværkere	à 8 — —	336	—	—	—
	1 — — paa Hospitalskibet	à 10 —	70	—	—	62	Cadetter	à 8 — —	3472	—	—	—
223	Kokke	à 8 —	12,488	—	—	2	Oberster af Land-Etat.	à 28 — —	392	—	—	—
46	Trompetere	à 8 —	2576	—	—	2	Oberst-Ltn af —	à 16 — 64 —	233	—	32	—
63	Bødkere	à 6 —	2646	—	—	4	Majorer af —	à 16 — 64 —	466	—	64	—
78	Tømmermænd	à 10 —	5460	—	—	30	Capt. — —	à 13 — 32 —	2800	—	—	—
79	„Ruehuggere“	à 7 —	4851	—	—	60	Lieut. — —	à 10 — —	4200	—	—	—
10,227	Matroser	à 5 —	357,945	—	—	30	Fændr. — —	à 10 — —	2100	—	—	—
361	Dreng	à 2 —	5054	—	—	3	Adjutn. — —	à 10 — —	210	—	—	—
52	Ober-Kanonerer	à 10 —	3640	—	—	1	Gen.Commis.Deput.	à 200 — —	1400	—	—	—
95	Kanonerer	à 8 —	5320	—	—	2	Copiister	à 13 — 32 —	186	—	64	—
70	Under-Kanonerer	à 7 —	3430	—	—	1	Bud	à 9 — 32 —	65	—	32	—
1277	Constabler	à 6 —	53,634	—	—	1964	Portioner Skibs-Kost for det i fast Tjeneste staaende Mandskab à 38 7932/19305 sk. maanedl.		5499	—	66	—
	1 Secretair C. Tausan*	à 25 —	175	—	—							
	1 „Proviant-Mester“	à 25 —	175	—	—							

* Istedetfor Tausan blev under 27 Marts 1711 Niels Foss udnævnt og ved kongelig Resolution af 29 Mai erholdt han 100 Rd. til „Eqvipage-Penge“. Den 23de Juni blev ham tilstaaet et aarligt Tillæg af 14 Rd. til Gage og 8 Rd. til Kostpenge for 1 Copiist. Efterat Foss 1714 var bleven Under-Admiralitets-Rets-Præsident, blev Peter Helt Flaadens Secretair.

17,341 Portioner Skibs-Kost for Flaadens øvrige Mandskab à 3 Rd. 38 7832/19305 sk. maanedl.	412,729	Rd.	53	sk.	hvoraf blev betalet med „Skatte-Korn“:			
					4820 Tdr.Rug à 4 Rd. 48 sk.	21,690 Rd. — sk		
336 Portioner af Flesk, Kjød og Smør til 111 Skppere, 163 Styrmand, 132 Chirurger, 52 Høibaadsmænd, 132 Skibs-Skrivere og Under-Skrivere samt 82 Ober-Kanonerer à 72 3/14 sk.	1817	—	24	—	37,204 Tdr. Byg à 2 Rd. 32 sk.	86,809 — 32 —		
					6877 Tdr. Erter à 3 Rd	<u>20,631 — —</u>		
						129,130 Rd. 32		sk.
2000 Portioner Skibs-Kost til de Vinteren over i Kjøbenhavn til Arbeidet ved Fla- den værende jydsk og norske hvervede Matroser à 3 Rd. 38 7932/19305 sk. maa- nedligt, i 3 Maaneder	20,400	—	69	—	Bevilget i Penge	1,249,681 Rd. 31 19/84 sk.		
Gage i samme Tid til disse 2000 Matroser, à 5 Rd. Maanedl.	30,000	—	—	—	Ved Aarets Slutning var deraf udbetalt	699,383 — 80 9/14	—	
Betalingsreglementet for 1711 nævner:								
5 Ugers Skibs-Kost for 650 i Hamborg hvervede Matroser indtil de afgik i Land paa Kostpenge	2762	—	62	—	1 Gen.Adm.Ltn.	5000 Rd.	sk.	
Gage for disse i samme Tid à 6 Rd. maaned- ligt	4875	—	—	—	1 Admiral	1800	—	—
8 Ugers Kostpenge for dem i Land, til de kom ombord paa Flaaden, à 3 Rd. maa- nedligt	3900	—	—	—	3 Vice-Admiraler	à 1200 Rd.	3600	— —
Dagløn til 200 extra Tømmermænd* i 9 Maaneder à 48 sk. dagl. udgjør	21,600	—	—	—	4 Scoutbynachter	à 700 —	2800	— —
Extra-Udgifter:					3 —	à 600 —	1800	— —
Til Indkjøb af forskellige Materialier	106,329	—	—	—	6 Commandeurer	à 600 —	3600	— —
Hvervnings-Omkostninger	50,000	—	—	—	16 — Capitainer	à 450 —	7200	— —
Til Skrive-Materialier i Bogholder-Comp- toiret ved Flaadens Eqvipering	100	—	—	—	27 Capitainer	à 300 —	8100	— —
De til Flaaden fornødne Koffardie- og Hospital-Skibe af 1200 Læsters Drægtig- hed à 4 Rd. mdlg. for 5 Maaneder	24,000	—	—	—	1 —		150	— —
Til 9916 Centner Krudt à 13 Rd.	128,908	—	—	—	1 —		150	— —
Til Medicins-Kisterne, Skrive-Materialier og Lodspenge paa Flaaden	7000	—	—	—	23 — Lieutenanter	à 250 —	5750	— —
Til Skarp behøvedes endnu	27,092	—	—	—	1 — — —		100	— —
Til Forfriskninger for Flaadens Mandskab	8000	—	—	—	29 Premier- —	à 200 —	5800	— —
Til Rejsepenge for Skibs-Præsterne	200	—	—	—	31 Under- —	à 150 —	4650	— —
Recapitulation af det extraordinaire Reglement:					3 Tøihuus-Officierer		1000	— —
Gage til Maanedstjenerne	545,891	Rd.	48	sk.	62 Cadetter kostede i Alt		5760	— 8 —
Kostpenge	62,822	—	80	—	19 Mand ved Søe-Equip. paa Elben		2428	— 64 —
Skibs-Kosten og de extraordinaire Tømmer- mænd	503,584	—	82	—	52 — — det norske Galei-Comp.		2527	— 5 —
Extra-Udgifter	351,629	—	—	—	984 Holmens Haandverkere og Comp.		50,945	— 56 —
Det extraordinaire Reglements Udgift	1,463,928	Rd.	18	sk.	2861 faste Folk ved de 3 „Delinger“ og Artill. Comp.		72,197	— —
Det ordinaire Reglements Udgift	523,654	—	84	—	Land-Kosten for det faste Mandskab		156,769	— 16 —
1710 var saaledes tilstaaet Søemagten**	1,987,583	Rd.	6	sk.	Fangerne, Pensioner, Opmuddringen og Exercitie		4650	— 32 —
Desuden efter kongl. Resolutioner***	126,600	—	30 1/2	sk.	63 Civil-Betjenter ved Søe-Etaten		16,761	— 64 —
i Alt	2,114,183	Rd.	36 1/2	sk.	Nyboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter		29,043	— 5 —
Ved Vacancer og paa de beregnede Udgif- ter bespares	735,371	Rd.	69 23/84	sk.	373 paa Christiansøe		24,395	— 63 —
1710 kostede Søemagten saaledes	1,378,811	Rd.	63 19/84	sk.	Til Materialiers Indkjøb		90,000	— —
					Extra-Tillæg til Artillerie-Gods		13,588	— 36 —
					4564 og det ordin. Reglem. hele Udgift		520,516	Rd. 61 sk.
					Det extraordinaire Reglement:			
					12,146 Maanedstjeneres Gage i 7 Maaneder		499,207	Rd. 16 sk.
					Kostpenge til Officierer og Betjenter		58,664	— 34 —
					Flaadens Proviantering		265,111	— 39 1/2 —
					Forskjellige Udgifter		348,957	— 61 —
					16,712 Md. til Søe-Tjeneste bevilget		1,692,457	Rd. 19 1/2 sk.
					Desuden efter kongl. Resolutioner***		67,587	— 58 1/2 —
					i Alt		1,760,414	Rd. 37 2/3 sk.
					Ved Vacancer og paa de beregnede Udgifter bespares („menageredes“)		156,217	Rd. 21 1/3 sk.
					1711 kostede Søemagten saaledes		1,604,197	Rd 37 2/3 sk.

Ved Aarets Slutning have Søemagten tilgode hos Finantserne 1,231,479 Rd. 47 1/7 sk.

I Betalings-reglementet for Aaret 1712 findes anført Gage til:

1	General-Admiral		5000	Rd.		sk.
1	Admiral		1800	—		—
3	Vice-Admiraler	à 1200 Rd.	3600	—		—
1	—	—	700	—		—
1	—	—	600	—		—
1	Schoutbynacht		1200	—		—
5	—	à 700 —	3500	—		—
8	Commandeurer	à 600 —	4800	—		—
2	—	à 450 —	900	—		—
14	— Capitainer	à 450 —	6300	—		—
27	Capitainer	à 300 —	8100	—		—
1	— (Pension)		150	—		—
1	—		100	—		—
20	— Lieutenant	à 250 —	5000	—		—
3	—	(vacante)	750	—		—
29	Premier-	à 200 Rd.	5800	—		—
31	Under-	à 150 —	4650	—		—
3	Tøihuus-Officierer		1000	—		—
62	Søe-Cadetter kostede i Alt		5760	—	8	—
19	ved Søe-Equipagen paa Elben		1572	—		—
52	ved det norske Galei-Compagnie		2527	—	5	—
2860	faste Folk ved de 3 „Deelinger” og Artillerie-Compagniet		61,406	—		—
983	Holmens haandværkere og Comp.		50,945	—	56	—
	Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artillerie-Skolen		4650	—	32	—
	Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab		167,560	—	16	—
62	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten		16,661	—	64	—
	Nyeboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter		22,711	—	54	—
373	paa Christiansøe		24,395	—	63	—
	Til Materialiers Indkjøb		90,000	—		—
	Extra-Tillæg til Artillerie-Gods		16,948	—	19	—
4563	Mand. Det ordinaire Reglements hele Udgift		519,088	Rd.	29	sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage til Maanedstjenerne	456,570	Rd.	94	sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	47,827	—	91	—
Flaadens Proviantering	279,014	—	63 3/4	—
Forskjellige Udgifter	294,892	—	48 1/2	—
Reglementerne Bestemte	1,597,394	Rd.	37 1/4	sk.
Desuden efter kongl. Resolutioner*	13,997	—	20	—
I Alt bestemt Søemagten	1,611,391	Rd.	57 1/4	sk.
Ved Vacancer og paa de beregnede Udgifter besparedes	219,846	—	85	—
1712 kostede Søemagten saaledes	1,391,544	Rd.	68 1/4	sk.
Finantserne skyldte Søe-Etaten ved Aarets Slutning	1,416,130	—	9/14	—

I Aaret 1713 bestemte Reglementet Gage til:

1	General-Admiral		5000	Rd.		sk.
1	Admiral		1800	—		—
4	Vice-Admiraler	à 1200 Rd.	4800	—		—
1	—	—	700	—		—
1	Schoutbynacht		1200	—		—
5	—	à 700 —	3500	—		—
9	Commandeurer	à 600 —	5400	—		—
3	—	à 450 —	1350	—		—
13	— Capitainer	à 450 —	5850	—		—
4	—	à 300 —	1200	—		—
23	Capitainer	à 300 —	8100	—		—
3	—	à 250 —	750	—		—
1	— (Pension)		150	—		—
1	—		100	—		—
16	— Lieutenant	à 250 —	4000	—		—
4	—	(vacante)	1000	—		—
29	Premier-	à 200 Rd.	5800	—		—
29	Under-	à 150 —	4350	—		—
2	—	(vacante)	300	—		—
3	Artillerie-Officierer		1000	—		—
62	Søe-Cadetter kostede i Alt		5760	—	8	—
19	ved Søe-Equipagen paa Elben		1572	—		—
52	ved det norske Galei-Compagnie		2527	—	5	—
2860	faste Folk ved de 3 „Deelinger” og Artillerie-Compagniet		61,406	—		—
983	Holmens haandværkere og Comp.		50,945	—	56	—
	Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artillerie-Skolen		4650	—	32	—
	Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab		98,920	—	16	—
63	Civil-Betjenter ved Søe-Etaten		16,741	—	64	—
	Nyeboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter		22,711	—	54	—
373	Fæstningen Christiansøe		20,886	—	11	—
	Til Materialiers Indkjøb var bestemt		90,000	—		—
	Extra-Tillæg til Artillerie-Gods		11,823	—	95	—
4565	Mand ved Søe-Etaten og i Alt		443,094	Rd.	53	sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage for Maanedstjenerne	434,312	Rd.		sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	46,886	—	70 1/2	—
Til Flaadens Proviantering	233,420	—	4	—
— Materialiers Indkjøb	127,366	—	21	—
Forskjellige Udgifter	172,732	—	1/2	—
Reglementerne Bestemte saaledes	1,457,811	Rd.	53	sk.
Efter aparte kongelige Resolutioner**	7,634	—	46	—
I Alt bestemt til Søemagten	1,465,446	Rd.	3	sk.

* De Gage-Forbedringer, der fandt Sted i Aarets Løb, ere derunder indbefattede.

** De Gage-Forbedringer, som ved Avancement fandt Sted, i Aarets Løb, ere ogsaa indbefattede heri.

Ved Vacancer og paa de bestemte Udgifter besparet	190,894	Rd.	11 1/2	sk.
1713 kostede Søemagten i Alt	1,274,551	Rd.	87 1/2	sk.
Søe-Etaten havde tilgode hos Finant- serne ved Aarets Slutning	1,642,326	—	67 1/2	—

Reglementet for Aaret 1714 bestemte Gage til:

1 General-Admiral	5000	Rd.	sk.
6 Vice-Admiraler à 1200 Rd.	7200	—	—
1 — —	700	—	—
3 Schoutbynachter à 700—	2100	—	—
3 — à 600 —	1800	—	—
6 Commandeurer à 600 —	3600	—	—
3 — à 450 —	1350	—	—
13 — Capitainer à 450 —	5850	—	—
3 — — à 300 —	900	—	—
24 Capitainer à 300 —	7200	—	—
4 — à 250 —	1000	—	—
1 — (Pension)	150	—	—
1 — —	100	—	—
13 — Lieutenanter à 250 —	3250	—	—
6 — — (vacante)	1500	—	—
29 Premier- — à 200 Rd.	5800	—	—
29 Under- — à 150 —	4350	—	—
2 — — (vacante)	300	—	—
3 Artillerie-Officierer	1000	—	—
62 Søe-Cadetter kostede i Alt	5760	—	8 —
19 ved Søe-Equipagen paa Elben	1572	—	—
52 ved det norske Galei-Compagnie	2527	—	5 —
2860 Md. ved de 3 „Deelinger” og Artillerie- Compagnierne	61,406	—	—
983 Holmens haandværkere og Comp.	50,945	—	56 —
Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artil- lerie-Skolen	4650	—	32 —
Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab	98,920	—	16 —
63 Civil-Betjenter ved Søe-Etaten	16,741	—	64 —
Nyeboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter	22,711	—	54 —
372 paa Christiansøe	20,886	—	11 —
Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—
Desuden til Artillerie-Gods	10,040	—	3 —
4562 Mand ved Søe-Etaten og i Alt	439,310	Rd.	57 sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage til Maanedstjenerne	161,612	Rd.	11 1/2	sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	29,370	—	52 1/2	—
Flaadens Proviantering	264,503	—	43	—
Forskjellige Udgifter	313,257	—	5	—
Reglementerne bestemte	1,208,053	Rd.	73 1/2	sk.
Desuden efter kongelige Resolutioner	13,634	—	—	—
I Alt bestemt til Søemagten	1,221,684	Rd.	73 1/2	sk.

* Iblandt Commandeurerne var anført Commandeur W. P. Hofftmans Enke „at nyde et Naadsens Aar.”

Ved Vacancer og paa de bestemte Udgifter bespares	149,912	Rd.	65	sk.
1714 kostede Søemagten	1,071,775	Rd.	8 1/2	sk.
Finanstserne skyldte Søe-Etaten ved Aarets Slutning	1,628,343	—	36	—

I Aaret 1715 nævnte Betalings-Reglementet:

1 General-Admiral	5000	Rd.	sk.
3 Admiraler à 1500 Rd.	4500	—	—
3 Vice-Admiraler à 1200 —	3600	—	—
1 — —	700	—	—
4 Schoutbynachter à 700—	2800	—	—
1 —	600	—	—
9 Commandeurer à 600 —	5400	—	—
1 —	450	—	—
17 — Capitainer à 450 —	7650	—	—
1 — — à 300 —	300	—	—
25 Capitainer à 300 —	7500	—	—
1 —	250	—	—
1 — (Pension)	100	—	—
26 — Lieutenanter à 250 —	6500	—	—
27 Premier- — à 200 —	5400	—	—
27 Second- — à 150 —	4060	—	—
3 Artillerie-Officierer	1000	—	—
62 Søe-Cadetter	5760	—	8 —
19 ved Søe-Equipagen paa Elben	1572	—	—
52 ved det norske Galei-Compagnie	2527	—	5 —
2860 Md. ved de 3 „Deelinger” og Artillerie- Compagnierne	61,406	—	—
983 Holmens haandværkere og Comp.	50,945	—	56 —
Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artil- lerie-Skolen	4650	—	32 —
Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab	98,920	—	16 —
63 Civil-Betjenter	16,741	—	64 —
372 paa Christiansøe	21,091	—	65 —
Nyeboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter	23,011	—	54 —
Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—
Desuden Extra-Tillæg dertil	9890	—	25 —
4562 Mand i fast Tjeneste og i Alt	442,106	Rd.	37 sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage til Maanedstjenerne	335,130	Rd.	52	sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	50,094	—	81	—
Flaadens Proviantering	313,873	—	4	—
Forskjellige Udgifter	394,185	—	37 1/2	—
Reglementerne bevilgede saaledes	1,535,390	Rd.	19 1/2	sk.
Desuden efter kongl. Resolutioner*	6,981	—	67 1/2	—
I Alt bevilget Søemagten	1,542,371	Rd.	87	sk.
Ved Vacancer og paa de beregnede Udgifter besparet	83,688	—	11	—
1715 kostede saaledes Søemagten	1,458,683	Rd.	76	sk.

* Gage-Forbedringer vare heri indbefattede

Ved Aarets Slutning havdes tilgode hos Finantserne 1,820,216 — 82 1/2 —

I Aaret 1716 indeholdt Betalings-Reglementet

1	General-Admiral	5000	Rd.	sk.
4	Admiraler	à 1500	Rd.	6000 — —
2	Vice-Admiraler	à 1200 —	2400	— —
1	— —	700	—	—
3	Schoutbynachter	à 700 —	2100	— —
4	—	à 600 —	2400	— —
6	Commandeurer	à 600 —	3600	— —
8	—	à 450 —	3600	— —
9	— Capitainer	à 450 —	4050	— —
3	— —	à 300 —	900	— —
22	Capitainer	à 300 —	6600	— —
1	—	250	—	—
1	— (Pension)	100	—	—
2	— (Gage som Maanedstjenere)			
26	— Lieutenanter	à 250 Rd.	6500	— —
2	— —	à 200 —	400	— —
2	— — (Gage som Maanedstj.)			
24	Premier- —	à 200 Rd.	4800	— —
1	— —	150	—	—
3	— — (Gage som Maanedstj.)			
26	Second- —	à 150 —	3900	— —
3	Artillerie-Officierer	1000	—	—
62	Søe-Cadetter, som kostede i Alt	5760	—	8 —
19	ved Søe-Eqvipagen paa Elben	1572	—	—
52	— det norske Galei-Compagnie	2527	—	5 —
2860	faste Folk ved de 3 „Deelinger“	61,406	—	—
983	Holmens haandværkere og Comp.	50,945	—	56 —
	Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artillerie-Skolen	4650	—	32 —
	Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab	98,920	—	16 —
63	Civil-Betjenter	16,741	—	64 —
	Nyboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter	23,011	—	54 —
372	paa Christiansøe	21,091	—	65 —
	Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—
	Extra-Tillæg	8,783	—	30 —
4565	Mand og hele Udgiften	439,859	Rd.	42 sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage for Maanedstjenere	372,995	Rd.	91	sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	43,587	—	1	—
Flaadens Proviantering	347,966	—	56	—
Forskjellige Udgifter*	397,852	—	91	—
Reglementerne bestemte saaledes	1,602,261	Rd.	89	sk.

* For Fragt-Omkostninger, meest ved Troppe-Transporterne, vare herunder indbefattede 100,944 Rd. 41 sk.

** Gage-Forbedringerne, som fandt Sted i Aarets Løb, ere herunder indbefattede.

Desuden efter kongl. Resolutioner**	326,053	—	55 1/2	—
I Alt bevilget Søemagten	1,928,315	Rd.	48 1/2	sk.
Besparet („menageret“)	141,035	—	43 1/2	—
1716 kostede Søemagten	1,787,280	Rd.	5	sk.
Ved Aarets Slutning tilgode hos Finantserne	1,861,533	—	63	—

I Aaret 1717 nævner Betalings-Reglementet:

1	General-Admiral	5000	Rd.	sk.
4	Admiraler	à 1500 Rd.	6000	— —
1	Vice-Admiral	1200	—	—
1	— —	700	—	—
1	— —	510	—	94 —
3	Schoutbynachter	à 700 —	2100	— —
4	—	à 600 —	2400	— —
6	Commandeurer	à 600 —	3600	— —
10	—	à 450 —	4500	— —
8	— Capitainer	à 450 —	3600	— —
2	— —	à 300 —	600	— —
20	Capitainer	à 300 —	6000	— —
3	—	à 250 —	750	— —
1	—	100	—	—
2	— (Gage som Maanedstjenere)			
21	— Lieutenanter	à 250 Rd.	5250	— —
3	— —	à 200 —	600	— —
2	— — (Gage som Maanedstj.)			
23	Premier- —	à 200 Rd.	4600	— —
1	— —	150	—	—
3	— — (Gage som Maanedstj.)			
26	Second- —	à 150 —	3900	— —
3	Artillerie-Officierer	1000	—	—
62	Søe-Cadetter, som kostede i Alt	5760	—	8 —
19	ved Søe-Eqvipagen paa Elben	1572	—	—
54	— det norske Galei-Compagnie	2927	—	5 —
2860	faste Folk ved de 3 „Deelinger“	61,406	—	—
983	Holmens haandværkere og Comp.	50,945	—	56 —
	Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artillerie-Skolen	4,650	—	32 —
	Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab	98,920	—	16 —
62	Civil-Betjenter	16,541	—	64 —
	Nyboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter	23,011	—	54 —
371	paa Christiansøe	21,091	—	65 —
	Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—
	Extra-Tillæg	1,844	—	64 —
4560	Mand og i Alt	439,859	Rd.	42 sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage for Maanedstjenere	317,427	Rd.	52	sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	39,605	—	25	—
Flaadens Proviantering	235,134	—	62	—

Forskjellige Udgifter	517,695	—	63 1/2	—
Reglementerne bevilgede saaledes	1,541,094	Rd.	84 1/2	sk.
Desuden efter kongl.Resolutioner	115,656	—	26	—
I Alt bevilget Søemagten	1,656,751	Rd.	14 1/2	sk.
Besparet („menageret“)	225,634	—	91 5/12	—
1717 kostede Søemagten	1,431,116	Rd.	19 1/12	sk.
Ved Aarets Slutning tilgode hos Fi- nantserne	2,073,719	—	35 1/2	—

Betalings-Reglementet for Aaret 1718 bestemte Gage til:

1 General-Admiral		5000	Rd.	sk.
4 Admiraler	à 1500 Rd.	6000	—	—
1 Vice-Admiral		1411	—	79 —
1 — —		700	—	—
1 — —		600	—	—
3 Schoutbynachter	à 700 —	2100	—	—
3 —	à 600 —	1800	—	—
2 —	à 450	900	—	—
6 Commandeurer	à 600 —	3600	—	—
8 —	à 450 —	3600	—	—
1 —		300	—	—
9 — Capitainer	à 450 —	4050	—	—
3 — —	à 300 —	900	—	—
19 Capitainer	à 300 —	5700	—	—
1 — (for 20 1/2 Maaned)		513	—	67 —
4 —	à 250 Rd.	1000	—	—
1 —		200	—	—
1 — (Pension)		100	—	—
2 — (Gage som Maanedstjenere)				
20 — Lieutenanter	à 250 Rd.	5000	—	—
3 — —	à 200 —	600	—	—
1 — — (Gage som Maanedstj.)				
22 Premier- —	à 200 Rd.	4400	—	—
1 — —		150	—	—
3 — — (Gage som Maanedstj.)				
26 Second- —	à 150 —	3900	—	—
3 Artillerie-Officierer		1000	—	—
62 Søe-Cadetter, som kostede i Alt		5760	—	8 —
19 ved Søe-Equipagen paa Elben		1572	—	—
54 — det norske Galei-Compagnie		2927	—	5 —
2860 faste Folk ved de 3 „Deelinger“		61,406	—	—
983 Holmens haandværkere og Comp.		50,945	—	56 —
Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artillerie-Skolen		4,650	—	32 —
Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab		98,920	—	16 —
64 Civil-Betjenter		16,915	—	25 —
Nyeboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter		23,011	—	54 —
371 paa Christiansøe		21,091	—	65 —
Til Materialiers Indkjøb		90,000	—	—

Extra-Tillæg	1213	Rd.	17	sk.
4563 Mand og hele Udgiften var	431,938	Rd.	40	sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage for Maanedstjenere	534,704	Rd.		sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	41,808	—	7	—
Flaadens Proviantering	357,399	—	42	—
Forskjellige Udgifter	539,931	—	83	—
Reglementerne bevilgede saaledes	1,905,781	Rd.	76	sk.
Desuden efter kongl.Resolutioner*	209,838	—	28	—
I Alt bestemt Søemagten	2,115,620	Rd.	8	sk.
Deraf besparet	356,280	—	20 11/12	—
1718 kostede Søemagten	1,759,339	Rd.	85 1/12	sk.
Ved Aarets Slutning tilgode hos Fi- nantserne	2,224,976	—	76	—

Betalings-Reglementet for 1719 indeholdt:

1 General-Admiral		5000	Rd.	sk.
4 Admiraler	à 1500 Rd.	6000	—	—
1 Vice-Admiral		700	—	—
2 — —	à 600 —	1200	—	—
3 Schoutbynachter	à 700 —	2100	—	—
2 —	à 600 —	1200	—	—
4 —	à 450	1800	—	—
3 Commandeurer	à 600 —	1800	—	—
6 —	à 450 —	2700	—	—
1 —		300	—	—
9 — Capitainer	à 450 —	4050	—	—
3 — —	à 300 —	900	—	—
19 Capitainer	à 300 —	5700	—	—
4 —	à 250 Rd.	1000	—	—
1 —		200	—	—
1 — (Pension)		100	—	—
1 — (Gage som Maanedstjenere)				
20 — Lieutenanter	à 250 Rd.	5000	—	—
2 — —	à 200 —	400	—	—
22 Premier- —	à 200 Rd.	4400	—	—
1 — —		150	—	—
3 — — (Gage som Maanedstj.)				
26 Second- —	à 150 —	3900	—	—
3 Artillerie-Officierer		1000	—	—
62 Søe-Cadetter, som kostede i Alt		5760	—	8 —
19 ved Equipagen paa Elben		1572	—	—
54 ved det norske Galei-Compagnie		2927	—	5 —
2860 faste Folk ved de 3 „Deelinger“		61,406	—	—
983 Holmens haandværkere og Comp.		50,945	—	56 —
Fangerne, Pensioner, Opmudringen og Artillerie-Skolen		4,650	—	32 —
Land-Kosten og Klædnings-Penge til det faste Mandskab		98,920	—	16 —
64 Civil-Betjenter		16,941	—	64 —

* Gage-Forbedringerne i Aarets Løb herunder indbefattede.

Nyeboder, Koffardie-Skibene og andre mindre Udgifter	23,011	Rd.	54	sk.
371 ved Christiansøe	21,091	—	65	—
Til Materialiers Indkjøb	90,000	—	—	—
Extra-Tillæg	1,213	—	17	—
4555 Mand og i Alt	428,139	Rd.	29	sk.

Det extraordinarie Reglement:

Gage for Maanedes-Tjenerne	493,178	Rd.	60	sk.
Kostpenge til Officierer og Betjenter	30,433	—	91	—
Flaadens Provieranting	223,229	—	29 1/2	—
Forskjellige Udgifter	431,103	—	60 1/2	—
Reglementerne bevilgede saaledes	1,606,084	Rd.	78	sk.
Desuden efter kongl. Resolutioner*	163,523	—	8	—
I Alt bevilget Søemagten	1,769,607	Rd.	86	sk.
Deraf besparet („menageret“)	231,486	—	90 1/3	sk.
1719 kostede Søemagten saaledes	1,538,120	Rd.	91 2/3	sk.
Ved Aarets Slutning tilgode hos Finantserne*	2,286,964	—	27	—

Ved Begyndelsen af Aaret 1710 blev der gjort Ansaltter til at samle det fornødne Mandskab til Flaadens Besætning. Den 30te Januar befaledes det Indrollerings-Cheferne at udskrive alle de til kongelig Tjeneste brugelige Indrollerede; men, da Kongen saa lidet, som muligt, vilde have Handel og Søfart standset, skulde dog de, som førte og havde Deel i noget Koffardieskib, fritages for denne Udskrivning, mod at tilbagelevere deres Patenter og tilbagebetale den erholdte Consumtions-Douceur. Der skulde ogsaa antages Uindrollerede og fremmede i Maanedes-Tjeneste, og for at forebygge, at det til Søetjenesten brugelige Mandskab skulde gaae bort, førend de bleve udskrevne, blev der lagt Embargo paa alle Skibe i Danmark og Norge, indtil Indrollerings-Udskrivningen var endt, hvorfra kun de Skibe, der bragte Korn og Levnetsmidler til Norge bleve undtagne, og som erholdt Tilladelse at fare med Folk af Extra-Rullerne.

Ved kongelig Resolution af 4de Februar blev det befaleet, at Langeland herefter skulde høre under Fyens Indrollerings-District istedetfor Lolland og Falsters.

Den 25de Januar blev Capitam E. Deichman befaleet at reise til Engelland og Capitain U. Kaas til Holland for i disse Lande at samle alle de derværende kongelige, søefarende Undersaatter og sørge for, at de kom hjem; det blev ogsaa paalagt dem at antage fremmede Søefolk, som vilde tage Tjeneste paa Flaaden, og give dem Reisepenge og Forstrækning, naar de stillede Sikkerhed for, at de vilde indfinde sig i Kjøbenhavn; dog maatte dette ei have Udseende af nogen Hverving. Det blev tilladt paa Admiralitetets Approbation at antage Maanedes-Officierer, helst Indfødte, som før havde faret til Orlogs. Admiral M. v. Paulssen blev beordret til Hverving i Lübeck, Bremen og Hamborg, og, da han den 25de Februar var død paa dette sidste Sted, blev denne fortsat af Vice-Admiral K. Reedtz,

* Søe-Etatens hoved-Bøger, hvoraf Extracterne af Udgifterne ere uddragne, vise, at baade Officiererne og Mandskabet, som en Følge af de betydelige Summer, hvilke Finantserne ei kunde udrede, ikke erholdt deres Gager saa regelmæssigt udbetalte, som i vore Dage, men at de maatte vente med deres Tilgodehavende, indtil Statskassen var istand til at tilfredstille deres retmæssige Fordringer, hvilket først fandt Sted, efterat Freden igjen var tilveiebragt.

som under 22de Februar var befaleet til Hverving i Hertugdømmerne. Efter Reedtz's Afgang til denne Bestemmelse blev Hvervingen i disse iværksat af Indrollerings-Chefen i Vester-Jyllands og Slesvigs Districter Commandeur J. Liebedantz. For at bringe de gjenstridige Øbeoere paa Vestkysten af Slesvig til at yde den Krigs-Tjeneste, de vare forpligtede til, befalede Kongen den 13de Marts ved et Rescript til Regjerings-Cancelliet i Glückstadt, at Søefolkene i Hertugdømmet Slesvig under Livsstraf ei maatte forlade deres Hjem for at tage Tjeneste, førend der var tilveiebragt det fornødne Mandskab til Flaadens Besætning. Der blev ogsaa hvervet Søefolk i Skaane, hvilken Provinds indtil Slaget ved Helsingborg den 10de Marts, tildeels var i dansk Besiddelse, og Capitain-Lieutenant S. Becker beordredes under 22de Februar derhen i denne Hensigt. De til Hverving udsendte Officierer var det især paalagt at antage duelige Constabler og Styrmand, som vare bekendte indenfor Lindesnæs og i Østersøen, da der havde Mangel paa disse. Den commanderende General i Skaane Grev Reventlau havde ved Carlshavn fanget 5 à 600 Matroser, som Capitain L. L. Stavanger og Premier-Lieutenant B. Hemstrup under 7de Februar befalede at modtage og besørge til Kjøbenhavn.

Da den sidste Vinter ei havde medført Iis, var Snauen *Phoenix* forbleven som Vagtskib i Øresundet fra forrige Aar; men dens Chef Capitain R. Krag blev den 20de Marts afløst af Premier-Lieutenant H. J. Rostgaard. Ifølge en Ordre af 31te Marts afløstes *Phoenix*, som skulde til Kjøbenhavn for at repareres, af Snauen *Froken Elsen*, commanderet af Premier-Lieutenant H. Hansen; den forblev hele Aaret paa denne Station, imedens Chefen den 15de April afløstes af Capitain-Lieutenant P. Wilders, som igjen den 26de Juli afgik; i hans Sted fik Premier-Lieutenant P. Torstensen Commandoen.

Den 19de Marts og den 2den April bleve Snauerne *Andricken*, ført af Capitain F. Friis, som den 15de April blev afløst af Premier-Lieutenant P. W. Hoffmann, og *Makreelen* under Commando af Capitain-Lieutenant B. Erichsen, i hvis Sted Lieutenant J. Hegelund den 15de April blev ansat, beordrede til Østersøen for at forene sig med den under Commandeur-Capitain P. Hiort derværende Eskadre, og det blev befaleet, at der skulde sendes Efterretninger om Tilstanden i dette Farvand saavel fra Eskadren som fra Bornholm og Christiansøe. Commandeur-Capitain P. Hiort, som var kommen til Kjøbenhavn med de Skibe, hvormed han havde været til Søes Vintren over, fik den 10de April igjen Befaling til at afseile med Fregatten *Hoyenhald* samt

Lossen, ført af Premier-Lieutenant G. Sivertz,

Heyren, Prem. Lieut. H. J. Rostgaard,

Ørnen, Capitain-Lieutenant P. Hansen og

Mynden, Premier-Lieutenant J. A. v. Paulssen,

til Krydsning og Recognoscering i Østersøen, hvor *Andricken* og *Makreelen* skulde støde til ham. Den 16de April befalede det, at Snauen *Flyende Fisk*, commanderet af Lieutenant M. Løve, den 24de, at Fregatten *Hvide Falck*, ført af Premier-Lieutenant C. Gunthelberg, og Snauen *Snarensvend*, under Commando af Premier-Lieutenant U. F. Suhm, skulde forsterke denne Eskadre.

Det blev ogsaa paalagt Commandeur-Capitainen at indrette Krydsningen saaledes, at han saa meget, som mueligt, dækkede de Skibe, som kom fra Lübeck med det i Hamborg hvervede Mandskab, Snauen *Phoenix*, commanderet af Capitain-Lieutenant B. Brun, og *Flyende Abe*, ført af Premier-Lieutenant A. R. Seirøe, bleve, for end ydermere at sikre denne Transport, beordrede til at krydse under Femern og vedligeholde Communicationen med Hiorts Eskadre. Under den 3die Juni befaledes det Capitain-Lieutenant L. Reesen med Fregatten *Raae* at afløse Hiort, som blev beordret til Kjøbenhavn med *Hoyenhald*, hvis Commando han overleverede til Capitain-Lieutenant M. Gude, efter selv at være bleven udnævnt til Chef for Orlogskibet *Jylland*.

Ved Ordre af 20de Marts bleve følgende Orlogskibe befalede udrustede:

Printz Carl, Vice-Admiral Raben, Capt. J. Dos,

Mercurius, Command. Capt. H. Gude*,

Fridericus Tertius, Capt. M. C. Boomfelt,

Tomleren, Capt. L. Walckendorph, som den 18de April blev afløst af Capt. S. C. Hagedorn,

Sverdfisken, Capitain H. Knoff,

Slesvig, Capitain C. Boysen,

Guldenlew, Capitain S. Becker,

Snauen *Svermeren*, Capt. Ltn. T. Jensen,

— *Packan*, Capt. Ltn. C. Blickfeldt.

Den 9de April afseilede Raben med denne Eskadre paa et kort Krydstogt i Østersøen, hvor der havde ladet sig fjendtlige Skibe see, og, efterat disse vare jagede i Havn, seilede han den 16de April til Norge og medtog derhen en Convoy af Skibe, ladede med Korn og Levnetsmidler, hvorpaa der var stor Mangel, og blev beordret til at conveyere de i dette Rige udskrevne og hvervede Søfolk til Øresundet og derefter krydse i Nordsøen til Handelsens Beskyttelse. Den 18de April blev Orlogskibet *Nye Delmenhorst* under Capitain C. T. Carl's Commando, den 2den Mai Fregatten *Lossen*, og den 20de s. M. Snauen *Andricken* beordrede til at støde til Nordsøes-Eskadren.

Paa Elben bleve den 17de Mai Fregatten *Flyende Dragon* og Jagten *Meerminn* under Capitain J. Brutt's Commando beordrede til at conveyere de Skibe, som vare bestemte til Norge med Kornvarer. Den norske Galei-Flotille tilligemed de øvrige derværende Smaa-Fartøier vare udrustede og brugtes til at beskytte Handelen. Schoutbynacht G. C. Nybur førte under den commanderende General i Norge Baron Løvendal Commandoen over den norske Sø-Defension. Under 3die Juni blev Snauen *Phoenix* beordret til Vagtskibs-Stationen i Store-

Belt, hvorfra den skulde krydse op under Samsøe. Fregatterne og de mindre Skibe bleve udsendte til Recognoscering og Convoyering, snart i Østersøen, snart i Nordsøen, eftersom det var fornødent. At anføre disse forskjellige Expeditioner, vilde baade være vidtløftigt og kunde ei have nogen Interesse, hvorfor det er troet hensigtsmæssigst, kun at anføre her de Forandringer i de mindre Skibes Stationer, som havde Indflydelse paa Begivenhedernes Gang.

Imedens disse Krydsere udsendtes, blev Hoved-Flaaden udrustet i Kjøbenhavn og, saasnart det udskrevne og hvervede Mandskab ankom, bemandet og udlagt paa Rheden. Den største Deel afseilede den 14de Juni under General-Admiral-Lieutenant Grev U. C. Guldenlews Commando til Østersøen, hvor de øvrige Skibe, saasnart de bleve færdige, forenede sig med Flaaden. Da denne midt i Juli Maaned var samlet i Østersøen, bestod den, foruden Nordsøes-Eskadren (Pag. 189), som den 15de Juni forenede sig med Grev Guldenlew, af

Orlogskibene:

Elephanten, Gen. Adm. Ltn. Grev U. C. Guldenlew, Commandeur F. Trojel,

Fredericus Quartus, Admiral C. E. v. Stöcken, Capitain H. Brandt,

Christianus Quintus, Vice-Admiral K. Reedtz, Capitain L. C. Ulfeldt,

Dannebrog, Commandeur I. Huitfeldt Teunissen,

Justitia, Vice-Admiral N. L. Barfod, Capitain L. Walckendorph,

Printz Friderich, Command. Capt. W. Reesen**,

Norske Løve, Command. Capt. C. Christophersen,

Mars, Commandeur J. Liebedantz,

Tre Løver, Command. Capitain E. Deichman,

Printz Christian, Com. Capt. O. J. Tamsen,

Sophia Hedevig, Com. Capt. C. C. v. Gabel,

Wenden, Schoutb. Judichær, Capt. W. v. Schindel,

*Dronning Lovisa****, Schoutb. C. T. Seehestedt, Capt. C. Koningh,

*Haffruen****, Command. Capt. M. Sehestedt,

Jylland, Command. Capt. P. Hiort,

Besckiermeren, Command. D. J. Wilster,

Ebenetzer, Command. H. Gude,

Charlotta Amalia, Capt. J. Wibe,

Anna Sophia, Capt. F. Friis,

Svanen, Capt. H. J. Snidstorph,

Printz Wilhelm, Capt. F. C. Undall,

Oldenborg, Capt. M. Bille,

Island, Com. Capt. A. Rosenpalm,

Fyen, Com. Capt. H. C. v. Offenbergh,

Neptunus, Capt. S. Munck,

Nellebladet, Capt. R. Krag,

Engelen, Capt. C. Wordeman†,

*** Cheferne for disse 2 Skibe blev den 22de Juni ombyttede saaledes, at Schoutb. C. T. Seehestedt fik Commandoen over *Haffruen* og Command. M. Sehestedt over *Dronning Lovisa*.

† Efter Wordemans Død erholdt i September Capt. R. Juell Commandoen over dette Skib og blev, da han ansattes ved Holmen, den 17de Novbr. igjen afløst af Capt. S. Heyer.

* Da *Mercurius* den 26de August for Havarie var kommen til Kjøbenhavn, fik Gude Commandoen over *Ebenetzer*.

** Til Command. Capitain W. Reesen blev efter Admiralitets-Copie-Bogen den 2de Juni udstædt Chefs-Ordre for Orlogskibet *Printz Friderich*, efterat Commandeur J. Liebedantz, som under 28de Mai var udnævnt til Chef for dette Skib, den 3die Juni var beordret til Orlogskibet *Mars*. Liebedantz nævnes igjen i Adm. Cop. Bogen som Chef paa *Printz Friderich* den 29de September, den 5te, 16de og 21de October, uden at nogen videre Oplysning har været at erholde; formodentlig har Liebedantz og Reesen byttet Skib efter at den Sidste var ankommen til Flaaden med *Printz Friderich*, der maaskee har behøvet en uventet Reparation, hvorfor Liebedantz, saalænge denne varede, erholdt Commandoen over det færdige *Mars*.

Branderne:

Sorte Hane, Brand. Command. H. Hansen,

Raufnen, Br. Com. P. Taetzen,

Haabet, Br. Com. J. Hes,

St. Marcus, Br. Com. J. Emilus,

Kruset, Br. Com. A. Liste,

Flyende Due, Br. Com. M. Nielsen,

Engel Raphael, Br. Com. J. Messier,

Hospitalskib *Carlshavns Waaben*, Capt. S. le C. de Lamonerie,

— *Siohunden*, Lt. C. Justesen.

Efterat Vice-Admiral P. Raben var stødt til Hoved-Flaaden, bleve der kun enkelte Fregatter og Snauer tilbage i Nordsøen, hvor snart Fjendens Overmagt forstyrrede saavel Forbindelsen mellem Rigerne som den danske og norske Handel, hvorfor Kongen under 20de Juni, 4de og 9de Juli 1710 befalede Grev Guldenlew at sende en Eskadre til Nordsøen under Vice-Admiral N. L. Barfod, som efter Rapporter fra General-Admiral-Lieutenanten af 16de og 21de Juli dengang var seilet derhen med Orlogskibene *Fyen*, *Guldenlew*, *Slesvig*, *Neptunus*, *Sverdfisken* og *Engelen*. Barfod var igjen den 19de September tilbage ved Hovedflaaden; dog forbleve Orlogskibene *Slesvig*, *Guldenlew*, *Neptunus* og *Engelen* samt Fregatterne *Svermeren* og *Packan* i Nordsøen under Capitain C. Boysens Commando og convoyerede mellem Danmark og Norge. En Admiralitets-Ordre af 25de September til Boysen viser, at de Convoyer, som skulde til Norge, samledes i Frederikshavn og de til Danmark bestemte Skibe i Frederiksværn, samt at der dengang vare 3 Ostindie- og 2 Vestindie-Farere, som skulde convoyeret til Øresundet. Efterat Hoved-Flaaden var oplagt, erholdt Vice-Adm. N. L. Barfod igjen Commandoen i Nordsøen, indtil Orlogskibene først i Febr. 1711 kom tilbage og bleve oplagte i Kjøbenhavn. Af Fregatterne skulde der efter en Ordre fra Kongen, dateret den 17de Novbr., overvintre saamange i Norge, som den der commanderende General forlangte, og disse da underlægges dennes Commando. For at sikre Farten i Kattegattet, krydsede Snauerne *Andricken* og *Makreelen* samt 1 Hukkert under Lieutenant S. Sievers der.

Flaadens Hoved-Station var i Kjøge-Bugt og ved Bornholm, hvorfra General-Admiral-Lieutenanten, da det ei ansaaes nødvendigt at have Flaaden samlet, saalænge den i Carlsrone værende svenske Hoved-Flaade ikke var i Søen, udsendte Eskadrer til de forskjellige Steder af Østersøen, hvor det gjordes nødvendigt. Den 14de Juli befalede Kongen, at Flaaden skulde seile til Libau, Memel eller Danzig for at convoyere 6000 Mand russiske Tropper til Kjøbenhavn, hvorfra de i Forening med den danske Armee skulde agere mod Sverrig. Ved Imodtagelsen af denne Befaling ansaa General-Admiral-Lieutenanten sig forpligtet til under 27de August at forestille Kongen: 1) at den sildige Aarstid og en stor Deel af Skibenes „skrøbelige“ Tilstand gjorde det farligt for de svære Skibe at opholde sig paa den curlandske Kyst, som var blottet for Havne, hvor slige kunde løbe ind; 2) at Flaaden, foruden flere Skibes maadelige Tilstand, var slet bemanded og havde mange Syge, hvilket Geheimeraad og Admiral Gedde, (som var afsendt af Kongen, for at kunde aflægge sikker Rapport om dens Tilstand,) maatte have meldt; 3) at de Svenske, som endnu laae i Carlsrone, dersom de

benyttede sig af disse Omstændigheder og attaquerede Flaaden, naar den var „belemred med et Convoy“, da muligen kunde seire; og 4) at Fjenden, dersom han ikke vilde indlade sig i noget Slag, let kunde, naar Flaaden var saa langt borte, seile fra Carlsrone til Øresundet og forsynke Indløbet til Kjøbenhavn saaledes, at de danske Orlogskibe ei kunde komme der ind, samt bombardere Hovedstaden, og derefter, hvis han, for at undgaae den danske Flaade, ei vilde retournere til Carlsrone, seile til Gothenborg. Efter Kongens gjentagne Befaling af 13de September om at iværksætte den befalede Transport, afseilede Grev Guldenlew fra Kjøge-Bugt den 14de s. M., for at udføre denne Expedition; men saavel Flaaden som Transport-Skibene bleve Natten efter ved en Storm skilt ad og led saa megen Skade, at det i et Krigsraad blev besluttet: at forblive ved Bornholm, indtil Kongens nærmere Befaling var indhentet, og sende en Fregat til Danzig, for at befale de sig der samlende Koffardie-Skibe at søge Flaaden.

Under 23de September befalede Kongen Guldenlew at istandsætte de beskadigede Skibe i Kjøge-Bugt, og efterat Orlogskibene *Printz Friderich*, *Jylland*, *Printz Carl* og *Printz Wilhelm*, som havde mistet alle Masterne, vare sendte til Kjøbenhavn, hvor *Mercurius* allerede tidligere var ankommen som ubrugelig, og Flaaden, (hvis Orlogskibe *Justitia* havde Nød-Master, *Dannebroge* og *Printz Christian* brækkede Fokke-Master samt det sidstnævnte tillige knækket Bogspryd,) var repareret saa godt, som den efter Omstændighederne kunde blive det, befalede Kongen under 29de September Grev Guldenlew at seile til Bornholm og derfra at dække Transporten fra Danzig. Den svenske Flaade kom imidlertid i Søen, og da Guldenlew, som, efter at have detascheret de ansette 4 Skibe til Nordsøen og været nødt til at sende de 5 ubrugelige til Kjøbenhavn, hvorfra de ikke mere kom bort dette Aar, kun havde 26* svagt bemandede** og beskadigede Orlogskibe, maatte han forholde sig defensiv og forblive i Kjøge-Bugt, hvor han den 4de October blev angreben af de Svenske og Orlogskibet *Dannebroge* sprang i Luften. Den svenske Flaade, som mistede 2 Orlogskibe, der kom paa Grund ved Dragøe og Dagen efter opbrændtes af deres egen Besætning, søgte, efter at have ødelagt og erobret nogle faa af de fra Danzig tilbagevendende Transportskibe, uden at udrette Noget videre, igjen Carlsrone. Til Oplysning om disse Begivenheder og Flaadens Oplægning anføres her en ordret Ufskrift af General-Admiral-Lieutenant Grev U. C. Guldenlew's Rapport

* Flere, som det synes, autentiske trykte, men ei undertegnede Beretninger angive, at den danske Flaade den 4de October 1710 bestod af 27 Orlogskibe. Ved Guldenlew's Rapporter ere ingen Lister over Flaadens Skibe fundne; men Mynstrings-Listerne fra Etatsraad O. Hansen, der var med Flaaden som General-Commissariats-Deputeret, og Admiralitets-Copie-Bogen omtale kun de før anførte Orlogskibe, hvis Antal herefter den 4de October kun har været 26. Foruden de her nævnte bestod den danske og norske Søemagt af Orlogskibene *Tre Kroner*, *Churprintzen*, *Printz Georg* og *Delmenhorst*, som synes at have været ubrugelige, da de kort efter bleve sunkne til Batterier eller ophuggede; *Christianus Quartus* og *Ditmarschen*, hvilke sidste var paa Elben, findes ei udrustede dette Aar, hverken i de fuldstændige Admiralitets-Copie-Bøger eller i de øvrige Archiv-Documenter, og ifølge dette antages her, at Flaaden den 4de October ei har bestaaet af flere end 26 Orlogskibe, og at det, der er nævnet som det 27de, rimeligviis har været en Fregat, som paa de Tider ofte findes forvexlede med Orlogskibe.

** Rapporter til Kongen meldte, at Flaadens Syge den 28de Aug. bestode af 1800 Mand i Land og 1072 Mand ombord.

ter* desangaaende til Kongen, som begge ere egenhændigt underskrevne og den første ganske skreven med egen Haand:

„Stormægtigste Konge, Allernaadigste Herre,

Eders Majestet haver vel alt fornummen, hvorledis de Svensche ere komne her ind udi Bugten. Vi mente i førstningen, da vi saae dennem, at det kunde være voris copfardi skibe, som kom fra Dantzic; mens, da vi fornam, at det var fienden, lod jeg gjøre signal til at kappe, for at komme dis hastigere udi nogen ordre: mens, saasom det kuulte sterck og farvandet her er meget knapt, saa vi ofte maatte vende, og det enda for vinden om, vilde det ike lykkes for os, at komme udi nogen synderlig orden: imidlertid havde jeg en gang, da vi havde vendt imod fienden, nogen forhaabning til at vinde louven fra hannem, mens hand vendte med contra Marchen og kom saa et got stycke op til louvart fra os. I den tid, vi saaledis stod over imod fienden, hendte det sig at den Svensche General begyndte at fyre paa skibet **Dannebroke**, hvilket var noget til louvart op; det samme gjorde og nogle andre svensche; mens da skibet **Dannebroke** havde skiødt nogle skud igien, skeede den ulykkelige hændelse, at skibet, jeg troer ved ilden af hans egne stycker, kom udi brand, og brendte saa en stoor Deel deraf bort, indtil det omsider sprang i Luften, og troer jeg neppe, at et eniste mennische er bleven salvered. Jeg beklager meget, at saa braf og dygtig en Officier som Hvitfeldt var, schulde paa saadan elendig maade omkomme. De 2de Svensche skibe, som staaer paa grund, haaber jeg, sidder saa fast, at de sielf schal være obligered til at sticke brand udi dennem, hvilcket jeg gierne ved brandere havde vildet forsøgt at gjøre, mens vinden haver været for strengt dertil. De Svensche haver i aldt, saa meget som vi haver observered, 21 Skibe af Linie, derimod er det en desavantage for os, at de haver louven. Igaar aftis, lidet for solens nedgang gick de til ankers, og vi, strax derefter, anckrede ogsaa. De ligger endnu stille, og tviver jeg paa, at de vil attagvere os i Dag; mens vilde Gud give os en god Syd vest, schulde vi i Guds navn søge dem, og ønscher jeg af hiertet, at hand vil velsigne Eders Majestets vaaben, udi saa vigtig en occasion som denne er. Jeg forbliver, Eders Kongelige Majestets Allerunderdanigste og troepligtigste tiener

Skibet Elephanten d. 5te October
Klocken omtrent 9 om morgenen.

U. C. Guldenlew."

„Stormægtigste Konge Allernaadigste Arfve Herre!

Udj følge af min indsendte allerunderdanigste relation, dat. 9 hujus,** (Hvor udj jeg Eders Kongl. Mayst. allerunderdanigst tilkiende gaf, Hvorledis dend fientlige flode, Som laae saa høyt oppe til luverd fra os, Ved advantage af Vinden, Natten imellem Mandag og Tiissdag, begynte at udlavere Sig af Bugte, og Siden Ved Een god Slagbue, Som for hannem indfaldt, passerede Falsterboe Ref, uden at Vj endten den dag eller dagen efter, endskiønt Vj gjorde ald

* Den første af disse Rapporter viser, at Flaaden var under Seil, da **Dannebroke** kom i Brand og, som det synes, desuagtet beholdt sin Post til Luvart af Flaaden, indtil det sprang i Luften. Det maa altsaa være en Feiltagelse, at Hojer i sin Friderich den 4des Histories 1ste Bind Pag. 193 og 194, ligesom flere Historieskrivere, anfører, at det var til Ankers.

** Denne Rapport har ei været at erholde; men Indholdet erfares af den her anførte.

Vor beste, kunde komme det for over) tager ieg anledning Eders Kongl. Mayst. allerunderdanigst at raportere, det Vi continuerede at lavere os lengere ud med floden; mens da ieg considererede, at fienden aldt nogle Dage Var os af sigte, og mand med Slig lavering indtet andet kunde Vinde, end folkene gandske at udmatte, Som paa nogen tiid hafver drucktet Vand og udstaaet temmelige fatiger Nat og Dag, Een Stor Deel og mest Kojer og Deckener, og dissforuden ere nøgne for Klæder, resolverede ieg mellem Møen og Stevens at ankre indtil kundskab kunde indkomme fra Voris Krytzere, som fienden forfuldte til hans cours at observere. Samme Kundskab indløb igaar formiddag Ved Capitain Commandeur Kaas*** paa Orlog Skibet **Fyen** med Beretning, at hand hafte Været Ved Ydsted, og da dend fiendtlig flode gandske af sigte, hafde derforuden prajet i Taarsdags Een galiothe, som berettede, at hand dend Svensche flode Var passeret, og at dend med alle Seigl, som trecke kunde, fortsatte Sin cours. Da nu saaledis ald apparence Var ude fienden at indhændte, mindre at bringe hannem til Bataille, aldt saa fandt ieg for tienlig Straxen igien at begifve mig her tilbage til Kiøgebugt med floden, Hvor mig Vel Ved fregatten **Raae**, udj denne Stund, blef indhændiget Eders Kongl. Mayst. allernaadigste resolution, at ieg med de Største og svareste Skibe mig til Kjøbenhafn skulde begifve, og Een Esquadre af de letteste efterlade med Viidere: Hvilket aldt, Saavidt mueligt, udj allerdybeste underdanighed skal Vorde efterlevet af dend, Som indtil Døden forbliver Eder Kongl. Mayst. Allerunderdanigste og troepligtigskyl digste tjener

Elephanten d. 12te October 1710.

U. C. Guldenlew."

Foruden den Eskadre, som under Vice-Admiral N. L. Barfod krydsede i Nordsøen og convoyerede imellem Danmark og Norge, samt Fregatterne, som forbleve i Østersøen, da Hovedflaaden oplagdes, bleve den 23de December Fregatten **Lossen** og 4 Orlogskibs-Barkasser, hvilke sidste vare commanderede af Maaned-Lieutenant, beordrede til at krydse i Kattegattet, for der at bemægtige sig eller ødelægge de mange smaae fjendtlige Fartøier, som gjorde den danske Handel stor Skade; ligeledes bleve til samme Øiemeds Opnaaelse den 29de December 2 andre Barkasser, under Lieutenant U. F. Riis's Commando, beordrede til Krydsning udenfor Øresundet langs de svenske Kyster.

Da Pesten dette Aar rasede saa meget i Nabo-Landene, vare der satte strænge Qvarantaine-Anordninger i Kraft, for at beskytte de danske Provindser derfor, og da det antoges, at der især var Smitte at befrygte ved de fra Østersøen kommende Skibe, med hvilke dog, formedelst Øresunds Tolds Skyld ei al Communication kunde afbrydes i Helsingøer, blev, foruden Vagtskibet, **Dronning Lovisas** Barkasse stationeret der. Paa Saltholmen var der, ligesom det forrige Aar, indrettet en Qvarantaine-Anstalt. Af de i denne Anledning udstædte Ordre sees, at et hvidt Flag dengang, ligesom nu et grønt, var Qvarantaine-Tegnet.

*** Efter Adm. Cop. Bog. var H. C. Offenbergs Chef for **Fyen**. U. Kaas blev d. 1ste Juli efter sin Hjemkomst fra Hvervingen i Holland sendt med **Raae** til Flaaden, og maa formodentligt have erholdt Interims-Commandoen over **Fyen** i Offenbergs Fraværelse eller Sygdom, da han den 21de October nævnes som Commanderende paa **Printz Carl**.

Den 17de November befalede Kongen, at alle Skibe fra de svensk-tydske Provindser, hvilke hidtil efter den under 21de Novbr. f. A. udstædte Befaling (Pag. 27) kun bleve fratagne Krigs-Contrabande, skulde for Fremtiden behandles fiendtligt og opbringes, hvor de fandtes. Russernes Erobring af Riga, Reval og Wiborg dette Aar blev efter kongelig Befaling høitideligholdt saavel i Kjøbenhavn som paa Flaaden med *Tedeum* og Salutter.

For at undersøge Grunden til de betydelige Havarier, som dette Aar fandt Sted ved Krigs-Skibene, befalede Kongen under 3die October, at der skulde nedsættes en Commission, bestaaende af „*willige Mænd, af Stadens Mestere og andre til denne Forretning kyndige og upartiske Persohner*“. Eqvipage-Mestrene, Søe-Etatens Fiskal, Skibs-Cheferne og Holmens Mestere skulde være overværende derved. Det synes, at disse Undersøgelser foranledigede, at den hidtil i stor Anseelse værende Holmens Admiral E. C. v. Stöcken afgik fra denne Post, og det blev derved oplyst, at en Deel af Rundholdterne og Takkellagen til Skibene ei var tilbørligt proportioneret eller rigtigt placeret, at der ei iagttoges den nødvendige Oeconomie og „*Menage*“ med Takkellagen og Seilene, og at Cheferne gjorde Forandringer saavel ved Takkellagen som ved Apterinen, hvorfor Kongen under 9de Januar 1711 befalede Admiralitetet, at der skulde forfærdiges faste Reglementer for Rundholdternes og Takkellagens Dimensioner og Placering samt for Apterinen, Vare-Godset og Seilenes Conservation. Hertil skulde udnævnes nogle Flagmænd og „*Ober-Officierer, der forstaaer Takkellagen*“, tilligemed Eqvipagemestrene. Admiralitetet skulde sørge for disse Reglementers nøiagtige Overholdelse, og det skulde ogsaa lade Bestemmelser udarbejde for hver Klasse Skibe, hvorefter de kunde bygges, for at de kunde blive eens.

Da det var meldt Kongen, at de mange Sygdomme, som havde fundet Sted paa Flaaden, formodedes at være forarsaget af den uhensigtsmæssige Bespiisning, beordredes den 8de December Admiralitetet og General-Commissariatet at „*conferere*“ med hinanden om en ny Spisetaxts Indretning. Efter disse Collegiers Forslag forandredes derfor under 29de December Spise-Taxten saaledes, at Mandskabet, som forhen havde faaet Erter 2 Gange dagligt, kun erholdt disse een Gang, men derimod Grød 2 Gange, og at der nu, istedetfor 20 Potter Øl ugentligt, kun tilstodes 17 1/4 Pot pr. Mand. De i denne Anledning foretagne Undersøgelser synes at have ført til det Resultat, at ei alene Provianten og det slette Øl, men tillige Mangelen paa Klæder var Skyld i de hyppige Sygdomme i Skibene; for derfor at afhjælpe denne Mangel, approberede Kongen under 20de Februar og 6te Juli 1711, at der skulde medgives Krigs-Skibene Kleednings-Stykker til de af Mandskabet, som trængte dertil. Til bedre Ordens Indførelse ved Proviantens Conservation og Uddeeling ombord blev efter General-Commissariatets Forslag under 24de April 1711 endvidere resolveret:

1. „*Skibs-Skriverne*“ skulde, da de maatte stille Sikkerhed for Alt, som blev dem anbetroet, beholde alt Proviant under deres Lukke undtagen Brændeviin og Lys, hvortil ogsaa Chefen skulde have en Nøgle;
2. der skulde medgives Skibene Syge-Kost, som efter en vis Spise-Taxt og Ober-Chirurgens Anordning skulde uddeles til de Syge, der ei, som forhen var skeet, skulde bespises fra Officers-Bordet;

3. det medgivne gode Øl maatte kun bruges til Syge;
4. mere Proviant, end det, der kunde rummes i Proviant-Kamrene, Kjelderen og Kisterne, maatte ei tages med i Skibene;
5. ingen Sviin maatte holdes ombord i Skibene, og,
6. naar Noget af Provianten ei blev opspist af Mandskabet, da maatte dette ikke kastes ombord, men skulde „*komme Kongen tilgode*.“

Allerede under 5te April 1710 udstædtes et Kaper-Reglement, som findes imellem Kongens øvrige trykte Anordninger, og som befaler:

1. Ingen maatte udgaae paa Kaperie uden at være forsynede med et af General-Admiral-Lieutenanten under Admiralitetets Segl udstædt Kaper-Brev.
2. Dette skulde være at erholde i Kjøbenhavn hos Admiralitetet, i Fridericia, Ribe, Christiania, Christiansand, Bergen og Trondhjem hos disse Stæders Præsident og i Nyborg, Aarhuus, Aalborg, Sønderborg og Frederiksstadt i Norge hos den ældste Borgermester.
3. Kaperne skulde stille en Caution af 600 Rd. for, at de vilde holde sig Anordningerne efterrettelige, og de skulde forevise den dem af deres Rhedere meddelte Instruction, som skulde paategnes af den Embedsmand, der udleverede Kaper-Brevet, og tillige beedige, at de ingen anden havde, samt at de Angivne vare deres Rhedere.
4. De Skibe, som skulde ansees for ufrie, og som maatte opbringes i Øster- og Nordsøen, vare:
 - a. alle de, der havde dobbelt Kaper-Brev, som da skulde ansees som Søerøvere;
 - b. alle svenske Skibe, undtagen de, fra de svensk-tydske Provindser, hvis Koffardie-Skibe, saalænge hine ei udøvede Fjendtligheder imod Kongens Undersaatter, skulde behandles som neutrale, naar de ikke vare Post-Jagter, Orlogs- eller Defensions-Skibe;
 - c. alle svenske Skibe, som vare kjøbt af Andre (selv kongelige Undersaatter), naar de kom fra svenske Havne;
 - d. alle neutrale, til svenske Havne seilende Skibe, naar de ei vare forsynede med rigtige Fripasser, Conossementer og Certificater, eller naar de vare ladede med andre, end de deri angivne Varer, naar de vare paa anden Vei, end den, deres Passer bestemte, eller naar de ei vilde lade sig visitere, men satte sig til Modværge;
 - e. alle Skibe, hvori svenske Undersaatter udenfor det tydske Rige vare Med-Rhedere; ligeledes skulde de neutrale Skibe, som enten vare ladede med Krigs-Contrabande

eller havde Gods inde, der tilhørte Fjenden, opbringes og dette fratas dem.

5. For kontrabande-Varer skulde regnes alle Ladninger, bestaaende af Krigsfolk, Vaaben, Ammunition og det dertil Hørende, Heste, Sadler samt Alt det, som brugtes baade til Sø- og Land-Krig, alle Slags Kornvarer, Provisioner, Salt og Tobak*.
6. Af de neutrale Skibe skulde Kaperne kun lade sig forevise Papirerne; det paalagdes dem at behandle de derombord Værende høfligt og ei tilføie dem nogen Overlast. De Papirer, som saadanne Skibe maatte have, vare Kjøbe-Brev, Øvrigheds-Pas, som beviste, at baade Skibet og Ladningen var neutral Eiendom, og hvorhen de vilde, samt Conossementer over Ladningen. Skibene fra de svensk-tydske Provindser var det tilladt at visitere, naar deres Papirer viste, at de vare bestemte til svenske Havne.
7. Ingen Kaper maatte under Straf af at miste Priispengene aabne Noget paa det af ham anholdte Skib; men, naar han havde Mistanke om Noget, skulde han lade det aabne og igjen lukke af Skibets egne Folk. Af Ladningen maatte ei heller Noget tages eller ombyttes; men Lasten skulde forsegles af Kaperføreren samt af Priis-Skibets Skipper og Styrmand og dette opbringes til lovlig Doms Paakjendelse. Dog var det Kaperne i Nødsfald tilladt, imod Beviis derfor, at benytte sig af Ammunitionen og Provisionerne, hvilket da, dersom Skibet blev ham tilkjendt som Priis, skulde afkortes ham i hans Bytte, og, dersom det frikjendtes, skulde han godtgjøre det i Penge. Skibets Papirer skulde baade forsegles af Skipperen og Kaperføreren og derpaa overgives Øvrigheden i Skipperens Overværelse.
8. Kaperne maatte kun seile ud fra de i 2den Artikel nævnede Stæder i Rigerne og under Livsstraf ei opbringe deres Priser til andre Stæder, med mindre Storm eller Uveir tvang dem til at søge en anden Havn, som da skulde forlades saa snart, som muligt, for at søge den bestemte uden at aabne Lasten.
9. Naar nogen Kaper kom til Kjøbenhavn med en Priis, skulde han strax melde sig hos Admiralitetet og i Skipperens Overværelse overlevere dettes Secretair Skibets forseglede Papirer. Ober-Admiralitetets-Retten skulde da sørge for, at Under-Admiralitetets-Retten inden 24 Timers Forløb forhørte baade Kaperens og Prisens Besetninger samt undersøgte alle Omstændigheder ved Skibets Opbringelse og Kaperens Forhold. Efterat Forhøret var optaget, skulde Ober-Admiralitetets-Retten lade Priis-Skibet og dets Ladning visitere og sammenligne med Skibs-Papirerne af i Ed tagne Betjenter, som skulde indgive underskrevne Beretninger derom til Admiralitetet. Naar dette var skeet, skulde Sagen med 8 Dages Varsel stævnes til Ober-Admiralitetets-Retten, hvis Dom skulde udfærdiges og underskrives af Secretairen og afsiges inden 24

Timers Forløb efter de ved Anholdelsen paa Skibet fundne Documenter og Papirer, uden at antage senere fremlagte for gyldige.

10. Naar en Priis blev opbragt til en af de andre i 2den Artikel nævnede Stæder, da skulde Øvrigheden i en Raadstue-Ret udføre det, der i den foregaaende Artikel blev paalagt Admiralitetet. For Udfærdigelsen af en saadan Dom maatte betales 4 Rd. foruden stemplet Papiir.

11. Frikjendtes det opbragte Skib og dets Ladning, da skulde Kaperen og dens Rhedere være forpligtede til at erstatte al den Skade og de Omkostninger, hvis Beløb skulde bestemmes inden 2 Etmaals Forløb af upartiske, ved Dommen udnævnedes Mænd.

12. Vilde nogen af Parterne appellere, da skulde dette erklæres inden 24 Timers Forløb efter Dommens Publication, og Stevningen, som lovligt skulde forkyndes Vedkommende, maatte udtages i Danmark inden 3 Uger og i Norge inden 6 Ugers Forløb. De Domme, som i første Instants afsagdes af Ober-Admiralitetets-Retten, skulde inden 8 Dage appelleres lige til Høieste-Ret, som ei maatte opholde Sagen til den almindelige Session; men Retten skulde sættes og Dommen afsiges af de af dens Medlemmer, der vare tilstede i Kjøbenhavn, saasart nogen Admiralitets-Dom indstævnedes. De Domme, som afsagdes af Øvrighederne i Provindserne, skulde med 3 Ugers Varsel i Danmark og 6 Ugers i Norge indstævnes til Ober-Admiralitetets-Retten, som da ei alene skulde bestaa af Admiralitets-Medlemmerne, men tillige af 6 Høieste-Rets-Assessorer, som Kongen vilde udnævne, og hvori Admiralitetets Præsæs eller i hans Sted den ældste tilstedeværende Deputerede skulde være Præsident. Fra denne Rets Kjendelse maatte ingen videre Appellation finde Sted. For saadanne Admiralitets-Domme skulde foruden stemplet Papiir betales 12 Rd. i Skriver- og Forseglings-Penge. Ved Høieste-Ret forblev derimod Betalingen den samme som før.

13. Kaperne fritoges for alle Told-Afgifter, men paalagdes at afgive 1 Procent til de Fattige i Kjøbenhavn af alle de dem tilkjendte Prisers Værdie, hvilken Afgift skulde betales førend de erholdt Raadighed over det Priisdømte, og indsendes af vedkommende Øvrighed med behørig Fortegnelse til Fattig-Directionen; dog maatte det tillades Kaperne, dersom de ønskede det, at accordere med Dommerne om en vis Sums Erleggelse; men da skulde disse paasee, at de Fattige ei led Skade derved, og ved første Post give Fattig-Directionen Forklaring om alle Omstændighederne og Bevæggrundene, som havde ledet dem ved Accordens Afsluttelse.

14. Denne Forordning skulde strax ved Publicationen træde i Kraft mod alle svenske Undersaatte (undtagen de i de tydske Provindser) og mod alle neutrale Skibe, som førte Krigs-Contrabande til fjendtlige Stæder, men mod de svensk-tydske Provindser og Stæderne Hamborg, Lübeck, Bremen og Rostock efter 3 Ugers Forløb, med Hensyn til de

* Efter de neutrale Magters, især Engellændernes og Hollændernes, Forestillinger blev det ved kongelig Befaling af 24de Mai 1710 bestemt, at Salt og Tobak ei skulde ansees for Krigs-Contrabande.

storbrittanniske, nederlandske, preussiske, polske og curlandske Kyster efter 5 Uger, og de franske, irlandske og spanske efter 6 Ugers Forløb efter Publicationen. De Koffardie-Skibe, som kunde bevise at være udseilede fra deres Afgang-Havne, førend denne Forordning var bleven offentliggjort, skulde, naar de ikke førte Contrabande-Varer, ei angribes; men, dersom de vare ladede med saadane, da skulde Kaperføreren accordere med dem om Ladningen for en billig Priis, og bringe dem til næste Havn, da Kongen selv vilde beholde den.

Under 6te April 1711 udstædtes et nyt Kaper-Reglement, som ogsaa findes mellem Kongens andre trykte Anordninger, og som i 13 §§ indeholder de samme Bestemmelser, som det under 5te April 1710 udstædte og ovenfor anførte, med Udeladelse af § 3 og følgende Forandringer. I § 4 i Reglementet fra 1710 fastsattes, at Skibene fra de svensk-tydske Provindser kun skulde fratages Krigs-Contrabande, hvorimod der § 3 i Reglementet fra 1711 bestemtes, at Skibene fra disse Provindser skulde behandles fjendtligt. Tobak og Salt, som ifølge § 5 i Reglementet fra 1710 skulde ansees for Krigs-Contrabande, findes ei anført som Saadant i § 4 i Reglementet fra 1711, hvor der ogsaa er tilføiet, at de Kornvarer og Provisioner, som fandtes i Skibe fra Hamborg, Bremen eller Stæderne ved Østersøen, skulde behandles efter den for Stæderne Lübeck og Rostock den 28de Juni 1676 udstædte „Søe-Ordonance“, og de Engelske efter Tractaterne** af 1670. Angaaende den Bestemmelse i § 8 i Reglementet fra 1710, at Priserne skulde opbringes til een af de i § 2 anførte Hoved-Havne i Rigerne, blev der ved det nye Reglements § 7 tilføiet, at dette alene gjaldt de, som toges i Nordsøen imellem Høften*** og Hetland; men de svenske Skibe, som toges udenfor Heysand† og Norden for Hetland, var det derimod tilladt at bringe til den Havn, Kaperføreren helst vilde og bedst kunde komme til. § 11 i Reglementet fra 1710 blev ved § 10 i det nye Reglement forandret saaledes: Naar en Kaper opbragte et Skib, som var forsynet med de i Reglementet bestemte Papirer, da skulde han godtgjøre den Opbragte al „billig Omkostning“, men, manglede det noget af Papirerne eller vare de ei i den befalede Orden, da skulde Kaperen, om det opbragte Skib endogsaa blev frikjendt ved Domstolene, dog være „angerløs“ for Opbringelsen. Dersom nogen Kaperfører

begik Noget mod Reglementets Bydende, da skulde han tilligemed de, som havde taget Deel i hans ulovlige Handling, straffes paa Ære og Liv. De, som toge Kaper-Brev, skulde aflægge skriftlig Ed paa, at de i Alt vilde efterleve Reglementet, som skulde paategnes Kaper-Brevet. Til § 13 i Reglementet fra 1710 blev ved § 12 i Reglementet fra 1711 tilføiet, at Kaperne dog skulde erlægge Afgifter for alle de Varer, som de indtog paa Veien enten for sig selv eller for Andre. I samme § blev det ved det nye Reglement bestemt, at den ene Procent af Prisernes Værdie skulde tillægges Søe-Qvæsthuset i Kjøbenhavn istedetfor de Fattige der.

De kongelige Krigsskibe vare ogsaa befalede i Priis-Sager at rette sig efter de gjeldende Kaper-Reglementer, Under den 11te Juli resolverede Kongen paa General-Admiral Guldenlews Forslag af 29de Juni:

1. De Priser, som „af Vores udcommanderede Krydsere eller andre fra Flaaden detachedede Fregatter saavel som og af particulaire Personer, der ingen Commis haver, erobres, Opbringerne til Deel maa forblive“, naar der først deraf var udredet en af Admiralitetet bestemt tilstrekkelig „reconnaissance“, og naar General-Admiralen eller Flaadens Høistcommanderende havde erholdt 1/10 og Admiralitets-Secretairen 1 Procent deraf.
2. Naar et Skib erobrede et andet fjendtligt ved Vaabenmagt, da skulde en saadan Priis tilhøre hiints Besætning; bidroge flere Skibe til en slig Erobring, eller udmærkede ett af dem sig ved at forfølge Fjenden uden at søge Bytte, da skulde disse Skibes Besætning efter Admiralitetets Kjendelse deeltage i de erobrede Priser.
3. Flagmændene og de Andre af den kongelige Flaade, som ei havde bidraget til Erobringen, skulde overensstemmende med § 4 i den Bytte-Delings-Forordning, som tilligemed Søe-Krigs-Artiklerne† blev udstædt i Aaret 1700, ikke fordre Andeel i Priserne.
4. Med de erobrede fiendtlige Skibe, som Kongen selv vilde beholde, skulde der forholdes efter § 2 i over anførte Forordning.
5. Angaaende de for Flaadens Høistcommanderende og Skibs-Chefen bestemte Dele skulde det forblive efter Forordningens Bestemmelse, nemlig at General-Admiralen erholdt 1/10 af alle de Priser, som gjordes af Skibe under hans Commando, og at den erobrende Skibs-Chef derefter ogsaa erholdt 1/10; det Øvrige af Byttet skulde deles imellem den erobrende Skibs-Besætning saaledes:

1 Admiral	foruden Skibs-Chefs-Parten				50 Parter
1 Vice-Admiral	—	—	—	—	40 —
1 Schoutbynacht	—	—	—	—	35 —
1 Commandeur	—	—	—	—	25 —
1 Com. Capt.	—	—	—	—	23 —

* Denne bestemte angaaende Kornvarer og Provisioner, at der til Contrabande-Varer ei skulde regnes: Viin, rhinsk og fransk Brændeviin, Zerbster-Øl, Mumme, brunt stærkt Rostocker-Øl, „Rummeldeus“ og Specerier.

** Disse Tractater indeholdt, med Hensyn til det hertil Hørende, den Bestemmelse, at ingen af Magternes Koffardie-Skibe maatte tvinges til at løbe ind i nogen Havn eller, naar de kom i een af Magternes og betalte de bestemte Afgifter rigtigt, til at losse eller sælge deres Varer; at det var Magternes Undersaatter tilladt at handle med den andens Fjende, dog ei med Krigs-Contrabande eller med en beleiret Stad; naar et Skib kom til en saadan, da skulde det være Kjøbmændene tilladt enten at sælge deres Varer til Beleirerne eller seile dermed til en anden Havn; at ingen af Magternes Koffardie-Skibe ved Møde af Krigs- eller Kaper-Skibe fulde underkastes nogen „Inquisition“, naar deres Papirer vare i Orden; og at begge Magters Krigs-Skibe skulde være forpligtede til at forsvare hinandens Krigs- og Koffardie-Skibe, naar de mødtes.

*** Høften kaldes det østlige Indløb til Canalen mellem England og Frankrig.

† Heysand er den hollandske Benævnelse af Øen Quessant paa den nordvestligste Kyst af Frankrig, som paa Engelsk kaldes Ushant. Canalen mellem England og Frankrig ansaaes for neutralt Territorium.

† Disse af Kong Fnderich den 4de under 15de Marts 1700 udstædte Artikler og den dermed følgende Bytte-Anordning ere ordrer lydende med de af Kong Christian den 5te den 27de Marts 1683 udstædte (1ste Binds Pag. 72) og ligesom disse særskilt bekjendtgjorte ved Trykken.

1 Capitain	foruden Skibs-Chefs-Parten	20	Parter
1 subaltern Capitain	— — — —	18	—
1 Fiskal		16	—
1 Capitain-Lieutenant		16	—
1 Lieutenant		14	—
1 Præst, Skipper*, Styrmand, Chirurg, Ober-Kanoneer eller Kanoneer hver		8	—
1 „Skibs-Skriver“, Qvartermester, Seil-mager, „Boute-lier“, Kok, Bødker, Under-Kanoneer, Skibmands-Math, Høibaadsmands-Math eller Tømmermand hver		5	—
1 Trompeter, Tambour, Constabel eller Profos hver		4	—
1 Matros eller Koksmath		3	—
1 Dreng		1 1/2	—

Flaadens Secretair skulde have 1 Procent af alle Priser, der erobredes ved Vaabenmagt, og Land-Militairet ligesaa mange Parter, som forhen vare dem bestemte ved Forordningen.

Under den 28de September s. A. forandrede Kongen den ved forestaaende Resolution udstædte Ordres 1ste § saaledes: af alle de Priser, som bleve opbragte af de kongelige Krigs-Skibe, skulde Flaadens Høistcommanderende have 1/10, Admiralitets-Secretairen 1 Procent og Opbringeren 1/4, det Øvrige skulde derimod i Betragtning af, at Kongen udrustede og underholdt Krigs-Skibene, tilfalde den kongelige Kasse. De Priser, som bleve opbragte af Kapere eller „*andre particulaire Persohner, som ingen Commission haver*“, skulde tilhøre Opbringerne, naar der først af Prisens Værdie var taget til Flaadens Høistcommanderende 1/10, til Admiralitets-Secretairen 1 Procent og desuden til de Fattige i Kjøbenhavn 6 Procent**. De øvrige §§ vare ordret overensstemmende med den under 11te Juli udstædte.

Den 17de October befalede Kongen, at Admiralitetet for Fremtiden ved Prisernes Deling skulde følge denne sidste Resolution, og at det skulde tilbagekalde de Kjendelser, som det allerede havde afsagt efter Resolutionen af 11 Juli.

For at beskytte de kongelig Sauvegarde meddeelte Indbyggere paa Hveen for fjendtligt Overfald fra Sverrig, blev under 8de Januar 1711 Maanedes-Lieutenant P. J. Baad sendt derhen med et armeret Fartøj; naar Vinteren nødte ham til at forlade denne Post, skulde han være de Indbyggere, som ønskede det, behjælpelig til at bringe dem selv og deres bedste Gods i Sikkerhed. Til Ordens Vedligeholdelse iblandt det i Kjøbenhavn værende, hvervede og indrollerede Mandskab blev den 9de s. M. befalet, at det skulde inddeles i Afdelinger, som bestode af 1000 Mand, og stode under Flagmænds Commando. Disse Afdelinger skulde atter deles saaledes, at der ved hver 100 Mand var 1 Officier og 2 Under-Officierer, som skulde føre Opsyn med dem. Da det Mandskab, som kunde erholdes til Flaadens

dens Besætning fra Indrølleringen, ei var tilstrækkeligt, blev under 16de Januar Vice-Admiral K. Reedtz beordret til Hverving i Hamborg, Commandeur-Capitain U. Kaas til Holland og Capitain M. Bille i Hertugdømmerne. Under 21de blev det befalet, at Capitain-Lieutenant C. Gunthelberg med Fregatten *Ørmen* skulde føre Commandeur F. Trojel og Commandeur-Capitain W. Reesen til Norge, hvor den Første skulde forestaae Indrøllerings-Udskrivningen i de nordenfjeldske og den Sidste i de søndenfjeldske Districter. Det udskrevne Mandskab og 1500 Matroser, som under 23de bleve befalede hvervede i Norge, skulde efter Trojels nærmere Foranstaltning tilligemed 2 i Bergen liggende Ostindie- og adskillige Islands-Farere conveyeres til Kjøbenhavn af Fregatten.

Efter en Forestilling fra Admiralitetet befalede Kongen under 12te s. M., at der skulde bestemmes visse Steder i Rigerne, hvor Koffardie-Skibene kunde samles, for derfra under Krigs-Skibes Convoy at afgaae til næste Station og saaledes videre, indtil de naaede deres bestemmelse. Disse Convoyer skulde skee af:

1. Vagt-skibet paa Kjøbenhavns Rhed mellem Kjøbenhavn og Helsingøer, paa hvilket sidste Sted 1 Fregat skulde stationeres som Vagtskib;
2. fra Øresundet til Grenaae 1 Skib paa 40 Kanoner, 1 mindre paa 10 à 12 og 1 Hukkert;
3. fra Øresundet til Ebeltoft og Fredericia 1 Skib paa 20 à 24 Kanoner og et andet paa 12 à 16;
4. mellem Øresundet og Issefjorden 1 Hukkert;
5. fra Grønsund til Kjøbenhavn 1 Fregat paa 26 Kanoner og 1 Hukkert;
6. mellem Lolland og Femern 1 Fregat, som skulde forebygge, at fiendtlige Fartøier løb ind i Belterne Syd fra, og
7. 1 Fregat med en stor Chaluppe, som skulde være Vagtskib i Store-Belt, hvor Koffardie-Skibene skulde samles ved Slipshavn.

Mellem Jylland og Norge skulde de i det sidste Rige værende Fregatter og mindre Fartøier beskytte Handelen. For at Krydserne og Koffardie-Skibene kunde have Assistance af faste Søe-Batterier, dersom dette behøvedes, befalede Kongen under 19de Jan., at der skulde udsendes Søe-Officierer, som i Forening med Ingenieur-Officierer skulde udsøge de bekvemteste Steder ved Slipshavn og paa Samsøe, hvor slige Batterier kunde anlægges. Naar der kom fiendtlige Fartøier i Farvandet, da skulde dette ved Signaler langs Kysterne tilkjendegives fra Station til Station.

For at have en Oversigt over Convoyeringen dette Aar, anføres her en Extract af de desangaaende udstædte forskellige Ordre:

* Hverken i den af Kongen egenhændigt understrevne Original eller i den i Admiralitets-Copie-Bogen indførte Afskrift findes Under-Skipper, Under-Styrmand, Under-Chirurg, Høibaadsmand og Skibmand anførte; disse skulde formodentligt vedblive at erholde 7 Parter, som den trykte Forordning fra 1700 bestemte dem.

** For at opmuntre Kaperiet i Norge befalede Kongen under 24de Marts 1713, at der istedetfor de her bestemte 17 Procent for Fremtiden kun skulde betales 8 1/2 Procent, hvoraf General-Admiralen erholdt 5, de Fattige 3 og Admiralitets-Secretairen 1/2 Procent.

Den 13de og 23de Januar beordredes:

til Jylland og Norge:

Orlogskibet *Engelen*, Capt. Ltn. S. Heyer,

Fregatten *Lossen*, Capt. Ltn. G. Sivertz,

Snauen *Flyende Abe*, Ltn. A. R. Seirøe, og

— *Andricken*, P. W. Hoffmann;

til Grønsund:

Snauen *Phoenix*, Ltn. R. Jansen;

til Jylland:

Justitias Barkasse, Ltn. C. F. Møring,

Fregatten *Hvide Falk*, Capt. Ltn. H. J. Rostgaard, som 10 April
afløstes af Capt. Ltn. U. F. Suhm,

Snauen *Snarensvend*, Ltn. F. Neuspitzer, og

Dronning Lovisas Barkasse, Ltn. T. Jensen.

Paa Kjøbenhavns Rhed var Orlogskibet *Svanen*, commanderet af Capitain F. C. Undall, Vagtskib fra Begyndelsen af April-Maaned, indtil det i Juli afgik med Flaaden til Østersøen; Snauen *Frøken Elskén* under Capitain-Lieutenant P. Torstensens Commando var hele Aaret Vagtskib i Helsingør og i Store-Belt var Snauen *Jagt Elephanten*, ført af Capitain-Lieutenant B. Hemstrup, med samme Bestemmelse indtil den 26de September, da den blev beordret til Flaaden i Østersøen. Den 14de Marts blev Lieutenant S. Sievers med en Hukkert, (som ei er navngiven,) og Maaned-Lieutenant Nebel med *Dannebrogens* Barkasse beordrede til Krydsning udenfor Øresundet langs med den svenske Kyst; den 6te Mai blev Sievers afløst af Lieutenant P. Ohnsorg og blev Chef for den af Capitain-Lieutenant G. Sivertz med Fregatten *Lossen* i Nordsøen erobrede Fregat *Svenske Sophia*, hvormed han skulde krydse paa den jyske Kyst; den 16de Mai blev Nebel afløst af Premier-Lieutenant A. Sørensen; den 18de s. M. udnævntes Maaned-Lieutn. J. Philipsen, i hvis Sted Maaned-Lieutn. J. Thommesen den 8de Mai kom, til Chef for *Christianus Quintus's* Barkasse, som var stationeret ved Kastrup-Tønde i Øresundet for at indhente Efterretninger om Tilstanden i Østersøen af de derfra kommende Skibe og vaage over Qvarantaine-Anordningernes Overholdelse. Da Efterretningen om en svensk Eskadres Udrustning i Gothenborg var indløben, beordredes den 23de Marts Commandeur-Capitain H. Knoff med Orlogskibene *Fyen*, *Nye Delmenhorst*, ført af Commandeur-Capitain W. v. Schindel, *Island*, commanderet af Capitain H. J. Snidstorph, tilligemed Fregatterne *Lossen**, *Snarensvend* og den til den norske Defension hørende Galioth *Windhunden*, ført af Lieutenant H. Gunthelberg, til at føre en Convoy fra Kjøbenhavn til Jylland og derfra til Frederiksværn, hvor han skulde forblive i 3 Dage og da igjen afseile til Kjøbenhavn med en Convoy. Hidtil vare disse Convoyer mellem Danmark og Norge blevne ledsagede af Orlogskibet *Engelen* og Fregatterne *Lossen* og *Flyende Abe* samt de i Norge fra forrige Aar værende Fregatter (Pag. 48) og de til Søe-Defensionen hørende Fartøier, om hvilke sidste ei have været specielle Efterretninger at erholde, da de ei stode under Admiralitetet, men under den commanderende General i Norge. Den 27de Februar forliste Snauen *Sver-*

meren paa en saadan Convoy-Reise ved Anholt. Den 30te Marts fik Capitain-Lieutenant U. F. Riis Ordre til at convoyere fra Kjøbenhavn til Jylland med et armeret Fartøj, som ei findes navngivet. Den 1ste April erholdt Maaned-Lieutenant S. J. Esmarck med *Jyllands* Barkasse Befaling til at convoyere mellem Kjøbenhavn og Grønsund. Den 15de s. M. bleve Snauerne *Andricken* og *Flyende Fisk*, ført af Lieutenant C. L. v. Vieregg, beordrede til at convoyere nogle Skibe med hvervede Matroser fra Frederiksort til Kjøbenhavn. Midt i Mai afseilede fra Kjøbenhavn med en Convoy til Norge:

Orlogskibet *Fyen*, Command. Capt. H. Knoff,

— *Island*, Capt. H. J. Snidstorph,

— *Engelen*, Capt. S. Heyer,

— *Neptunus*, Capt. T. F. Brandt,

Fregatten *Lossen*, Capt. Ltn. G. Sivertz, og

Snauen *Flyende Fisk*, Ltn. C. L. v. Vieregg,

som skulde seile langs den jyske Kyst og medtage alle til Norge bestemte Skibe. I denne Convoy vare flere Ostin-die- og Islands-Farere. Denne Eskadre skulde ogsaa convoyere tilbage til Danmark fra Frederiksværn, hvor Fregatten *Ørnen* med de til Flaaden i Norge udskevne og hvervede Søefolk laae, og hvor de Skibe, som vare bestemte til Danmark, skulde samle sig. Den 18de s. M. blev Maaned-Lieutenant C. Staff udsendt med *Sophia Hede-vigs* Barkasse for at convoyere fra Kjøbenhavn til Jylland. Under den 25de fik Capitain-Lieutenant J. Friis med *Makreelen* og Lieutenant S. Sievers med *Svenske Sophia* samt *Sophia Hede-vigs* Barkasse Befaling til at convoyere til Jylland; ved Ankomsten derhen skulde *Makreelen* i Forening med *Hvide Falk* retournere til Kjøbenhavn med en Convoy, som de skulde samle langs jyske Kysten, hvor *Svenske Sophia* skulde holde krydsende til Handels Beskyttelse. Den 30te s. M. udsendtes *Justitias* Barkasse for at convoyere fra Kjøbenhavn til Skagen og Sæbye samt tilbage igjen. Den 7de Juni beordredes Fregatten *Heyren* til at convoyere nogle Skibe, som vare ladede med Armee-Fornødenheder fra Lübeck til Kjøbenhavn. Den 15de bleve Fregatten *Hvide Falk* og *Jyllands* Barkasse udsendte til Convoyering til Kyholms Sund og Jylland. Den 21de befalede *Jyllands* Barkasse at krydse i Store-Belt for at forebygge, at fjendtlige Fartøier sneg sig derind, i hvilken Hensigt ogsaa Capitain-Lieutenant J. Møller med *Fridericus Quartus's* Barkasse den 25de s. M. blev beordret til lille Belt. Ifølge Befaling af 1ste Juli afgik *Phoenix* til Frederikshavn, for at convoyere, og *Flyende Abe* indtog atter dens Station ved Grønsund. Den 16de blev der tillagt Capitain-Lieutenant J. Friis med *Makreelen*, Lieutenant C. Staff med *Sophia Hede-vigs* Barkasse og Lieutenant Trane med *Dronning Lovisas* Barkasse Ordre til at convoyere fra Kjøbenhavn til Jylland. Den 10de August udsendtes Fregatterne *Ørnen* og *Søe-Ridderen*, den sidste commanderet af Capitain-Lieutenant S. H. Lange, hvilke den 7de s. M. vare ankomne til Kjøbenhavn med Admiral C. T. Seehestedt fra Nordsøen, hiin for at convoyere en hjemkommen Ostindiefarer til Flensborg og derpaa forene sig med Flaaden i Østersøen, denne for at føre 3 med Brød ladede Skibe til Norge. Den 22de bleve *Justitias* og *Jyllands* Barkasser beordrede til Convoyering til Frederikshavn. Efter Ordre af 16de September convoyerede *Makreelen* og *Sophia Hede-vigs* Barkasse Kofardie-Skibe fra Kjøbenhavn til Jylland, og den 30te be-

* For at undgaae Gjentagelse ere, hvor det ei synes nødvendigt, Cheferne for de samme Aar for nævnte Skibe ikke førte, saalænge de forbleve de samme.

ordredes *Justitias* Barkasse tilligemed *Christianus Quintus*'s og *Dronning Lovisas* til at convoyere til Jylland og derpaa krydse paa Kysten der. Den 1ste October udsendtes *Jyllands* barkasse, for at ledsage et Skib med Proviant til Christiansøe og derpaa begive sig til Flaaden. Under den 10de udstædtes der Ordre til at bemande den af Fregatten *Svenske Sophia* erobrede Kaper *Flyende Mercurius*, som skulde convoyere og krydse paa den jydsk Kyst; i denne Hensigt udsendtes ogsaa den 11te *Svenske Sophia* samt *Sophia Hedevids* og *Justitias* Barkasser. Den 17de December meddeeldes Maaned-Lieutenant C. Reesen med *Dannebrogens* Barkasse Ordre til at convoyere mellem Issefjorden og Kjøbenhavn.

Den 23de Januar beordredes Fregatterne *Hoyenhald*, commanderet af Capitain-Lieutenant M. Gude, i hvis Sted Capitain-Lieutenant N. Banner den 1ste April blev Chef for dette Skib, *Raae*, ført af Capitain-Lieutenant L. Reesen, som den 1ste April blev afløst af Capitain-Lieutenant J. A. v. Paulssen, *Heyren** under Lieutenant M. P. Herlofs Commando og *Flyende Fisk*, commanderet af Lieutenant M. Løve, som den 15de Mai blev afløst af C. L. v. Vieregg, og den 8de Mai Snauen *Makreelen* til at krydse og recognoscere i Østersøen samt forhindre, at der fandt Troppe-Transporter Sted mellem Sverrig og Pommern.

Paa Elben bleve under den 19de April følgende Skibe befalede udrustede:

Orlogskibet *Ditmarschen*, Capt. L. Reesen,
Fregatten *Stormarn*, Command. Capt. P. Holst,
Fregatten *Postillon* **, Capt. Ltn. H. J. Rostgaard,
— *Flyende Dragon*, Ltn. P. Bruun,
Jagten *Meerminn*, Ltn. M. Løve,
— *Printz Friderich*, Maaned-Ltn. C. Øsau,
— *Junckeren*, Maaned-Ltn. A. P. Krog,
— *Nye- eller Cron-Jagt*, Mnds.-Ltn. L. Larsen,
— *Thorenscheut*, Maaned-Ltn. M. Svendsen,

hvilken sidste den 6te October blev afløst af Lieutenant M. Putgens. Efterat disse Skibe i August-Maaned vare færdige, bleve *Ditmarschen*, *Postillon* og *Flyende Dragon* sendte med en Convoy til Norge og stødte derpaa til Nordsøes-Eskadren. De paa Elben tilbageblivende Krigs-Skibe, som Commandeur-Capitain P. Holst commanderede, bleve, da Kongen med Armeen foretog sig det pommerske Feldt-Tog, ved Ordre af 7de August underlagte Commandanten i Glückstadt, Brigader Fuchs's Over-Commando.

Den 25de Mai blev Capitain S. Becker med Orlogskibet *Guldenlew* og Capitain J. Juell med *Slesvig* beordrede til at krydse i Kattegattet, for der at beskytte Handelen og recognoscere den svenske Eskadre i Gothenborg. Under 13de Juni fik Vice-Admiral C. T. Seehestedt Ordre til at overtage Commandoen over:

* Den 20de Marts blev *Heyren* beordret til Convoyering fra Lübeck til Kjøbenhavn.

** Med dette Skib gjorde P. J. Wessell sin første Tour som Lieutenant, efterat han (Rothe Pag. 13 og 14) som Cadet havde commanderet den til den norske Defension hørende Snau *Lindormen* Aaret i Forveien.

Orlogskibene:

Haffruen, V. Adm. Seehestedt, Capt. C. Koningh,
Fyen, Command. Capt. H. Knoff,
Island, Capt. H. J. Snidstorph,
Sverdfisken, Capt. E. P. Paulsen,
Guldenlew, Capt. S. Becker,
Engelen, Capt. S. Heyer,
Neptunus, Capt. T. F. Brandt,
Tomleren, Capt. M. Gude,
Slesvig, Capt. J. Juell,
Ditmarschen, Capt. L. Reesen,

Fregatterne *Postillon* og *Flyende Dragon*, Snauerne *Snarensvend*, *Andricken* og *Packan*, hvilken sidste Capitain-Lieutenant J. Friborg commanderede, samt Galiothen *Windhunden*. Med denne Eskadre skulde Vice-Admiralen krydse i Nordsøen og der beskytte Handelen ved Convoyering, hvorfor han betids skulde lade bekendtgjøre paa vedkommende Steder, naar Convoyerne afgik, for at Koffardie-Skibene kunde være seilklare ved Krigs-Skibenes Ankomst. Med den commanderende General i Norge skulde Seehestedt „*udi Alting flittig conferere og correspondere, og hvis, som efter begge deres godtbefindende til H. Mayestæts og Landets tjeniste kand eragtes tjenligt og gavnligt, uden nogen nærmere Ordre herfra at afvarte, sette udi execution.*“ Den 6te Juli blev Fregatten *Heyren* beordret til Travemünde, for der at indtage Amunition og bringe det til Frederiksort.

Hovedflaaden var imidlertid bleven udrustet, og den største Deel deraf afseilede midt i Juli-Maaned fra Kjøbenhavn til Østersøen, hvor de Skibe, som vare efterladte, stødte til den, saasart de bleve færdige. Da den var samlet, bestod den af:

Orlogskibene:

Elephanten, Gen. Adm. U. C. Guldenlew, Commandeur O. J. Thamsen,
Fridericus Quartus, Schoutb. F. Trojel, Command. Capt. P. Wecke,
Christianus Quintus, Vice-Adm. K. Reedtz, Capitain L. C. Ulfeldt,
Justitia, Vice-Adm. N. L. Barfod, Com. Capt. L. Walckendorph,
Printz Friderich, Schoutb. J. Liebedantz,
Norske Løve, Com. Capt. J. Wibe,
Mars, Com. Capt. U. Kaas,
Printz Christian, Command. C. Christophersen,
Sophia Hedevid, Command. C. C. v. Gabel,
Wenden, Vice-Adm. P. Raben, Com. Capt. J. Dos,
Dronning Lovisa, Command. P. Hiort,
Jylland, Com. Capt. A. Rosenpalm,
Besckiermeren, Schoutb. D. J. Wilster***,
Ebenetzer, Command. H. Gude,
Anna Sophia, Com. Capt. H. C. v. Offenberg,
Svanen, Com. Capt. C. F. Undall,

*** Da Schoutbynacht D. J. Wilster i October blev sendt til Nordsøen med Orlogskibet *Printz Carl*, maa der være bleven ansat en anden Chef paa *Besckiermeren*; men hvem det har været, haves ingen Efterretninger om; maaskee have Commandeur-Capitain C. T. Carl og Schoutbynacht Wilster byttet Commando.

Orlogskibene:

Christianus Quartus, Com. Capt. C. Boysen,
*Printz Carl**, Com. Capt. C. T. Carl,
Printz Wilhelm, Capt. S. C. Hagedorn,
Nellebladet, Capt. H. Brandt,
Nye Delmenhorst, Com. Capt. W. v. Schindel,
Laaland, Capt. R. Juell,

Bombardeer-Skibene:

Citronen, Skipper C. Tranquebar,
Pommerantzen, Skipper M. Hansen,
Branderne:

St. Marcus, Brander-Command. Lars Hal,
Haabet, Br. Com. J. de Koning,
Sorte Hane, Br. Com. Hans Hansen,
Hvide Fortuna, Br. Com. C. P. Ærøe,
Raufnen, Br. Com. P. Taetzen;

Lastdrageren:

Christiansøe, Maaned-Capt. Ltn. P. Gautson;

Hospital-Skibene:

Carlshavns Waaben,
Sioehunden, Capt. Ltn. M. N. Norregaard,
Gravenstein, Capt. Ltn. H. Wrede.

Førend Hoved-Flaaden kom i Søen vare allerede Fregatterne og de mindre Skibe udsendte paa de forskellige Stationer til Krydsning, Convoyering og Recognoscering; men det synes, at de, naar de ei vare paa slige expeditioner, da have været ved Flaaden. Den 15de Mai blev det befalet, at Cheferne for Orlogskibene skulde fra Stortoppen, naar de vare Commandeurer, føre Stander, men dersom de vare Commandeur-Capitainer, Vimpel, og Capitainer denne under Fløien. Den 6te Juli erholdt Vice-Admiralerne N. L. Barfod og P. Raben ordre til at heise Admirals-Commando-Flage. Etatsraad F. C. Adeler var med Flaaden som General-Commissariats-Deputeret. Den 7de August ankom Vice-Admiral C. T. Seehestedt med Orlogskibene *Haffruen*, *Island*, *Tomleren* og *Sverdfisken* samt Fregatterne *Ørnen* og *Lossen* til Kjøbenhavn og afseilede Dagen efter, uden at have havt Communication med den af Pesten smittede Stad, til Østersøen, for at forene sig med Hoved-Flaaden. Orlogskibene *Guldenlew*, *Fyen*, *Ditmarschen*, *Neptunus*, *Engelen* og *Slesvig* forbleve i Nordsøen til Handelens Beskyttelse og til Convoyering mellem begge Riger. I October blev *Slesvig* borte i en Storm, uden at nogen Efterretning siden erholdtes om det; rimeligviis er det sunket. Under 24de October befalede Kongen, at Eskadren i Norge skulde oplægges i Christiansand, naar Vinteren tvang den dertil, og strax istandsættes saaledes, at den til Foraaret kunde komme betids i Søen.

I Kjøbenhavn var i Begyndelsen af Juli-Maaned Beleirings-Skytset og en Deel Meel til Armeen i Pommern indskibet i Koffardie-Skibe. Capitain-Lieutenant J. A. v. Paulssen med Fregatten *Raae* og Capitain-Lieu-

* Dette Orlogskib blev først i October-Maaned detascheret fra Flaaden og under Schoutbynacht Wilsters Commando bestemt til at forsterke Eskadren i Nordsøen; formedelst Modvind blev det opholdt i Sundet til Slutningen af November og foretog imidlertid flere Convoy-Reiser fra Kjøbenhavn til Flaaden med Proviant-Skibe.

tenant U. F. Suhm med Fregatten *Hvide Falk* erholdt under 10de Juli Ordre til at convoyere disse Skibe til Frederiksort og følge med Flaaden, naar denne afseilede, saalænge de skulde samme Vei. De skulde forblive ved Frederiksort til nærmere Ordre og bleve den 14de August forsterkede med Snauen *Galley von Bergen*, ført af Capitain-Lieutenant A. Sørensen, og den 25de med Fregatten *Heyren*.

Sidst i September bleve der samlede Transport-Skibe og fladgaaende Baade til Landgang paa Rygen, og den 1ste October blev General-Admiral Grev Guldenlew beordret til at understøtte dette Foretagende med Flaadens lette Skibe og detaschere de svære til at dække Transport-Skibene, som skulde føre Beleirings-Skytset til Pommern, og som endnu laae ved Frederiksort, hvorhen Commandeur E. Deichmann var sendt for at commandere dem. Imedens Flaaden var ved Rygen bleve Kongens Jagt, *Kronen* og nogle Bombarder-Fartoier udrustede i Kjøbenhavn, for i Forening med den købte Snau *Gravenstein* under Schoutbynacht Judichærs Commando at dække Sjælland og Hovedstaden for fjendtligt Anfald og forurolige Fjendens Kyster. Efterat Landgangen paa Rygen var opgiven, blev Flaaden beordret til at stile til Kjøge-Bugt, hvor den ankom den 10de November, og derfra til Kjøbenhavn. Under 29de s. M. befalede Kongen Guldenlew igien at seile med Flaaden tilbage til Kjøge-Bugt, for derfra at iagttage Fjendens Bevægelser og søge at forebygge, at der fandt Troppe-Transporter Sted fra Sverrig til Pommern. Efter kongelig Befaling af den 3die December erholdt Vice-Admiral Barfod Commandoen over Flaaden, hvilken Guldenlew for Sygdoms Skyld havde forlangt at forlade og den 12te December afgik fra. Det blev befalet Barfod at blive i Kjøge-Bugt saalænge, som muligt, og i alle Tilfælde lade en Eskadre forblive i Østersøen for at dække de med Artillerie ladede Skibe, af hvilke *Christiansøe* i November var kommen til Greifswalde, (hvor Vice-Admiral C. T. Seehestedt befandt sig med nogle smaae Skibe,) men de øvrige endnu laae ved Frederiksort, hvorhen de 2 Gange vare blevne nødte til at vende tilbage formedelst stormende Veir. Denne Artillerie-Transport naaede ei sin Bestemmelse, og da Stralsunds Beleirning, af Mangel paa svært Skyts, ei kunde udføres, saa mislykkedes tildeels derved Feldtoget i Pommern. For at erfare Aarsagerne til Artilleriets Udeblivelse, befalede Kongen den 30te Marts 1712 Vice-Admiral J. Juell** at anstille nøiagtige og strænge Undersøgelser desangaaende***. Efterat Flaaden sidst i December 1711 var seilet til Kjøbenhavn for at oplægges, forblev Schoutbynacht F. Trojel med Orlogskibene *Jylland*, *Haffruen*, *Sverdfisken*, *Besckiermeren*, (til hvis Chef Commandeur W. Reesen den 30te December blev udnævnt), *Christianus Quartus* og *Printz Wilhelm* i Østersøen, for at bringe Artillerie-Skibene i Sikkerhed. Da Efterretningen om Udløbningen af den svenske Eskadre, som undsatte Wismar, ankom til

** Til at bivaane de Forhører, som i denne Anledning bleve optagne, beordredes den 13de April Commandeur O. J. Thamsen, Commandeur-Capitain H. C. von Offenberg og Capitain F. Friis, den 17de s. M. Capitain H. Kaas og den 18de Søe-Etatens Fiskal N. Friis.

*** Hojer tillægger i sin Friderich den 4des Historie 1ste Deel Pag. 220 General-Commissariatet den Feil, at Skytset, for Besparelses Skyld, var indskibet i store dybtgaaende Skibe, som ei kunde komme den slakke pommerske Kyst nær nok. I en Rapport af 30te April meldte Juell til Kongen, at Forhørene vare optagne, og der ved disse var oplyst, at Artillerie-Transporternes Udeblivelse kun var for-aarsaget af Vind, Veir og uforudsete Omstændigheder, som ei kunde legges Nogen til Last.

Kjøbenhavn, blev Vice-Admiral Barfod under 5te Januar 1712 beordret til at begive sig til Østersøen saasnart, som muligt, med Orlogskibet *Justitia* og overtage Commandoen der. Efterat Fjenden igjen var seilet til Carlsrone erholdt Barfod under 19de s. M. Ordre til at seile til Kjøbenhavn med Eskadren. Orlogskibene *Sverdfisken* og *Tomleren*, som Capitain G. Sivertz blev Chef over, samt *Justitias* Barkasse og Bombardeer-Galiotherne *Pommerantzen* og *Citronen* tilligemed Lods-Galiothen *Eiland Schilling*, som havde været beordrede til at blokere Wismar, bleve, efterat det var lykkedes den svenske Eskadre at bringe den Hjælp, ogsaa hjemkaldte.

For at oplyse de Klager, som vare blevne førte imod General-Commissariatet over Flaadens slette Proviandering, hvorfor den ei havde kunnet holde Fjendens Undsætning borte fra Rygen og Wismar, hvilket i Forening med Beleirings-Skytsets Udeblivelse især foraarsagede Feldtogets uheldige Udfald: saa befalede Kongen under 24de Januar 1712, at der skulde sendes til Kolding, hvor han vilde opholde sig, en Admiralitets-Deputeret, som skulde medbringe alle Documenter til Oplysning om det sidste Aars Søe-Tog; hertil blev Vice-Admiral K. Reedtz udnævnt. At Commissariatets Foranstaltninger ei fandt Kongens Bifald, synes den allerede under 17de Januar befalede Adskillelse af begge Militair-Etaters General-Commissariat at vise, og den almindelige Erfaring, at slige combinerede Forretninger ere høist ufuldkomne, og at den ene af Parterne derved maa staae tilbage, her atter at være stadfæstet.

Den 13de Marts 1711 bestemte Kongen, at Søe-Etatens faste Officierer, saalænge Krigen varede, skulde foruden Flagmænd bestaae af 9 Commandeurer, 16 Commandeur-Capitainer, 27 Capitainer, 23 Capitain-Lieutenanter, 29 Premier-Lieutenanter og 31 Second-Lieutenanter, men, naar Freden var tilveiebragt, da kun af 6 Commandeurer, 12 Commandeur-Capitainer, 18 Capitainer, 18 Capitain-Lieutenanter, 18 Premier-Lieutenanter og 18 Second-Lieutenanter.

Hidtil vare Krigs-Skibenes Journaler og Protocoller tildeels førte paa løst Papiir; for at forebygge de Uordener og den Utilforladelighed, som let kunde finde Sted derved, befalede Kongen den 23de Marts, at der for Fremtiden skulde medgives de kongelige Skibe gennemdragne Journaler og Protocoller, som vare forsegledede af Admiralitetet.

Dette Aar vare der ansatte 7 russiske Adelsmænd paa Flaaden for at dannes til Søe-Officierer. Freden mellem Russerne og Tyrkerne blev den 4de October høitideligholdt i Kjøbenhavn ved den store Saluts Afskydning*. Da alle Flagmændene paa Admiral Gedde nær vare udkommanderede, erholdt Cancellieraad og Admiralitets-Secretair C. Tausan den 25de Juli Befaling til at tage Sæde i Ober-Admiralitets-Retten, naar han blev tilsagt af Gedde. Af Høiesterets Medlemmer bleve Etatsraaderne G.

* Den store Salut er 3 Gange 27 Skud fra den Høistcommanderendes og 27 Skud fra hvert af de andre Skibe.

** Istedetfor den afdøde Etatsraad Winding blev under 21de Juni 1712 Justitsraad og Assessor i Hofretten H. W. Kaalund befalet at tage Sæde i Ober-Admiralitets-Retten, hvortil ogsaa under 16de August s. M. Høiesterets-Assessorerne Etatsraad C. Bartholin og Justitsraaderne W. Helt, A. Jacobsen, C. Reitzer, D. Mathesius og C. Leegaard bleve beordrede.

Grundt og P. Winding**, Justitsraaderne N. Slange, J. B. Ernst, F. Rostgaard og J. Meller under den 23de September beordrede til at besætte Ober-Admiralitets-Retten.

Pesten viste sig dette Aar meget ødelæggende i Danmark. Helsingør, hvor den først yttrede sig, blev ved kongelig Befaling af 25de Mai spærret og Vagtskibet tilligemed Snauen *Gravenstein*, hvorombord Øresunds Toldkammer var, og *Christianus Quintus's* Barkasse stationerede paa Rheden for at indeslutte Byen fra Søesiden. Da Sygdommen udbredte sig til Kjøbenhavn, ophørte i August denne Spærring. Capitain-Lieutenant C. Blickfeldt og Lieutenant T. Jensen bleve ved en Ordre af den 31te August ansatte til at vaage over Ordenen i Nyeboder, medens Sygdommen herskede der. Da Flaaden oplagtes, bleve der gjorde Foranstaltninger til at forebygge, at dens Mandskab, som hidtil var bleven forskaanet for Smitte, kom i Berørelse med Kjøbenhavn, hvor Sygdommen vel var i Aftagende, men dog endnu herskede. Kongen befalede derfor under 21de November, at der paa det Strængeste skulde vaages over, at ingen Communication fra Staden fandt Sted med Flaaden; der skulde kun beholdes 200 Mand tilligemed de nødvendige Officierer ved Skibene, naar de oplagdes, og 2000 Mand, som behøvedes ved Arbeidet paa Holmen, skulde tilligemed Haandværkerne indkvarteres paa Nyholm, hvor der bleve byggede Barakker for dem, og hvor der ogsaa skulde ansættes Marqveterere, som kunde forsyne Folkene med Øl, Brændeviin og Tobak, uden at de havde Samqvem med Byen. De Øvrige af Flaadens Besætning skulde, hver Eskadre for sig, landsættes paa Lolland, Falster og Møen. De af Flaadens Syge, som vare mistænkte for at være pestsmittede, skulde bringes til Qvarantaine-Anstalten paa Saltholm.

Da den Eskadre, som under Vice-Admiral Barfod var i Østersøen, først kom tilbage til Kjøbenhavn sidst i Januar 1712, og Orlogskibene, saalænge Fjenden var i Søen, ei aldeles maatte blottes for Folk, forblev den største Deel af Flaadens Mandskab i Kjøbenhavn, efterdi Iisgang forhindrede, at det tilsøes kunde sendes til de mindre Øer, og der ved Reisen over Land var Smitte at befrygte. For at vedligeholde Ordenen saavel i Qvæsthuset, som i de Hospitaler, der indrettedes for Søe-Etatens Syge i Kjøbenhavn, bleve der ansatte Officierer ved dem.

Efter Flaadens Oplægning blev, ligesom de andre Aar af Krigen, en Commission nedsat, bestaaende af 1 Commandeur, 1 Commandeur-Capitain, 2 Capitainer og Flaadens Medicus, for at undersøge de mange Ansøgninger om Afsked, som indkom især paa Grund af Sygdom, og indgive en detailleret Rapport derom tilligemed Commissionens Mening om de af Supplicanterne anførte Grunde; herefter bestemte Admiralitetet de, der skulde afskediges. Den 13de Februar fik Schoutbynacht F. Trojel, Commandeur L. Stavanger, Capitainerne S. Becker, R. Juell og P. Hansen Ordre til i Forening med de af Byens og Holmens Mestere, som Schoutbynacht O. Judichær anviste, at besigtige Flaadens Ankere, Touge og Varpegods i hver Skibs-Chefs Overværelse samt herover indgive specificeret Rapport.

Da Vagtskibet i Sundet var seilet til Kjøbenhavn, blev *Justitias* Barkasse den 2den Februar under Lieutenant C. F. Mørings Commando stationeret ved Helsingør for Byens Beskyttelse. Maanedes-Lieutenant P. Nebel blev

under den 4de udsendt med Galiothen *West-Vlieland* for at recognoscere under Landscrone og Hveen samt i Øresundet.

I dette Aar udsendtes følgende Skibe til Convoeyering. Den 3die Januar forliste paa en saadan Reise Fregatten *Flyende Dragon*, ført af Lieutenant P. Bruun, paa Græsholmen. Den 16de Januar beordredes *Dronning Lovisas* Barkasse under Lieutenant S. Trane til at conveyere fra Issefjorden til København. Den 15de Februar blev Fregatten *Hvide Falk* under Premier-Lieutenant P. Gribs Commando udsendt, for at føre nogle Skibe til den holsteenske Kyst, beskytte dem, medens de ladede Tømmer og Brænde, og da bringe dem tilbage til København. Under den 20de Februar blev Capitain M. Bille med Orlogskibet *Nye Delmenhorst* samt Fregatten *Raae*, commanderet af Capitain-Lieutenant J. A. v. Paulssen og *Hoyenhald* under Capitain-Lieutenant C. Gunthelberg befalet at conveyere 4 Proviant-Skibe til Christiansø og, medens disse lossedes, recognoscere i Østersøen og derpaa retournere til København. For at bringe de Skibe, som vare ladede med Artillerie, og som ved Vinterens Komme vare forblevne i Korsør (Pag. 56), til København, bleve den 29de Februar Snauerne *Frøken Elsen* under Capitain-Lieutenant P. Torstensen, *Jagt Elephanten*, ført af Capitain-Lieutenant B. Hemstrup, Galiotherne *Eiland Schilling*, commanderet af Lieutenant G. Lund, og *West-Vlieland* sendte derhen.

Paa Hjemreisen skulde Orlogskibet *Neptunus*, ført af Capitain T. F. Brandt, og Fregatten *Lossen*, under Capitain-Lieutenant F. Neuspitzers Commando, forstærke denne Convoy ved Grønsund til København. Den 8de Marts bleve Snauen *Makreelen*, commanderet af Capitain-Lieutenant J. Friis, og Fregatten *Svenske Sophia*, under Lieutenant S. Sievers, beordrede til Beskyttelse af de Skibe, som vare ladede med Korn for kongelig Regning til Armeens Magaziner i Holsteen og Pommern. *Makreelen* og *Sophia Hedevigs* Barkasse, commanderet af Lieutenant C. Staff, bleve hele Aaret brugte dertil i Forening med Jagten *Junckeren*, ført af Maaned-Lieutenant C. Øsau, og *Printz Friderich* under Maaned-Lieutenant A. P. Krog. Denne Bestemmelse havde ogsaa *Svenske Sophia* indtil den 25de Juni, da den afgik til Vice-Admiral Seehestedts Eskadre. General-Krigs-Commissair v. Platen havde Disposition over de til Magazin-Kornets Convoeyering beordrede Skibe. Den 8de Marts fik Fregatten *Hvide Falk* og *Dronning Lovisas* Barkasse Ordre til at conveyere til Holsteen. Den 23de s. M. sendtes Snauen *Jagt Elephanten* med en Deel Skibe, ladede med Magazin-Korn, til Rostock, med Befaling til derpaa at afgaae til Store-Belt som Vagtskib. Den 30te blev Schoutbynacht D. J. Wilster, som commanderede Nordsøes-Eskadren, beordret til at sende Orlogskibet *Engelen*, commanderet af Capitain S. Heyer, Fregatten *Postillon*, under Capitain-Lieutenant H. J. Rostgaard, Snauerne *Andricken*, ført af Capitain-Lieutenant P. W. Hoffmann, og *Flyende Fisk*, under Premier-Lieutenant C. L. v. Viereggs Commando samt Galiothen *Windhunden*, som Lieutenant H. Gunthelberg commanderede, til Bergen, for derfra at conveyere Islandsfarere til København. Den 6te April blev *Frøken Elsen*, som den 25de Marts var beordret til Vagtskib i Øresundet, brugt til Convoeyering fra Helsingør til Issefjorden. Den 9de fik Fregatten *Lossen* og *Dronning Lovisas* Barkasse Befaling til at conveyere fra

Lübeck til Dragøe. Samme Bestemmelse til Jylland og tilbage igjen erholdt den 14de s. M. Snauen *Flyende Fisk*, *Justitias* og *Christianus Quintus*'s Barkasser, hvilken sidste førtes af Premier-Lieutenant P. Ohnsorg. Den 30te befaledes det Vagtskibet i Store-Belt *Jagt-Elephanten** at ledsage nogle Koffardie-Skibe fra Odense-Fjord til Grønsund, hvorimod Galiotherne *Eiland-Schilling* og *West-Vlieland* under den 9de Mai erholdt Befaling til at gøre dette mellem Grønsund og København. Snauen *Galley von Bergen*, som Premier-Lieutenant A. Sørensen commanderede, og *Printz Christians* Barkasse under Maaned-Lieutenant J. Thommesen, erholdt samme Dato en lignende Bestemmelse fra København til Jylland, hvorfra de i Forening med Snauen *Flyende Fisk* samt *Justitias* og *Christianus Quintus*'s Barkasser ogsaa skulde føre en Convoy tilbage. Den 3die Juni beordredes Vagtskibet i Sundet *Frøken Elsen* til at afhente Handels-Skibe fra Ise-fjorden og bringe dem til Helsingør. Under 21de bleve *Flyende Fisk* samt *Justitias* og *Printz Christians* Barkasser befaled at conveyere fra København til Skagen og tilbage. For at beskytte en Deel med Armeens Artillerie ladede Skibe fra København til Frederiksort, udsendtes den 22de s. M. Orlogskibet *Neptunus*, Fregatte *Hoyenhald* og *Heyren*, den sidste ført af Capitain-Lieutenant J. Rosenpalm, samt Snauerne *Phoenix*, commanderet af Capitain-Lieutenant C. L. Handtberg, og *Reven* under Maaned-Lieutenant A. Green, Hukkerten *Ulven* under Commando af Maaned-Lieutenant A. Horndahl og *Fridericus Quartus*'s Barkasse, som Premier-Lieutenant J. Møller førte. Naar de havde udført dette, skulde *Neptunus* blokere Wismar, hvor det forblev stationeret den hele øvrige Deel af Aaret; fra den Tid af, da de Svenskes Overmagt tvang Guldenlew til at forlade Østersøen, indtil den danske Flaade igjen kom i Søen, søgte det Beskyttelse under Frederiksort. *Hoyenhald* skulde derimod forene sig med Eskadren i Østersøen. *Phoenix* tilligemed de andre smaae Fartøier seilede igjen til København og *Heyren* forblev ved Koffardie-Skibene, indtil de havde indtaget ny ladning, og førte dem derpaa tilbage. Snauen *Galley von Bergen* beordredes under samme Dato tilligemed *Christianus Quintus*'s Barkasse til at beskytte Koffardie-Skibe paa en Reise til Jylland, hvorpaa den første skulde krydse til Handelens Beskyttelse paa den jydsk Kyst og den sidste mellem Sjællands Rev og Hjelm. Den 20de Juli blev det befalet, at Orlogskibet *Nye Delmenhorst* skulde conveyere til Island; Schoutbynacht F. Troiel, som afseilede med dette Skib fra København, for at overtage Commandoen over Nordsøes-Eskadren, fik Befaling til med denne at følge Convoyen forbi Lindesnæs, dersom der vare fjendtlige Eskadrer i Søen. Naar *Nye Delmenhorst* kom tilbage fra Island skulde det beskytte en hjemkommen Ostindiefarer fra Bergen til Flekkerøe, hvorfra denne med første Leilighed skulde bringes til København. Snauen *Galley von Bergen*, som fulgte med Trojel fra København, erholdt Ordre til at conveyere tilbage fra Jylland, naar han ingen anden Brug havde for den. *Jyllands* Barkasse, ført af Maaned-Lieutenant R. Fincke, afseilede tilligemed *Nye Delmenhorst* med en Convoy til Jylland, hvorhen under 2den August og 20de September ogsaa *Justitias* Barkasse beordredes i samme Ærinde. Snauen *Galley von Bergen* bragte den 1ste October en Convoy fra København til Christiansø og til Flaaden; den 11te sendtes ligeledes *Printz Christians* Barkasse til

* Chefen for *Jagt-Elephanten* blev den 31de October afløst af Premier-Lieutenant J. Hegelund.

Lübeck og den 18de *Galley von Bergen* og *Christianus Quintus's* Barkasse til Jylland. Snauen *Flyende Fisk* og *Jyllands* og *Dannebrogens* Barkasser bleve den 22de November beordrede til at convoyere til Frederikshavn, hvorhen Maaned-Lieutenant J. Nahmsen den 28de ogsaa blev sendt i samme Hensigt med et armeret Fartøj; derpaa skulde han følge med Orlogskibet *Sverdfisken* under Capitain U. Kaas og Galiothen *Windhunden*, hvilke afsendtes for at bringe en Convoy til Norge og derfra igjen tilligemed Orlogskibet *Engelen* at convoyere 3 Regimenter Soldater til Kjøbenhavn.

Den 9de Marts udsendtes Orlogskibet *Christianus Quartus*, ført af Commandeur-Capitain S. Becker, *Nelleblad* under Capitain L. Reesens Commando og *Neptunus* til Krydsning mellem Møen og Dass i Østersøen, for at beskytte Handelen og holde farvandet reent for fjendtlige Skibe. Den 14de s. M. blev *Dannebrogens* Barkasse, ført af Maaned-Lieutenant P. J. Stavanger, stationeret i Øresundet og underlagdes den paa Hveen ansatte Maaned-Capitain-Lieutenant P. Baads Commando. Den 24de blev Galiothen *West-Vlieland* beordret til Krydsning i Øresundet under den skaanske Kyst fra Lommen til Skanør, for at vaage over, at ingen fjendtlige Fartøier samlede sig der eller løb ud derfra. Lieutenant Nebel, som commanderede Galiothen, blev den 2den Juni afløst af Capitain-Lieutenant P. Bruun. Hukkerten *La bonne Esperance* under Maaned-Lieutenant S. Bruun erholdt s. D. Ordre til at understøtte Galiothen. Under 26de Marts befalede Kongen, at Fregatten *Stormarn* skulde udrustes. Dette Skib, commanderet af Commandeur-Capitain P. Holst, tilligemed Jagten *Meerminn*, som Capitain D. Peters førte, og de øvrige i Glückstadt værende Jagter brugtes paa Elben til Understøttelse ved Feldtoget i Stifterne Bremen og Verden samt Erobringen af Stade. Schoutbynacht J. Liebedantz erholdt den 1ste Juni Commandoen og blev den 17de Juli underlagt General v. Scholtens Overcommando. Den 4de April udrustedes Snauen *Reven* og Hukkerten *Ulven* for at krydse efter de fra Wismar udløbne smaae Kapere. Fregatten *Hvide Falk* og Snauen *Phoenix* erholdt 25de Mai samme Bestemmelse. Capitain J. A. v. Paulssen med Fregatten *Raae* fik den 25de April Ordre til at recognoscere den gothenborgske Eskadre. Under samme Dato udstædtes Befaling til Snauen *Flyende Fisk*, at den skulde seile langs Jydsk-Kysten og til Norge, for (dersom Capitain Paulssen bekræftede Rygtet om Fjendens Udløbning fra Gothenborg,) at bringe Efterretningen derom til disse Steder.

Den 5te Mai afseilede Vice-Admiral Barfod til Østersøen med:

Orlogskibene:

Justitia, Vice-Admiral N. L. Barfod, Command. Capt. L. Walckendorph,

Jylland, Schoutb. F. Trojel, Capt. A. Sandfuchs,

*Haffruen**, Capt. C. Koningh,

Besckiermeren, Command. W. Reesen,

Ebenetzer, Command. H. Gude,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. M. Bille,

Island, Capt. H. J. Snidstorph,

Tomleren, Capt. G. Sivertz,

Fregatten *Ørnen*, Capt. Ltn. F. v. Rehder.

De i Østersøen værende Orlogskibe *Christianus Quartus*, *Nelleblad* og *Neptunus* samt Fregatten *Hoyenhald* skulde ogsaa høre til den Vice-Admiralen underlagte Eskadre, med hvilken det blev ham paalagt at søge at skade Fjenden, hvor han kunde, og krydse i Østersøen, for at forhindre Troppe-Transporter mellem Sverrig og dets tydske Provindser samt beskytte den danske og norske Handel. Den 25de Mai beordredes Lods-Galiothen *Eiland Schilling* til at bringe Geværer til Frederiksort.

Commandeur-Capitain H. Knoff var med Orlogskibet *Fyen*, Fregatten *Søe-Ridderen*, ført af Capitain S. H. Lange, *Leoparden*, commanderet af Capitain C. Sahlgaard, og Snauen *Lindormen***, af Maaned-Lieutenant Cralbech, under den 8de April udsendt af Schoutbynacht D. J. Wilster, for at recognoscere den svenske Eskadre fra Gothenborg. Under Jylland forenede han sig med Fregatterne *Raae* og *Lossen*, som den 7de Mai vare udsendte fra Kjøbenhavn i samme Hensigt; den 11te blev han angreben af en svensk, langt stærkere Eskadre, som Hojer Pag. 235 angiver til 7 Skibe under en Schoutbynachts Commando***, imod hvilken han ei alene forsvarede sig kjækt, men endog tvang til at søge Gothenborg for at reparere sin betydelige Skade. Ved Efterretning om den mod Knoff udsendte overlegne Magt bleve den 13de Mai Orlogskibene *Laaland*, ført af Commandeur E. Deichmann, og *Printz Wilhelm* under Capitain S. C. Hagedorn fra Kjøbenhavn sendte ham til Forstærkning; men ved disse 2 Skibes Ankomst til Frederikshavn var Fjenden allerede dreven i Havn. De forenede sig dog med Knoff og bragte den betydelige Convoy til Norge, som var samlet ved Frederikshavn og ved hans kjække Modstand reddet fra at falde i Fjendens Hænder. Den 9de Juni befalede det Capitain-Lieutenant J. Rosenpalm med Fregatten *Heyren* at krydse under Møen og anholde alle baglastede Skibe fra Holsteen til Sverrig og andre fremmede Skibe (hollandske og engelske undtagne), naar de ei stak over 11 Fod og vare skikkede til at transportere Beleirings-Skytset fra Kjøbenhavn til Pommern. Samme Ordre erholdt Vagtskibet i Øresundet.

For at understøtte den russiske og polsk-sachsiske Armees Operationer i Pommern og Beleiringen af Stralsund blev Vice-Admiral Seehestedt sidst i Juli-Maaned sendt derhen med en Eskadre, bestaaende af: Orlogskibet *Ditmarschen*, hvorpaa Vice-Admiralen selv og under ham Commandeur-Capitain C. T. Carl commanderede, Fregatterne Kongens Jagt *Kronen*, ført af Capitain M. Gude, og *Svenske Sophia* samt Snauerne *Gravenstein* under Premier-Lieutenant F. Boysens Commando, *Snaarensvend*, ført af Premier-Lieutenant W. Lemvig, *Phoenix* under Prem. Lieutenant R. Jansen, *Flyende Abe* og *Reven*, det armerede Skib *Christiansøe*, commanderet af

* Den 8de Juni heisede Vice-Admiral J. Juell sit Flag paa *Haffruen*, som var bestemt for Vice-Admiral C. T. Seehestedt, førend han erholdt Ordre til den pommerske Expedition.

** *Lindormen* var indtil sidst i Marts-Maaned commanderet af Lieutenant P. J. Wessell, som havde erholdt denne Commando igjen, da han var kommen til Norge med Fregatten *Postillon* i August 1711.

*** I Skibs-Præsten Jens Colding's poetiske *Søe-Crantz* om Krigen mellem Danmark og Sverrig, Pag. 19 og 20, er anført, at Knoff først med *Fyen*, *Søe-Ridderen* og *Leoparden* blev angreben af 4 svenske Linieskibe og, efterat have tilbageslaaet disse og forenet sig med *Raae* og *Lossen*, at være bleven angreben af en Schoutbynacht „med større Magt oc Evne.“ I Archiverne har jeg ikke kundet finde nogen Rapporter eller nærmere officielle Efterretninger om disse Begivenheder, end de her anførte.

Maaned-Capitain-Lieutenant P. Goutsen, Bombardeer-Skibet *Hecla*, ført af Capitain-Lieutenant C. L. Handtberg, de armerede Pramme *Arcke Noa* under Commando af Maaned-Capitain J. J. Bach og *Helleflynderen*, ført af Maaned-Capitain-Lieutenant C. Windtvoldt, Hukkerten *Ulven* samt *Haffruens*, *Tomlerens*, *Mars's*, *Besckiermerens* og *Ebenetzers* Barkasser; Branderne *Sorte Rafn*, ført af Brander-Commandeur P. Taetsen, *Haabet Bredgat*, af Br. Commandeur J. de Koningh, og *Engel Raphael*, af Br. Commandeur C. Reesen. Vice-Admiral Barfod var beordret med sin Eskadre at være Seehestedt behjælpelig med at bringe Prammene over Østersøen til Pommern. Ved et kjekt Angreb lykkedes det Seehestedt den 31te Juli, 4de og 6te August at fordrive den i Indløberne til Stralsund stationerede svenske Commandeur Hinck, som efter en trykt Beretning havde 4 saakaldede Apostler, som hver førte 28 til 30 Kanoner, 3 Pramme med 8 Kanoner hver, 3 Everter med 4 Stkr. 4-pundige Kanoner, 1 Bombardeer-Galioth og 15 til 16 mindre armerede Fartøier og desuden var understøttet af et Landbatterie, armeret med 8 Stkr. 24-pundige Kanoner og 2 Haubitzer. Ved denne Seier blev Communicationen med den allierede Armee til Søes sikkert.

Da alle Efterretninger stemmede overeens i, at en stærk svensk Flaade snart vilde komme i Søen, blev der i Kjøbenhavn med al Kraft arbejdet paa de tilbageblevne Skibes Udrustning, og ligesom de bleve færdige, afseilede de til Østersøen for at forene sig med Barfod. De 2 til Nordsøen detascherede Orlogskibe *Laaland* og *Printz Wilhelm* kom igjen den 16de Juli tilbage til Kjøbenhavn og forenede sig med Eskadren i Østersøen. Commandeur Deichmann overtog da Commandoen af det ham tidligere bestemte Orlogskib *Jylland* og Commandeur-Capitain W. v. Schindel igjen af *Laaland*. Schoutbynacht F. Trojel, som den 13de Juli ankom til Kjøbenhavn med *Nye Delmenhorst*, fik Befaling til at afgaae med det til Nordsøes-Eskadren, hvis Commando han i Wilsters Sted skulde overtage paa Orlogskibet *Printz Carl*, hvor Capitain A. Sandfuchs commanderede under ham. Denne Eskadre bestod foruden disse 2 Orlogskibe af *Fyen* og *Engelen* samt Fregatterne *Lossen*, *Raae*, *Søe-Ridderen*, *Leoparden* og *Løwendahls Galley*, hvilken sidste Lieutenant P. J. Wessell i Mai-Maaned, da den var bleven færdigt bygget i Langesund, havde erholdt Commandoen over, Snauerne *Packan*, Capitain-Lieutenant P. W. Hofftmann, *Andricken*, *Maagen* og *Lindormen* samt Galiothen *Windhunden* og den af Wessell den 1ste Juni erobrede Kaper *Svenske Waaben*. Til Forstærkning afseilede den 21de August fra Kjøbenhavn Orlogskibet *Nellebladet*, commanderet af Capitain L. Reesen, og den 23de Orlogskibet *Christianus Quartus* under Commandeur-Capitain S. Beckers kommando. Den russiske Fregat *Propheten Elias*, ført af Capitain-Lieutenant Hoogland, skulde ogsaa høre under Nordsøes-Eskadren.

I Anledning af, at Schoutbynacht Wilster var anklaget for at have ladet en betydelig svensk Convoy, som han havde kunnet angribe, undslippe til Gotheborg uagtet de ham underlagte Skibs-Chefers Forestillinger og det holdte Krigsraads Beslutning, erholdt Schoutbynacht Trojel under 30te Juli Ordre til at foranstalte Krigs-Forhører optagne og, dersom han fandt Skibs-Chefernes Anklage grundet, sende Wilster som Arrestant til Kjøbenhavn, hvor han skulde stilles for en Ober-Krigs-Ret. Da Wilster ankom dertil, blev han den 22de September arresteret paa

Gammel-Holm, og efter Flaadens Oplægning den befalede Ober-Krigs-Ret nedsat den 28de December, som efter en lang Undersøgelse dømte ham fra sin Charge, hvilket Kongen formildede til Afsked i Naade.

Saa vel Skibenes forfaldne Tilstand, som Mangelen paa Penge og Mandskab angives i flere officielle Skrivelser som Aarsag til Eqviperingens langsomme Fremgang i Kjøbenhavn. Man havde ei formodet, at Fjenden kunde udruste en saa betydelig Flaade; derfor blev der ei, som de foregaaende Aar, hvervet Folk, indtil Nødvendigheden endeligt bød det. Commandeur-Capitain E. P. Paulsen blev den 30te Juli beordret til Hamborg for der at antage Mandskab; men denne Hverving havde kun maadelig Fremgang. Overalt bleve der derfor samlede saamange Folk, som muligt, og Commandeur-Capitain H. C. v. Offenberg, som den 6te August blev beordret til dette paa Øerne, erholdt den 3die September Befaling til at udskrive endog Fiskerne, hvilke hidtil havde været skaanede derfor. Schoutbynacht Judichær blev s. D. befalede at lade „*presse uden Forskjel i Kjøbenhavn*” alt det derværende Mandskab, som kunde bruges paa Flaaden. Ved disse Anstrengelser lykkedes det endeligt at bringe det dertil, at General-Admiral Guldenlew midt i August-Maaned havde samlede i Østersøen:

Orlogskibene:

Elephanten, Gen. Adm. Grev U. C. Guldenlew, Commandeur O. J. Thambsen,

Fridericus Quartus, Vice-Adm. K. Reedtz, Capitain R. Krag,

Justitia, Vice-Admiral N. L. Barfod, Com. Capt. L. Walckendorph,

Printz Christian, Com. Capt. A. Rosenpalm,

Sophia Hedevig, Command. C. C. v. Gabel,

Wenden, Vice-Admiral P. Raben, Command. Capt. J. Dos,

Dronning Lovisa, Command. P. Hiort,

Haffruen, Vice-Adm. J. Juell, Capt. C. Koningh,

Jylland, Command. E. Deichmann,

Besckiermeren, Command. W. Reesen,

Ebenetzer, Command. H. Gude,

Svanen, Command. Capt. C. Boysen,

Printz Wilhelm, Com. Capt. S. C. Hagedorn,

Tomleren, Capt. G. Sivertz,

Island, Capt. H. J. Snidstorph,

Laaland, Com. Capt. W. u. Schindel;

Fregatterne:

Hoyenhald, Capt. C. Gunthelberg,

Ørnen, Capt. Lt. F. v. Rehder,

Heyren, Capt. Lt. J. Rosenpalm,

St. Poul, (russisk) Command. Rees,

St. Pieter, (russisk) Capt. J. Brandt,

Bombardeer-Galioth *Pommerantzén*, Maaned-Ltn. C. Rabe;

Galiotherne *Haabet Bredgat* og *Rundgat*;

Branderne:

St. Marcus, Br. Com. J. Leth,

Sorte Hane, Br. Com. H. Hansen,

Hvide Fortuna, Br. Com. P. Nebel;

Hospital-Skibet *Carlshavns Waaben*, Maaned-Ltn. A. Nielsen.

Vice-Admiralerne N. L. Barfod, P. Raben og K. Reedtz førte Admirals Flage. Etatsraad F. C. Adeler var med Flaaden som General-Commissariats-Deputeret.

Det Beleirings-Skyts, som Kongen havde paataget sig at levere til Stralsunds Beleiring, blev convoyeret derhen af Flaaden, som ogsaa var bestemt til at understøtte de Allieredes Landgang paa Rygen, hvilken dog især af Mangel paa fladgaende Fartøier, som Sachserne skulde stille, ei blev iværksat. Imedens Flaaden var ved den pommerske Kyst, kom den russiske Keiser, som den 10de August havde været paa Vice-Admiral Seehestedts Eskadre, den 22de s. M. ombord til Guldenlew og forblev paa Flaaden indtil den 24de. Dagen efter afseilede Guldenlew til Bornholm, for at møde den svenske Flaade, som under General-Admiral H. Wachtmeisters Commando var løbet ud fra Carlsrone og den 4de September havde ladet sig, 25 Orlogskibe stærk, see under denne Øe. Den danske Flaade blev ved de Svenskes store Overmagt nødt til at trække sig tilbage til den sydlige Deel af Øresundet, hvor Guldenlew den 6te September lagde Skibene i saa god Orden, at Fienden ikke fandt det raadeligt at angribe dem, men vendte tilbage til Carlsrone, for derfra at føre en Troppe-Transport til Pommern. Paa Retiraden til Øresundet vare de Danske nødte til at efterlade det slet seilende Hospital-Skib *Carlshavns Waaben*, efterat have taget de Syge derfra, samt en med Baglast ladet Barkasse, hvilke derved faldt i Fjendens Hænder. Efter at have havt en ærefuld Fægtning med det svenske Orlogskib *Frederica Amalia* paa 64 Kanoner, som den undseilede, og heldigen at have forjaget den svenske Fregat *Phoenix* paa 30 Kanoner, blev Fregatten *Heyren*, under Commando af Capitain-Lieutenant J. Rosenpalm, den 8de September angreben af den svenske Fregat *Hvide Ørn* og sank under Affairen; den største Deel af Besætningen blev dog reddet af de Svenske. Da Flaaden var ved Pommern, erholdt Schoutbynacht Judichær Befaling til at sørge for Kysternes og Handelens Beskyttelse fra Øresundet til Stevns, i hvilken Hensigt der bleve udrustede 2 armerede Pramme, 2 Bombardeer-Skibe, 2 Bombardeer-Pramme, Hukkerten *La Diligent*, commanderet af Maanedslieutenant N. P. Kalsen, *La bonne Esperance* og *Printz Christians* Barkasse.

Da den svenske Flaade den 7de September seilede bort fra Øresundet, kom Guldenlew selv til Kjøbenhavn for at paaskynde Afseilingen af de endnu der værende Orlogskibe *Tre Løver* og *Printz Friderich*, hvilken sidste erholdt sin Besætning completeret fra *Tomleren*, som formedelst sin slette Seillads og Tilstand blev i Kjøbenhavn. Ved Efterretningen om, hvor stærk Fjendens Hoved-Flaade var, og at Eskadren i Gothenborg var oplagt og Mandskabet derfra sendt til Carlsrone til hiins Bemanding, blev Schoutbynacht Trojel under 29de August og 3die September beordret til at afseile fra Nordsøen med Orlogskibene *Printz Carl*, *Fyen*, *Nellebladet*, *Christianus Quartus* og *Nye Delmenhorst* samt Fregatterne *Raae*, *Lossen* og *Søe-Ridderen*. Den 12te September ankom Trojel til Kjøbenhavn og forenede sig derpaa med Flaaden, som den 23de s. M. gik i Søen for at møde de Svenske. Fregatten *Løwendahls Galley* under Lieutenant P. J. Wessell var, efter i en Storm at have mistet Stormasten paa en Krydstour, nødt til at seile til Kjøbenhavn; da den var bleven repareret, forenede den sig med Flaaden, hvor den blev brugt til at recognoscere, og Wessell er-

hvervede sig ved sit Mod og ved sin Activitet en Beskytter og Forsvarer i Guldenlew, da hans Misundere sildigere ved flere Leiligheder benyttede hans ungdommelige Forvovenhed til at bibringe Kongen den Mening, at han derfor ei kunde betroes nogen Commando, hvilket de, uden Guldenlew, maaskee vilde have opnaaet og derved forhindret Helten Tordenskjold fra at faae Leilighed til at betræde sin glimrende Bane.

Efter at have erholdt de her anførte Forsterkninger, bestod Flaaden af:

Avant-Garden:

Orlogskibet *Sophia Hedevis*, Com. C. C. v. Gabel,

- *Fridericus Quartus*, Vice-Adm. K. Reedtz, Capt. R. Krag,
- *Laaland*, Com. Capt. W. v. Schindel,
- *Jylland*, Command. E. Deichmann,
- *Justitia*, Vice-Admiral N. L. Barfod, Com. Capt. L. Walckendorph,
- *Fyen*, Command. H. Knoff,
- *Printz Wilhelm*, Com. Capt. S. C. Hagedorn,

Fregatten *Søe-Ridderen*, Com. Capt. S. H. Lange,

- *Løwendahls Galley*, Lt. P. J. Wessell,

Brander *St. Marcus*, Br. Com. J. Leth,

Corps de Bataille:

Orlogskibet *Christianus Quartus*, Com. Capt. S. Becker,

- *Printz Christian*, Com. Capt. A. Rosenpalm,
- *Ebenetzer*, Command. H. Gude,
- *Elephanten*, Gen. Adm. U. C. Guldenlew, Command. O. J. Thamsen,
- *Printz Friderich*, Command. C. Christophersen,
- *Dronning Lovisa*, Command. P. Hiort,
- *Island*, Capt. H. J. Snidstorph,
- *Svanen*, Com. Capt. C. Boysen,

Fregatten *Raae*, Com. Capt. J. A. v. Paulssen,

- *Lossen*, Capt. Lt. F. Neuspitzer,

Brander *Sorte Hane*, Br. Com. H. Hansen;

Arrier-Garden:

Orlogskibet *Nellebladet*, Capt. L. Reesen,

- *Printz Carl*, Schoutb. F. Trojel, Capt. A. Sandfuchs,
- *Tre Løver*, Command. U. Kaas,
- *Wenden*, Vice-Adm. P. Raben, Com. Capt. J. Dos,
- *Nye Delmenhorst*, Com.-Capt. M. Bille,
- *Haffruen*, Vice-Adm. J. Juell, Capt. C. Koningh,
- *Besckiermeren*, Command. W. Reesen,

Fregatten *Hoyenhald*, Capt. C. Gunthelberg,

- *Ørnen**, Capt. Lt. F. v. Rehder,

Branderen *Hvide Fortuna*, Brand. Com. P. Nebel,

Hospitalskibet *Sjøehunden*,

- *Kronede Rose*, Prem.-Lt. J. Møller.

* Paa en Liste, som er anført i Rothes Tordenskjold 1ste Deel Pag. 59 og i øvrigt er overensstemmende med denne, findes ikke *Ørnen*, som efter Adm. Cop. Bogen Hørte til Flaaden; derimod ere Snauerne *Maagen*, *Serpenten* og *Mercurius* anførte hos Rothe for at have hørt til den, om hvilket dog ingen anden Efterretning haves.

Vice-Admiralerne Barfod, Raben og Reedtz førte Admirals-Flage. Skibscheferne paa de Skibe, hvor Flagmændene vare ombord, vare tillige, hvilket i de Tider som oftest var Tilfældet, Flag-Capitainer. Den svenske Flaade havde imidlertid bragt Troppe-Transporten fra Carlskrone til det betrængte Stralsund. Den 28de September mødtes begge Flaader under den pommerske Kyst og holdt derpaa sammen i 3 Dage, i hvilke vel en Fægtning* mellem Flaadernes Ariegarder, men intet Slag forefaldt. Imellem Witmund og Tornebusken bleve den 29de s. M. henimod 100 Transportskibe, ladede med Ammunition, Proviant og andre Krigs-Fornødenheder, erobrede og ødelagte af de Danske, uden at den, af 24 Linieskibe bestaaende, svenske Flaade kunde forhindre det. Da denne i de første Dage af October gik til Carlskrone og dette Aar ei mere kom i Søen, forefaldt Intet videre af Betydenhed i Østersøen, hvor Hovedflaaden vedblev at krydse indtil den under 20de December erholdt Befaling til at oplægges i Kjøbenhavn. Matroserne fra Sjellands, Fyens samt Lollands og Falsters Districter, bleve efter kongelig Resolution af 23de Januar n. A. hjempermitterede paa 2 Maaneder.

Paa Vice-Admiral Seehestedts Rapport af 9de October om, at Keiseren af Rusland havde tilkjendegivet ham, at den aftalte Landgang paa Rygen ei kunde iværksættes, befalede Kongen under 18de October, at Seehestedt skulde komme hjem med Beleirings-Artilleriet og de dertil hørende Transportskibe. Det blev ham tilladt at efterlade Orlogskibet *Ditmarschen* eller Kongens Jagt *Kronen* i Ny Dyb (imellem den sydøstlige Huk af Rygen og Usedom), dersom Kongen af Polen skriftligt vilde forpligte sig til at understøtte og beskytte dette Skib for fjendtligt Angreb og forsyne det med Proviant Vinteren over; men hvis denne ei vilde love dette, da maatte han komme hjem med alle Skibene. Denne Ordre blev under 12te November forandret dertil, at Seehestedt maatte lade alle Krigsskibe forblive i Ny Dyb, saafremt Kongen af Polen vilde betale de tilbudne 8000 Rd. maanedligt derfor. Det tillodes Vice-Admiralen at komme hjem, naar Conventionen om den maanedlige Betaling for Skibene var afsluttet, med Artillerie-Skibene, om hvis Convoiering han skulde henvende sig til General-Admiral Guldenlew. Commandeur C. T. Carl, som, efterat Seehestedt var seilet hjem, havde Commandoen over Eskadren i Pommern, blev under 24de Jan. 1713 befalede, at han, naar den commanderende General over den allierede Armee ei behøvede det tilbageblevne Artillerie, eller hvis Russerne marscherede bort, skulde indskibe Artilleriet og med dette samt Eskadren seile til Kjøbenhavn. Da de Allierede imidlertid forbleve for Stralsund, bleve de kongelige Krigs-Skibe og Artilleriet ogsaa der.

* Efter „Søe-Fiskalens“ Anklage, hvis Pligt det var, at angive Enhver til Søe-Etaten hørende, som havde forseet sig, bleve Vice-Adm. Barfod og Command. P. Hjørt den 4de April 1713 befalede satte under Tiltale, den Første, for at have, ved at holde sin Eskadre tilbage, forhindret et almindeligt Slag med Fjenden, og den Sidste, for at have begyndt at skyde uden givet Signal. Ved at indsende de i denne Anledning optagne Forhør til Kongen afgav Gen.-Admiralen under 5de August den Erklæring, at han meente, at det ved hine var oplyst, at Barfod ei havde ført den Conduitte, som egnede sig for hans Charge, hvortil Aarsagen efter hans Mening alene var „den insufisance, hvorved hand udj mange andre Occasions er befunden ick at være det ham anfortroede Commandement voxen nok, men det at falde ham for svart;“ angaaende den imod Hjørt gjorte Anklage, var det oplyst, at den for tidligt begyndte Skydning var foraarsaget ved Folkenes Hidsighed, og at disse uden Commandeurens Ordre havde gjort dette. Efter kongelig Befaling af 15de Januar 1714, bleve derpaa disse Sager ophævede.

Ifølge Ordre af 11te October afseilede den 22de s. M. Fregatten *Löwendahls Galley* med en Convoy til Norge, hvorpaa den skulde overføre Vice-Statholdereren Geheimeraad v. Vieregg fra Frederikshavn til samme Rige og forblive der. Den 8de November erholdt *Printz Christians* Barkasse Ordre til at recognoscere i Kattegattet og krydse efter en lille svensk Kaper, som havde ladet sig see ved Gilleleie. Under 31te December blev det befalede, at Vagtskibet i Øresundet, hvis Chef den 2den Januar n. A. formedelst Sygdom blev afløst af Premier-Lieutenant M. Nørregaard, og Maaneds-Capitain Lieutenant P. Baad paa Hveen skulde forblive paa deres Stationer, saalænge det var muligt for Iisgang.

I Aaret 1713 bleve følgende Skibe udsendte for at conveyere. Fregatten *Hoyenhald* under Capitain C. Gunthelbergs Commando beordredes den 7de Januar til at ledsage et Skib med Krudt og norske Rekrutter fra Kjøbenhavn til Fredericia og den 14de Februar til at conveyere de Skibe, som vare bestemte til Pommern med Proviant for den derværende Eskadre. Under 9de, 21de og 30te Januar erholdt Chefen for Orlogskibet *Nye Delmenhorst* Commandeur-Capitain M. Bille tillige med *Island*, ført af Capitain J. A. v. Paulsen, og Fregatten *Postillon* under Capitain H. J. Rostgaard Ordre til at seile til Frederikshavn, og dersom han ikke mødte Capitain Kaas med *Sverdfisken* der, da at fortsætte Reisen til Norge for at forene sig med dette Orlogskib, som skulde conveyere de til Danmark bestemte 3 Regimenter (Pag. 59). Lieutenant C. Møring med *Justitias* Barkasse befalede den 1ste Februar og Premier-Lieutenant A. Sørensen med Fregatten *Galley von Bergen* tilligemed Lieutenant P. Ohnsorg med *Christianus Quintus*'s Barkasse den 22de s. M. til at conveyere til Jylland, hvilken bestemmelse mellem Kjøbenhavn og Isefjorden Maaneds-Lieutenant Thommesen med *Printz Christians* Barkasse den 16de s. M. ogsaa erholdt. Commandeur O. J. Thamsen paa Orlogskibet *Ebenetzer* udsendtes efter Ordre af 8de og 15de Marts med *Besckiermeren* under Commandeur W. Reesen, *Nye Delmenhorst*, *Island*, (hvilke 2 sidste vare komne tilbage fra Nordsøen), Fregatterne *Hoyenhald* og *Lossen*, hvis Chef Capitain-Lieutenant F. Neuspitzer var, for at conveyere de med Proviant til Pommern for den derværende Eskadre bestemte Skibe og derpaa stationeres paa Kjøgebugt. De Krigsskibe, som forrige Aar vare beordrede til Convoieringen af Magazin-Kornet (Pag. 58), havde samme Bestemmelse dette Aar og vare atter satte til General-Krigs-Commissair v. Platens Disposition indtil der blev oprettet et Feldt-Commissariat, hvilket de derpaa underlagtes; den 12te Marts erholdt Snauen *Snarensvend*, hvis Chef Premier-Lieutenant W. Lemwig var, Befaling til at afløse *Makreelen*, men blev igjen efter Ordre af 28de Juni afløst af Snauen *Andricken* under Capitain-Lieutenant J. Friis's Commando; den 21de October kom *Makreelen*, commanderet af Premier-Lieutenant K. Biørnsen, istedetfor den til Reparation hjemkaldte Snau *Flyende Fisk*, ført af Premier-Lieutenant C. L. v. Vieregg, og den 27de December *Jyllands* Barkasse, under Maaneds-Lieutenant P. J. Stavanger istedetfor *Sophie Hedevigs* Barkasse, commanderet af Maaneds-Lieutenant C. Staff. Den 20de Marts beordredes Fregatterne *Postillon* og *Søe-Ridderen*, commanderet af Capitain-Lieutenant Vosbein, samt Galiotten *Windhunden* under Lieutenant H. Gunthelberg til at conveyere Ostindiefarereren *Fridericus Quartus* fra Kjøbenhavn forbi Lindesnæs og derpaa forene sig med de

i Nordsøen værende Fregatter: *Leoparden* under Capitain C. Sahlgaards Commando, *Løwendahls Galley*, hvis Chef Capitain-Lieutenant P. J. Wessell* var, og Snauen *Packan*, ført af Capitain-Lieutenant P. W. Hofftmann, hvilke tilligemed nogle smaae armerede Fartøier dengang vare under Commando af Capitain H. J. Rostgaard bestemte til at convoyere mellem Norge, Danmark, England og Holland; den 22de Marts befalede Kongen, at, da disse Fregatter vare bestemte til Handelens Beskyttelse, alle de Handelsskibe, som under deres Convoy afgik til England eller Holland, skulde betale 64 sk. pr. Læst. Denne Eskadre var underlagt den for Norge under Navnet „Slotsloven“ oprettede Regjering. *Søe-Ridderen* erobrede paa dette Tog den svenske Fregat *Gjøtta Løven* og Kaperen *Pachan*, hvorfor dens Chef Capitain-Lieutenant Vossbein avancerede til Capitain. *Gjøtta Løven*, til hvis Chef Premier-Lieutenant C. Ovesen den 6te Mai blev udnævnt, fik Ordre til at forblive ved den norske Defension under Navnet *Søeormen*. *Pachan* blev derimod sendt til Danmark, hvor den gjorde Tjeneste under Lieutenant C. Ployards Commando, og findes under navnet *Søe Ridderen* paa Flaadens Lister. Den 12te September kom Fregatten *Postillon* til Kjøbenhavn for at repareres. Den 31te Marts udsendtes Lieutenant P. J. Stavanger med *Jyllands* Barkasse for at convoyere til Jylland. Capitain-Lieutenant F. v. Rehder med Fregatten *Ørnen* og Hukkerten *Ulven*, commanderet af Maaned-Lieutenant Warenhuusen, blev samme Dag beordret til at convoyere de Skibe, der skulde til Bornholm, og tillige derfra afhente en Deel svenske Fanger, og landsette dem paa Dragøe, hvorpaa *Ørnen* skulde krydse under Wismar for at forhindre, at Kapere og andre smaae, armerede fjendtlige Fartøier løb ud derfra. Den 7de April erholdt *Justitias* Barkasse Ordre til at convoyere til Jylland. Den 9de Mai afseilede Orlogskibet *Oldenborg*, ført af Commandeur-Capitain E. P. Paulsen, tilligemed *Nye Delmenhorst*, for at krydse mellem Skagen og Lindesnæs i den Hensigt at møde 3 Skibe, som ventedes fra Holland med Ankere og de dertil hørende Touge, hvorpaa Flaaden havde stor Mangel, og føre dem til Kjøbenhavn. Fregatten *Hoyenhald* og Snauen *Serpenten*, ført af Maaned-Lieutenant H. v. Garden, bleve den 6te s. M. befalede at convoyere Proviantskibene, som vare bestemte, til Pommern, og derpaa forene sig med Eskadren under Commandeur Thambsens Commando. Den 11te erholdt Lieutenant P. Ohnsorg med *Christianus Quintus's* Barkasse Befaling til at ledsage en Convoy, som var bestemt til Jylland. Samme Bestemmelse fik den 20de Fregatterne *Galley von Bergen*, *Justitias* og *Printz Christians* Barkasser. Den 22de afsendtes Snauen *Serpenten* for at hente en Convoy fra Grønsund. Den 21de Juni erholdt Fregatten *Galley von Bergen*, *Christianus Quintus's* og *Printz Christians* Barkasser, Befaling til at convoyere til Jylland, hvor *Christianus Quintus's* Barkasse skulde krydse paa Kysten til Handelens Beskyttelse. Commandeur-Capitain W. v. Schindel med Orlogskibet *Laaland* og Snauen *Andricken* bleve den 28de s. M. befalede at convoyere 2 Skibe, som vare ladede med sachsisk Artillerie, fra Kjøbenhavn til Lübeck; hvorledes dette Artillerie er kommet til Kjøbenhavn, haves ingen Efterretning om; maaskee er det kjøbt for sachsisk Regning der, eller det var af det Artillerie, som var blevet brugt til Stades Beleirring, hvilket var kommet fra Sachsen ned ad Elben og

muligen derfra til Kjøbenhavn for at bringes til Pommern; maaskee har det ogsaa været den sachsiske Andeel af det ved Steenbocks Capitulation erobrede Skyts. Paa den sachsiske Feldtmarschal, Grev Flemmings Begjæring blev det bragt tilbage fra Lübeck til Grønsund, hvorfra Vice-Admiral Reedtz efter Befaling af 29de Juni lod det convoyere til Greifswalde. Samme Dato erholdt Snauen *Snaarensvend* den Bestemmelse at ledsage et Skib med en Deel Rekrutter til Flensborg og derpaa støde til Flaaden under Reedtz. Den 7de og 9de August blev Commandeur H. Gude med Orlogskibet *Wenden* tilligemed *Printz Friderich*, commanderet af Commandeur E. Deichmann, *Nellebladet* under Commandeur-Capitain J. Wibe og Snauen *Makreelen*, beordret til at føre nogle Skibe, ladede med det Artillerie, som Kongen havde forpligtet sig til at levere til Stralsunds Beleirring, og Proviantskibene til den pommerske Eskadre; disse Skibe skulde derpaa forene sig med Flaaden. Under 7de s. M. afsendtes Fregatten *Lossen* med Convoy til Færøerne. Den 21de erholdt Fregatten *Galley von Bergen*, samt *Christianus Quintus's*, *Justitias* og *Jyllands* Barkasser Ordre til at convoyere til Jylland og tilbage igjen, i hvilken Hensigt *Printz Christians* Barkasse under 13de September ogsaa udsendtes. Orlogskibene *Anna Sophia*, commanderet af Commandeur-Capitain H. C. v. Offenbergh, *Christianus Quartus*, ført af Commandeur-Capitain S. Becker, og *Fridericus Tertius* under Capitain F. Friis bleve under 14de September udsendte med Befaling til at krydse mellem Shetlands-Øerne og Bergen til Beskyttelse af de hjemvendende Islandsfare og, naar de alle vare samlede paa sidstnævnte Sted, da convoyere dem til Kjøbenhavn tilligemed 1 hjemkommen Ostindiefarer og de Skibe, som vilde fra Frederiksværn til Danmark. Den 2den October beordredes Fregatten *Galley von Bergen* og *Christianus Quintus's* og *Justitias* Barkasser til at convoyere til Jylland. Fregatten *Hoyenhald* erholdt under 15de November Befaling til at ledsage en Convoy til Norge, og under 18de s. M. udsendtes *Jyllands* Barkasse for at convoyere til Isefjorden. Lieutenant C. Ployard med *Søe Dragonen* fik den 21de Ordre til at hente et Skib Med Beg og Tjære til Flaadens Brug fra Lübeck til Kjøbenhavn. Den 27de blev *Christianus Quintus's* Barkasse befalet at convoyere til Jylland. Under 11te December udsendtes Fregatten *Hoyenhald* i Kattegattet efter en svensk Fregat, som havde ladet sig see der; naar denne var bortjaget, erobret eller ødelagt, skulde Fregatten seile fra Frederikshavn til Norge med de Kofardieskibe, som havde denne Bestemmelse. Den 15de s. M. udstædtes Ordre til Cheferne for *Justitias* og *Printz Christians* Barkasser til at convoyere til Jylland, hvilket *Jyllands* Barkasse efter Befaling af 30te skulde gjøre mellem Kjøbenhavn og Grønsund.

Paa Vagtskibs-Stationen i Øresundet og Store Belt vare dette Aar de samme Chefer og Skibe som forrige Aar. Orlogskibet *Tomleren* under Capitain-Lieutenant A. R. Seirøe var Vagtskib paa Københavns Rhed. Den 3die Januar bleve Lieutenant S. Bruun med Lods-Galiothen *Eiland Schilling* og Lieutenant N. P. Kalsen med Hukkerten *La Diligente* samt efter Ordre af 23de Februar Snauen *Serpenten* og den 8de Marts Fregatterne *Hoyenhald*, *Lossen* og *Svenske Sophia*, den sidste commanderet af Lieutenant S. Sievers, udsendte paa Recognoscering i Østersøen. Den 20de Januar beordredes Fregatten *Hoyenhald* og den 26de Snauen *Makreelen*, som laae i Lübeck, hvorhen den havde convoyeret Skibe med Maga-

* Efter Rothe i Bind Pag. 116—125 udholdt Fregatten *Løwendahls Galley* den 13de August hæderligt en næsten mageløs Kamp i Skagerakket med 2 svenske Orlogskibe, hvorom ingen nærmere Efterretning haves.

zin-Korn, til Østersøen for at ødelægge de derværende svenske Transportskibe, hvorved det paalagdes dem ei at opholde sig med at gjøre Priser. Istedetfor de til Tjeneste forrige Aar tvungne Fiskere og sammenskrabede Folk, hvilke igjen vare afskedigede, samt det afdøde og udelige Mandskab blev Maaned-Capitain C. Degen under 4de Marts beordret til Hverving i Hertugdømmerne.

Da den svenske General Steenbock ved sit Indfald i Hertugdømmerne i Begyndelsen af dette Aar efter det uheldige Slag ved Gadebusch den 20de December 1712, var bleven indesluttet i det Eiderstedtske, erholdt Schoutbynacht J. Liebedantz under 26de Januar Ordre til saa hurtigt som muligt at udruste de paa Elben værende kongelige Krigsskibe, for at de kunde bruges til at blokere Eideren. Vice-Admiral C. T. Seehestedt blev under 20de Februar udnævnt til høistcommanderende Søe-Officier i Hertugdømmerne og erholdt Befaling til at paaskynde Udrustningerne. Commandeur-Capitain P. Holst blev sendt til Eideren med Jagterne *Meerminn*, *Printz Friederich*, *Thorenscheut*, *Junckeren* og *Svenske Sorte Adler* samt 5 fragtede og armerede Snekker, Everter og Pramme. Da Holst for Sygdoms Skyld var bleven nødt til at gaae i Land, erholdt Premier-Lieutenant M. Løve denne Post under Seehesteds Over-Commando. Fregatten *Stormarn*, som var bestemt til at krydse udenfor Eideren, befandtes ved dens Eqvipering i saa slet Tilstand*, at den først maatte repareres. Den 15de Marts afseilede Fregatterne *Raae*, commanderet af Capitain-Lieutenant U. F. Suhm, som efter Ordre af 21de Marts afløstes af Capitain G. Sivertz, og *Lossen* under Capitain-Lieutenant F. Neuspitzer samt sidst i Marts Orlogskibet *Island* under Commandeur-Capitain J. A. v. Paulssen fra Kjøbenhavn, for at forene sig med de fra Glückstadt udsendte Jagter og blokere Eideren saaledes, at Tønningen ingen Undsætning erholdt fra Søsiden. Efterat Capitulationen i Oldensvort var sluttet den 16de Mai med Steenbock, hvilken den 28de s. M. blev høitideligholdt i Kjøbenhavn ved den store Saluts Afskydning, bleve Orlogskibet og Fregatterne beordrede til Kjøbenhavn, hvor Alt var sat i Forsvarsstand, da man frygtede for at Fjenden vilde forsøge en Landgang paa Sjælland, for derved at understøtte Steenbock; da derfor den store Mængde svære Skyts, som var sendt til Pommeren, manglede til Fæstningens Besættelse, blev det ved Ordre af 24de Februar befalet, at Kanonerne af de Skibe, som ei skulde tiløes, maatte plantes paa Voldene. Under 4de og 9de Marts befaledes det Admiralitetet, Dag og Nat at lade arbeide paa Flaadens Udrustning, for at den kunde komme i Søen og afværge Fjendens „*formodentlig forehavende skadelige Desseins*;" dersom der ei vare Folk nok dertil, skulde der sendes Officierer til Hverving i Amterne Husum, Tøndern, paa Øerne Føhr og Sylt og andre Steder i Hertugdømmerne, førend de gik til Hvalfiskefangst i hollandsk Tjeneste. Kjøbenhavn blev ogsaa provianteret, og under 4de og 7de Marts erholdt Admiralitetet Befaling til at afgive 200 à 300 indrollerede Matroser til de Skibe, som skulde bringe Kornvarer til Magazinerne; det blev ogsaa tilladt Uindrollerede at fare med disse Skibe, uden derfor at være forpligtede til kongelig Tjeneste. For at afhente Steenbocks Tropper, som efter Capitulationen havde erholdt Tilladelse til at vende tilbage til Sverrig, ankom i August Maaned 3 svenske Krigsskibe under Schoutbynachts Ehrenskiolds Commando med de

fornødne Transportskibe til Apenrade, hvorhen de bleve ledsagede af Orlogskibene *Oldenborg* og *Laaland* samt Fregatten *Raae*. Commandeur-Capitain R. Krag og Capitain S. Heier skulde forestaae Indskibningen. Efter Hojer 1ste Deel Pag. 259 afseilede disse Skibe uden Tropper; Capitain Heiers Rapport melder kun Afseilingen den 28de November og omtaler ikke, at de gik tomme bort. Den Kongen efter Hojer, 1ste Deel Pag. 256, tilkommende Trediedeel af de Faner, Standarter og Kanoner, som vare overgivne af Steenbock, blev indskibet i *Dannebrog* og *Sophia Hedevis* Barkasser, for med dem at sendes til Kjøbenhavn; Fregatten *Ørnen* erholdt under 30te December Befaling til at forlade Blokade-Stationen for Wismar og begive sig til Frederiksort for at sikre disse 2 Barkassers Reise. I Anledning af det med Sverrig dette Aar sluttede „*Cartel oc Liquidationen*" af Omkostningerne for Krigs-Fangerne befaledes Kongen under 10de April Admiralitetet at opgive General-Auditeur Etatsraad Bornemann, hvem alle Underhandlinger angaaende Krigsfangerne vare overdragne, hvad den svenske Søe-Etats Fangers Underholdning havde kostet. Efter kongelig Resolution af 26de Mai erholdt de fangne danske Søefolk, saalænge de vare i Krigsfangenskab, halv Gage. De, som saaredes i Kongens Tjeneste, skulde efter Resolution af 24de Januar, naar de vare lemlæstede, underholdes i Søe-Qvæsthuset, indtil de kunde erholde de ved Krigs-Artiklerne bevilgede Lemlæstelses-Penge.

Da Tønningen ei var indbefattet i Steenbocks Capitulation og derfor vedblev at være blokeret, forbleve ogsaa Jagterne *Meerminn* og *Junckeren* samt de fragtede og armerede Fartøier paa Eideren under Premier-Lieutenant M. Løves Commando, som, da Vice-Admiral Seehestedt den 31te Mai beordredes til Kjøbenhavn, blev underlagt Brigadeer Kneil, som commanderede Blokade-Corpsen for Tønningen. Den 16de December fik Capitain L. Reesen Ordre til at overtage Commandoen af de paa Eideren værende armerede Fartøier, hvorved det blev ham befalet at „*efterleve den Blokade-Corpsen for Tønning Commanderendes Ordre saavidt, som Søemandskab vil tillade*", men i Øvrigt henhøre under Søe-Eqvipagen paa Elben. Paa den Efterretning, at der vare afsendte 3 armerede private Skibe fra England, for at undsætte Tønningen, erholdt Reesen under 26de December Befaling til at lade Mærkerne for Indløbet til Eideren nedtage og indrette 2 af de fragtede Fartøier til Brandere samt i Forening med et Land-Batterie at forsvare Indløbet til Tønningen mod dem. Disse engelske Skibe naaede imidlertid ei deres Bestemmelse: det største strandede paa Helgeland og de andre i Eideren; Mandskabet og en Deel af det bjergede Gods faldt i de Danskes Hænder. Da Iisgang gjorde det farligt for Skibene at blive paa Eideren, bleve de indlagte i Cating og Schulper Siel og saaledes fortøiede, at de kunde beskyde ethvert Fartøj, som vilde til Tønningen. Efter denne Fæstnings Overgivelse den 7de Februar n. A.** bleve disse Skibe oplagte der, og efter Vinterens Ende de kongelige sendte til Glückstadt og de fragtede afskedigede.

Den 4de April bleve Vagtskibet i Sundet og *Printz Christians* Barkasse, den 20de s. M. Snauen *Maagen* under Lieutenant N. Styr, den 13de Juni *Jyllands* Barkasse og den 21de Snauen *Makreele*n beordrede til at krydse

* I flere Rapporter klagedes dette Aar over den slette Stand, hvori de til Søe-Eqvipagen paa Elben henhørende Skibe vare.

** Tønnings Overgivelse blev den 13de Februar 1714 høitideligholdt i Kjøbenhavn ved Salutter fra Voldene og Holmens Batterier.

udenfor og i Øresundet ved den svenske Kyst, for at erobre eller ødelægge de smaa fjendtlige Fartøier, som derfra gjorde Skade paa den danske Handel. Imedens Vagtskibet ei var paa Helsingøers Rhed, forblev *Jyllands* Barkasse der. Under 2den Mai befalede Kongen, at der kun skulde udrustes 20 Linieskibe i Kjøbenhavn, hvoraf de 18 under Vice-Admiral K. Reedtz's kommando skulde til Østersøen og de 2 andre ligge seilklare paa Kjøbenhavns Rhed, for at de kunde sendes, hvorhen det behøvedes. Den 9de s. M. heisede Reedtz sit Flag. Ligesom Skibene bleve færdige, afseilede de til Østersøen, hvor Flaaden, da den var samlet, bestod af:

Orlogskibene:

Justitia, Vice-Admiral K. Reedtz, Com. Capt. L. C. Ulfeldt,

Printz Friderich, Command. E. Deichmann,

Printz Christian, Command. U. Kaas,

Sophia Hedevig, Command. C. C. v. Gabel*,

Wenden, Command. H. Gude,

Dronning Lovisa, Command. P. Hiort,

Haffruen, Vice-Adm. J. Juell, Capt. C. Koningh,

Jylland, Schoutb. F. Trojel, Capt. B. Bruun,

Besckiermeren, Command. W. Reesen,

Ebenetzer, Command. O. J. Thambsen,

Printz Carl, Command. C. Christophersen,

Printz Wilhelm, Com. Capt. S. C. Hagedorn,

Oldenborg, Com. Capt. E. P. Paulsen**,

Nellebladet, Com. Capt. J. Wibe,

Fyen, Command. H. Knoff,

Island, Com. Capt. J. A. v. Paulssen***,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. M. Bille,

Laaland, Com. Capt. W. v. Schindel,

Fregatterne:

Hoyenhald, Capt. C. Gunthelberg,

Lossen, Capt. Lt. F. Neuspitzer†,

Snauerne:

Snarensvend, Prem. Lt. W. Lemvig‡,

Makreelen, Prem. Lt. K. Biørnsen,

Serpenten, Maaned-Ltn. H. v. Garden,

Hospitalskibet:

Siøehunden, Lt. N. Hansen,

Branderen:

Sorte Hane, Prem. Lt. H. Hansen.

* Commandeur v. Gabel blev efter Forlangende den 26de September formedelst Sygdom afløst af Commandeur L. Stavanger.

** Den 16de August afløste Commandeur-Capitain J. Wecke, Commandeur-Capitain E. P. Paulsen, som var udnævnt til Chef for Søe-Equipagen paa Elben.

*** Da Commandeur-Capitain J. A. v. Paulssen den 16de September blev befaleet arresteret, udnævntes Capitain H. Kaas til Chef for *Island*.

† *Lossen* blev den 27de September beordret til at hente en betydelig Sum Penge fra Norge.

‡ *Snarensvend* befalede under 23de December at krydse imellem Dragøe og Falsterbo til Handelens Beskyttelse.

I Østersøen forefaldt dette Aar Intet af Betydning, da Fjenden kun kom i Søen med enkelte Skibe og smaa Eskadrer, som strax trak sig tilbage i Havn, naar de bleve forfulgte. Forbindelsen mellem Danmark og Pommern kunde saaledes vedligeholdes ved enkelte Convoyer, og man kan antage, at Danmark ogsaa dette Aar fuldkomment var Herre af Østersøen. Under 14de Juli erholdt Vice-Admiral Reedtz Befaling til, med Flaaden at tage Hoved-Station under Stevns, hvor der skulde oprejses Telte i Land for de Syge, og hvorfra den hver 14 Dage skulde gaae under Seil til Øvelse. Derfra skulde der udsendes Krydsere for at indhente Efterretning om Fienden, som Flaaden skulde angribe, saasnart han kom i Søen, om han endog var 2 à 3 Skibe overlegen, hvilket dog saa meget, som muligt, skulde skee under de danske Kyster. Den 30te August bestemte Kongen paa Reedtz's Forslag, at Flaaden skulde stationeres mellem Dragøe og Saltholmen, for at lette Provianteringen, og for at Mandskabet kunde faae Leilighed til at forfriske sig ved Landgang. For at kunne signalere med Krigsskibene, bleve der efter kongelig Approbation af 17de Marts paa Admiralitetets Forslag opreiste Signal-Stænger og plantede Kanoner paa Stevns Klint og Møen, hvor der ogsaa bleve oprettede Fyr til Veiledning for Krydsere i de mørke Nætter. Foruden de Skibe, som forrige Aar (Pag. 59—60) vare sendte til Pommern, og som vare forblevne der Vinteren over, nævnes den armerede Pram *Ebenetzer* ogsaa dette Aar der^{ff}. Vice-Admiral C. T. Seehestedt vedblev at være Chef for denne Eskadre, uagtet han var i Danmark og dette Aar ei kom tilbage til Pommern. Alle Ordre bleve udstædte til ham med Befaling at meddele dem til Commandeur C. T. Carl. Da denne den 29de Marts var bleven dræbt i en Duel af en russisk General-Major, blev Commandeur-Capitain A. Rosenpalm i hans Sted udnævnt til Chef for Orlogskibet *Ditmarschen* og Næstcommanderende over Eskadren. Den 11te Juli befalede Kongen Vice-Admiral Seehestedt at lade den commanderende polsk-sachsiske General underrette om, at Kongen, som i 2 Aar havde haft alle Omkostninger ved Transportskibene, som vare samlede ved Pommern, ei længere alene vilde betale disse, men at han fandt det billigt, at Kongen af Polen betalte Fragten for de fremmede Skibe, som skulde bruges ved Landgangen paa Rygen. Dersom denne ikke vilde dette eller i det Mindste betale Halvdelen beraf, da skulde de anholde Transportskibe frigives. Til at dække de Allieredes Landgang paa Rygen den 23de Juli, bleve det armerede Skib *Christiansøe*, ført af Maaned-Capitain-Lieutenant P. Goutsen, og *Ebenetzer* brugte, hvilke ogsaa nødte den svenske Flotille, som under Commandeur Hinck søgte at forhindre Landgangen, til at trække sig tilbage til Stralsund. Efterat den allierede Armee havde forladt Pommern, seilede Eskadren hjem. En Forestilling fra Schoutbynacht Judichær af 3die November viser, at den da var kommen til Kjøbenhavn og blev oplagt, ligesom ogsaa at der paa de Tider kogtes ombord i Skibene indenfor Bommen.

Efter i flere Aar at have været fra deres Hjem, ansøgte det i Tjeneste værende Mandskab hyppigt om

^{ff} I en trykt Beretning er Prammen *Ebenetzer* nævnet; Admir.-Copie-Bogen omtaler den ikke dette Aar, hvorimod *Ebenetzers* Barkasse er anført i den kongelige Ordre af 2den April 1712, som bestemte den pommerske Eskadre (Pag. 60). Maaskee er denne der bleven ombygget til Pram. Paa Flaade-Listen findes en saadan anført 1713 (Pag. 30). I Commandeur-Capitain Rosenpalms Rapport nævnes kun „*Ebenetzer*” uden at tilføie, om det har været en Pram eller Barkasse.

Frigivelse fra den kongelige Tjeneste. For at opfylde deres billige Ønsker uden at skade Tjenesten, blev det ved Resolution af 9de August tilladt de Indrollerede, naar de i deres Sted stillede en duelig og antagelig Mand, at maatte frigives fra Tjenesten og udslettes af Rullen. For at bespare Kostpengene, som Mandskabet erholdt om Vinteren, blev, efter den under 20de November befalede Oplægning af Flaaden, de af Mandskabet fra de danske Øer og Øster-Jyllands Districter, som ønskede det, hjempermitterede indtil midt i April n. A. Under 15de December bestemtes, under hvilke Betingelser dette maatte blive dem tilladt, hvilke ved Trykken blev bragte til offentlig Kundskab og findes mellem Kongens andre Forordninger og indeholde: at det var dem tilladt at tage Hyre til Reiser mellem Provindserne; men at de ei maatte begive sig udenlands eller paa længere Reiser, end at de til bestemt Tid atter kunde være tilbage; at de Skippere, som handlede herimod, skulde straffes med 50 Rd. Bøder for hver Mand, de medtog, hvilke desuden skulde fratages dem, hvor de fandtes; at de Matroser, som toge en herved forbudt Hyre, skulde miste Alt, hvad de havde tilgode for den kongelige Tjeneste; at den, der udeblev fra denne til den bestemte Tid, skulde straffes som Deserteur, og at disse Permissions-Betingelser, for at ingen Uvidenheds-Undskyldning skulde gjælde, maatte anføres i Passet; tilsidst paalagdes det vedkommende Øvrigheder at være de Officierer, som til Foraaret skulde udsendes for at samle Folkene, behjælpelige dertil. Da kun 120 Mand havde meldt sig til at benytte sig heraf, approberede Kongen under 8de Januar 1714, at ogsaa Matroserne fra Vester-Jylland og Hertugdømmerne maatte hjempermitteres, dersom de ønskede det, og naar de stillede sikker Caution for, at de igjen til bestemt Tid vilde møde til Tjenesten.

En kongelig Ordre af 13de Marts befalede General-Commissariatet at eftersee og revidere Kjøbmandsregningerne for at føre den Foræring som Keiseren as Rusland havde gjort Kongen fra Archangel til Kjøbenhavn. Denne bestod af 2000 Skpd. Hamp og 10,000 Tdr. Tjære, af hvilke sidste Halvdelen blev solgt i Holland.

I et Avancements-Forslag forestillede Admiralitetet under 25de Februar Kongen den „*Kleinmodighed*“, som viste sig hos den største Deel af Søe-Officiererne derved, at de, som vare sig bevidste at have forrettet den Tjeneste, hvortil „*Gud og Lykken*“ havde givet dem Leilighed saaledes, at Kongen ingen Aarsag havde at være dem unaadig, fandt dem meget „*decouragerede*“ derved, at Adskillige vare blevne dem foretrukne, som havde havt den Lykke ved heldige Omstændigheder at erhverve sig kongelig Naade, og som ikke derved havde gjort Andet, end Enhver i lignende Stilling vilde have gjort. Da Collegiet efter den Kundskab, det havde om Enhvers Duelighed, ikke kunde nægte, at de, som saaledes vare satte tilbage, vare i alle Henseender ligesaa duelige, som de, der vare avancerede, saa kunde det ikke undlade at melde Kongen dette. Under 22de Marts resolverede denne herpaa, at han for Øieblikket ei vilde bevilge noget Avancement. I Øvrigt maatte det ei forekomme Søe-Officiererne „*fremmed*“, dersom deres Kammerater, om de end vare yngre i Tjenesten, blev belønnede, naar de havde faaet en lykkelig Leilighed til at udmærke sig, da Kongen vilde, at de, som havde gjort sig fortjent, uden Hensyn til Anciennitet skulde belønnes og avanceres.

Da Pesten havde viist sig i Hamborg, blev det befalet General-Major v. Ingenhaven at drage en Cordon om denne Bye, for at beskytte Kongens Lande for denne ødelæggende Sygdom, og under 25de August paalagdes det Commandeur-Capitain E. P. Paulsen at stationere 1 à 2 armerede Fartøier paa Elben for at forebygge, at der til Søes passerende Nogen ud fra Byen. (Under 24de April n. A. befaledes Sperringen atter ophevet.) Der blev igjen oprettet en Qvarantine-Anstalt paa Saltholmen, hvor efter Ordre af 6te October alle de Skibe, som kom fra Lübeck, Rostock og de holsteenske Havne i Østersøen, skulde holde Qvarantine.

Under 13de Juni, 15de August, 9de og 16de September befalede Kongen, at der ei maatte opbringes noget fransk, engelsk, hollandsk eller preussisk Skib. De gottorpske Skibe skulde, ifølge Befaling af 6te November, fra 13de Marts af, da Kongen havde ladet disse Lande sequestrere, behandle som Kongens Undersaatters. Da Hollenderne ofte førte Klage over, at der var udøvet Vold imod deres Koffardieskibe af de kongelige Krigsskibe, især af de til Convoyering fra Norge til Holland beordrede Skibs-Chefer (Pag. 63), befalede Kongen, at disse skulde sættes under Tiltale derfor; dog haves ingen Efterretninger om dennes Udfald. Ligeledes klagedes ogsaa af Hollenderne over Vold, udøvet af Commandeur-Capitain J. A. v. Paulssen, Capitain G. Sivertz og Capitain-Lieutenant F. Neuspitzer, hvorfor disse efter kongelig Befaling af 16de September afløstes fra deres Commandoer, arresteredes og sættes under Tiltale; men det synes, at der ikke er bleven oplyst Noget, som paadrog dem videre Straf.

Til Kjøbenhavns Rheds Forsvar blev dette Aar, efter Schoutbynacht O. Judichærs Forslag og Plan, som (i Kongens Fraværelse) „*Conseillet*“ approberede den 5te September 1712, Orlogskibene *Printz Georg*, *Tre Kroner* og *Charlotta Amalia** sænkede paa Revshalens nordre Pynt for at danne Batteriet *Tre Kroner*, hvoraf Spor endnu findes Østen for det nuværende Batterie af samme Navn. Orlogskibet *Delmenhorst* og den gamle flydende Dokke, som efter Resolution af 21de Februar skulde fyldes med Sand, besettes med Kanoner og udlægges til Rhedens Forsvar, synes at have været Grunden til Batteriet *Prøvesteen*. Capitain J. v. Untzen blev under 30te Juni beordret til at gjøre Tjeneste paa Batteriet *Tre Kroner* under Schoutbynacht Judichær, og den 20de December befalede Kongen, at der skulde commanderes 2 Officierer og 80 Soldater fra Kjøbenhavn til Batterierne *Tre Kroners* og *Prøvesteens* Besætning, hvor de skulde nyde sedvanlig Skibs-Kost.

Efterat have fremstillet en detailleret Efterretning om Convoyeringen i de 3 foregaaende Aar, og da den i hele Krigen blev ordnet efter de samme Grundsætninger, ansees det hensigtsmæssigt, for at undgaae Vidtløftighed, at give en samlet Oversigt over denne, og kun at detaillere de Togter, som vare af Betydning og have historisk Interesse. Det til de kongelige Magaziner bestemte Korn blev beskyttet af smaae Krigsskibe, som vare underlagte Feldt-Commissariatets Disposition. De i Nordsøen værende Krigsskibe beskyttede Handelen mellem Danmark og Norge. Frederikshavn og Frederiksværn vare de to Havne, hvor Koffardie-Skibene samledes, og hvorhen

* Ved Resolution af 27de Juni 1714 blev det endvidere befaleet, at Orlogskibet *Norske Løve* skulde sænkes ved Batteriet *Tre Kroner*, hvilket dog først i Aaret 1715 fandt Sted.

Kyst-Convoyerne bragte dem, for at føres over Nordsøen under en saa stærk Bedækning, som Omstændighederne gjorde nødvendig. Imellem Hovedstaden og Provindserne samt langs Kysterne af Norge beskyttede de mindre Krigsskibe og Barkasserne Indenrigs-Farten, og mellem Elben, Weseren og de vestlige Havne af Jylland convoyerede Krigs-Fartøierne paa Elben. Den vigtige islandske Fart og de paa Ostindien færende Skibe ledsagedes af stærke Convoyer, der førte dem saa langt, som der antoges at være Fare for fjendtligt Overfald.

Vagtskibene i Øresundet og Store-Belt forbleve i Aaret 1714 paa deres Stationer under de samme Chefer, som f. A.; dog blev *Frøken Elsen* den 27de November afløst i Sundet af Snauen *Gravenstein*, commanderet af Capitain-Lieutenant F. Boysen.

Ved Ordre af 10de Januar blev Commandeur O. J. Thambsen paa Orlogskibet *Fyen* udsendt tilligemed *Laa-land*, ført af Capitain S. Heyer, Fregatterne *Postillon* under Capitain H. J. Rostgaard og *Lossen*, commanderet af Capitain-Lieutenant F. Neuspitzer, samt *Hoyenhald* under Commando af Capitain C. Gunthelberg, (som var i Nordsøen og skulde støde til denne Eskadre,) for at convoyere Compagnie-Skibet *Dansborg*, bestemt til Ostindien, fra Kjøbenhavn til Lindesnæs, hvorfra *Postillon* skulde følge det til Shetlands-Øerne. Først i Februar afseilede Thambsen fra Øresundet og kom midt i April tilbage til Kjøbenhavn med en Convoy fra Norge, hvoriblandt der vare en Deel med Trælast for kongelig Regning ladede Skibe samt de Søefolk, der kunde undværes fra den norske Defension. De i September forrige Aar til Islands-Farernes Beskyttelse udsendte Orlogsskibe *Anna Sophia* og *Christianus Quartus* (Pag. 63), kom tilligemed Fregatten *Søe Ridderen* under Capitain Vosbein og 2 Snauer, som hørte til den norske Eskadre, tilbage med Thambsen til Kjøbenhavn, hvorfra Snauerne strax igjen retournerede til Norge. Orlogskibet *Fridericus Tertius*, som var afgaaet med *Anna Sophia* og *Christianus Quartus*, var den 2den April forliist 1 Miil fra Bergen ved Udseilingen derfra; den 12te November bleve dens Chef Commandeur-Capitain F. Friis og Lodsens indkaldte for en Ober-Krigs-Ret, som frikjendte den Første aldeles og tillagde den Sidste hele Skylden for dette Skibs Tab. Fregatten *Søe Ridderen* blev under 23de Mai igjen sendt til Norge, efter at være bleven kjølhalet i Kjøbenhavn.

Da en svensk Fregat havde ladet sig see under Femern, blev det under 13de Marts befaleet, at Capitain G. Sivertz med Fregatterne *Raae* og *Svenske Sophia*, commanderet af Lieutenant G. Lund, samt *Dronning Lovisas* Barkasse under Lieutenant S. Trane skulde forene sig med den til Krydsning i Kjøgebugt under 5te Marts beordrede Snau *Snarensvend*, som Premier-Lieutenant W. Lemvig førte, og medtage alle til Holsteen bestemte Skibe, hvilke, dersom der ei fandtes noget fjendtligt Skib i Farvandet, ved Femern skulde detascheres til deres videre Bestemmelse; de i Beltet liggende Convoyer og Fregatten *Ørnen*, som laae i Lübeck, skulde, naar Farvandet var frit, ved Barkassen underrettes derom. Derpaa skulde Eskadren følge *Ørnen* forbi Møen og tage Station udenfor Wismar for at forebygge, at der løb fjendtlige Fartøier ud fra denne Stad. Under 29de Juni blev Fregatten *Svenske Sophia* beordret til Eskadren i Østersøen, men den 28de October igjen tilbage til Stationen for Wismar. Den 26de Septem-

ber blev Fregatten *Raae* afløst af det armerede Skib *Concordia*, ført af Premier-Lieutenant P. Grib; Premier-Lieutenant W. Lemvig erholdt da Overcommandoen, indtil *Snarensvend* den 13de October blev afløst af Maaned-Lieutenant N. Styr med den nyligt kjøbte og i Norge byggede Snau *Cronprintzens Galley*, hvorpaa Premier-Lieutenant P. Grib fik den. Denne lille Eskadre forblev paa Stationen ved Wismar indtil den under 8de December erholdt Befaling til at forlade denne og holde krydsende under Femern, saalænge Vinteren ei tvang den til at søge Havnen ved Neustadt, hvorfra Snauen *Cronprintzens Galley* den 5te Januar n. A. blev befaleet at støde til Schoutbynacht v. Gabels Eskadre.

Efterat Fregatten *Löwendahls Galleys* Chef Capitain-Lieutenant P. J. Wessell havde havt den hos Rothe 1ste Deel Pag. 148—151 omstændeligt beskrevne modige Kamp med 3 svenske Dragoner, som vilde fange ham, da han var kommen i Land for at recognoscere, men fra hvilke han reddede sig ved at svømme ud til sin Chaluppe, kom han med Fregatten til Kjøbenhavn og blev under 6te April i Forening med Snauerne *Søe Dragonen*, ført af Lieutenant S. P. Basse, og *Reven* under Commando af den til Maaned-Lieutenant udnævnte Cadet C. F. le Sage de Fontenay, med hvilke, efter Ordre af 12te April, Hukkerten *La bonne Esperance* under Maaned-Ltn. A. Horn-dahl forenede sig, udsendt for at krydse langs med den svenske Kyst og der søge at erobre og ødelægge fjendtlige Fartøier. Dette Togt er omstændeligt og overeensstemmende med de i Archiverne fundne Efterretninger beskrevet hos Rothe 1ste Deel Pag. 152—164. Efterat Wessell havde skilt sig fra Snauerne, vedbleve disse at krydse udenfor Øresundet og i Kattegattet indtil midt i Juli, da de kom til Kjøbenhavn. Lieutenant Fontenay erholdt den 23de s. M. Commandoen over *Søe Dragonen* og Lieutenant L. Stavanger igjen over *Reven*. Den 18de Mai seilede *Löwendahls Galley* efter Ordre af 9de med en Convoy til Norge og forblev derpaa ved den norske Eskadre under „Slotslovens” Commando. Paa denne Station havde Wessell den 26de og 27de Juli en hæderlig Kamp med en større svensk Fregat og blev efter kongelig Befaling af 14de August tiltalt for hans derved førte Conduitte og den 7de September beordret til Kjøbenhavn med Fregatten. Den 11te November udnævntes den befalede Krigsret, af hvilken han ærefuldt blev frikjendt, og avancerede endog kort efter til Capitain. En omstændelig og med Archiverne overeensstemmende Beskrivelse over disse Begivenheder findes hos Rothe 1ste Deel Pag. 170—229.

For at opfiske de Ankere, som vare forliste mellem Møen og Dragøe, blev under 4de April Maaned-Capitain J. Baasted udsendt med Galiotherne *West-Vlieland*, ført af Maaned-Capitain-Lieutenant S. Bruun, og *Eiland Schilling*, commanderet af Maaned-Capitain-Lieutenant J. A. Green. Disse 2 Galiother bleve under deres Arbeide beskyttede af den til Convoyering mellem Kjøbenhavn og Grønsund bestemte Snau *Gravenstein*. Til at samle og sende de forrige Aar (Pag. 66) hjempermitterede Matroser til Kjøbenhavn, bleve under 24de April Commandeur U. Kaas, Capitain H. Kaas og Premier-Lieutenant S. Sivers udsendte. Den 27de Mai blev Hukkerten *La Diligente*, ført af Maaned-Lieutenant N. P. Kalsen, beordret til Krydsning mellem Gilleleie og Kulen og *Jyllands* Barkasse under Lieutenant Stavanger mel-

lem Gilleleie og Isefjorden, for at forhindre, at smaae fiendtlige Fartøier foruroligede Handelen i Farvandet og paa Kysten.

Admiral P. Raben, som den 6te Juli heisede sit Flag paa **Elephanten**, var beordret til at overtage Commandoen af Orlogskibene:

Elephanten, Com. Capt. J. Dos*,
Jylland, Vice-Adm. J. Juell, Com. Capt. S. H. Lange,
Justitia, Vice-Adm. C. T. Seehestedt, Com. Capt. R. Krag,
Dronning Lovisa, Vice-Adm. Trojel, Capt. T. F. Brandt,
Haffruen, Schoutb. C. C. v. Gabel, Capt. M. Friis,
Wenden, Command. L. Stavanger,
Sophia Hedevig, Command. E. Deichmann,
Printz Christian, Command. U. Kaas,
Oldenburg, Command. P. Wecke,
Mars, Command. C. Christophersen,
Nellebladet, Com. Capt. W. v. Schindel**,
Hospitalskibet **Siøehunden**, Lt. J. Møller,
Branderen **Sorte Hane**, Capt. Lt. H. Hansen.

Denne Deel af Flaaden kom dette Aar ei længere end paa Kjøbenhavns Rhed, og blev, efter Ordre af 17de September igien oplagt. Under 6te Juni beordredes Orlogskibene:

Ebenetzer, Command. O. J. Thamsen,
Besckiermeren, Command. W. Reesen,
Fyen, Command. H. Knoff***,
Island, Com. Capt. J. A. v. Paulssen,
Laaland, Capt. S. Heyer,
Nye Delmenhorst, Com. Capt. M. Bille,
Fregatterne:
Hoyenhald, Capt. C. Gunthelberg,
Lossen†, Capt. Lt. F. Neuspitzer,

til at afseile til Østersøen under Commandeur Thamsens Commando og forene sig med de under 12te og 14de Mai til Recognoscering udsendte 2 Fregatter **Postillon** og **Ørnen**, hvilken sidste Capitain-Lieutenant F. v. Rehderne førte, og derpaa krydse Vesten for Bornholm, for at holde Farvandet frit for fjendtlige Fartøier og beskytte den danske og norske Handel; ogsaa blev det paalagt Commandeuren at sørge for Beskyttelsen af de til Anker-Opfiskning bestemte Galiother. Orlogskibene afseilede den 10de Juni fra Kjøbenhavn, efterat Fregatterne **Hoyenhald** og **Lossen** forud vare detascherede, for at opsøge den svenske Fregat **Hvide Ørn**, som havde viist sig i Østersøen, hvor dette Aar intet Mærkeligt hændtes. Eskadren opholdt sig meest mellem Møen og Dragøe og dækkede derfra saavel den Artillerie-Transport, som i September Maaned sendtes fra Kjøbenhavn til Frederiksort, som de til Christian-

søe bestemte Proviant-Skibe. Den 25de September blev Thamsen beordret til Kjøbenhavn, hvor alle Orlogskibene, undtagen **Island** og **Laaland**, efter Ordre af 31te October, bleve oplagte.

Commandeur-Capitain J. A. v. Paulssen beordredes den 22de November (1714) med Orlogskibene **Island** og **Laaland** samt Fregatterne **Raae** og **Ørnen**, hvormed ogsaa Fregatten **Hoyenhald** skulde forene sig, (naar den kom tilbage fra et Recognoscer-Togt ved Gothenborg,) til, at seile til Østersøen, for at forjage 3 fjendtlige Fregatter, som skulde være der, og forhindre Communicationen mellem Sverrig og Pommern. Da Efterretningen om Carl den 12tes Ankomst til Stralsund var kommen til Kjøbenhavn, blev Paulssen under 28de November befalet af Admiralitetet at vaage over, at hiin ei kom over til Sverrig; til den Ende skulde han visitere alle neutrale Skibe og nøie undersøge disses Passagerer, hvilket Kongen under 18de December approberede. Den 17de s. M. blev det befalet Schoutbynacht C. C. v. Gabell at seile til Østersøen med

Orlogskibene:

Besckiermeren, Capt. M. Friis,
Fyen, Com. Capt. W. v. Schindel,
Nellebladet, Capt. M. Gude;
Fregatten:
Løwendahls Galley, Capt. Lt. P. J. Wessell;
Snaerne:
Snarensvend, Capt. Lt. W. Lemvig,
Cronprintzens Galley, Lt. N. Styr,
Maagen, Prem. Lt. J. Bruun,

og forene sig med Paulssen, for at forhindre, at der overførtes Tropper fra Sverrig til Pommern. Denne Eskadre afseilede de første Dage af næste Aar fra Kjøbenhavn og kom, da den havde faaet Vished om, at der ingen fjendtlige Skibe vare i Søen, men at de alle vare aftaklede i Carlsrone, og da Vinteren begyndte at medføre Iis, igien tilbage til Kjøbenhavn midt i Januar, hvor Skibene bleve isede indenfor Bommen og oplagte. Snaerne **Cronprintzens Galley** og **Maagen** forbleve dog til Recognoscering i Østersøen. Saalænge Eskadren var i Søen brændte der efter kongelig Befaling af 21de December, ligesom forrige Aar, Fyr paa Møen og Stevns Klint.

Allerede under 30te Juni vare udsendte til Nord-søen Orlogskibene:

Printz Carl, Command. A. Rosenpalm,
Printz Wilhelm, Com. Capt. S. C. Hagedorn,
Nye Delmenhorst, Com. Capt. M. Bille†
Fregatten Postillon, Capt. H. J. Rostgaard‡

* I Commandeur-Capitain Dos's Sygdom blev Capitain H. Kaas under 5te September udnævnt til Chef for dette Skib.

** Da Commandeur-Capitain Schindel afgik fra dette Skib til **Fyen**, blev Capitain M. Gude Chef derfor.

*** Formedelst Sygdom blev Commandeur Knoff den 25de August afløst af Commandeur-Capitain W. v. Schindel.

† Den 16de Juli blev **Lossen** beordret til at føre Justitsraad Meier til Norge, for derfra at hente en betydelig Sum Penge.

‡ **Nye Delmenhorst** og **Postillon** bleve tilbagekaldte fra Commandeur Thamsens Eskadre til denne Expedition; saavel de Thamsen, som Rosenpalm underlagte Skibe hørte til den under Admiral Raben til Østersøen bestemte Flaade.

med hvilke Snauen *Norske Waaben***, ført af Lieutenant S. Alan, under 10de Juli fik Befaling til at forene sig. Først i Juli afseilede de, for i Forening med de norske Fregatter at convoyere de fra Kjøbenhavn til Island bestemte Skibe forbi Lindesnæs, hvorfra de paa den øvrige Reise skulde beskyttes af Fregatten *Postillon*. Naar Islandsfarerne vare komne forbi Lindesnæs, skulde Rosenpalm søge de fiendtlige Skibe, som krydsede paa Doggerbank for at beskytte de hjemventede svenske, paa Spanien og Frankrig farende Skibe. Disse vare imidlertid førend hans Ankomst løbet ind i Gothenborg, hvorfor han, efter at have bragt Islandsfarerne i Sikkerhed, vendte tilbage til Kjøbenhavn. Derfra blev han igjen den 4de August tilligemed Fregatten *Svenske Sophia* og Snauen *Serpenten* beordret til Nordsøen og Kattegattet, hvor der havde viist sig nogle fiendtlige Galeier, hvilke han dog ei traf. Da Rosenpalm midt i September paa den Efterretning, at Fjenden var i Søen med 11 Orlogskibe, var kommen tilbage til Kjøbenhavn, for at forstærke Thumbsens Eskadre, blev han, da dette fandtes ugrundet, igjen under 26de September beordret til Nordsøen tilligemed de tvende Lods-Galiother *Eiland Schilling* og *West Vlieland*, for der at beskytte Farten mellem Danmark og Norge. Fregatten *Hoyenhald*, commanderet af Capitain J. Rosenpalm, og Hukkerten *La bonne Esperance* bleve under 24de October udsendte for at recognoscere den fiendtlige Eskadre i Gothenborg og meddele Commandeur Rosenpalm de Efterretninger, som erholdtes. Den 26de December kom Nordsøes-Eskadren tilbage til Kjøbenhavn, hvor Skibene bleve oplagte. Under 24de October havde Kongen befalet, at de Matroser som ei behøvedes, ligesom forrige Aar skulde hjempermitteres til midt i April næste Aar.

Efter Tønningens Overgivelse blev der tænkt paa at undertvinge Helgoland, som havde viist sig fiendtligt sindet imod Danmark og den 7de September f. A. havde taget et fra Island hjemkommende Koffardieskib, ladet med Lammekjød og Stokfisk, og derpaa sendt det tillige med de til Tønningens Undsætning bestemte engelske Skibe (Pag. 64) til Eideren, hvor det forliste; denne Øes Indvaanere havde ogsaa i Forening med en svensk Kaper i Mai-Maaned overrumplet en armeret Galioth, ført af Maaned-Lieutenant J. Springer. Kongen befalede derfor Chefen for Søe-Equipagen paa Elben Commandeur-Capitain E. P. Paulsen at tilkjendegive dem, at de, der fangedes, skulde, dersom de vedbleve deres fiendtlige Opførsel mod Danmark, behandles som Søerøvere; det blev ham ogsaa befalet, at de 4 Helgolændere, som vare faldne i hans Hænder, skulde sættes i Lænker og behandles strængt til afskrækkende Exempel for deres Landsmænd. Capitain L. Reesen blev sendt til Helgoland med Jagten *Meerminn* og *Junkeren*, hvilken sidste commanderedes af Lieutenant V. Risbrich, for at opfordre Commandanten Major H. Boldewahn til at underkaste sig Kongen; men, da denne ei vilde dette, blev der bestemt en Expedition mod denne Klippeø. Fregatten *Hoyenhald* under Capitain C. Gunthelberg blev derfor detascheret fra Eskadren i Østersøen og tilligemed Snauen *Flyende Fisk*, ført af Premier-Lieutenant C. L. v. Viereg, under 15de Juli sendt til Helgoland, hvor de i Forening med de paa Elben udrustede Jagter *Meerminn*, under

Capitain L. Reesen, og *Junkeren*, ført af Maaned-Lieutenant C. Lutjens, samt Snauen *Svenske Sorte Adler* og Galiothen *Paradiis* blokerede Øen. Efterat de Landtropper, som vare nødvendige til at udføre den af General v. Scholten lagte Plan til dens Undertvingelse, vare ankomne under General-Major J. Wilster, og Commandeur-Capitain Paulsen havde overtaget Commandoen over Krigsskibene, bombarderedes Den i 2 Dage, hvorved 15 til 16 Huse afbrændte paa Over- og 5 til 6 paa Under-Landet, uden at de Danske mistede en eneste Mand. Derpaa sluttedes den 8de August følgende Capitulation:

1. Indbyggerne skulde beholde deres gamle Friheder og Privilegier. De paa begge Sider erobrede Skibe, Fartøier og Fanger skulde tilbagegives;
2. Garnisonen maatte marschere ud med militair Honneur og skulde føres til Eutin samt have frit Qvarteer paa Marschen derhen;
3. Officierer og Soldater skulde beholde deres Bagage uvisiteret;
4. Ingen af dem maatte tvinges eller paa nogen Maade overtales til at tage kongelig Krigs-Tjeneste;
5. Commandanten skulde have Tilladelse til at medtage, hvad han kunde af sin Eiendom, og siden afhente det Tilbageblevne deraf.

Efterat Øen var taget i Besiddelse, blev Fregatten *Hoyenhald* og Snauen *Flyende Fisk* beordret til at støde til Commandeur Rosenpalms Eskadre i Nordsøen. Galiothen *Paradiis* oplagtes i Glückstadt. Snauen *Svenske Sorte Adler* vedblev at krydse under Helgoland, og Jagten *Meerminn* blev stationeret udenfor Glückstadt, indtil de i November ogsaa bleve oplagte.

Under 20de Juni (1714) approberede Kongen et Munderings-Reglement for Søe-Cadetterne, hvorefter Uniformen skulde bestaa af en med Guld-Galoner besat graa Kjole, Vest, Beenklæder, en guldgaloneret Hat, røde Strømper, Skoe, Halstørklæde („*Halsklud*”), galoneret Gehæng og Bandoleer-Rem samt en „*baldyret*” Patrontaske, hvilket i Alt kostede 48 Rd. 12 sk. Til daglig Uniform sik de en simpel graa Kjole, et Par Beenklæder, en guldgaloneret Hat, et Par Strømper, et Par Skoe, et Halstørklæde, som i Alt kostede 18 Rd. 66 sk. Da der hvert 4de Aar var tilstaaet hver Cadet 68 Rd. dertil, blev der altsaa 1 Rd. 88 sk. tilovers for hver, hvilket lagdes til Underofficierernes Uniformer, som altsaa maae have været kostbarere.

Under 26de Juli blev der udfærdiget en kongelig Instruction for Præsidenten i Under-Admiralitets-Retten, som tillige var Skifteforvalter for Søe-Etaten. Den befalede, at:

1. han som sædvanligt hver Torsdag eller saa ofte, som det forlangtes, skulde møde i Retten og tilligemed de andre Assessorer (1 Capt., 1 Capt. Ltn., 1 Pr. Ltn. og 1 Sec. Ltn.) optage Forhørene og paa-kjende de Sager, som indstevnedes, efter Lovene, Søe-Artiklerne og Forordningerne;
2. han skulde besørge alle Søe-Etatens Skifter og tilbørligt forvalte dem samt sørge for, at de Umyndiges Midler bleve anbettede paalidelige Formyn-

* Denne Snau har jeg ei kunnet finde paa Flaade-Listerne. Efter Rothe 1ste Deel Pag. 33 og 35 erobrede Lieutenant P. J. Wessell med Fregatten *Löwendahls Galley* den 1ste Juni 1712 Kaperen *Svenske Waaben*, som siden erholdt Navnet *Norske Waaben*.

dere, med hvilke han skulde have Tilsyn, og for-
sikkre sig om de Umyndiges Formues Conserva-
tion, som han skulde være ansvarlig for;

3. han skulde to Gange om Aaret, den 11te Juni og 11te December eller sildigst 14 Dage efter, aflægge Regnskab for Admiralitetet over de Umyndiges Capitaler.

I Anledning af Tvistighedeme mellem Chefen for Fregatten Lossen og Vagtskibs-Chefen i Sundet, bestemte Admiralitetet den 28de Juli, at Vagtskuddene skulde skee fra Vagtskibene, dersom der ei laae nogen Flagmand paa samme Sted.

Under 29de August forbød Kongen al Handel mellem den fyrstelige Andeel af Hertugdømmerne og Sverrig. Efter kongelig Befaling af 26de November blev det bestemt, at alle Admiralskibe for Fremtiden skulde armeres med Metal- og de andre Krigsskibe Med Jern-Skyts, istedetfor at dette før var brugt iflæng paa de kongelige Skibe. Efter Admiralitetets Forslag af 11te December bleve Orlogskibene *Fridericus Quartus*, *Elephanten* og *Justitia* bestemte til Admiralskibe.

Ved kongelig Resolution af 29de Juni blev det bestemt, at Søe-Etatens faste Officierer, saalænge Krigen vedvarede skulde være: 1 General-Admiral, 3 Admiraler, 4 Vice-Admiraler, 4 Schoutbynachter, 10 Commandeurer, 18 Commandeur-Capitainer, 27 Capitainer, 27 Capitain-Lieutenanter, 27 Premier-Lieutenanter og 27 Second-Lieutenanter. Under 7de December bestemte Kongen, at der kun skulde beholdes saamange Folk, som der behøvedes til 15 Orlogskibe og de mindre Skibe, i Tjeneste, og at de mindst duelige af de indfødte Maanedes-Tjenere skulde afskediges, „*hvilke mand altid udi paakommende tilfælde igien kand erholde*“, og som ei vare nødvendige til dette Antal Skibe. Paa Admiralitetets Forestilling om, at 15 Linieskibe ei forekom det tilstrækkeligt til at møde Fjenden baade i Nord- og Østersøen, resolverede Kongen under 25de Januar n. A., at der skulde beholdes Mandskab til 18 Orlogskibe i Tjeneste, De øvrige Folk skulde afskediges, og, efter at dette var skeet, vare endnu i Maanedes-Tjeneste: 5 Capitainer, 6 Capitain-Lieutenanter, 20 Cadetter som Lieutenanter, 63 andre Lieutenanter*, 30 Præster, 20 Skippere, 120 Styrmand, 85 Chirurger, 59 Høibaadsmænd, 31 Skibmænd, 193 Qvarteermestere, 67 Høibaadsmands-Mather, 70 Skibmands-Mather, 156 Tømmermænd, 24 Seilmagere, 71 Skrivere, 49 Kokke, 24 Bødkere, 13 Bagere, 47 Kanonerer, 21 Under-Kanonerer, 9 Skibs-Smedde („*Corporaler*“), 10 Hovmestere, 31 Tjenere, 4 Profosser, 7958 Matroser og 54 Dreng. i Alt 9350 Mand. I Begyndelsen af Aaret 1715 vare der ved det faste Mandskab og Haandværksfolkene 1254 vacante Pladser. Admiralitetet foreslog under 12te Marts Kongen, at disse ledige Nummere maatte blive besatte og desuden itide antages henimod 1000 Mand, efterdi de foregaaende Aars Erfaring havde lært, hvor stort et Antal Søefolk der formedelst Dødsfald og Sygdom havde manglet paa Krigsski-

bene. Ved Resolution af 25de Marts afslog Kongen dette; men under 29de Mai blev det befalet, at der skulde hverves 400 à 500 Matroser i Norge, og den 18de Juni, at Admiralitetet skulde sende Officierer til Ærøe for at udsøge de tjenstdygtige Folk, hvilke Hertugerne af Glücksborg og Pløen paa Forlangende havde tilbudet at stille til Kongens Tjeneste. Desuagtet viste Erfaringen siden, da Flaaden maatte forsterkes for at kunde møde Fjenden, hvor let Mangelen paa Mandskab kunde have frarevet den danske og norske Søemagt det Herredømme over Østersøen, som ved det pommerske Feldtog blev af høieste Vigtighed.

Den 19de Februar 1715 erholdt Capitain G. Sivertz med Fregatten *Raae* Ordre til at afseile til Østersøen, saasnart Vinteren tillod det, for at forhindre Tilførsel af Levnetsmidler og Krigsfornødenheder til Wismar og Pommern og sætte sig i Forbindelse med de to ved Bornholm krydsende Snauer *Cronprintzens Galley* og *Maa-gen* (Pag. 68). For at vedligeholde Correspondancen mellem Raae og den til Krydsning under 12te Marts ved Rostock og den pommerske Kyst beordrede Fregat *Ørnen*, ført af Capitain-Lieutenant F. v. Rehder, blev Capitain C. Gunthelberg med Fregatten *Hoyenhald* udsendt; *Ørnen* skulde sørge for Communicationen mellem *Hoyenhald* og den til Blokade-Stationen for Wismar beordrede Snau *Gravenstein* under Capitain-Lieutenant F. Boysens Commando, som, efterat Snauen *Froken Elskén*, ført af Capitain-Lieutenant P. C. Brun, var bleven Vagtskib i Øresundet, havde afløst det til Kjøbenhavn hjemkaldte armerede Skib *Concordia*, commanderet af Premier-Lieutenant P. Grib, og Fregatten *Svenske Sophia*, hvilke fra Stationen under Femern vare beordrede til Wismar. Capitain-Lieutenant W. Lemvig med Snauen *Sna-rensvend* blev under den 11te Marts sendt til Travemünde, for at vedligeholde Forbindelsen med Capitain C. Boysen og sørge for, at der ingen Tilførsel fandt Sted fra Lübeck til Wismar og den saaledes indesluttede pommerske Kyst.

Capitain P. J. Wessell blev med *Løwendahls Galley* under 19de Februar beordret til at tage en Deel afskedigede Soldater ombord og med dem seile til Norge samt forblive der under „*Slotslovens*“ Commando. Snauerne *Flyende Fisk*, ført af Premier-Lieutenant C. L. v. Vieregg, og *Søe Dragonen* under Lieutenant C. F. le Sage de Fontenay, udsændtes efter Ordre af 8de Marts til Krydsning ved den jyske Kyst, for at afværge Overlast af smaae fjendtlige Fartøier. Under 19de Marts beordredes Capitain C. Vossbein med Fregatten *Søe Ridderen* til at krydse udenfor Gothenborg og efter 8 Dages Forløb i Forening med Galiothen *Windhunden* under Capitain-Lieutenant H. Gunthelberg, som udsendtes den 27de s. M., seile til Norge, for at blive der i *Løwendahls Galleys* Sted til Handelens Beskyttelse under „*Slotslovens*“ Commando.

Snauen *Jagt Elephanten* havde overvintret i Nyborg som Vagtskib i Store-Belt, paa hvilken Station den ogsaa dette Aar forblev; men dens Chef Premier-Lieutenant Hegelund blev under 21de Marts afløst af Capitain C. Eilers. Da der indløb Efterretning til Kjøbenhavn om, at adskillige smaae fjendtlige Krydsere vare i Begreb med at løbe ud fra Gothenborg, bleve Fregatterne *Hoyenhald* og *Raae* under 28de Marts beordrede fra Stationen i Østersøen til at krydse i Nordsøen til Handelens Beskyttelse i Forening med Fregatten *Søe Ridderen*. Paa Efterret-

* En Forestilling fra Admiralitetet af 9de Mai 1714, i Anledning af flere Ansøgninger fra Maanedes-Officiererne om at optages i den faste Tjeneste, viser, paa hvor lavt et Trin af Dannelse vore Koffardie-Søemænd paa de Tider stode, idet den skildrer den største Deel af Maanedes-Officiererne som ubefarne, til Orlogs aldeles uwante, drikfældige Personer af slet Opdragelse, som vare ganske udelige til den faste Tjeneste, og som ved deres Optagelse deri vilde forurette Cadetterne, hvoraf flere havde gjort Lieutenants Tjeneste og viist sig duelige dertil.

ningen om en svensk Eskadres Krydsning under den mechlenborgske og holsteenske Kyst, blev der i største Hast baade Dag og Nat arbeidet paa Flaadens Udrustning. Under 18de Marts var Commandeur U. Kaas udsendt til Vester- og den 28de s. M. Capitain M. Friis til Øster-Jyllands Districter samt ved Ordre af 13de April Commandeur C. Christophersen til Sjellands og Commandeur-Capitain L. C. Ulfeldt til Fyens og Lollands Districter, for at samle det hjempermitterede Mandskab og besørge det til Kjøbenhavn. Den 2den April beordredes Schoutbynacht C. C. v. Gabell til at være seilklar til den 10de s. M. med Orlogskibene:

Printz Christian, Schoutb. C. C. v. Gabell, Capt. F. Hoppe,

Printz Carl, Command. E. Deichmann,

Printz Wilhelm, Com. Capt. S. C. Hagedorn,

Fyen, Com. Capt. W. v. Schindel,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. M. Bille,

Island, Com. Capt. J. A. v. Paulsen,

Nellebladet, Com. Capt. H. Kaas,

Laaland, Capt. S. Heyer,

Snauen *Reven*, Lt. L. Stavanger,

Galiothen *West Vlieland*, Maaned-Capt. Lt. S. Bruun,

— *Eilandt Schilling*, Maaned-Capt. Lt. A. Green,

Branderen *Sorte Hane*, Capt. Lt. H. Hansen.

Fregatterne *Hoyenhald* og *Raae* blev hjemkaldte fra Kattegattet og *Løwendahls Galley* fra Norge for i Forening med de i Østersøen værende Fregatter *Ørnen*, *Svenske Sophia* samt Snauerne *Snarensvend* og *Gravenstein* at høre til denne Eskadre, hvis Bestemmelse det var at forhindre Troppe-Transporter til Pommern og at blokere Wismar, Rostock og de pommerske Provindser. For at Fjenden ei for tidligt skulde faae Underretning om denne Eskadres Udrustning, befalede Kongen under 8de April, at de neutrale Skibe, som passerede gennem Renden „med god Maneer“ skulde anholdes, indtil den var afseilet, hvilket fandt Sted den 17de April. Fregatten *Ørnen* paa 20 Kanoner blev imidlertid erobret af den svenske Fregat *Hvide Ørn* paa 30 Kanoner og med en 100 Mands større Besætning. Den 24de stødte Gabell under Femern paa den svenske Eskadre, som bestod af 4 Orlogskibe og 2 Fregatter, commanderet af Schoutbynacht Grev Wachtmester. Efter 7 Timers Kamp skilte Natten dem fra hinanden; den næste Dag søgte de Svenske at undflye gennem Beltet; da dette ei lykkedes, satte de deres Skibe paa Grund ved Bulck i Nærheden af Frederiksort, og overgave sig efter at have kappet Masterne og ødelagt Skibene saameget, som Tiden tillod, hvorom Gabell i en Rapport af 7de Mai til Kongen udtrykker sig saaledes: „*Det er utrolig, hvorledes de Svenske har ruineret deres skibe; mens undrer jeg mig, at die dennem ey haver opbrendt.*“ Ved denne Seier erobredes Orlogskibene *Nordstiernen*, *Sydermanland* og *Giøteborg* samt Fregatterne *Hvide Ørn* og *Svenske Falk*; Orlogskibet *Princessa Hedewig Sophia* var saa beskadiget, at det ei kunde blive flot, men maatte, efterat Alt, som var til at bjerge, var bragt i Land, forlades. En trykt Beretning angiver de Danskes Tab i denne Bataille til 65 Døde* og 220 Saarede, hvorimod de Svenskes Døde, Saarede og Fangne til 3000 Mand. Schoutbynacht v. Gabells officielle Rapport har ei været at erholde. Hos Rothe 1ste

* Rothe angiver Pag. 289 de Dødes Antal til 66 Mand.

Bind Pag. 251—290 findes denne seierrige Begivenhed omstændeligt beskrevet. Efter denne Seier, som den 28de April blev høitideligholdt i Kjøbenhavn ved den store Saluts Afskydning, avancerede Gabell til Vice-Admiral og udnævntes til Kammerherre. Ogsaa blev Cheferne for Orlogskibene og flere Officierer belønnede ved Avancement. Til nærmere Oplysning anføres her en ordret Afskrift af en egenhændig Rapport fra Capitain Wessell, hvilken jeg ikke har fundet trykt andetsteds.

„*Stormegtigste Monarch, Allernaadigste Arfve Herre og Konge*

Som ieg icke nød den Løksalighed at see Min Allernaadigste Konge tager jeg mig den Merunderdanigste frihed at tilsende deress Maistet her schoutbinacht Gabells mig med gifne Allerunderdanigste report om esquaderen. Fregatten Hvide Ørnen hafver ieg Gud verre æret bragt her til steden, udbeder den storre Naade af deress Maist. at naar ieg bekommer Fregatten udj stand ieg dae Maa nyde den Naade at forseille till Nordsøen at foriage de mange smaa svenske Capree, jeg udbeder mig udj deress Kongel. Maist. Allernaadigste erindring, at ieg hafver udj denne axtion forretted, huess ieg burde, jeg var saa løckelig og bragte report til schoutbinachten, huor finden laa, og huor stercke die varre, holte effter ordre ved fienden intil axtionen begynte, seilte i den tid fra et skib til det andet med ordre, som mig blef Anbefallet, attaqueret, naar ieg kunde recke med mine smaa Canong bekom een 24-pundiger Kulle under Vandet og endel anden skade, menss ickonst 1 underofficer døed og 2de queste, om Natten holte brand Vagt mellem fienden og Vos, ved Dag bekom hvide Ørnen I møede, som vilde escapere igjennem store Belt, forceerte han med Hielp noget der effter af Fregatten raae at sette paa Landet tillige med de andre, huor den svenske schoutbynacht da hafde strøget siet svenske flag og Eet huitt igien ophidset, lod ieg ham afhente med schalupen forføyede mig med ham til herr schoutbinacht Gabel effter min Allerunderdanigste pligt. Den Almegtige Gud Welsigne min Allernaadigste arfve Herre og Konge med ald self behagelig videre seiervinding ofver sine fiender det beder den sin Gud om der lefver med Lif og Blod min Allemaadigst arfve Herress og Kongess Allerunderdanigste troe Knegt

P. J. Wessell.

*Fregatten hvide Ørnen
for Kjøbehavn d. May 1715.*”

Wessell beholdt Commandoen over *Hvide Ørn*, hvormed han efter Ordre af 5te Juni stedte til Vice-Admiral Gabell. I hans Sted erholdt Premier-Lieutenant Ployard Commandoen af *Løwendahls Galley*.

Efter at de svenske Priser vare bragte af Grunden og sendte til Kjøbenhavn, detascherede Gabell Orlogskibene *Fyen*, *Printz Wilhelm* og *Nellebladet* til den Flaade, der samlede sig i Østersøen under Admiral Raben, som i de sidste Dage af April var afseilet fra Kjøbenhavn med 7 Orlogskibe. Gabell seilede derimod selv med *Printz Christian*, *Printz Carl*, *Nye Delmenhorst*, *Laaland* og *Island* til Kattegattet for at blokere Gothenborg, hvor der efter Rygtet udrustedes en Eskadre. Under 1ste Juni blev det ham befalet at advare alle Skibe, som vilde til eller fra Gothenborg om, at dette ei kunde tillades dem. Imod Hansestædernes Skibe skulde han understøtte dette

Forbud med Magt; derimod maatte den ei anvendes mod hollandske, franske og engelske Skibe. Da Mandskabet fra den svenske Eskadre i Gothenborg blev sendt til Carlsrone, for at bruges paa Hovedflaaden, forenede Gabell sig med Orlogskibene *Printz Christian*, *Printz Carl* og *Laaland* samt Fregatten *Hvide Ørn* den 15de Juli med Raben, hvis Flaade i Slagorden da bestod af:

Orlogskibene:

Ebenetzer, Schoutb. Thambsen, Capt. U. F. Suhm,

Jylland, Command. H. Kaas,

Justitia, Vice-Adm. J. Juell*,

Printz Wilhelm, Com. Capt. S. C. Hagedorn,

Oldenborg, Command. P. Wecke**,

Sophia Hedevid, Command. W. v. Schindel***,

Fyen, Com. Capt. S. H. Lange,

Haffruen, Command. U. Kaas†,

Elephanten††, Adm. P. Raben, Com. Capt. J. Dos,

Printz Christian, Vice-Adm. C. C. v. Gabell†††, Capt. F. Hoppe‡,

Nellebladet, Com. Capt. C. Koningh,

Printz Carl, Command. L. Stavanger,

Laaland, Com. Capt. S. Heyer,

Dronning Lovisa, Vice-Adm. Trojel, Capt. B. Brun,

Besckiermeren, Com. W. Reesen,

Wenden, Schoutb. E. Deichmann.

Foruden de til Gabells Eskadre hørende Fregatter og Snauer (Pag. 71), stødte ogsaa til Flaaden: den fragtede Kaper-Fregat *Fortuna*, ført af Capitain C. Christensen, Snauerne *Flyende Fisk* under Premier-Lieutenant C. L. v. Vieregg og *Søe Dragonen*, commanderet af Lieutenant C. F. le S. de Fontenay, samt de tvende erobrede Kaper-Hukkerte: *Putsweck* og *Snapop*. Som Brandere nævner Admiralitets-Copie-Bogen *Concordia*, ført af Prem. Lieutenant P. Grib, og *St. Ole* under Commando af Maanedslieutenant S. de Schissean.

Til Understøttelse af Feldtoget i Pommern afseilede den 9de Juli Vice-Admiral C. T. Seehestedt fra Kjøbenhavn paa Orlogskibet:

Ditmarschen, Command. A. Rosenpalm;

Fregatterne:

Leoparden, Capt. Lt. A. Daniel,

Kongens Jagt *Kronen*, Capt. M. Gude;

* Vice-Admiral Juell commanderede først *Jylland*, indtil han ved Vice-Admiral C. T. Seehesteds Afgang fik Commandoen over *Justitia*, hvilken Seehestedt havde havt. Da Juell var faldet i Bataillen den 8de August, beordredes Admiral K. Reedtz under 5te September til at heise sit Flag paa dette Skib.

** Da det blev Commandeur Wecke tilladt at reise til Holland i private Forretninger, beholdt Commandeur-Capitain L. Walchendorph under 24de August Commandoen over *Oldenborg*.

*** Commandeurerne Schindel og Knoff byttede, efterat den Sidste var kommen til Flaaden med *Nordstiernen*, Commandoer saaledes, at Knoff blev Chef for *Sophia Hedevid* og Schindel for *Nordstiernen*.

† Da U. Kaas blev ansat som Flag-Commandeur hos General-Admiral Guldenlew, blev Commandeur M. Bille under 30te September Chef for *Haffruen*.

Snauerne:

Gravenstein, Capt. Lt. F. Boysen,

Phoenix, Capt. Lt. J. C. Wodrof,

Reven, Prem. Lt. L. L. Stavanger,

Hummern††, Lt. N. Lund;

Prammene:

Arcke Noa, Capt. S. Meyer,

Helleflynderen, Maanedsl-Capt. Lt. W. Jansen,

Ebenetzer, Maanedsl-Capt. J. Baastad;

Armerede Skibe:

Christiansøe, Capt. M. Friis,

Haabet, Prem. Lt. A. H. Stiboldt,

Besckiermeren, Maanedsl-Ltn. H. Schultz;

Bombardererne:

Bremerflotel, Maanedsl-Capt. Lt. P. Baad,

Citronen og *Pommerantzen*;

Hukkerte:

La Diligente, Maanedsl-Ltn. N. P. Kalsen,

La bonne Esperance, Cadet, Maanedsl-Ltn. D. Gerdes,

Glubende Ulv, Cadet, Maanedsl-Ltn. R. Lund,

Lubske Trek Skoyte, *Ulven* samt *Mars's* og *Haffruens* Barkasser;

Galiotherne:

Eiland Schilling, Maanedsl-Capt. Lt. S. Bruun,

West Vlieland, Maanedsl-Capt. Lt. A. Green.

Branderne:

Engel Rafael, Brander-Com. J. Andersen,

Victoria, Br. Com. S. Greffling,

St. Maria, Br. Com. J. de Koningh,

Margretha Maria og *St. Johannes*;

Transportskibene:

Fortuna, *Haabet*, *St. Andreas*, *St. Jacob*, Smak *Fortuna* og Jagten *St. Tura*.

Capitain J. Rosenpalm og Lieutenant Dreesen blev sendte til Pommern, hvor de skulde melde sig hos Kongen af Preussen for at udføre de Befalinger, denne maatte give dem. Eskadren blev convoyeret over Østersøen af Hoved-Flaaden og ankom den 18de Juli udenfor Ny Dyb ved den pommerske Kyst, hvorfra Raben samme Dag blev nødt til at fjerne sig, da den svenske Flaade, som efter Rabens, Juells og Gabells Rapporter var 21 Linieskibe, 3 Fregatter, 1 Brigantin, 1 Bombardeer-Hukkert og 1

†† Den 5te October heisede General-Admiral Guldenlew sit Flag paa *Elephanten*. U. Kaas blev Flag-Commandeur og Commandeur-Capitain R. Krag Skibs-Chef.

††† Den 29de Juli afgik Vice-Admiral Gabell som Syg i Land; under Slaget den 8de August var Commandeur-Capitain L. C. Ulfeldt ansat paa *Printz Christian*.

‡ Ved Capitain Hoppes Afgang blev Capitain J. A. G. P. Corbiørn Chef for *Printz Christian*.

‡‡ *Hummern* var erobret i Nordøen af Fregatten *Søe Ridderen* under Capitain Vossbeins Commando.

Brander stærk, under Admiral Sparres Commando var i Farvandet. Den 19de mødtes begge Flaaderne; men ved heldige Maneuvrer, som meget roses i Rapporten fra Vice-Admiral Gabell til Kongen, vidste Raben med sine 16 Orlogskibe at undgaae Slag. En nøiagtig og med Archiverne overensstemmende Beskrivelse heraf findes hos Rothe 1ste Bind Pag. 311-315. Den svenske Flaade seilede derpaa til Ny Dyb og angreb Seehestedts Eskadre den 20de og de følgende Dage, men kunde Intet udrette imod ham, da han klogeligen benyttede Grundene ved Usedom til at lægge sine fladgaaende Skibe saaledes, at Fjenden ei kunde række ham fra de store Skibe. Den 30te blev Raben forstærket fra Kjøbenhavn med Orlogskibene **Nordstiernen** under Command. H. Knoff, **Anna Sophia**, commanderet af Command. C. Christophersen og **Svanen**, ført af Commandeur-Capitain C. Boysen, hvilke Skibe bemandedes med de i Hast samlede og pressede Folk samt 88 Soldater af det bergenshusiske Regiment, som tilbød sig at gjøre Tjeneste som Matroser. Desuden forøgedes Flaaden først i August ogsaa med de 2 fra Nordsoen tilbagekaldte og af Gabell der til Handelens Beskyttelse efterladte Orlogskibe **Nye Delmenhorst*** og **Island** samt med Fregatten **Lossen** og Hospitalskibet **Siøehunden** under Capitain-Lieutenant H. Wrede. Efter disse Forstærkninger commanderede Raben 21 Linieskibe, med hvilke han den 8de August under Rygen seirede over den ligesaa stærke svenske Flaade. Til Oplysning om dette omendskjøndt ei afgjørende, saa dog i sine Følger vigtige Hoved-Slag, anføres her en ordret Afskrift af Rabens Rapport derom til Kongen.

„Stormægtigste Konge, Allernaadigste Herre!

Effter at wi d. 7 Augusty om eftermiddagen bekom wjnden Variabel, gick Jeg med Eders Kongl. Majts Floede Seigl, for at opsøge og attackvere fienden, Stillende Coursen ad Widtmondt saa nær Landet som muligt, for at beholde Avantiagen af vinden, som blæste N. W. frisk Kulde. D. 8de dito om morgenen mod Dagen blef de Svenskes Krytzere war omtrent 2 miil Østen fra mig, som strax wendte og Seiglede ad pert hen med Continuerlig Canonering for at give fienden Raport om Eders Majts floedes komme, som da war paa Siden af Witmont. Klocken 6 blef wy under pert 17 Swenske orlog Skibe war omtrent 3 miile wdi Læ eller Østen fra mig, hvilke ware under Seigl og rangerede for at komme wdi ordre de Battallie. Klocken 10 om formiddagen Kom fregatten hvide Ørnen til mig medbringende Een Swensk Lieutenant, som han hafde taged med et Swensk Orlog Skibs baad, hvor wdi war 20 mand kommende fra Rygen og Vilde til deris floede. Samme Lieutenant berætter den Swenske Floede bestod wdaf 24 Orlog Skibe af Linnie. Mens om nogen war Detachered fra floeden, vedste hand ikke. Jeg Seiglede med Eders Majts floede udi ordre de March for wjnden for at gjøre tete med fienden over hvilcken boug, hand wilde Levere Battallie, og styrede An paa den Swenske flaade, som holdt Romskiøds hen wdi ordre de Battallie for at faa fire andre Orlog Skibe i Linnie med dem, som ware wdi Læ, der med Krafft af Seigl gjorde deris Bæste at komme til deris post. Om Eftermiddagen Klocken 1 war Jeg med Eders Majts floede kommen op med dend Swenske floede, som laa udi ordre de Battallie, 21 Skibe sterck af Linnie med Bloedflagget** ophisset. Da begyndte

de Swenske at Canonere os. Vj holdt deris Ild wd Continuerende at holde af Nærmere til dem til Klocken half gaaen 2, da Jeg gjorde Zeign med Bloedflagget for at begynde Slaged, da Canonaden begge Linnierne gjienem begyndtis, Efterat vi hafde føled der kunde Rammis. Og blef med heele floeden alt weed at holde af med Canonaden paa Fienden. Mens fienden heele Battalien holdt Continuerlig Lættene af for wjnden hen fra os, Vice-Admiral Juel med Avant Garden (som wdi battalien er ihielskudt) forcerede den Swenskes Avantgarde, at holde plat ud af deris Linie, dend Swenske Admiral tilligemed den heele Floede holdt saa meged fra Vjnden, at vi med hele floeden, Saaleenge battalien varede, Continuerlig hafde voris Roer til Lufwart om borde for at følge fienden, huilket Saaledis Continuerede forfølgede fienden til Solens wndergang, at mange af Eders Majts floede maatte Knibe vinden formedelst manqvement af Krud, som Siden wjedere Eders Kongl. Majt. allerunderdanigst skal worde tilkiendegived, at Considerere, hvorledis Eendeel Skibe er til Reed og i huad stand de Ere; dend Swenske floede Sætter sin Cours ad Bornholm. Idag midt dags war de os mest af Sigte; wi holder det herunder Jassmont til vi nogenledis kand faa repareret, huad Skade vi have taged.

Allernaadigste Konge, dersom med Eders Kongl. Majts artillerie og Raperter ikke her effer havis bedre opsig end Skeed er, da Seer Jeg Eders Majt wil tage Een ubodelig Skade. Ti her er de Skibe, som trende Canoner er Sprungen foruden mange Raperter i støcker gaaed, Saa at wi have wæred nød til at hale støcker fra en Side af Skibed til en anden at besætte pladtzen for de istøcker Sprungne. Jeg ynsker Eders Kongl. Majt ald Lycke til en Complet Victorie; mens denne haver kaasted meget Blod. Ti de Svenske haver Slaaet oppiniater, og hafde de ordre at Slaae, om der ikke Skulle komme En Splindt fra. Jeg tilsender Eders Kongl. Majt. Commandeur Capitain Krag, som haver giort hans Salligheds Eed, som her jndsluttes og Eders Kongl. Majt. Self mundtl. allerunderdanigst aldtig skal referere. Ti Jeg ei tydelig i Een hast kand Skrive.

Dend ærlige Gabel var bleven Syg tilbage paa Stefns af en hidzig feber, Saa jeg hafde sat paa Hans Skib Commandeur Capit. Lars Ulfeldt, som war min Secundant og Commandeur Ulrich Kaas var den anden, huilcke haver Secunderit mig som ærlige mænd. Jeg beklager dend Sahl. Vice Admiral Juel; Ti Eders Majt. har tabt en af Hans bæste Flagmænd. Listen af den Svenske floede Sændes her allerunderdanigst, som vi have faad af en fangen Lieutenant. Schoutbynacht Wilster*** war dend Commanderende Admiral Sparris Secundant, og Slog hand for de Svenske som en Soldat og tilføyede os her paa Skibed megen Skade. Jeg kand ikke Anded Sige om Officererne en General, end de joe haver giort ald deris devoer, i Sær maa Jeg og Allervnderdanigst recommandere Vice Admiral Trojel, som i denne Battallie haver ført Een goed Conduite. Bringeren af dette Commandeur Capit. Krag haver her hos mig forrættet sin function†, saa Jeg allervnderdanigst hannem ogsaa maa recommandere samt alle Officererne. Naar Jeg haver meere Leylighed, Skal Jeg gjøre En fuldkommen relation. Effterat haue mig Allervnderdanigst wdi Eders Kongl. Majts. høye Naade recommanderit, forbliver jeg med største Devotion

* Den 29de August blev Commandeur-Capitain F. Friis Chef for Nye Delmenhorst i Commandeur Michel Billes Sted.

** Signalet til Slag var paa de Tider et rødt Flag, som kaldtes Bloedflaget.

*** Effterat Wilster den 25de August 1714 var afskediget af dansk Tjeneste (Pag. 60), blev han Schoutbynacht i Sverrig.

† Formodentligt som Flag-Officier.

med Lif og Blod til Døden Eders Kongl. Mayts Allerunderdanigste og Troepligtskyldigste Tiennere

P. Raben.

Elephanten d. 9de Aug. 1715 under Seigl at forfølge de Svenske Syden om Bornholm, til vi fick Landed i Sigte, hvor wi da wendte tilbage igien.

Liste Paa den Svenske Floede:

	Canoner.
1. <i>Giötha Löwen</i>	100. Admiral Sparre,
2. <i>Eenigheden</i>	96. Admiral Henck,
3. <i>Printz Carl</i>	80. Admiral Lillie,
4. <i>Pr. Carl Friderich</i>	74. Vic. Admiral Carl Lewen,
5. <i>Giötha</i>	70. Vice Admiral Sedlander,
6. <i>Smaaland</i>	72. Capit. Löwensteen,
7. <i>Carls Crona</i>	72. Capit. Pfeif,
8. <i>Wenden</i>	72. Gusta Grubbe,
9. <i>Stockholm</i>	74. Schoutbynacht Anckerstiern,
10. <i>Bremen</i>	74. Schoutbynacht Wilster,
11. <i>Skaane</i>	62. Capit. Peter Kroch,
12. <i>Friderica Amalia</i>	60. Capit. Palmgreen,
13. <i>Westmanland</i>	60. Capit. Huusmann,
14. <i>Pomern</i>	40. Capit. Webling,
15. <i>Estland</i>	60.
16. <i>Lifland</i>	60. Capit. Niels Søehierte,
17. <i>Verden</i>	46. Capit. Grubbe,
18. <i>Riga</i>	46. Capit. Ulrich,
19. <i>Øsel</i>	44. Capit. Søestierne,
20. <i>Øeland</i>	44. Capit. Arent Søestierne,
21. <i>Gotland</i>	58. Capit. Nyemann*.

Efter dette Slag**, som ifølge Ordre af 22de August blev høitideligholdt ved *Tedeum* og den store Saluts Afskydning paa Flaaden og i Kjøbenhavn, og hvorfor Admiral Raben af Kongen hædredes med Dannebrogsg-Ordenen, seilede den svenske Flaade, af hvis Skibe, efter Hojer 1ste Deel Pag. 287, de 5 største vare saa forskudte, at de ei kunde bruges, tilbage til Carlsrone, og maatte atter dette Aar overlade Herredømmet i Østersøen til de Danske og Norske. Den 13de August blev der sendt en Commissariats-Deputeret tilligemed Vice-Admiral Judichær til Flaaden, som da laae i Kjøge-Bugt, for at undersøge den Skade, Skibene havde faaet i Slaget, og foranstalte det Fornødne til deres Istandsættelse. Schoutbynachterne Thambsen og Deichmann samt Commandeur-Capitain C. Koningh bleve af Fiskalens Fuldmægtig, som var med paa Flaaden, anklagede for ei at have været paa deres Post med de dem underlagte Skibe under Slaget. Den 21de August beordredes Kammerherre Baron C. Rantzau og Admiral K. Reedtz til at foretage Undersøgelser de-

* Hos Rothe 1ste Bind Pag. 305 findes en Liste over den svenske Flaade, hvilken er forskjellig fra denne, der synes at være officiel.

** Det findes omstændeligt beskrevet hos Rothe 1ste Bind Pag. 325—335, hvor de Danskes Tab angives til 126 Mand Døde og 466 Saarede.

*** Hos Rothe 1ste Bind Pag. 306 og 307 findes en Liste paa de engelske og hollandske Skibe, som dette Aar vare i Østersøen.

sangaaende. Den 30te December 1716 blev en Ober-Krigs-Ret under General-Admiral Grev Guldenlews Forsæde nedsat for at dømme i den mod disse Officierer anlagte Sag.

Først den 8de December 1718 blev Thambsen af denne ærefuldt frikendt, og det indstilledes til Kongen, „hvad Reparation“ han skulde have for „Fiskalens mange og ubevislige Angivelser og derpaa grundede grove og ublue Irettesættelser.“ Ved Resolution af 8de Mai 1719 befalede Kongen, at Sagen aldeles skulde ophæves. Commandeur-Capitain Koningh blev ogsaa den 21de Juni 1719 frikendt og Fiskalen dømt til at betale ham 50 Rd. i Proces-Omkostninger, hvilket dog efter kongelig Befaling af 18de September faldt bort. Schoutbynacht Deichmann blev ogsaa s. D. af de fleste Stemmer frikendt; men at han imidlertid ei har været ganske brødefri, vise Acterne, hvorefter Flere af Krigs-Retten stemmede for Degradations-, ja endog Nogle for Cassations-Straf. Ved kongelig Resolution af 18de September blev han afskediget i Naade.

Galeierne *Printz Christian, Charlotta Amalia og Lovisa*, som under Commandeur-Capitain J. Wibes Commando vare komne ned fra Norge til den pommerske Expedition, i Forening med den samme Aar til et saakaldet „Plat-Skib“ ombyggede Pram *Støren*, som havde erholdt Navnet *Hielperen*, commanderet af Capitain J. v. Untzen, og de af Admiral K. Reedtz i Grønsund samlede Transport-Skibe kom, efterat Østersøen ganske var i de Danskes Magt, tilligemed Beleirings-Skytset, som skulde bruges imod Stralsund, til Seehestedts Eskadre. Den 24de og 25de September seireden denne over den svensk-pommerske Flotille, som flere Admiralitets-Skrivelser angive til 13 „Fregatter,” og satte sig i Besiddelse af Ny Dyb, hvorved der aabnedes Leilighed for den allierede Armee til at erobre Rygen, hvilket skede den 15de November. Efter Hojer 1ste Deel Pag. 297 bleve ved denne Fægtning 4 fiendtlige Fregatter jagede paa Grund ved Rygen, hvor de Svenske selv maatte brænde dem. Baade Seehestedt og hans underhavende Officierer bleve af Kongen belønnede med Avancement; Admiralen hædredes ogsaa med Dannebrogsg-Ordenen; i Kjøbenhavn og paa Flaaden blev der holdt Takke-Fest og saluteret for Seieren.

Da Kong Carl den 12te ei vilde antage den engelske og hollandske Mægling og de Svenske vedbleve at forstyrre disse Nationers neutrale Handel i Østersøen, ankom den 6te Juni en engelsk, af 19 Krigsstibe bestaaende Flaade under Admiral Norris og en hollandsk Eskadre, 12 Skibe stærk, commanderet af Schoutbynacht du Vett***, til Øresundet, hvorfra de seilede til Østersøen, for at beskytte deres Handel og Skibsfart i dette Farvand og give den Mægling, de vilde paatvinge de nordiske Magter Kraft. Flere kongelige Skrivelser saavel til Admiralitetet som til General-Admiral Grev Guldenlew og Admiral Raben udtale det Haab, at denne engelske Flaade skulde agere fjendtligt mod de Svenske eller i Forening med Hollenderne blokere Flaaden i Carlsrone; men en klog Forsigtighed, dersom de Fremmede mod Formodning skulde have Ondt i Sinde mod Danmark, fremlyser ogsaa deraf, og det viser sig tydeligt, at Kongen maa have havt Anledning til Mistanke. De 8 engelske Orlogskibe: *Plymouth, Asistance, Essex, Banfort, Dreadnaught, Severne, Wey-*

mouth og *Chatam* samt Fregatten *Fortun* under Commandeur Hopson, og efter Hojer 1ste Deel Pag. 295 under dansk Flag, forenede sig den 15de September med den danske Flaade, som først i September var bleven forsterket med det i Kjøbenhavn udrustede Orlogskib *Sydermanland*, commanderet af Capitain U. F. Suhm. Grev Guldenlew overtog den 5te October paa Orlogskibet *Elephanten* Commandoen over denne combinede Flaade, hvorfra Admiral P. Raben formedelst Sygdom afgik. Ved sit Herredømme over Østersøen bidrog Flaaden i Forbindelse med Seehestedts Seier væsentligt til Pommerns Erobring. Orlogskibet *Anna Sophia* blev sendt til Kjøbenhavn og dets Mandskab under 1ste October befalede at bemane Orlogskibet *Giøtteborg*, som den 19de erholdt Ordre til i Forening med Galiothen *Windhunden*, ført af Capitain-Lieutenant P. Grib, at convoyere til Norge og tilbage igjen. Ved Vinterens Komme kom Flaaden sidst November til Kjøbenhavn, hvor den oplagdes. Soldaterne af det bergenhussiske Regiment, som havde gjort Tjeneste som Matroser, samt de pressede og uduelige Folk bleve afskedigede og de, som ønskede at reise hjem og ei brugtes, bleve hjempermitterede til 1ste April n. A. Vice-Admiral Gabell forblev i Activitet med 12 Orlogskibe, som istedetfor det bestemte Antall Soldater havde halv saamange Matroser ombord. For at forhindre at Stralsund fik Undsætning blev Schoutbynacht U. Kaas i Søn med Orlogskibene *Wenden*, *Besckiermeren*, *Ebenetzer*, *Delmenhorst* og *Sydermanland*, Fregatterne *Raae* og *Svenske Sophia* samt Snauen *Maagen* indtil denne Fæstning den 23de December havde overgivet sig, hvilket den 12te Januar n. A. blev feiret i Kjøbenhavn ved *Tedeum* og den store Saluts Afskydning. Da disse Skibe paa samme Tid vare komne til Kjøbenhavn, bleve de oplagte.

Foruden de 2 her anførte Battailler havde Capitain P. J. Wessell med Fregatten *Hvide Ørn* dette Aar 3 forskjellige Fægtninger med fjendtlige Skibe, hvilke nøiagtigt og overeensstemmende med Archiverne ere beskrevne hos Rothe, 1ste Bind Pag. 321, 336—339, 359—369. I dette Skrift findes ogsaa dette Aars Begivenheder omstændeligt fortalte.

For at beskytte Farten i Kattegattet og Kysterne af Jylland udsendtes, foruden de til Convoyering brugte Krigsskibe, efter Ordre af 2den Juli *Justitias* Barkasse, commanderet af Prem. Lieutenant C. Møring, og under 24de September den af Premier-Lieutenant C. Ployard med Fregatten *Løwendahs Galley* erobrede Kaper Hukerten *Landsoorth* under Lieutenant L. de Ferry tilligemed det fragtede og armerede Fartøi *La Fortune* under Maanedes-Lieutenant E. Bruun.

Paa Elben vare de kongelige Krigsskibe dette Aar ogsaa udrustede, og Fregatten *Stormarn* stationeret som Vagtskib ved Glückstadt, men, efterat Stifterne Bremen og Verden vare overgivne til Hannover, bleve disse Skibe, paa de til Magazin-Kornets Convoyering nødvendige 2 Jagter nær, oplagte og Mandskabet afskediget.

Den 22de Februar (1715) befalede det Admiralitetet at bekendtgjøre Søe-Officiererne, at Kongen havde bevilget, at alle hollandske Skibe og Ladninger, som i Sverrig vare confiskerede, fordi de havde handlet paa Rusland, ei maatte kjøbes af Kongens Undersaatte; men at de, naar be fandtes i Kongens Riger, skulde tilbagegives

til deres rette Eiermand, imod at Hollænderne ei heller kjøbte danskt af Sverrig confiskeret Gods.

Ved en kongelig Befaling af 15de April blev det bestemt, at den Troskabs-Eds Aflæggelse, som skulde finde Sted paa Krigsskibene ved Begyndelsen af hvert Togt, hvilket i nogen Tid var forsømt, for Fremtiden nøie skulde iagttages.

Da man frygtede for, at de Svenske skulde benytte det i Vinteren imellem 1715 og 1716 tilfrosne Øresund til at gjøre Landgang paa Sjælland, som var blottet for Tropper ved Armeens Ophold i Pommern, bleve der truffne foranstaltninger til at forebygge dette, hvorfor det under 14de og 23de Januar 1716 befalede, at Vagterne paa Holmen og Flaaden, hvilke paa de Tider, naar Folkene vare tilsøes, bleve besatte af Kjøbenhavns Garnison, skulde bemandes saaledes: paa Batteriet *Neptunus* som Hovedvagt: 1 Commandeur eller Commandeur-Capitain, 1 Lieutenant, 50 Matroser, og 16 Søe-Artillerister; ved Bommen: 1 Capitain, 1 Cadet, 40 Matroser og 10 Søe-Artillerister; paa det gamle Batterie: 1 Capitain-Lieutenant, 30 Matroser og 6 Constabler; ved det nye Vagthuus: 1 Lieutenant og 24 Matroser; desuden skulde der fordeles paa alle disse Vagter 150 Soldater under 1 Capitain, 1 Lieutenant og 1 Fændriks Commando; en Schoutbynacht skulde føre Runden om Dagen og Hovedvagts-Chefen om Natten. Til hvert Skib, som laae udenfor Bommen, skulde commanderes 60 til 70 Matroser, hvoraf 20 à 22 stedse maatte være paa Vagt. Naar der giordes Allarm, da skulde 1 Admiral og 1 Schoutbynacht commandere paa Nyeholm. Det i Kjøbenhavn værende indrollerede og hvervede Mandskab skulde inddeles i Afdelinger paa 100 til 150 Mand under Commando af 1 Capitain, 1 Lieutenant og 1 Cadet; 300 Matroser skulde bruges til lising omkring Citadellet og ved Allarm møde der under Søe-Officierers Commando; 1000 Matroser skulde gjøre Tjeneste til Voldenes Besætning. Der byggedes Gallerier ved Pælene paa Strømmen, for at der kunde placeres Folk til Isens forsvar. En 50 Fod bred Vaage skulde holdes aaben fra Citadels-Pynten omkring Flaaden, som desuden blev beskyttet ved spanske Ryttere. Paa Hveen, Saltholmen og Amager skulde der være sterke Piquet-Vagter, som ved Signaler kunde gjere Fjendens Ankomst bekjendt. Batterierne *Tre Kroner* og *Prøvesteen*, til hvis Besætning under 27de Januar 200 Matroser og 100 Soldater bleve bestemte for hvert, skulde holdes besatte og commanderes af Commandeurerne M. Bille og S. Becker under Vice-Admiral Judichærs Overcommando. Ifølge Befaling af 10de Februar blev der udlagt en Pram, armeret med 8 til 10 Kanoner, i Kallebostrand. Da Søen imidlertid ved indtruffet Tøveir blev aaben, befalede det den 15de Februar, at disse Indretninger skulde ophæves, og at der skulde arbeides paa Udrustningen af 12 Orlogskibe, for at disse kunde være færdige til at gaae i Søen sidst i Marts-Maaned. Derfor blev der dagligt beordret 1 Admiral eller Vice-Admiral til at paaskynde Eqviperingen, indtil Chefen for denne Eskadre var udnævnt.

Da der manglede over 2000 Mand til de 21 Orlogskibe, som vare bestemte til dette Aars Sætoget, blev det under 25de Februar befalede, at alle de Indrollerede, som vare i de kongelige Stater, skulde udskrives, og da dette ei var tilstrækkeligt, hverves baade i Norge og Hertugdømmerne. Commandeur E. P. Paulsen, hvem Hvervingen paa

sidste Sted var overdragen, var ei heldig med disse Forretninger, og der fremlyser af alle Documenter desangaaende en særdeles Uvillie hos Indbyggerne til kongelig Tjeneste, som endog gjorde det nødvendigt at eskortere de dertil Antagne med Soldater til Skibene. Da Mangelen paa denne Maade ei blev afhjulpen, erholdt Commandeur Paulsen den 11te April Ordre til at hverve 300 Mand i Hamborg; men ogsaa her lykkedes denne ei synderlig, hvilket vist maae tilskrives den uregelmæssige Udbetaling af Folkenes Tilgodehavende, da flere Aars Gage var ubetalt og, naar Mandskabet erholdt Noget deraf, da skede dette om ei ganske, dog for den største Deel med de i slet Cours staaende Sedler. Commandeur C. Christophersen samlede paa Sjælland og Møen, Commandeur H. Kaas i de jyske Districter og Commandeur H. C. v. Offenbergh paa Fyen, Lolland og Falster det hjempermitterede Mandskab og besørgede det sendt til Kjøbenhavn.

I Øresundet var igjen i dette Aar (1716) Snauen *Frøken Elskén*, commanderet af Capitain-Lieutenant P. C. Brun, og i Store-Belt *Jagt Elephanten* under Capitain Eilers stationeret som Vagtskib.

Den 9de Marts blev Vice-Admiral C. C. v. Gabell udnævnt til Chef for de under Equiperingsværende Skibe og beordret til at convoyere 3 Regimenter Infanterie (General-Major Cicignons, Brigadeer Buddes og Oberst Hvidtfeldts) til det ved Kong Carl den Tolvtes Indfald ængstede Norge. I de første Dage af April afseilede Gabell fra Kjøbenhavn og havde foruden den norske Galei-Flotille Commandoen over de til Nordsøes-Eskadren hørende Skibe, nemlig:

Orlogskibene:

Printz Christian, Vice-Adm. C. C. v. Gabell, Capt. F. Huppe,

Besckiermeren, Commandeur M. Ville,

Ebenetzer, Command. J. A. v. Paulssen,

Printz Wilhelm, Command. J. Wibe,

Fyen, Capt. G. Sivertz,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. F. Friis,

Laaland, Com. Capt. S. Heyer,

Fregatterne:

Hvide Ørn, Capt. P. Tordenskiold*,

Høyenhald, Capt. C. Gunthelberg,

Raae, Capt. Ltn. F. Neuspitzer,

Søe Ridderen, Capt. C. Vossbein,

Løwendahls Galley, Prem. Ltn. A.H. Stibolt**,

Svenske Sophia, Capt. Ltn. R. Jansen;

Snauerne:

Packan, Capt. Ltn. P. W. Hoffmann,

Galley von Bergen, Capt. Ltn. C. L. Handtberg,

Serpenten, Maaned-Ltn. H. v. Garden,

Mynden og *Flyende Mercurius*.

* Dette Hædersnavn var tillagt P. J. Wessell den 24de Februar ved hans Ophøielse i Adelstanden.

** Den 7de Mai fik Lieutenant Stibolt Commandoen over Lystjagten *Emanuel*, for dermed at føre Kongen over Store-Belt, og Capitain-Lieutenant C. Ployard blev i hans Sted Chef for *Løwendahls Galley*. Den 20de Juni blev Stibolt beordret fra Lystjagten til Snauen *Snarensvend* og Lieutenant S. v. Haven igjen til hiin.

Da de til Kjøbenhavn indløbne Efterretninger lode befrygte, at Foreningen mellem det under General-Lieutenant Lützovs Commando værende norske Armee-Corps og de 3 Regimenter, som vare bestemte til dettes Forstærkning, var umulig, erholdt Vice-Admiral v. Gabell under 3die April Befaling til at sende disse under tilstrækkelig Convoy tilbage til Kjøbenhavn, dersom, efter Correspondance med General-Lieutenant Lützov, et Krigsraad, bestaaende af General-Major v. Cicignon, Brigadeer Budde og General-Adjutant v. Møsting samt andre dertil competente Officierer, antog, at dette var Tilfældet. Gabell skulde ogsaa besørge de norske Fæstninger provianterede, de norske Kyster dækkede og blokere Gothenborg paa det Strengeste, da Kongen formodede, at Fjenden, naar han var afskaaret al Tilførsel til Søes, da intet Betydeligt kunde udrette mod Fæstningerne. Skulde en fransk Eskadre eller andre neutrale Magters Skibe søge at bringe de Svenske Tilførsel af Folk, Ammunition, Levnetsmidler eller Sligt, da skulde han lade den Commanderende med „*all Complaisance*“ forestille, at dette ei kunde tillades, og, dersom dette ei hjalp, da med Magt fordrive ham. Gabell landsatte Tropperne lykkeligt i Norge og understøttede Brigadeer Buddes heldige Angreb paa de Svenske ved Moss den 23de April, hvorfor Kongen under 5te Mai bevidnede ham sin Tilfredshed og befalede, at han, da der var et betydeligt Antal svenske Fanger i Norge, som det var vanskeligt, saavel at bevogte, som at underholde der, efter Overlæg med General-Lieutenant Lützov skulde besørge disse til Jylland. Gabell overførte ogsaa 4 Batailloner jysk National-Milits under General-Major Rosenauer til Norge.

Den 13de April beordredes Orlogskibene: *Nordstjernen*, Command. W. v. Schindel, *Island*, Command. S. Becker, og Fregatten *Lossen*, Capt. H. Gunthelberg, til Østersøen, for at sikkre den Vinteren over under Schoutbynacht A. Rosenpalms Commando i Pommern forblevne Eskadres (Pag. 72 og 74) Tilbagereise. Da der den 23de April var indløben Efterretning til Kjøbenhavn, at Fjenden var i Søen med 4 Orlogskibe, og at flere vare i Vente, blev Schoutbynacht U. Kaas beordret til at afseile for at forene sig med Schindel med Orlogskibene:

Wenden, Schoutb. U. Kaas, Capt. B. Brun,

Justitia, Com. Capt. C. Koningh,

Jylland, Command. W. Reesen,

Haffruen, Command. S. C. Hagedorn.

Den 1ste Mai afseilede Kaas og, da saaledes det bestemte Antal Skibe vare gaaede i Søen, blev det igjen tilladt de hollandske, danzigske og andre til Østersøen bestemte Skibe, som ved Befaling af 3die Marts vare anholdt i Sundet, at maatte fortsætte deres Reise, hvorfra de havde været afholdt, for ikke at bringe Efterretning til Fjenden om de Udrustninger, som fandt Sted i Kjøbenhavn*. Da en svensk Flaade under Vice-Admiral D. J. Wilster imidlertid kom i Søen og den 7de Mai gik til An-

* At Kongen paa de Tider ogsaa benyttede den gamle Skik, at anholde de Sundet passerende Skibe og mod Betaling at tage deres Ladninger, viser en Attest fra Admiralitetet, dateret 27de Mai, hvoraf der findes en Afskrift i Admiralitets-Copie-Bogen, om at et engelsk Skib var bleven anholdt og tvunget til at overlade sin Ladning, som bestod af Kjød og Smør, til kongeligt Brug imod Betaling efter de almindelige Priser; ligeledes blev det ogsaa under 14de November befalet Vagtskibet i Øresundet at anholde et med Tjære ladet hollandsk Skib og sende det til Kjøbenhavn, hvor Ladningen skulde bruges, imod at dens Værdie blev betalt Skipperen.

kers ved Falsterbo, 14 à 16 Orlogskibe stærk, nødtes Rosenpalm til at forblive i Pommern og Kaas til at trække sig tilbage til Kjøbenhavn, hvor Søe-Batterierne bleve besatte og Alt istandsat til at modtage Fjenden. Commandeur-Capitain R. Krag blev sendt til Møen, for derfra dagligt at give tilforladelig Efterretning om Fjendens Stilling. Eqviperingen af Flaaden skede saa hurtigt, som Mangelen paa Folk og Penge gjorde det muligt. For at tilveiebringe Mandskab blev det under 13de Mai paalagt Vagtskibs-Chefen at presse i Helsingør. Den rimelige Formodning, at det kunde være den svenske Flaades Bestemmelse at seile til Nordsøen for at understøtte Kong Carl den Tolvtes Feldtog mod Norge, foranledigede den Befaling, at Schoutbynacht Kaas skulde forene sig med Vice-Admiral Gabell. Kaas var den 8de Mai bleven forstærket med Orlogskibene *Oldenborg*, ført af Commandeur P. Wecke, og *Printz Carl*, commanderet af Commandeur L. Stavanger, samt 2 russiske Orlogskibe under Commandeur Seniavin og den 13de s. M. med Orlogskibet *Giøtteborg*, ført af Commandeur C. Christophersen. Gabell erholdt ved Snauden *Søe Dragonen*, commanderet af Lieutenant H. Suhm, under 6te Mai Ordre til at samle sin Eskadre og sende den ventede engelske Flaade 1 Fregat imøde, for at paaskynde Foreningen med den og derved blive stærk nok til at møde Fjenden. Den svenske Flaade seilede dog, uden at have udrettet Noget, til Bornholm og derfra først i Juni til Carlsrone. Kaas var imidlertid forbleven i Øresundet; den 25de Mai blev han beordret til at sende Commandeur W. v. Schindel til Østersøen med Orlogskibene *Nordstiernen*, *Haffruen* og *Island* samt Fregatten *Lossen*, (hvortil senere Fregatten *Løwendahls Galley*, som var kommen fra Nordsøen til Kjøbenhavn, og Orlogskibet *Sydermanland* under Commandeur-Capitain L. C. Ulfeldt stødte,) for at sikre Skibsfarten mellem Øerne og Hertugdømmerne samt conveyere de fra Pommern til Kjøbenhavn længselsfuldt ventede Pramme og Galeier, som derfra skulde til Norge. Under Bornholm krydsede som Recognoscer-Fartøi Snauden *Maagen*, ført af Maanedes-Capitain-Lieutenant J. Leth, hvem det var paalagt at udføre de Befalinger, som Commandanten General-Major v. Reedtz gav ham.

Da Prammene og Galeierne vare ankomne til Kjøbenhavn, blev Capitain P. Tordenskiold, som med Fregatten *Hvide Ørn* var kommen fra Norge med en Convoy, (hvormed der fulgte 600 hvervede Matroser,) den 18de Juni (1716) beordret til under Vice-Admiral v. Gabells Commando at undsætte den af de Svenske beleirede Fæstning Frederikssteen med

Styk-Prammene:

Hjelperen, Capt. P. Tordenskiold,

Arcke Noa, Capt. Ltn. H. C. de l'Étang,

Fregatten *Hvide Ørn*, Capt. Ltn. W. Lemvig*,

Galiøthen *Windhunden*, Prem. Ltn. P. Grib,

Galeierne**:

Printz Christian, Prem. Ltn. M. C. Tønder,

Lovisa, Maanedes-Ltn. C. Tønder,

Charlotta Amalia, Maanedes-Ltn. N. Dahl;

Orlogskibene *Giøtteborg*, *Sydermanland* og *Nelleblad*, ført af Commandeur-Capitain C. Boysen, samt 2 Bombarderere og 2 Brandere, som efter Ordre af 22de og

26de Juni skulde forstærke Nordsøes-Eskadren, blev det ogsaa paalagt at være Tordenskiold behjælpelige paa Reisen til Norge, som han dog, paaskyndet ved Efterretningen om, at den svenske Galei-Eskadre fra Gothenborg skulde bringe Ammunition og Proviant til Armeen i Norge, foretog sig, førend disse Skibe vare færdige. Den 8de Juni frelst Helten sit betrængte Fædreland fra fjendtlig Vold ved Erobringen og Ødelæggelsen af den i Dynekil liggende svenske Galei- og Transport-Flotille; en nøiagtig Beskrivelse heraf læses hos Rothe, 2det Bind 52—79. Ved denne Seier, for hvilken Tordenskiold avancerede til Commandeur, havde de Danske 19 Døde og 57 Saarede, uden at et eneste Skib eller Fartøi mistedes; derimod erobredes fra de Svenske: Stykprammen *Steenbocken*, Galeierne *Proserpina*, *Ulysses* og *Lucretia*, Halv-Galeierne *Achilles*, *Pollux*, *Biørnen*, *Sorte Maren* og *Hector*, 1 dobbelt Chaluppe og en Strømbaad samt 19 med Ammunition og Proviant ladede Koffardieskibe; Galeierne *Wreden*, *Hecla*, *Castor* og 1 ubenævnt samt Galiøthen *Skildpadden* og 9 Proviants-Fartøier ødelagdes. De Svenskes Tab var saaledes i Alt: 44 Skibe og Fartøier, armerede med 60 Kanoner og 931 Mand. Kong Carl den 12te blev derefter nødt til at ophæve Beleiringen af Frederikssteen og forlade Norge, hvilket den 2den August blev høitideligholdt i Kjøbenhavn med *Tedeum* og *Salutter*.

Den 18de Juli blev Commandeur W. Reesen beordret til at afgaae fra Orlogskibet *Jylland* og med Snauden *Maagen* at komme til Kjøbenhavn, hvorfra han med Lods-Galiøthen *Eiland Schilling*, ført af Maanedes-Capt. Lieut. J. A. Green, seilede til Norge, for at afløse Vice-Admiral C. C. v. Gabell. Nordsøes-Eskadren skulde bestaae af: Orlogskibene *Giøtteborg*, *Nellebladet* og *Sydermanland*, Stykprammene *Hjelperen*, *Arcke Noa*, Fregatterne *Hvide Ørn*, *Raae*, *Søe Ridderen* og *Lossen* samt Snaurnerne *Packan* og *Cronprintzens Galley*. Under 11te August erholdt Reesen Befaling til at beskytte de britiske Handelsskibe i Nordsøen, da den engelske Admiral Norris havde forpligtet sig til at tage de danske og norske Skibe i Østersøen under sine Convoyer. Gabell stødte derpaa til Hovedflaaden, som endelig var bleven samlet under General-Admiral Grev U. C. Guldenlew, der midt i August afseilede fra Kjøbenhavn og havde under sin Commando:

Orlogskibene:

Elephanten, Gen. Adm. U. C. Guldenlew, Flag-Commandeur: W. v. Schindel, Chef: Capt. U. F. Suhm,

Justitia, Adm. P. Raben, Com. Capt. J. Dos,

Nordstiernen, Adm. C. T. Seehestedt, Com. Capt. C. Koningh,

Wenden, Vice-Adm. F. Trojel, Capt. T. F. Brandt,

Printz Christian, Vice-Adm. C. C. v. Gabell,

Dronning Lovisa, Schoutb. A. Rosenpalm, Capt. M. Rabe,

Sophia Hedeveg, Schoutb. U. Kaas,

Tre Løver, Command. H. Kaas,

* Lemvigs Ordre af 8de Juni udnævnte ham kun til Interims-Chef. Efter Rothe 2det Bind Pag. 46 var det tilladt Tordenskiold at forblive paa *Hvide Ørn* og ei at overtræde paa *Hjelperen* „undtagen naar det paa-gielder ved forefaldende Tilfælde,” hvilket han, efter Pag. 53 gjorde, da Angrebet paa Dynekil skulde foretages.

** Med Galeierne bleve de norske Soldater, som havde tjent paa Flaaden, bragte til Norge.

Haffruen, Command. S. C. Hagedorn,
Jylland, Command. H. Knoff,
Besckiermeren, Command. M. Bille,
Ebenetzer, Command. J. A. v. Paulssen,
Printz Carl, Command. L. L. Stavanger,
Printz Wilhelm, Command. J. Wibe,
Oldenborg, Command. P. Wecke,
Fyen, Capt. G. Sivertz,
Island, Command. S. Becker,
Nye Delmenhorst, Com. Capt. F. Friis,
Laaland, Command. S. Heyer;

Fregatterne:

Hoyenhald, Capt. C. Gunthelberg,
Fortuna, Capt. Ltn. J. Friis,
Løwendahls Galley, Capt. Ltn. C. Ployard,
Svenske Sophia, Ltn. U. F. M. Lillienskiold;

Snauerne :

Galley von Bergen, Capt. Ltn. C. L. Handtberg,
Snarensvend, Prem. Ltn. A. H. Stibolt,
Galiotten *Windhunden*, Prem. Ltn. P. Grib,
Lods-Galiotten *West Vlieland*, Maaned-Capt. Ltn. S. Bruun,
Hukkerten *La Diligente*, Maaned-Capt. Ltn. N. P. Kalsen;

Branderne:

Sorte Hane, Brander-Command. L. Larsen,
Maria Margretha, Br. Com. J. de Koningh;

Hospitalskibene:

Siøehunden, Capt. Ltn. H. Wrede,
St. Peter af Laurvig, Capt. Ltn. A. Sørensen.

Fæstningen Wismar, som dette Aar vedblev at være beleiret af en forenet Armee, blev efter Ordre af 25de Februar igjen blokeret af de 2 Snauer *Snarensvend* og *Cronprintzens Galley*, den første under Capitain-Lieutenant W. Lemvig, den sidste under Ltn. N. Styrs Commando, hvilke begge forrige Aar ved Vinterens Komme havde søgt Havn ved Neustadt. Snauen *Flyende Fisk* under Ltn. C. F. Mohrsen var ogsaa bestemt til denne Station; men blev den 29de Februar beordret til Travemünde, hvor den i Forening med Snauen *Andricken* under Prem. Lieutenant A. Biørn skulde vaage over, at de Skibe, som kom fra Lübeck med Ammunition og Proviant, bleve besatte og sendte til en dansk Havn, efterat Lugerne vare forsegledede. Istedetfor *Flyende Fisk* kom efter Ordre af 12te Juni Fregatten *Fortuna* under Capitain-Lieutenant J. Friis. Den 19de April blev Wismar nødt til Overgivelse, hvilket den 17de Mai blev fejret i Kjøbenhavn ved *Tedeum* og Salutter. Derpaa seilede Blokade-Skibene til Kjøbenhavn for at repareres.

Efterat de Svenske saaledes vare fordrevne fra Tydskland vare der i Kjøbenhavn føiede Anstalter til at angribe dem i deres eget Land, for at tvinge Carl den 12te til Fred. Commandeur P. Tordenskjold blev under 18de Juli sendt til Norge med Fregatten *Lossen*, for der at samle Transportskibe, og førte disse tilligemed Galeierne *Ulysses* og *Proserpina* til Kjøbenhavn. Vice-Admiral Judichær var udnævnt til commanderende Søe-Officier

ved Troppe-Transporten over Øresundet og under hans Commando flere Officierer beordrede til at besøge denne, der skulde skee under Bedækning af Orlogskibet *Ditmarschen*, (som Commandeur P. Tordenskiold efter Ordre af 8de August skulde føre,) Fregatten *Leoparden*, det armerede Skib *Christiansøe*, Snauerne *Gravenstein*, *Phoenix*, *Reven*, *Flyende Mercurius* og *Serpenten*, 2 Bombardeer-Galiotter, Stykprammene *Cronprintzen*, *St. Jørgen* og *Hvalfisken* samt Hukkerterne *Ulven* og *Snapop*. Hovedflaadens Bestemmelse var i Forening med den engelske og russiske, (hvilken sidste, efter Hojer 1ste Deel Pag. 313, foruden 48 Galeier bestod af 18 store og smaae Krigsskibe,) at holde Søen fri for Fjenden og sikre de til Toget mod Sverrig bestemte russiske Troppers Transport fra Mechlenborg til Sjælland. Efter Ordre af 3die Juli bleve alle til Østersøen bestemte baglastede Skibe (de under hollandsk og engelsk Convoy undtagne) anholdte i Øresundet, for at bruges til Landgangen i Skaane. Disse bleve i Forbindelse med de i Danmark, Norge og Pommern samlede Skibe sendte til Rostock, hvor Commandeur P. Tordenskiold, som var kommen derhen med en dobbelt Chaluppe, og Commandeur-Capitain M. Gude besørgede Indskibningen af Tropperne under Kongens General-Adjutant Oberst v. Løvenørns Bestyrelse, saa at de sidst i Maaned kunde være paa Sjælland. Keiser Peter den Store var selv i nogen Tid ombord paa sin Flaade og førte da Overcommandoen saavel over denne som over den engelske og danske. De Svenske lode sig imidlertid ei see, da Forbindelsen med de tydske Provindser efter Wismars Overgivelse ei var af Vigtighed for dem. Under 11te August udstædtes der en Instruction for General-Admiral Grev U. C. Guldenlew, som befalede at:

1. Keiseren af Rusland skulde vises de samme Æresbeviisninger, som Kongen selv og hans Befalinger og Signaler adlydes, naar de ei vare til Skade for den danske Flaade, (hvis Conservation skulde være „*det fornemmeste Øje Merke*”) eller strede imod Inddelingen af den*, som Guldenlew alene skulde ordne, og hvis Skibe ei maatte blandes mellem de andre;
2. naar Czaren forlangte det, skulde der gives ham „*generaliter Notice*” om Flaadens Bemanding og Proviantering; men de specielle Extracter skulde, som sædvanligt, tilsendes Kongen;
3. Coursen og Maneuvren skulde Guldenlew selv bestemme og ei ankre andre Steder, end hvor han ansaae Flaaden sikker;
4. hvad der af Betydenhed blev bestemt i det combinede Krigsraad, som skulde bestaae af Flagmændene i Forhold til hver Flaades Størrelse, skulde Guldenlew særskilt deliberere om med det danske Krigsraad og bekendtgjøre Czaren Resultatet;
5. Guldenlew skulde søge at være tilstede ved de russiske Krigsraad;
6. Intet maatte overlades fra de danske Skibe til de fremmede uden Kongens specielle Ordre.

* Efter Hojer 1ste Deel Pag. 314 udgjorde den danske Flaade Avantgarden af den forenede.

Den Spænding og Mistroe, der fandt Sted mellem Danmark og Rusland, viser sig saavel herved, som ved den under 5te og 7de September udstædte Befaling, at det fra Pommern ventede Kavallerie ei maatte lande paa Sjælland, men at det skulde opholde sig paa Hveen, og at Orlogskibet *Ditmarschen* skulde bemandes og udlægges, for tilligemed 2 Fregatter og Vagtskibet i Sundet at vaage over, at der ikke landede russiske Tropper paa Sjælland uden speciel kongelig Befaling, men derimod sætte Magt mod Magt, dersom denne skulde forsøges. Den viser sig end mere øiensynligt ved den Befaling, som udstædtes under 7de August, at der skulde slaaes Broer til de russiske Troppers Leir, fordi de ei maatte passere gennem Kjøbenhavn; ved at det den 11te og 16de September blev Guldenlew befalet, med Flaaden og, efter Aftale med den engelske Admiral Norris, i Forening med denne at følge den russiske Commandeur Schelting og Capitain Sievers, hvilke, som Kongen med stor Forundring erfarede, foregav at have Ordre til at skille sig fra den forenede Flaade og seile til Øresundet*; ved at Vagtskibet i Beltet under 16de September erholdt Befaling til at stationeres ved Korsøer, for at forebygge, at der bleve landsatte russiske Tropper; ved den Befaling, at de russiske Galeier ei maatte tillades at fare mellem Øerne, og endelig ved at Kongen, efterat Toget mod Sverrig var opgivet, befalede Guldenlew ei længere at staae under Czarens Commando, samt ved den Ordre af 2den October, at den danske og engelske Flaade, som skulde convoyere den russiske Flaade og Troppe-Transport fra Sjælland til Rostock og, dersom det forlangtes, forbi Rygen, maatte vaage over, at der ei landsattes Tropper nogetsteds i Kongens Lande. Efter at have udført dette Ærinde kom Guldenlew midt i November tilbage til Kjøbenhavn og den engelske Flaade seilede hjem. Den 16de November blev Commandeur v. Schindel med Orlogskibene *Nordstjernen*, *Island* under Capitain A. Sandtfuchs og *Nye Delmenhorst*, ført af Commandeur S. Heyer, Snaueme *Phoenix*, *Søe Dragonen* og *Reven*, Brigantinen *La Fortune* og Galiøthen *West Vlieland* sendt paa et Krydstogt i Østersøen; disse Orlogskibe kom den 17de December tilbage til Kjøbenhavn; men de mindre Skibe forbleve i Søen, saalænge Vinteren tillod dem det.

Den 14de November (1716) blev det befalet Commandeur W. Reesen med Orlogskibene *Nellebladet* og *Giøtteborg*** samt Fregatten *Hoyenhald* at komme til Kjøbenhavn og tage en Convoy med fra Norge. Allerede Dagen i Forveien var det befalet, at Flaadens sværeste Orlogskibe skulde oplægges, hvilket sidst i December var skeet med hele Flaaden og det Mandskab, som ønskede det, hjempermitteret til 1ste April n. A.

Under 14de November udnævnte Kongen Commandeur P. Tordenskiold til Commanderende over den norske Søe-Defension og Nordsøes-Eskadren, hvilken sidste skulde bestaae af:

* Den russiske Keiser maa da ei have været personligt paa Flaaden. Efter Hojer 1ste Deel Pag. 314 recognoscerede han den 13de September den svenske Kyst.

** Orlogskibet *Giøtteborg* kom først til Kjøbenhavn den 6te Februar n. A.

*** Orlogskibet *Sydermanland*, som ved Frederikshavn stødte til Tordenskiold, seilede den 9de December tilbage til Kjøbenhavn, for at repareres, da det i en Storm havde lidt en Deel Skade, hvorfor det ei kom mere i Søen dette Aar.

Orlogskibene:

Laaland, Command. P. Tordenskiold,

*Sydermanland****, Com. Capt. L. C. Ulfeldt,

Fyen, Capt. G. Sivertz;

Fregatterne:

Hvide Ørn, Capt. W. Lemvig,

Raae, Capt. Ltn. F. Neuspitzer,

Søe Ridderen, Capt. C. Vossbein,

Lossen, Capt. Ltn. H. Gunthelberg;

Snauen *Packan*, Capt. Ltn. P. W. Hofftmann,

Hukkerten *Fortuna*, Maaned-Ltn. J. Rasch,

Styk-Prammen *Hielperen*, Capt. Ltn. H. C. de l'Etang,

— — *Arcke Noa*, Prem. Ltn. P. Grib.

Den 16de November blev Tordenskiold beordret til at afseile til Norge med de i Kjøbenhavn værende Skibe, som hørte til hans Commando: *Laaland*, *Fyen*, *Packan* og *Fortuna* og paa denne Reise at convoyere 3 jydsk og 1 fyensk National-Bataillon Infanterie samt nogle af Hvidtfeldts Regiment tilbageblevne Compagnier (Pag. 76) og 1 anden fyensk Bataillon, som i Frederikshavn skulde støde til Convoyen, samt nogle for kongelig Regning til Magazinerne ladede Skibe. Capitainerne C. Sahlgaard og C. Wessell skulde følge med til Norge for der at ansættes paa Galei-Eskadren. Efter Rothe 2det Bind Pag. 104—115 afseilede Tordenskiold den 29de November med Orlogskibene *Laaland* og *Fyen* samt 15 til 16 Koffardieskibe, som vare ladede med Proviant og havde 5 Bataillon Infanterie ombord. Denne Convoy adsplittedes ved Storm; 4 Transportskibe forliste og 4 Compagnier Infanterie faldt i Fjendens Vold. Flere af Koffardieskibene kom tilbage til Øresundet, hvorfra Commandeur J. A. v. Paulsen med Orlogskibet *Nye Delmenhorst* i Januar-Maaned n. A. ledsagede dem til Norge, hvortil Tordenskiold lykkeligt var ankommen med Orlogskibene.

Foruden de her anførte Hoved-Expeditioner skede dette Aar (1716) endnu følgende Udcommandoer. Den 20de Juni blev Capitain-Lieutenant C. L. v. Vieregg med Fregatten *Svenske Falk* beordret til at convoyere nogle Koffardieskibe til Island og, medens de lossede og ladede, jevnligt krydse under Kysterne samt derpaa ledsage disse Skibe tilbage. For at møde og forstærke denne Convoy udsendtes Fregatterne *Hoyenhald* og *Hvide Ørn* under 12te October; naar den var bragt i Sikkerhet, skulde de krydse for Gothenborg. Under 26de Juni blev Capitain J. v. Untzen udnævnt til Chef for Batteriet *Tre Kroner* i Capitain C. Sahlgaards Sted under Vice-Admiral Judichær. Den 15de Juli bleve Capitain C. Eilers i Nyborg og Capitain H. J. Rostgaard i Korsøer befalede at besørge Troppernes Transport over Store-Belt. Til Posternes Befordring mellem Danmark og Norge blev Snauen *Flyende Mercurius*, ført af Maaned-Lieutenant C. F. Bøg efter Ordre af 22de Juli underlagt Slotslovens Commando. Snauen *Cronprintzens Galley* blev udsendt under Lieutenant N. Styr's Commando, for at krydse mellem Falsterbo og Stevns til Handelens Beskyttelse, og afløstes den 7de Juli paa denne Station af Snauen *Phoenix*, ført af Capitain-Lieutenant J. C. Wodrof, i hvis Sted den 22de Prem. Lieutenant H. Ebsen med *Justitias* Barkasse kom. For at afværge, at de smaae fjendtlige Fartøier skulde forurolige de danske Kyster og Farten langs disse, beordredes

under 23de Juni Hukkerten *Landsoth* under Lieutenant L. de Ferrys Commando, den 11te Juli Snauen *Cronprinzens Galley* og en af Tordenskiold erobret svensk Kaper-Hukkert under Cadet, Maaned-Lieutenant L. B. Arenfeldt, (som sidst i October blev jaget paa Land af Fjenden, hvorved den forliste,) den 15de s. M. Snauen *Reven*, ført af Maaned-Lieutenant H. Leth, den 4de August Fregatten *Hvide Ørn*, den 8de s. M. fregatten *Raae*, den 30te September Fregatten *Svenske Sophia* og den 8de December Snauen *Packan* til at recognoscere og krydse i Kattegatt.

Efter Forslag fra Biskop Worm blev det ved kongelig Approbation af den 2den Marts befalet, at der skulde trykkes nye „*Haandbøger*“ tilligemed de fornødne Psalme- og Bønne-Bøger og disse uddeles paa Flaaden, hvor ogsaa Kalk og Disk til Sacramentets Uddeling for Fremtiden skulde være af Sølv istedetfor af Tin.

Den 11te August blev det befalet, at der paa Flaaden skulde anvendes Blinkfyr til Signaler for at spare paa Krudtet ved Kanonskud. En Ordre til Convoyering viser, at der i Holland var købt 2000 Centner Krudt.

Da Kong Carl den 12te i Aaret 1714 havde udstædt et Kaper-Reglement, hvorved den neutrale Handel paa Danmark blev forbudt, befalede Kongen, efterat de politiske Forhold med de neutrale Magter tillod strængere Behandling af deres paa Sverrig færende Skibe, under 25de April dette Aar (1716), at, saalænge det fiendtlige Kaper-Reglement stod ved Magt, alle i Hansestæderne hjemmehørende Skibe, som vilde til svenske Havne og vare ladede med Krigskontrabande, Levnetsmidler, Salt, Tobak, Brændeviin, alle Slags Vine, Munderings-Klæder og Specerier, skulde opbringes og efter Omstændighederne confiskeres, hvilket ved et Reskript, dateret den 4de s. M., var befalet tilkjendegivet Stæderne Hamborg, Lübeck og Bremen. Da Kongen af Storbritannien tog virksom Deel i Krigen mod Sverrig, hvori han, som Churfyrste af Hannover, var bleven indviklet, bleve der i Aaret 1717 endnu kraftigere Forholdsregler tagne, for aldeles at forstyre Sverrigs Handel med neutrale Skibe, som var meget vigtig for det til at erholde de Fornødenheder, hvortil der i Gothenborg og Havnene ved Nordsøen bleve anlagte Magaziner, som i betydelige Quantiteter bleve opkøbte i Holland og vare nødvendige til Feldtoget imod Norge, hvorpaa Kong Carl den 12te efter Tabet af de tyske Provindser vilde anvende sit Riges hele Kraft. Som en Følge heraf befalede Kongen under 2den Januar, at Admiralitetet skulde føie Anstalter til, at alle Fartøier, af hvad Nation de end vare, som vare ladede med det for Sverrig uundværlige Salt, eller Ammunition, Proviant eller andre Armee-Fornødenheder og ikke vare under Convoy, skulde, saalænge „*Troublerne udi Norge varer*“, naar de fandtes under de svenske eller jyske Kyster i Nordsøen og Kattegattet opbringes og Lasten forsegles, men Besætningerne i Øvrigt behandles vel, og Sagen foredrages Kongen til nærmere Resolution. Chefen for Fregatten *Fortuna*, Capitain Lieutenant J. Friis, som var stationeret for Lübeck, hvorfra Sverrig især under neutrale Flage fik Tilførsel, blev den 5te Marts befalet at forsegle Lugerne paa alle Skibe, som vare bestemte til Sverrig, og sende dem til Kjøbenhavn til nærmere Undersøgelse efter Kaper-Reglementet, og under 20de s. M. blev det ham endog paalagt ei at lade noget Skib passere ud fra Trave-Floden,

men vise dem tilbage og derved bekjendtgjøre dem, at Kongen, „*til at præcavere ald underslæb, saa og ald Frygt for fiendtlige Capere*,“ ei vilde tillade dem at fare, indtil den kongelige og engelske Flaade havde forenet sig. Den 21de Mai blev, efterat Foreningen mellem Flaaderne havde fundet Sted, Farten igjen tilladt disse Skibe, naar Skipperne udstædte et „*Revers*“ for at de ei vilde seile til nogen svensk Havn. De af Russerne fragtede Skibe maatte passere uden at afgive denne Forpligtelse. Snauen *Hummeren* blev under Lieutenant N. Lunds Commando den 27de Marts udsendt til Krydsning under Dars, for at forhindre Communicationen mellem Sverrig og Pommern. Den 24de April erholdt Admiralitetet endvidere Ordre til at befale de Commanderende paa de kongelige Krigsskibe, at Kongen, da Sverrig ikke endnu havde tilbagekaldt det i Aaret 1714 udstædte Kaper-Reglement, fandt sig berettiget til ganske at tilintetgjøre Handelen paa dette Rige, hvorfor alle Skibe, af hvilken Nation og hvormed de end vare ladede, naar de vilde til svenske Stæder, for Fremtiden skulde opbringes til næste Havn som gode Priser*. Under 21de Mai blev det derimod befalet, at de kongelige Krigsskibe skulde yde Handelen paa de allierede og neutrale Stæder al mulig Beskyttelse. For imidlertid at forebygge, at slige Skibe skulde misbruge denne Tilladelse, blev det den 18de Juni befalet, at de paa Østersøen færende neutrale Skibe, som vare bestemte til Stæder, hvorpaa Farten var tilladt, skulde convoyeres mellem Øresundet og Frederikshavn, og at de, som fandtes uden Convoy maatte opbringes og priisdømmes, hvilket Kongen vilde lade erklære alle neutrale Magter. Den 2den Juli befalede det, at de Skibe, som kunde bevise at være afseilede, førend denne Declaration var bekjendtgjort, ei skulde priisdømmes, men kun anholdes paa nogen Tid. Under 6te November blev denne Befaling indskrænket dertil, at kun de Skibe, hvorom der var grundet Mistanke, at de vilde seile til Sverrig, skulde opbringes, men dem, der ønskede det, tillades paa egen Risico at fortsætte deres Reise til Havne, hvorpaa Farten var tilladt.

Som Følge af den Udvidelse i Convoyeringen, som derved indførtes, bleve de dertil bestemte Krigsskibe forøgede. Imellem Kjøbenhavn og Frederikshavn anvendtes dette Aar (1717) dertil:

Orlogskibet *Nellebladet*, Pr. Ltn. G. W. Peperlau,

Fregatterne:

*Pommern***, Capt. W. Lemvig,

Hvide Ørn, Capt. Ltn. J. C. Wodrof,

Raae, Capt. Ltn. F. Neuspitzer,

Postillon, Capt. Ltn. S. Siuers,

Lossen, Capt. Ltn. H. Gunthelberg***,

Leoparden, Pr. Ltn. G. Lund;

* I Betragtning af flere Magters Intervention blev denne Ordre under den 24de October 1718 ophævet samt befalet, at alle fra eller til svenske Havne færende Skibe skulde anholdes og visiteres, men kun opbringes, naar der fandtes fiendtlige Brevskaber, Krigs-Contrabande eller svensk Eiendom, som da skulde borttages og confiskeres. De allerede opbragte Skibe skulde behandles paa samme Maade og Hansestædernes Skibe efter „*Ordonancen*“ af 28de Juni 1676 for Lübeck og Rostock (Pag. 52).

** Den svenske Fregat *Ilderim* blev i October-Maaned erobret af den med den danske forenede engelske Flaade i Østersøen og under Navnet *Pommern* indlemmet i Flaaden, efterat Opbringerne havde faaet dens Værdie udbetalt.

*** Da H. Gunthelberg den 21de September blev Chef for *Hoyenhald*, erholdt Capt. Ltn. P. C. Bruun Commandoen over *Lossen*.

Snaume:
Gravenstein, Lt. C. F. le S. de Fontenay,
Galley von Bergen, Capt. Lt. C. L. Handtberg,
Phoenix, Capt. Lt. J. C. Wodrof,
Snarensvend, Pr. Lt. A. H. Stibolt,
Reven, Lt. H. Leth,
Flyende Mercurius, Maaned-Ltn. Thorborg,
Hukkerterne:
Andromeda, Lt. B. de Fontenay,
La Fortune, Maaned-Ltn. J. Schluiter,
La Diligente, Maaned-Ltn. A. Liebedantz;
Barkasserne:
Christianus Quintus's, Pr. Lt. P. Ohnsorg,
Justitias, Pr. Lt. H. Ebsen,
Dronning Louisas, Lt. A. Kaas,
Printz Christians, Pr. Lt. C. C. Brun.

Imellem Kjøbenhavn og Grønsund convoyerede Snaue *Flyende Fisk*, ført af Lieutenant C. F. Mohrsen. De til Nordsøes-Eskadren hørende Krigsskibe ledsagede Convoyerne mellem Norge og Frederikshavn. Til Island og tilbage blev Koffardieskibene beskyttede af Fregatten *Svenske Falk* under Capitain-Lieutenant C. L. v. Vieregg og Fregatten *Raae*, commanderet af Capitain-Lieutenant F. v. Neuspitzer, hvilken sidste dog kun fulgte Convoyen til noget forbi Shetlands-Øerne. Fregatten *Søe Ridderen*, som, efterat Capitain C. Vossbein, i Anledning af de hos Rothe 2det Bind Pag. 140, 145-158, 165-176, 185, 204-207 omstændeligt omtalte Stridigheder med Commandeur Tordenskiold, var bleven afløst, commanderedes af Capt. C. Wessell, convoyerede Proviant-Skibene, som vare bestemte til Færøerne, forbi Lindesnæs. For at beskytte de Skibe, som bragte Kornvarer til Land-Etatens Magaziner, vare satte til General-Commissariatets Disposition Snaue: *Andricken**, ført af Premier-Lieutenant A. Bjørn, og *Makreelen*, commanderet af Premier-Lieutenant L. Klawmand.

For at have en Oversigt over Bemandingen, anføres her en Extract af de derover til Kongen indsendte Lister, ifølge hvilke der den 17de Februar (1717) følgende Søefolk vare i Tjeneste, fra Skippere af:

Paa de udcommanderede Skibe**	2,297	Md.
Af det i fast Tjeneste værende Mandskab var ei udcommanderet	872	—
Hvervingerne*** fra Danmark og Holsteen talte†	2,708	—
Hvervingerne fra Norge	3,207	—
— — Hamborg††	1,282	—
I Glückstadt vare	110	—
I Alt i Tjenesten	10,476	Md.
Til Besætning af de Skibe, som endnu dette Aar skulde udrustes, behøvedes foruden 2704 Soldater	9,938	Md.
Der vare altsaa	538	Md.

tilovers til Holmens Arbeide, Koffardieskibenes Besætning og til at erstatte dem, som afgik ved Sygdom og Dødsfald, hvis Antal ved den langvarige Krig, Mandskabets slette Betaling og den maadelige Proviant i Forening

med de svære Strabadser paa Vinter-Togterne var meget betydeligt; det viste sig ogsaa snart, at disse 538 Mand ei vare tilstrekkelige, hvorfor det under den 27de Marts blev befaleet at hverve 50 Mand til Søe-Eqvipagen paa Elben. For at samle det hjempermitterede Mandskab og besøge det til Kjøbenhavn, blev Commandeur H. Kaas sendt til Holsteen og Vester-Jylland, Capitain C. Blichfeldt til Øster-Jylland og Commandeur-Capitain L. C. Walckendorph til Fyen, Lolland og Falster.

Vagtskib i Øresundet var dette Aar Snaue *Frøken Elskan*, som Capitain-Lieutenant P. C. Brun commanderede, indtil han den 2den April blev afløst af Capitain-Lieutenant M. Løwe. Den 26de December blev Fregatten *Postillon* under Capt. Lt. S. Siuers beordret til denne Station. I Store-Belt forblev ligesom de foregaaende Aar Snaue *Jagt Elephanten*, ført af Capitain C. Eilers, med samme Bestemmelse. Da det var rimeligt, at de Svenske, efterat deres Anslag mod Norge ved den ubeständige Vinter var mislykket, og de vare fordrevne fra Tydskland, vilde søge at forurolige de Allieredes Handel, saasart Farvandet blev seilbart, befalede Kongen allerede under den 8de Februar (1717)^{††}, at der Dag og Nat skulde arbeides paa Flaaden, og ved Marts-Maaneds Udgang vare færdig til at kunne gaae i Søen:

Orlogsskibene:

Printz Christian, Vice-Adm. Gabell[†], Capt. F. Hoppe,
Dronning Lovisa, Schoutb. A. Rosenpalm, Capt. M. Rabe^{††},
Sophia Hedevig, Command. H. Knoff,
Haffruen, Command. L. L. Stavanger,
Besckiermeren, Command. M. Bille^{†††},
Ebenetzer, Command. J. A. v. Paulssen^{††††},
Printz Carl, Command. S. Becker,
Printz Wilhelm, Command. P. Wecke,

* *Andricken* forliste den 20de September d. A. paa den jydske Kyst.

** Heri er ei indbefattet Galei-Eskadren i Norge, hvis Besætning bestod af 35 Officierer og Betjenter, 525 Søefolk og 1338 Soldater.

*** Saavel de Indrollerede som Hvervede vare inddeelte i Hvervinger, som benævntes efter de vigtigste Stæder, hvorfra de vare.

† Af disse vare der hjempermitterede 988 Mand.

†† Heraf vare 46 Mand hjempermitterede.

††† Paa de Tider bleve Befalingerne angaaende alle Arbeider ved Krigsskibene directe udstædte fra Kongen ikke alene til Admiralitetet og Commissariatet, men ogsaa til Holmens Over-Bestyrelse.

† Da Vice-Admiral Gabell den 31te Mai afgik fra Commandoen, heisede Admiral P. Raben sit Flag paa *Printz Christian*; Commandeur-Capitain S. H. Lange blev Skibs-Chef og Commandeur-Capitain R. Krag General-Adjutant, hvilket Capitain R. Cruys hande været hos Gabell. Lange blev den 11te October permitteret, og Krag da tillige Skibs-Chef.

†† Ved Ordre af 12te Juli kom Capitain T. F. Brandt i Rabes Sted, men overgik igjen tilligemed Schoutbynacht Rosenpalm paa *Printz Wilhelm*, hvormed han skulde til Norge, hvorpaa Commandeur-Capitain L. C. Ulfeldt under 2den August blev udnævnt til Chef for *Dronning Lovisa*.

††† Da Bille erholdt Permission, bleve Schoutbynacht U. Kaas og Capitain B. Brun under 17de Juli ansatte paa *Besckiermeren*.

†††† Commandeur v. Paulssen blev den 4de September beordret til Norge, hvorpaa Commandeur S. Heyer erholdt Commandoen over *Ebenetzer*.

Oldenborg, Capt. M. Friis,

Giøtteborg, Capt. A. Daniel;

Fregatterne:

Høyenhald, Capt. C. Gunthelberg*,

*Hvide Ørn***, Capt. W. Lemvig***,

Løwendahls Galley, Capt. Ltn. C. Ployard;

Galeieme:

Ulysses, Capt. Ltn. W. Jansen,

Proserpina, Ltn. D. Mühlenfort.

Denne Eskadre, som var seilklar til den bestemte Tid, opholdtes ved Modvind i Kjøbenhavn til midt i April-Maaned, da den afseilede til Østersøen og der blev forsterket med Orlogskibene:

Sydermanland, Com. Capt. C. Boysen,

Wenden, Command. W. Reesen,

Island[†], Command. S. Heyer^{††};

Fregatten *Svenske Sophia*, Capt. Ltn. G. Lund;

Snauen *Makreelen*, Prem. Ltn. L. Klawmand;

Galiothen *Windhunden*, Capt. Ltn. M. C. Tønder;

Lods-Galiothen *Eiland Schilling*, Ltn. F. Gunthelberg,

— — *West Vlieland*, Ltn. P. Trojel;

Hukkerten *Andromeda*^{†††}, Ltn. B. Fontenay;

Hospitalskibet *Siøehunden*, Capt. Ltn. H. Wrede.

Desuden laae paa Kjøbenhavns Rhed følgende udrustede, men ei fuldkomment bemandede Orlogskibe:

Elephanten, Command. W. v. Schindel,

Justitia, Com. Capt. S. H. Lange[‡],

Nordstiernen, Capt. U. F. Suhm,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. S. C. Hagedorn,

Nellebladet, Com. Capt. L. C. Ulfeldt,

Jylland, Capt. C. Blichfeldt.

Nye Delmenhorst og *Nellebladet* blev dog under 17de Mai igjen befalede oplagte. Orlogskibene *Wenden* og *Oldenborg* led den 2den September i en Storm saa megen Skade, at de maatte seile hjem til Kjøbenhavn og ei mere dette Aar kom i Søen, hvorfor *Nye Delmenhorst* under Capitain U. F. Suhm og *Jylland*, hvorpaa Commandeur W. Reesen blev ansat, bemandedes med disse Skibes

* Den 4de September blev C. Gunthelberg Chef for *Island* og i hans Sted Capitain-Lieutenant H. Gunthelberg for *Høyenhald*.

** *Hvide Ørn* var under 13de Marts kaldet tilbage fra Norge.

*** Da Lemvig den 28de November afgik til Fregatten *Pommern*, blev Capitain-Lieutenant J. C. Wodroff Chef for *Hvide Ørn*.

† Den 21de Mai fik dette Skib Ordre til at afløse det til Norge bestemte *Giøtteborg*.

†† Da Heyer fik Commandoen over *Ebenetzer*, blev Capitain C. Gunthelberg Chef for *Island*.

††† *Andromeda* var erobret paa den svenske Kyst i Øresundet af en lille Eskadre, som i Juli var udsendt og bestod af Galeierne *Ulysses* og *Proserpina*, der dette Aar ofte bleve brugte til slige smaae Togter i dette Farvand, samt Hukkerten *Landsorth* og 3 dobbelte Chalupper.

‡ Da Lange afgik til Flaaden med Admiral Raben, erholdt Capitain H. P. Ørk under 22de Mai Commandoen paa *Justitia*.

Mandskab og sendtes til Flaaden. *Elephanten*, *Justitia* og *Nordstiernen* kom dette Aar ei i Søen og bleve under 30te October igjen befalede oplagte.

General-Admiral Guldenlew var bestemt til at overtage Commandoen over den hele samlede Flaade paa Orlogskibet *Elephanten*; under ham skulde Admiral C. T. Seehestedt paa *Nordstiernen* og Vice-Admiral F. Trojel paa *Wenden* føre Commandoen; men, da det bestemte Antal Skibe ei kom i Søen, heisede ei heller nogen af disse Admiraler deres Flag. I Østersøen, hvor Vice-Admiral C. C. v. Gabell commanderede, indtil han den 31te Mai (1717) efter Forlangende formedelst Sygdom blev afløst af Admiral P. Raben, forefaldt dette Aar Intet af Betydning. Skjøndt den danske og engelske Flaade (under Admiral G. Byng paa Orlogskibet *Barfleur*) havde samme Bestemmelse, fandt der dog ingen nøie Forening Sted mellem dem; hver havde deres egne Signaler, som gjensidigen vare hinanden bekendtgjorte. Admiral Raben fik under 7de Juni Fuldmagt til uden videre Forespørgsel at udføre de Foretagender mod Fjenden, som aftaltes mellem ham og Byng, naar de blot skede med forenet Magt. Raben maatte ei seile længere med den danske Flaade end til Syd-Hukken af Øeland; hans Rapporter skulde sendes directe til Kongen eller General-Admiralen og ei til Admiralitetet. Snauerne *Søe Dragonen*, ført af Lieutenant H. Suhm, og *Maagen* under Maanedes-Lieutenant J. Leth krydsede dette Aar atter som Recognoscer-Fartøier under Bornholm. Da Raben sidst i November med Flaaden var kommen til Kjøbenhavn, blev den oplagt paa følgende Skibe nær:

Orlogskibene:

Printz Christian, Schoutb. U. Kaas,

Jylland, Command. W. Reesen,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. F. Hoppe,

Island, Capt. C. Gunthelberg;

Fregatterne:

Hvide Ørn, Capt. Ltn. J. C. Wodroff,

Høyenhald, Capt. Ltn. H. Gunthelberg;

Snauen *Phoenix*, Capt. Ltn. M. C. Tønder;

Lods-Galiotherne *Eiland Schilling* og *West Vlieland* samt Hukkerten *Andromeda*, hvilke efter Ordre af 28de Novbr. skulde forblive i Kjøge-Bugt saalænge, som Vinteren tillod det. Efterat *Island* i en Storm havde mistet Masterne, blev Kaas den 22de Decbr. tilbagekaldt, og Fregatterne *Pommern*, *Hvide Ørn* og *Høyenhald* bestemtes til at forblive i Østersøen ved Christiansø Vintren over. Galeien *Ulysses* var stationeret ved *Provsteens* Batterie, for, saalænge Farvandet var seilbart i Sundet, at forjage alle smaae fjendtlige Fartøier. Orlogskibene bleve sidst i December oplagte, og det Mandskab, som ønskede det, hjempermitteredes til midt i April n. A.

Da en russisk Armees Ophold i Mechlenborg og flere Omstændigheder lode befrygte, at den havde til Hensigt at bemægtige sig den i dansk Besiddelse værende Fæstning Wismar, bleve der i Pommern, hvor Commandeur-Capitain M. Gude havde Commandoen, udrustede :

Prammen *Helleflynderen*, Maanedes-Ltn. O. Modum,

— *Ebenetzer*, Maanedes-Ltn. T. Barlingh;

Flaaden i Østersøen blev beordret til, efter Aftale med den engelske Admiral, at sørge for, at der ei kom nogen fremmed Krigsmagt til Wismar fra Søesiden, og Fregatten *Leoparden* stationeredes som Recognosceer-Skib udenfor denne Bye. Da den russiske Armee i Juli-Maaned havde forladt Mecklenborg, bleve Krigsfartøiene i Pommern oplagte og *Leoparden* stødte til Flaaden.

Efterat Commandeur P. Tordenskiold havde bragt de Transportskibe, han efter Stormen kunde faae samlet, til Norge (Pag. 79), seilede han den 2den Januar (1717) igjen derfra, for at føre Oberst Levetzaus Kavallerie-Regiment fra Frederikshavn derhen, og ankom ben 27de s. M. lykkeligt til Frederiksværn, hvor Eskadren formedelst Vinterens Strængthed blev oplagt. Da Veirliget atter tillod det, og en kongelig Befaling af 22de Februar om Udrustningen var indløben til Norge, kom den, (bestaaende af de Pag. 79 anførte Skibe samt Fregatten *Svenske Falk*, som var kommen tilbage fra Island med Convoyen Pag. 79), først i April-Maaned igjen i Søen. I Kjøbenhavn vidste man imidlertid ikke dette, hvorfor Vice-Admiral Gabell under 2den April fik Ordre til at sende Commandeur J. A. v. Paulssen med Orlogskibene *Ebenetzer*, *Oldenborg* og *Giøtteborg* samt Fregatten *Løwendahls Galley* til Kattegattet, for at forjage de fjendtlige Krydsere, som havde iset sig ud fra Gothenborg sidst i Marts og gjorde Søen usikker. *Løwendahls Galley* skulde ogsaa, forenet med Fregatten *Leoparden*, dække Lods-Galiøtherne *Eilands Schilling* og *West Vlieland*, som vare udsendte for at bjerge det, som kunde reddes, af den paa Anholt forliste Snau *Packan* og et for kongelig Regning ladet Skib. Da Paulssen mødte Commandeur Tordenskiold ved Frederikshavn, retournerede han til Kjøbenhavn for at følge Gabell til Østersøen.

Allerede den 23de Marts vare de første Skibe under Commandeur J. Stuart af den imod Sverrig bestemte engelske Flaade ankomne til Norge. Under 29de s. M. erholdt Commandeur Tordenskiold Befaling til at sætte sig i Forbindelse med disse Skibe (*Royal Anna*, *Robach*, *Charles Galley*, hver paa 40 Kanoner, *Kingsale* paa 36 Kanoner og *Deal Castel* paa 24 Kanoner) og søge at vedligeholde venskabelig Forbindelse med dem, for at de forenede kunde virke mod den fælles Fjende. Den 24de April blev det ham befaleet at forene sig med nogle andre engelske Orlogskibe, som Admiral Byng havde lovet at sende til Gothenborg og Marstrand for at blokere dem. At denne Forening imidlertid ikke fandt Sted, viser en kongelig Ordre af 9de Juni til Admiral Raben, hvorved det blev denne paalagt at formaae Byng til at lade sine Skibe i Nordsøen forene sig med Tordenskiold; dog haves ingen Efterretning om, at dette skede.

Den svenske Eskadre i Gothenborg havde under Krigens ikke alene skadet den danske og norske Handel meget; men, da der imod den maatte holdes stærke Eskadrer i Nordsøen, som saavel foraarsagede betydelige Bekostninger, som gjorde det nødvendigt at dele Sømagten, var Hoved-Flaaden derved ofte bleven for svag til at haandthæve det Herredømme i Østersøen, som de nordiske Magter kæmpede om. Foranlediget af disse Erfaringer befalede Kongen under 22de April, at Admiralitetet

skulde udkaste en Plan til at ødelægge Gothenborgs og Marstrands Havne. Ogsaa til Erobringen af Øen Gulland vilde Kongen have et Forslag, da Tabet af denne, paa Grund af dens rige Forraad af Levnetsmidler, vilde være meget føleligt for Sverrig, efterdi de tyske Provindser ei mere kunde forsyne det dermed. Russerne erobrede imidlertid Gulland, førend den danske Expedition, hvortil alle Foranstaltninger vare trufne, blev færdig. Om end ikke efter Admiralitetets Plan, saa dog ledet af de samme Bevæggrunde, som foranledigede Kongen til at befale denne udkastet, angreb Commandeur P. Tordenskiold den 14de Mai (1717) Gothenborg og de der liggende 5 svenske Krigsskibe, som hver førte fra 40 til 46 Kanoner, samt 1 Galei med:

Orlogskibene:

Laaland, Command. P. Tordenskiold,

Fyen, Capt. G. Sivertz;

Styk-Prammene:

Hielperen, Capt. Lt. H. C. de l'Etang,

Arcke Noa, Prem. Lt. P. Grib;

Galeierne:

Fridericus Quartus fra Ahrendahl, Capt. C. Sahlgaard,

Fridericus Quartus, Maaned-Capt. Lt. J. Dahl,

Printz Christian, Maaned-Capt. Lt. Hoeg,

Printz Carl, Prem. Lt. P. A. Ottesen*,

Lovisa, Maaned-Capt. Lt. Kock,

Sophia, Maaned-Capt. Lt. J. Dam,

Lovisa fra Ahrendahl,

Charlotta Amalia, Maaned-Ltn. F. Sahlgaard,

Lucretia, Maaned-Ltn. Halvor,

Achilles, Lt. Helmich,

Pollux, Maaned-Ltn. F. W. v. Printzen,

Snauen *Jepta*, Maaned-Ltn. J. F. Brun;

8 dobbelte og 6 enkelte Chalupper.

Flere indtrufne Omstændigheder, hvilke tilligemed den hele Begivenhed omstændeligt findes fortalte hos Rothe 2det Bind Pag. 162—192, tvang Tordenskiold til at opgive Angrebet efter Tabet af Galeierne *Louisa* og *Lucretia* samt 52 Døde** og 79 Saarede, hvorpaa han blokerede denne fjendtlige Havn indtil han den 26de Mai igjen forlod den. Under Opholdet for Gothenborg erobrede 12 fjendtlige Fartøier, hvoriblandt der vare 3 Kapere og 1 af de Svenske fragtet armeret Skib, som under franskt Flag kom fra Dunkerke, for at bruges til det af Baron Gørtz projecterede Angreb paa Skotland. Fregatten *Søe Ridderen* under Capitain C. Vossbein erobrede omtrent paa samme Tid den svenske Fregat *Islandsfaheren*, som, da den ei fandtes brugelig til Orlogs, blev solgt i Norge. Midt i Juni-Maaned overførte Commandeur Tor-

* Lieutenant P. A. Ottesen findes nævnet som Capitain-Lieutenant, hvilket paa de Tider de i fast Tjeneste staaende Lieutenanter ofte bleve, naar de vare Chefer, omendskjøndt de ei vare udnævnte til denne Charge, formodentligt for ei at sætte dem under Maaned-Officererne af denne Klasse.

** Iblandt disse var Chefen for Orlogskibet *Fyen*, Capitain G. Sivertz, i hvis Sted Capitain C. Wessell commanderede, indtil Capitain H. J. Rostgaard, som blev sendt dertil fra Kjøbenhavn, den 7de Juli overtog Commandoen over dette Skib.

denskiold de af ham forrige Aar til Norge convoyerede 3 jydsk National-Batailloner (Pag. 79) til Frederikshavn og foretog sig den 19de Juli det hos Rothe 2det Bind Pag. 249—278 nøiagtigt beskrevne, mislykkede Angreb paa Strømstad, som de Svenske havde befæstet stærkt, for at have en sikker Havn i Nærheden af den norske Grændse ved det mod dette Rige forehavende Feldtog. Til denne Expedition brugtes: Orlogskibene *Laaland*, *Fyen* og det kort i Forveien under Capt. A. Daniel fra Kjøbenhavn ankomne *Giøtteborg*, Prammen *Arcke Noa*, Galeierne *Fridericus Quartus fra Ahrendal*, *Sophia*, *Fridericus Quartus* og *Printz Carl*, ført af Maaned-Lieutenant Helmich*. Prammen *Hielperen* og de 5 Galeier *Printz Christian*, *Lovisa fra Ahrendal*, *Charlotta Amalia*, *Achilles* og *Pollux*, som ogsaa vare bestemte til Angrebet, bleve af Modvind og Strøm forhindrede fra at tage Deel deri. Med et Tab af 96 Døde** og 246 Saarede *** trak Tordenskiold sig, da Intet kunde udrettes, tilbage til Magøe og Frederiksstad, for at reparere den temmeligt betydelige Skade, som Skibene, især *Laaland*, havde lidt; men den 9de August indesluttede han atter Strømstad. Det uheldige Udfald af Angrebene paa Gothenborg og Strømstad samt de Tvistigheder, som vare opstaaede mellem ham og den commanderende General i Norge, foranledigede, at Tordenskiold mistede Commandoen i Nordsøen, da hans Fjender benyttede sig af disse Uheld til at berøve ham Kongens Naade. Da han var kommen til Kjøbenhavn og personligt havde overbeviist sig om dette, undlod han ei at ansøge om, at hans Angreb paa Strømstad og Forhold ved dette, hvormed Kongen mundtligt tilkendegav ham sin Utilfredshed, maatte blive undersøgt. Efterat Kongen under 14de Marts 1718 havde befaleet Admiralitetet at gjøre dette, blev han ikke alene paa det Ærefuldeste frikjendt, men erholdt endog Roes baade for sin Tapperhed og for sin Duelighed som Anfører. En omstændelig og med Archiverne overensstemmende Beskrivelse herom findes hos Rothe 3die Bind Pag. 8—21. Under 29de Juli udnævnte Kongen Schoutbynacht A. Rosenpalm til høist-commanderende Søe-Officier i Norge og Nordsøen. Han skulde overlægge det Fornødne, angaaende Krigs-Operationerne, med den commanderende General Baron v. Wedel og indrette Alt paa en fast, stadig og oekonomisk Maade og betids underrette om Udgifterne, for at der kunde gjøres Anstalt for disse; de Krigsskibe, som han førte til Norge, maatte blive der saalænge, som General v. Wedel og han ansaae det for nødvendigt. Det blev endvidere paalagt Rosenpalm at søge at faae de engelske Krigsskibe til at deeltage i Foretagenderne imod Fjenden. Den 7de August afseilede han fra Øresundet med de fra Flaaden i Østersøen detascherede Orlogskibe *Printz Wilhelm* og *Sydermanland* samt Fregatten *Raae*, Snauen *Flyende Fisk*, og den af *Raae* erobrede Kaper-Hukkert *On Sala Galley*. Et engelskt Orlogskib fulgte ogsaa med paa denne Reise. Til Forstærkning af den norske Armee convoyerede denne Eskadre 6 Batailloner Infanterie (af Oberst

Reichveins, Zeplins og Scheels Regimenter) og ankom den 12te s. M. til Laurkullen. Den 22de overtog Rosenpalm Commandoen af Eskadren for Strømstad, som vedblev at være blokeret til den 28de s. M. I sine Rapporter til Kongen gentog han de samme Klager, som Tordenskiold allerede før havde ført over den blottede Tilstand for alle Fornødenheder, som saavel ved Skibene som hos Betjenterne fandt Sted formedelst Mangel paa Penge. Ved Nordsøes-Eskadren, som i November blev forstærket med Orlogskibet *Nellebladet*, hændtes dette Aar i Øvrigt Intet af Betydenhed. General v. Wedel og Schoutbynacht Rosenpalm erholdt under 18de September Befaling til at udsøge den bekvemteste Havn til den norske Flotille, for at forhindre Fjenden al Communication til Søes med Strømstad, Dynekil og Sundsborg. Da det var Kongen magtpaaliggende, at den norske Flotille og Galei-Eskadre i enhver Henseende stedse var i god Stand, erholdt Vice-Admiral Rosenpalm under 10de December Befaling til at besørge dette og til at slutte Contracter om alle Fornødenheder saavel til Reparationer som til Provianteringen. De Deputerede ved Finanterne[†] vare beordrede til at anvise ham de fornødne Penge dertil. I Norge skulde der bygges 2 Pramme, som hver kunde føre 24 St. 24 Pd. Kanoner, og som kunde være færdige til Foraaret. Der skulde sendes, 4 Bombardeer-Galiother fra Kjøbenhavn til Norge, men derimod 2 Orlogskibe fra Norge til Kjøbenhavn. Nogle Lister udfærdigede den 13de December af Rosenpalm vise, at han dengang havde under sin Commando: Orlogskibene *Printz Wilhelm*, *Fyen*, *Laaland*, *Nellebladet*, *Sydermanland* og *Giøtteborg*; Fregatterne *Raae*, *Søe Ridderen*, *Lossen* og *Løwendahls Galley*; Prammene *Hielperen* og *Arcke Noa*; Snauerne *Serpenten* og *Flyende Mercurius*; Hukkerterne *Hvalfisken*, *On Sala Galley*, *Fortuna*, *Triumphant* og *Neptunus*; Galeierne *Fridericus Quartus fra Ahrendal*, *Lovisa fra Ahrendal*, *Printz Carl*, *Fridericus Quartus*, *Printz Christian*, *Charlotta Amalia*, *Sophia* og *Achilles*; Brigantinerne *Trundhiem*, *Bergen*, *Christiansand* og *Friderichsstad*; Snauen *Jepta*; Galiothen *Windhunden*; dobbelte Chaluppe Nr. 1, 2, 5, 6, 7, 8 og 11; Skjærbaadene: *Ørnen*; *Scharven*, *Maagen*, *Ternen*, *Lummen* og *Andricken*; Sandbaaden *Søehunden* og Jagten *Fortuna*.

Nordsøes-Eskadren kostede maanedligt:

Til Gage	15,646	Rd.	—	sk.
— Officiernes Kostpenge	1,817	—	32	—

Defensionen kostede maanedligt:

Til Land-Kostpenge	8,333	—	32	—
— „Suhl-Penge“	2,038	—	—	—

I Alt maanedligt foruden Proviant 27,834 Rd. 64 sk.

Den 31de December blev det befaleet, at baade Armeens og Søe-Etatens Hoved-Magazin skulde være i Frederiksstad, hvor de manglende Bygninger skulde opføres, og at Laurkullen og Christiania-Fjorden skulde være Krigsskibenes almindelige Samlingssted, samt at ingen Skibs-Chef under Straf af Degradation og Tabet af sin Commando, maatte løbe ind i Frederiksværn og Laurvig.

Allerede under 4de September havde Kongen befaleet, at Commandeur Tordenskiold skulde afløses af Commandeur J. A. v. Paulssen ved Nordsøes-Eskadren og derimod overtage Commandoen af Orlogskibet *Ebenetzer*, som hørte til Flaaden i Østersøen. Commandeur v.

* Lieutenant P. A. Ottesen, som ellers havde ført denne Galei, var ansat som Interims-Chef paa Fregatten *Søe Ridderen*, hvorfra Capt. Vossbein var afløst og arresteret for usubordineret Forhold imod Commandeur Tordenskiold.

** Iblandt de Døde var Capt. Ltn. J. Dam.

*** Iblandt de Saarede vare Commandeur Tordenskiold, Major Rosenkrantz og Capt. Ltn. P. Grib.

† Under 15de Februar 1718 blev det befaleet, at Indtægterne af Kongsberg Sølvværk og Tienden af Kobber-Værkerne skulde anvendes til Søe-Defensionens Brug.

Paulssen ankom imidlertid først til Norge i November og overtog da Commandoen af *Fyen*, hvorimod Capitain H. J. Rostgaard afløste Tordenskiold paa *Laaland*. Denne gik derpaa med en lille erobret Hukkert til Kjøbenhavn og havde underveis i Kattegattet den hos Rothe (2det Bind Pag 320—324) fortalte Fægting med 1 svensk Fregat.

Jagten *Meerminn* var dette Aar (1717) udrustet paa Elben, for under Commando af Capitain D. Peters at krydse under Helgoland. Snauen *Svenske Sorte Adler*, ført af Lieutenant V. Risbricht, brugtes til at convoyere de med Kornvarer til de kongelige Magaziner ladede Koffardieskibe imellem Elben og Jylland.

Under 16de Januar og 22de Februar d. A. befalede Kongen, at fra førstkommende Mai ingen af de i Søe-Krigs-Tjeneste staaende Officierer og Betjenter maatte, hverken directe eller indirecte, deeltage i nogen Handel med de Varer, som skulde bruges til Søe-Tjenesten, ei heller have Parter i nogensomhelst Skibe, Baade eller Joller. Det blev kun tilladt Officiererne, i de kongelige Skibe at indtage det Nødvendige for dem selv i de dem tilstaaende Proviants-Kjældere, men ingenlunde for Andre. Overtraadte Nogen denne Befaling, da skulde de straffes som de, der „*modvillig har overtraadte Kongens Mandat*” og desuden Skibene og Godset confiskeres.

Under 27de Januar f. A. var der nedsat en Commission, bestaaende af Adm. N. L. Barfod, Schoutbynacht P. Hiort samt Justitsraaderne P. Rasmussen og H. Meyer for at undersøge Regningerne over det af de kongelige Krigsskibe erobrede Priisgoods, hvis Realisation var overdraget Kammer-Advocaten og Søe-Etatens Fiskal N. Friesse, og for at dele det efter Priis-Anordningerne. Efterat Commissionens Rapport herover var forelagt Kongen, befalede denne under 24de Mai, at, da Søe-Fiskalen hidtil ei alene havde besørget Rettergangs-Forretningerne, men tillige Salget af Priis godset, hvilket ved hans mange andre Forretninger, især naar han var til Søes med Flaaden, blev ham for besværligt og havde foranlediget meget Ophold i Priissagernes Afgjørelse, skulde han derfor i Fremtiden kun foranstalte det til Rettergangen Hørende, men Realisationen af Priisgodset overdrages Ober-Toldbetjent J. Olsen og Skibsmaaler P. Nielsen, (hvilke derfor skulde have 2 Procent af Værdien,) i Forening med en af Told-Inspecteurerne dertil udnævnt Betjent, som skulde paa-see, at de kongelige Told-Afgifter erlagtes rigtigt. Det blev Opbringerne tilladt paa egen Bekostning at constituere Een paa deres Vegne, til at paa-see Alt, som fandt Sted ved Realisationen.

Den 8de Juli (1717) approberede Kongen den af Gen. Adm. Guldenlew foreslaaede Forandring af Resolutionen om Priisgoods-Delingen af 28de September 1711 (Pag. 53) saaledes: naar en Priis erobredes efter Ordre, Signal eller i Sigte (3 1/2 Miil) af den Commanderende, skulde denne have 1/4 af det Opbringeren Tilkommende og Skibs-Chefen kun 1/10; naar Opbringelsen derimod fandt Sted uden speciel Ordre paa eget Ansvar af en detascheret Krydser ude af den Commanderendes Sigte, da skulde Chefen have 1/4 og den Commanderende 1/10; og, naar flere Skibe deeltog i Erobringen, skulde disses Chefer dele Chefs-Parten med hinanden.

Den 11te September (1717) blev Commandeur-Capitain F. Hoppe beordret til at overtage Over-Com-

mandoen over Batterierne *Provesteen*, for hvilket Capitain A. R. Seirøe var Chef, og *Tre Kroner**, som Capitain J. v. Untzen commanderede; Hoppe skulde med et armeret Fartøi recognoscere de mellem Malmøe og Landskroene farende Fartøier og fik under 6te November Befaling til at lade saa mange nordhollandske Skibe anholde, at de kunde erstatte den Fordring, der ikke i Mindelighed kunde erholdes betalt, og som Kongen havde hos denne Provinds. Beløbet skulde han faae opgivet af „*Conseillet*” og Land-Etatens General-Commissariat. Den 25de December befalede det, at baade de nordhollandske og de andre nederlandske Skibe, selv de, som efter Kaper-Reglementet vare priisdømte, af „*særdeles Consideration*” for Generalstaterne skulde frigives, naar de ei kunde overbevises om at have havt falske Papirer („*Lurendreierie*”); hermed skede Begyndelsen til de mildere Forholdsregler mod den neutrale Fart, som fandt Sted den øvrige Tid af Krigen, hvortil Grunden dels maa søges i de neutrale Magters Forestillinger, dels i Modificationerne af de svenske Anordninger (Pag. 80) mod den neutrale Handel paa Danmark.

Som en Følge af dette forandrede System var Convoyeringen i Aaret 1718 for den største Deel indskrænket til Kongens egne Undersaatters Skibe og derved fulgt de samme Grundsætninger, som de foregaaende Aar. Hertil og til Krydsning for at beskytte Handelen brugtes dette Aar:

Fregatterne:

Pommern, Capt. W. Lemvig,

Hvide Ærn, Capt. Ltn. J. C. Wodroff,

Postillon, Capt. Ltn. S. Siuers,

Fortuna, Capt. Ltn. J. Friis**,

Leoparden, Prem. Ltn. G. J. Lund,

Svenske Sophia, Ltn. U. F. M. Lillienkiold,

Snauerne:

Gravenstein, Ltn. C. F. le S. de Fontenay,

Galley von Bergen, Capt. Ltn. C. L. Handtberg,

Phoenix, Capt. Ltn. H. F. Reventlau***,

Snarensvend†, Prem. Ltn. A. H. Stiboldt,

Hummern, Ltn. N. Lund,

Cronpritzens Galley, Ltn. N. Styr,

Søe Dragonen, Ltn. H. Suhm,

Makreelen, Prem. Ltn. L. Klawmand,

Flyende Fisk, Ltn. C. F. Mohrsen,

* *Tre Kroner* blev dette Aar forøget med Orlogskibene *Christianus Quintus* og *Mars* samt Kranskibet (til Masternes Indsætning og Udtagelse af Skibene) *Gammel Elephant*, i hvis Sted Orlogskibet *Printz Friderich* indrettes til Kranskib.

** Da Capitain-Lieutenant J. Friis blev Chef for *Giøtteborg*, udnævntes Capitain-Lieutenant H. F. Reventlau den 1ste Juli til Chef for *Fortuna*.

*** Da Reventlau overtraadte paa *Fortuna*, blev Premier-Lieutenant F. Flechenberg Chef for *Phoenix*.

† *Snarensvend* blev i Mai-Maaned af en fjendtlig Overmagt jaget paa Grund i Store-Belt og der af dens egen Besætning ødelagt, for ei at falde i Fjendens Hænder. Da Efterretningen herom var ankommen til Kjøbenhavn, blev Orlogskibet *Nellebladet*, ført af Commandeur-Capitain S. H. Lange, ved Ordre af 26de Mai sendt til Beltet, for at bortjage de fjendtlige Fregatter og smaae Fartøier, som gjorde Farten der usikker. Efter disses Fordrivelse krydsede dette Skib indtil November-Maaned mellem Sjællands Rev og Hjelmen.

Reven, Maaned-Ltn. G. Ramshart,

Flyende Mercurius, Ltn. L. B. Arenfeldt;

Hukkerterne:

Andromeda, Cadet, Maaned-Ltn. B. de Fontenay,

La Fortune, Cadet, Maaned-Ltn. N. D. Arff,

La Diligente, Cadet, Maaned-Ltn. A. Liebedantz,

Snapop, Ltn. J. Stuers;

Barkasserne:

Christianus Quintus's, Prem. Ltn. P. Ohnsorg,

Jyllands,

Justitias, Prem. Ltn. H. Ebsen,

Printz Christians, Prem. Ltn. C. C. Brun,

Printz Friderichs, Prem. Ltn. J. Møller.

Til Efterretning for de Søfarende vare der, ligesom paa Samsøe, Jydske-Kysten, Stevns-Klint og Møen (Pag. 53 og 65) opreiste Signalstænger paa Giedser, Bornholm og Tornebusken, hvorfra der signaleredes, naar de fjendtlige Skibe lode sig see i Søen. Til Island* bleve Koffardieskibene ledsagede af Orlogskibet *Gjotteborg*, ført af Capt. Ltn. J. Friis. Dette Skib forliste paa Hjemreisen den 7de November ved Thorlachs Havn paa Island. De Skibe, som vare ladede med Munderings-Sager, conveyeredes i September-Maaned fra Elben til Norge af Fregatterne *Hoyenhald* under Capitain-Lieutenant H. Gunthelberg, og *Løwendahls Galley*, ført af Capitain C. Ployard, samt Jagten Meermann. Den 12te Januar erholdt Fregatten *Hvide Ørn* og Hukkerten *Andromeda* Ordre til at conveyere Artilleriet fra Wismar til Kjøbenhavn, og under 23de Mai atter til at ledsage det af denne Fæstnings Artillerie, som var tilfaldet Danmark og Preussen, til Stralsund.

Fregatten *Postillon*, der fra forrige Aar var forblevet i Øresundet som Vagtskib**, blev den 28de Marts (1718) afløst paa denne Station af Snauen *Frøken Elskén*, commanderet af Capitain-Lieutenant M. Löwe, i hvis Sted Premier-Lieutenant A. Biørn under 2den November udnævntes til Chef for dette Skib. I Store-Belt var Snauen *Jagt Elephanten* under Capitain C. Eilers atter Vagtskib. *Admiralitets Jagten* var udlagt med samme Bestemmelse ved Stralsund. Fregatten *Fortuna* forblev ligesom det foregaaende Aar stationeret ved Trave-Floden, indtil den under 12te April blev afløst af Snauen *Makreelen*. Den 8de November blev det befalet, at der ei længere skulde forlanges de ved Ordre af 21de Mai f. A. (Pag. 8o) befale-

* I en Forestilling fra Rentekammeret til Kongen, dateret 16de Juli, skildres Tilstanden paa Island, formedelst den mislykkede Høe-Høst, Fiskeriets slette Udfald samt den strenge Vinter, som høist trængende til Understøttelse fra Danmark, da mange Mennesker, Heste og Qvæg vare døde af Hunger.

** En Admiralitets-Skrivelse, dateret 29de Marts, i Anledning af en Klage fra Commandanten paa Kronborg over, at Vagtskibet ei saluterede Fæstningen, viser at dette paa de Tider laae paa Disken, 3/4 Miil S. for Slottet, som dengang ansaaes for det „eneste sikke Sted“ for det, og at det kun, naar Fæstningen passeredes, var forpligtet til at salutere.

*** De hjempermitterede Søfolk bleve samlede og sendte til Kjøbenhavn samt Indrølling-Forretningerne besøgte i Districtet Sjælland af Premier-Lieutenant A. Biørn, Jylland af Capitain C. Blichfeldt, Vester-Jylland af Commandeur H. Kaas, Fyen og Møen af Commandeur-Capitain L. Walckendorph og Holsteen af Maaned-Capitain Lieutenant J. Johansen.

† Hvor slet det under Krigen stod til med Søfolkenes Betaling, kan sees af flere officielle Skrivelser. Det synes imidlertid ei at vare blevet bedre

de „Reverser“ af de neutrale Skibe, som seilede fra denne Flod til svenske Havne. Hukkerten *Snapop* fik under 11te og 22de Juni Befaling til at forene sig med *Makreelen*.

Hidtil var Arbeidet ved Krigsskibenes Eqvipering paa Holmen i Kjøbenhavn bleven forrettet af Daglønnere, hvoraf der hver Dag under Navnet Sjouvere blev antaget et saa stort Antal, som behøvedes. Da det ved den langvarige Krig blev meget vanskeligt at skaffe de rede Penge, som vare fornødne hertil, befalede Kongen under 21de Februar, at de i Tjeneste værende Søfolk, som ei vare hjempermitterede***, skulde tilligemed Officererne fordeles som faste Folk til Krigsskibene, da de dog alligevel skulde have Land-Kostpenge. Ved hvert Skib, hvor Alt, Besætningens Betaling angaaende, skulde „reguleres ligesaa acurat som ved et Regiment til Lands†“, skulde Proviants-Skriveren, (som ved Befaling af 2den Marts blev tillagt Rang med Prem. Lieut., og skulde stille Caution for de Penge, som anbetroedes ham, og nyde samme Gage i Land som til Søes), ligesom Regiments-Qvarttermesterne, under Chefens Tilsyn holde Bog over Besætningen, maanedligt modtage de nødvendige Kostpenge og Gage hos General-Commissariet og igjen udbetale dem til Mandskabet. 1 Admiralitets- og 1 General-Commissariats-Deputeret skulde maanedligt holde Mynstring over hvert Skibs Besætning. Flagmændene skulde ei ansættes til noget bestemt Skib; men dette maatte kun skee med Officererne fra Commandeur af, som skulde requirere Alt det, der var nødvendigt til Skibene, hos Holmens Chef ved deres Næstcommanderende, hvilke de efter kongelig Befaling af 7de Februar selv skulde forestaae, og som kun maatte tages af de i fast Tjeneste staaende Officerer; Cheferne skulde ogsaa besøge Skibene eqviperede med deres egne faste Folk††, som dog kun skulde have Land-Kostpenge og ingen Gage, indtil Skibene vare lagte udenfor Bommen, hvor de først maatte udlægges, naar Alt det, der kunde, var indtaget indenfor den, hvorover der skulde forevises Attest fra Holmen. Under 16de April blev det befalet, at der ikke, saalænge Skibene laae indenfor *Tre Kroner*, maatte heises nogen Flagmænds Commando-Flage paa dem, og at der kun skulde være det halve Antal af de til Skibene reglementerede Officerer og saamange Mand ombord, som der behøvedes til de nødvendige Vagthold, som vel skulde nyde fulde Kostpenge og Proviand, men kun halv Gage.

Allerede ved den under 7de Februar (1718) beordrede Eqvipering af 12 Orlogskibe, som var i fuld Gang, da denne nye Indretning blev befalet, der fandt mange Mod-

efter denne Befaling, da en Admiralitets-Indstilling af 5te Juli, hvorved den store Nød, hvori Matrosernes Familier vare, forestilledes Kongen; at de „stripper Gaderne omkring Troppeviis, raabende om Penge og Brød til at stille deres og deres usle Børns hunger og tørst,“ „og ikke beder om deres, men det, de skal opholde deres Børns Liv med,“ „det er indtil i dette Aar endda holt saaledes, at de dog af og til har faaet noget, men, som Betalingen bliver jo slettere og slettere ved det, Cammeret ikke fournerer Penge, saa har nøden nu saaledes taget overhaand iblandt dem, at mand omsider maa frygte for een eller anden desperat accidentser,“ „kommer de paa Gaden og betler, eller kand finde nogen paa Torvene, der vil give dem af medynk een Gulrod eller noget grønt, saa er de strax antastet af Staader Fogderne og bringes i Børne Huset, som gjør ikkun deres Desperation større.“ Under 2den August forestillede ligeledes General-Commissariatet, at Sømagten ganske vilde gaae til Grunde, dersom der ei bleve tilstaaede Penge, som overalt manglede saavel til Mandskabets Betaling, som til Fornødenheders Anskaffelse; „Kjellingernes Opløb om Forstreckning er icke at beskrive, og de duplicerer aldeles om Forlov til at stæle eller tigge.“

†† Det blev dog tilladt at antage Sjouvere til Kjøhaling.

sigelser og Indvendinger baade af Admiralitetet, General-Commissariatet og Vice-Admiral Judichær, viste det sig, at Skibenes Besætninger ei vare stærke nok til at undvære Sjouverne, naar Ekviperingerne skulde drives med Kraft. Derfor tillod Kongen, som havde befalet, at der Dag og Nat skulde arbeides paa disse Skibes Udrustning, under 12te Marts Judichær paa 14 Dage at antage 1500 Sjouvere og atter under 29de s. M. 1000, indtil den til Norge, bestemte Flotille tilligemed Proviantskibene var udrustet, hvis hurtige Afsendelse var meget magtpaaliggende, da Kong Carl den 12te samlede sin hele Magt til et Angreb paa dette Rige, og da flere fladgaaende Skibe vare nødvendige ved den norske Søe-Defension til at ødelægge de svenske Transporter til Søes, uden hvilke Armeen Intet af Betydenhed kunde udrette.

I Forening med en Convoy ankom Commandeur J. A. v. Paulssen den 24de April fra Norge til Kjøbenhavn med Orlogskibene *Fyen*, *Printz Wilhelm*, *Nellebladet*, *Sydermanland*, *Giøtteborg* og *Nye Delmenhorst*, hvilket sidste, ført af Commandeur-Capitain F. Hoppe, i Marts-Maaned var sendt til Norge med Depescher og Penge, og som paa denne Reise havde medtaget nogle hollandske Koffardieskibe fra Kjøbenhavn til Skagen. Ved Paulssens Ankomst laae Orlogskibene *Printz Carl* og *Oldenburg* færdige i Kjøbenhavn til under Schoutbynacht M. Billes Commando at conveyere Flotillen til Norge. Orlogskibet *Island*, commanderet af Capitain C. Gunthelberg, og Fregatten *Pommern* vare den 23de April afseilede, den første for at krydse udenfor Gothenborg og den sidste for at bringe Penge til Nordsøes-Eskadren, hvorved den da skulde blive til Forstærkning, da denne, foruden Orlogskibet *Laaland*, kun bestod af Fregatterne *Raae* og *Søe Ridderen* samt nogle mindre Fartøier. Paulssen erholdt derpaa Ordre til at overtage Commandoen over den til Norge bestemte Eskadre, som bestod af:

Orlogskibene:

Printz Carl, Com. Capt. L. C. Ulfeldt,

Oldenburg, Capt. P. Grib,

Ditmarschen, Capt. M. Friis;

Fregatten:

Kongens Jagt *Kronen*, Capt. Ltn. R. Jansen;

Stykprammene:

Hielperinden, Capt. M. Rabe,

Cronprintzen, Prem. Ltn. L. Bille;

Galeierne:

Ulysses, Ltn. D. Muhlenfort,

Proserpina, Ltn. D. Gerdes;

Bombardererne:

Johannes den Gamle, Ltn. J. F. Leegaard,

Fru Anna, Ltn. H. C. Lundtvig,

Christiania, Ltn. H. Leth,

Citronen, Maaned-Ltn. S. Deschestean,

samt 4 dobbelte Chalupper og en Deel Proviant-Skibe til de norske Magaziner. Den 27de April afseilede den fra Kjøbenhavn og skulde forene sig med det for Gothenborg krydsende Orlogskib *Island*. Efterat Convoyen lykkeligt var bragt til Norge, kom *Printz Carl* og *Oldenburg* tilbage til Kjøbenhavn, hvorfra de den 23de Juni atter afseilede for at forstærke Nordsøes-Eskadren, hvilken Bestemmelse

Orlogskibene *Printz Wilhelm* og *Sydermanland* ogsaa havde, efterat de vare detascherede fra Eskadren i Østersøen, som efter Ordre af 15de Juni kun skulde bestaae af ligesaa mange Skibe som den engelske. Vice-Admiral A. Rosenpalm vedblev dette Aar at commandere i Nordøen, hvor Intet af Vigtighed forefaldt. Da man formodelst den af de Svenske i Aaret 1716 anlagte Broe over Svinesundet ei til Søes kunde komme ind i Idefjorden, hvorover Kong Carl den 12te vilde sætte sine Tropper, lod han en Deel svenske Galeier og dobbelte Chalupper over Land trække dertil; der forefaldt flere Fægtninger mellem disse og de der stationerede norske Krigsfartøier. Til Berigtigelse og nærmere Oplysning om det hos Hojer (1ste Deel Pag. 333 og 334) Anførte: at Commandeur Paulssen commanderede Flotillen paa Idefjorden, og at der den 17de og 22de Juli forefaldt heftige Fægtninger, som faldt ud til de Norskes og Danskes Fordeel, anføres her en ordret Afskrift af Vice-Admiral Rosenpalms Rapport, angaaende disse Begivenheder, til Kongen:

„Stormegtigste, Allernaadigste Arve Konge

og Herre:

Till Hans Excellence Herr Cammer Herre Gabel har jeg kundgiort, at Fienden lod trecke fartøyer over Land fra Strømstad ind udj Idefioren for der at spille Mester, og samme Fartøyer nemlig 3 halve Galleer, 2 dobbelte og 2 Enkelte Chaloupper Kom udj Vandet dend 18de July om Natten ved et sted Kaldet Pilegaarden, ungefehr 2000 skrit fra Schriver-Øen, hvor 2de smaae Bregantiner, og 2de dobbelte Chaloupper af deris Mayestets vare beliggende, for at observere Fienden, og strax attaqvere dem, naar de kom i vandet, hvilcked og skeede d. 18de July. Thi saasnart var de icke i Vandet, førend de bleve attaqverede; Mens som Fienden da var voris overlegen, særdelis fordi de hafde Batterie paa Landet, som ei hafdis Kundskab om, saa og udj mengde af Fartøyer, fandt Jeg for Raadeligst at lade voris retirere i god Orden, indtill Jeg dem Kunde lade forstercke. Udj samme Attaque miste deris Mayestet Een Lieutenant af Aggershuusische Regimente, Soldater 1 Død, 1 blesseret, Matroser 1 død, 1 blesseret; Derimod havis Relation fra Swerrig, saavell af Kundskabs Mænd som Deserteurer, Kongen af Swerrig, som i høje Person var tillstede paa Landet, blev Selv Tvende gange legerement blesseret, Een hos Kongen staaende Cammerherre ihel skut, og imod 50 Mand Officerer og Gemeene, hvilcked udførligere forklaris udj hosføyede Relationer* fra Suerrig, som Jeg Allerunderdanigst insinuerer; Imidlertid arbeidede Jeg nat og Dag for at faae Een halv Gallee, 2 Dobbelte og Een Enckelt Chalouppe over Land fra Rosnæs Killen till Knifsøe, som da skeede, omskiønt med allerstørste Besvær, og blev da med de forrige Conjungered her ved Friderichshald dend 22de July. Capitain Lieutenant Wolter Jansen, som Jeg** samme Fartøyer at Comendere haver Beordred, gav Jeg Ordre at saasnart hand sig med de Vendtende Fartøyer hafde Conjungered, skulde hand søge med samled Magt ud ad fioren, og observere, hvad Fienden tog sig till; Og som Jeg aldtiid ej kunde være der tillstede, da at Consulere de

* Da disse Beretninger ei indeholde noget videre Vigtigt, ere de ikke anførte her.

** I en Rapport fra Vice-Admiral Rosenpalm dateret 7de Januar 1719, omtales at Commandeur J. A. v. Pauls-sen havde havt Commandoen paa Idefjorden "udj seeneste Action." Ansøgninger fra Faldnes Enker vise, at der d. 17de September 1718 var forefaldet en hæftig Fægtning under hans Commando i dette Farvand.

Generaler, som var nærmest, om hand saae Leilighed at attaquere Fjenden. Samme Dag og Tiid, som det sidste Fartøi og det beste, nemlig halve Galee **Achilles**, kom till Friderichshald, som var fornevnde 22de July, blev observeret at Fienden satte et partie i Land paa denne side omtrent ved Schriver-Øen; hvor paa Capitain Lieutenant Wolter Jansen af hans Excellence Hr. General Lützau fick Ordre samme Fiendtlige at søge, som da skeede, og det sandferdig med ald bravoure og god Conduite, effter tillstedeværerende Generalers og andris udsiigende, saa Fienden (med stoer Forliis af Folck, Een halv Gallee Ruineret, og Een dobbelt Chaloupe Skut i sænk, dog indslæbet, Og strax paa Land Bragt) blev indjaged under sine Tvende Batterier, og det paa Musquet skud nær. udj denne Action blev af deris Mayestets Folck ei meere End Een Mand død, og Tvende dødelig blesseret, saa dend Aldmegtigste Gud derfor være loved; Jeg har da og Aarsag ermelte Capitain Lieutenant Wolter Jansen med underhavende Officeerer allerunderdanigst at Recommendere hos deris Mayestet.

Og som der Spargeris, at Fjenden vill trecke flere Fartøyer over Land, og fra dend mig allernaadigste anfortroede Flotille ey flere smaae Fartøyer Kand mistis, saa har Jeg till deris Mayestets Tienistes Befordring ladet Eet her liggende Copfardie skib Montere med 12 Canoner, som er 6 - 12-pundiger og 6 - 6-pundiger, hvorpaa Voris smaae Fartøyer, om de Fiendtlige blev sterckere, Kunde have deris Retirade, og ey blive Obligered at forlade Fioren, hvilcked Jeg Allerunderdanigst formoder, deris Mayestet Allernaadigst approberer.

Jeg tencker Nat og Dag paa at ruinere deris Fartøyer; mens som Situationen af deris Hafn er meget fordeelagtig for dem, og Indløbet er forseet med Tvend indsluttede Batterier, hvorpaa ere svare Canoner, saa det ey er forsvarlig at exponere deris Mayestets Fartøyer og Brave Folck; undtagen Generalerne finder for giørlig effter min Proposition till Grev Sponek og Rømling, at gjøre Een liden Descende med 1000 Mand og da paa Eengang Attaquere baade till Lands og Vands, Begge Batterier og Fartøyerne; Om saa er at General Lützou og de Andre Agreerer min Tancke, saa skall paa min siide indted feile, derom Jeg beder Allerunderdanigst at deris Mayestet stedse behager at forsickris.

Fra Capitain Lemvig, Commanderende Fregatten **Pommern**, har Jeg Relation, at hand har Vaaren i Action med Eet Orloug Skub **Wardberg** paa 42 støcker, som hand obligerede at Retirere ind till Marstrand, af Fangne Skipper, hiemme hørende i Ahrendahl, har Jeg Kundskab at samme **Wardberg** indkom i Marstrand med 6 foed Vand i Skiibet, saa om hand ej hafde været Hafn saa nær som hand var, hafde hand sickerlig af Capitain Lemvig bleven opbragt. paa samme Krydstogt melder Benefnte Capitain, at hand har tagged 2de Fiendtlige Huckerter Een paa 10 Canoner og een anden paa 6 Canoner, dend første bemandet med 40 Mand og dend anden med 30 Mand, saa og 3de Lurendrejere, som kom fra Gothenborg.

Dend Aldmegtigste Gud Bevare Deris Mayestet Gandske Kongelige Huus, det Ønsker hiertelig dend, der med Een Reen Samvittighed Kand forsickre at intet Meniske lever, der meere end Jeg er udj Allerdybeste og Allerunderdanigste Devotion.

Eders Mayestetz
Allerunderdanigste, og troeplicktskyldigste
Underdan og tienner

Rosenpalm.

Fnderichshald
dend 25de July 1718."

Hos Hojer 1ste Deel Pag. 334 og 335 anføres endvidere, at Paulssen ødelagde alle de norske Krigsfartøier ved Frederikshald, og trak sig tilbage med Besætningerne, da Kong Carl den 12te den 8de og 9de November med 30,000 Mand var trængt ind i Norge over Bakkesund i Enningdalen. Den 18de November blev Frederikshald fuldkomment indesluttet og Frederikssteens Beleiring begyndt, uden hvis Erobring de Svenske, efter de Tidens Maade at føre Krig paa, ei kunde vente at gjøre nogen Fremgang i Norge. Efter Kong Carl den 12tes Død den 11te December blev Frederikssteens Beleiring ophævet og Norge forladt af de Svenske. Da Tordenskjold den 28de December var den Første, som bragte Efterretningen herom til Kjøbenhavn, erhvervede han sig herved Schoutbynachts Character.

Imedens disse Begivenheder fandt Sted i Nord-søen, vare Fregatterne **Pommern** og **Hoyenhald**, den sidste commanderet af Capitain-Lieutenant H. Gunthelberg, under 14de og 16de Marts (1718) udsendte i Østersøen, for at recognoscere den i Carlsrone værende svenske Flaade; de skulde ogsaa medtage alle hollandske Skibe, som vilde denne Vei, og conveyere dem forbi Bornholm. Den 30te April afseilede Orlogskibene **Nordstiernen** under Schoutbynacht W. v. Schindel og **Ebenetzer**, ført af Commandeur P. Tordenskiold, fra Kjøbenhavn for at krydse mellem Møen og Falsterbo. Med disse 2 Skibe forenede sig den 7de Mai i Kjøge-Bugt Orlogskibene **Printz Wilhelm**, commanderet af Capitain T. F. Brandt, og **Sydermanland**, ført af Capitain H. J. Rostgaard, og den 11te s. M. Orlogskibene **Nye Delmenhorst**, under Commandeur-Capitain F. Hoppe og Fregatten **Hoyenhald**, commanderet af Capitain H. Gunthelberg. Denne Eskadre erholdt Ordre til at recognoscere Flaaden i Carlsrone og forfulgte 4 fjendtlige Orlogskibe og 2 Fregatter til Bornholm, men nødtes til at trække sig tilbage til Dragøe, da de Svenske vare blevne forstærkede med 6 Linieskibe. Ved Efterretningen herom blev der i Kjøbenhavn Dag og Nat arbeidet paa Udrustningen af de til dette Aars Søe-Togt i Østersøen bestemte 12 Orlogskibe. Den 21de Mai afseilede denne Eskadre, (hvormed et russisk Orlogskib, ført af Commandeur P. Bredal, der kort i Forveien ogsaa var optaget i den danske Søe-Etat, fulgte til Bornholm,) under Admiral P. Rabens Commando, bestaaende af:

Orlogskibene:

Elephanten, Adm. P. Raben, Com. Capt. J. Dos,

Justitia, Vice-Adm. U. Kaas, Capt. F. Friis,

Nordstiernen, Schoutb. W. v. Schindel, Capt. A. Sandtfuchs,

Wenden, Schoutb. M. Bille, Capt. B. Brun,

Printz Christian, Command. P. Wecke,

Dronning Lovisa, Command. S. Heyer,

Jylland, Command. H. Knoff,

Ebenetzer, Command. P. Tordenskiold,

Orlogskibene:

Besckiermeren, Command. S. Becker,

Nye Delmenhorst, Com. Capt. F. Hoppe,

Sydermanland, Capt. H. J. Rostgaard,

Printz Wilhelm, Capt. T. F. Brandt;

Fregatterne:

Hvide Ørn, Capt. Lt. J. C. Wodroff,

Hoyenhald, Capt. Lt. H. Gunthelberg;

Branderen *Sorte Hane*, Br. Com. L. Larsen.

Under 16de Mai erholdt Admiral Raben Ordre til at rette sig efter den samme Instruction, som det forrige Aar var meddeelt ham (Pag. 82). Den 9de Juni forenede Raben sig i Kjøge-Bugt med en engelsk Eskadre under Admiral Norris, bestaaende af 10 Orlogskibe og 2 Fregatter. Den 29de s. M. fik Galiothen *Windhunden* under Lieutenant H. F. Dreesen, den 19de Juli Fregatten *Fortuna*, commanderet af Capitain-Lieutenant H. F. Reventlau, og den 14de September Snauen *Søe Dragonen* under Lieutenant H. Suhm Ordre til at støde til den forenede Flaade i Østersøen. Derpaa krydsede denne mellem Bornholm og Sjælland til Handelens Beskyttelse og førte en stor Convoy, bestaaende af danske, engelske og hollandske Koffardieskibe, forbi Bornholm, hvorpaa den af 4 Orlogskibe og 1 Fregat under en Schoutbynachts Commando bestaaende hollandske Eskadre, som den 13de Juli var kommen til Flaaden, den 15de s. M. skiltes fra denne og fortsatte Reisen med Convoyen. Uden at noget Betydeligt var forefaldet, gik Raben den 12te October med den danske Eskadre til Kjøge-Bugt, hvorimod Admiral Norris forblev under Bornholm, for at vente de under den hollandske Eskadres Convoy fra Østersøen kommende Koffardieskibe. Efterat disse vare ankomne og den engelske Eskadre havde forenet sig med de danske Skibe, kom hele Flaaden den 23de til Kjøbenhavn, hvorfra de Fremmede den 2den November seilede hjem. Efter Ordre af den 31te October bleve de danske Skibe lagte indenfor *Tre Kroeners* Batterie og kom dette Aar ei mere i Søen, men bleve i November-Maaned oplagte og det Mandskab, som ønskede det, hjempermitteret til midt i Marts n. A.

Under 4de November (1718) befaledes det Commandeur P. Tordenskiold at vedblive at krydse i Østersøen med Orlogskibet *Laaland*, Fregatterne *Pommern*, (som var kommen fra Nordsøes-Eskadren,) og *Hvide Ørn* samt Snauen *Søe Dragonen* Vinteren over, for at beskytte den danske og norske Handel samt holde Søen reen for Fjenden og søge Nødhavn i Christiansøe. Den 6te og 11te bleve Fregatterne udsendte for at recognoscere, men kom kort efter tilbage for Havarie; Snauen sendtes til Bornholm med Depescher og retournerede sidst i November til Kjøbenhavn. Da imidlertid den svenske Armees Indfald i Norge gjorde det nødvendigt saa hurtigt som muligt at forstærke Armeen*, blev Tordenskiold den 20de November beordret med Orlogskibet *Laaland*, Fregatterne *Pommern* og *Stralsund***, den sidste ført af Capitain-Lieutenant M. Tønder, til at convoyere 2 Batailloner Infanterie fra Kjøbenhavn, 1 fra Helsingør og 1 fra Frederikshavn derhen. Fregatten *Hvide Ørn* blev sendt til Christiansøe for der at oppebie Tordenskiold, som, saasart Convoyen var bragt i Sikkerhed til Norge, skulde seile til Østersøen. Den 28de Decbr. kom han tilbage til Kjøbenhavn; men formedelst Vinteren blev der Intet af

Togtet i Østersøen, hvorfra Fregatten *Hvide Ørn* kom tilbage i Aarets sidste Dage. I Pommern vare dette Aar (1718) under Commandeur M. Gude Prammene *Besckiermeren* og *Ebenetzer* udrustede til Forsvar for Indløbene til Stralsund.

Da det meget ofte skede, at de kongelige Krigsskibe for Havaries Skyld forlode den dem anviste Station, befalede Kongen Admiralitetet under 23de December at bekjendtgjøre Søe-Officiererne, at de Skibs-Chefer (undtagen Flagmændene), som formedelst Havarie, hvorved det end var opstaaet, forlod deres Post, skulde afløses fra deres Commando. Det blev tillige paalagt Admiralitetet strængt at overholde denne Befalings Efterlevelse. Hos Rothe 3die Bind Pag. 26 er anført, at, da Stængerne og Salingerne vare seilede overbord paa Orlogskibet *Ebenetzer*, som Commandeur Tordenskiold førte, paa dets Krydstogt i Østersøen, derved den Befaling foranledigedes, at, naar noget Skib for Fremtiden seilede Stænger overbord, den, som var Aarsag deri da skulde betale Skaden, „som dog ey siden Mod nogen er bleven fuldført.”

Omendskjøndt Kong Carl den 12tes Død og den derpaa i Sverrig paafulgte Regentforandring i Forening med indvortes Uroligheder gjorde Sverrig til en mindre farlig Fjende for Danmark, saa lagde dog Kong Friderich den 4de, ved at sende sin General-Adjutant Løvenørn til Stockholm, sine Ønsker om en ærefuld Fred for Dagen, hvilken dog forhindredes ved russiske og engelske Intriguer. De mange Beviser, som Kongen havde havt paa, hvor lidet han kunde stole paa den russiske Alliance, og de bekjendte alandske Underhandlinger viste ham, at den høitstræbende Keiser Peter, naar han saae sin Fordeel derved, uden Betænkning vilde opoffre sin mindre mægtige Allieredes Interesse derfor. At det storbritannisk-hannoverske Hof, som det i Sverrig herskende Partie søgte at vinde, ei heller var at forlade sig paa, viste Underhandlingerne i Stockholm, hvorfor Kongen bestemte sig til ved egen Magt at tilkjempe sig den Fred, som de nordiske Riger saa høiligen havde fornøden, og derfor besluttede han fra Norge at gjøre et Indfald i Sverrig,

Saa vel for at understøtte dette, som for at kunne føre Krigen til Søes, blev der strax i Begyndelsen af Aaret 1719 arbeidet paa at sætte Søemagten istand, hvilket dog ved den trykkende Mangel paa Penge og, som en Følge deraf, paa alle Fornødenheder, kun gik langsomt frem. De hjempermitterede Søefolks Samling og Transport samt Indrollerings-Forretningerne bleve i dette Aar besørgede i Sjællands District af Admiral P. Raben, i Fyen, Lolland og Falster af Commandeur-Capitain L. Walckendorph, i Øster-Jyllands af Commandeur H. Kaas, i Wester-Jylland og Slesvigs af Maanedes-Capitain-Lieutenant J. Johansen og Maanedes-Lieutenant Sluk. Ved Efterretningen om, at der ved Møgeltøndern var samlet henimod 200 Søefolk, som

* Allerede i October vare der under Convoy af Orlogskibet *Sydermanland*, Fregatten *Stralsund* og Snauen *Maagen* sendte 4 Batailloner Infanterie derhen. *Sydermanland* og Hukkerten *Landsorth* seilede derpaa med en Convoy Proviantsskibe til Trondhjem, hvor de i Forening med den dertil sendte Fregat *Søe Ridderen* under Capitain C. Wessell skulde forblive, saalænge den der commanderende General-Major Budde og Stiftamtmanden, Conferentsraad v. Ahnen, fandt det nødvendigt; i Mai-Maaned n. A. stødte *Sydermanland* og *Søe Ridderen* igjen til Nordsøes-Eskadren og *Landsorth* kom tilbage til Kjøbenhavn.

** Da Fæstningen *Stralsund* blev erobret, stod der en Fregat paa Stabelen; denne tilfaldt Kongen, men blev først dette Aar færdig og indlemmedes under Navnet *Stralsund* i Flaaden.

vilde til Holland for at søge Hyre der, blev det under 18de Marts befalet Capitain-Lieutenant Johansen at anholde disse, for at det kunde erfares, om de vare berettigede til at gaae ud af Landet; men, førend dette kunde skee, unddrog disse Folk sig ved Flugt Undersøgelserne.

For ved Convoyering og Krydsning at beskytte Handelen, udsendtes dette Aar:

Fregatterne:

Svenske Falk, Capt. Ltn. C. L. v. Vieregg,

Postillon, Capt. Ltn. S. Siuers,

Leoparden, Prem. Ltn. G. J. Lund;

Snauerne:

Gravenstein, Ltn. C. F. le S. de Fontenay,

Phoenix, Prem. Ltn. L. Flechenberg,

Hummern, Ltn. N. Lund,

Cronprintzens Galley, Ltn. N. Styr;

Hukkertene:

Landsorth, Ltn. L. de Ferry,

Andromeda, Maaned-Ltn. B. de Fontenay,

La Diligente, Maaned-Ltn. A. Liebedantz;

Barkasserne:

Justitias, Prem. Ltn. H. Ebsen,

Printz Christians, Prem. Ltn. N. D. Arff,

Printz Friderichs, Prem. Ltn. J. Møller.

Til at convoyere de Skibe, som førte Krigs-Fornødenheder til Armeens Magaziner, vare dette Aar satte til Land-Etatens General-Commissariats Disposition:

Fregatten *Svenske Sophia*, Ltn. U. F. M. Lillienskiold,

Snauen *Flyende Fisk*, Ltn. C. F. Mohrsen,

Jyllands Barkasse, Maaned-Ltn. J. F. Brun,

Dronning Lovisas og *Dannebrogens* Barkasser.

Som Recognosceer-Fartøier krydsede i Øresundet:

Snauen *Flyende Mercurius*, Maaned-Ltn. A. Søbøtke,

Hukkerten *Norske Mercurius*, Maaned-Ltn. C. Molster,

som vare underlagte Admiral Judichærs Over-Commando. Under Bornholm krydsede Snauerne:

Søe Dragonen, Ltn. H. Suhm,

Maagen, Maaned-Capt. Ltn. J. Leth.

Da Jagten *Meerminn*, commanderet af Premier-Lieutenant V. Risbrich, var kommen tilbage fra Norge, hvorhen den forrige Aar var sendt med en Convoy (Pag. 86), blev dens Bestemmelse at convoyere imellem Elben og Ringkjøbing; men, efterat den som Vagtskib paa Elben stationerede Jagt *Fortuna* under Capitain D. Peters efter Ordre af 9de September var oplagt, indtog *Meerminn* dens Post. Ligesom de forrige Aar vare der paa Kysterne opreiste Signalstænger, hvorfra de fjendtlige Skibes Ankomst i Farvandet blev tilkjendegivet de passerende Skibe.

Dette Aar (1719) var Snauen *Froken Elskén* under Prem. Lieut. A. Biørn Vagtskib i Øresundet og i samme Hensigt Snauen *Jagt Elephanten*, commanderet af Capitain C. Eilers, stationeret i Store-Belt, hvor ogsaa Hukkerten *La Fortune*, hvis Chef Maaned-Lieutenant J. Schlyter var, krydsede. *Admiralitets Jagten*, ført af Lieutenant L. Kierungaard, var udlagt ved Stralsund, for at undersøge alle passerende Skibe. Ved Travefloden forbleve Snauen *Makreelen* under Prem. Lieutenant L. Klawmand og Hukkerten *Snappop*, ført af Lieutenant J. Siuers, stationerede fra forrige Aar, indtil de den 5te September bleve hjemkaldte og kom til Kjøbenhavn først i October-Maaned.

Allerede den 27de Januar (1719) blev P. Tordenskiold, som den 30te December f. A. havde erholdt Schoutbynachts* Character uden Anciennitet, befalet med 6 Orlogskibe og 1 Fregat at seile til Østersøen, saasnart Søen blev fri for Iis; under 11te Marts blev denne Eskadres Udrustning og 4 Skibes Afseiling paaskyndet og tillige bleve 8 andre Orlogskibe befalede eqviperede og 4 andre holdte i Beredskab. Den 26de Marts bleve Fregatterne *Stralsund*, under Capitain M. C. Tønder og *Hvide Ørn*, ført af Capitain-Lieutenant J. C. Wodroff, udsendte paa et Recognosceer-Togt til Carlsrone, hvorfra de den 3die April kom tilbage med den Efterretning, at de svenske Krigsskibe ei vare tiltaklede. Da Feldtoget i Bahus Lehn imidlertid var besluttet, blev Tordenskiold, for at lette Armeens Operationer, bestemt til at blokere Gothenborg med Orlogskibene *Laaland*, *Fyen*, *Printz Wilhelm* og *Nye Delmenhorst* samt Fregatten *Hoyenhald*, hvormed han den 4de April (efter Rothe 3die Bind Pag. 93 og 94 med forseglede Ordre, som han først skulde aabne under Læsøe,) afseilede til Kattegattet og ankom den 7de uventet udenfor Citadellet Nye-Elfsborg paa Gothenborgfjorden. Vice-Admiral A. Rosenpalm, som endnu havde Commandoen i Norge, erholdt under 17de og 29de April Ordre til at besørge den norske Flotille udrustet saasnart, som muligt, og ligesom Skibene bleve færdige, dermed forstærke denne Eskadre, hvorover han selv skulde overtage Commandoen, naar hans Forretninger i Norge tillod ham at reise derfra. I Kjøbenhavn blev der ogsaa arbeidet Dag og Nat paa Eqviperingen af de til Forstærkning af Eskadren for Gothenborg bestemte Skibe. Commandeur S. Heyer blev den 27de Mai beordret til at seile til Gothenborg med Orlogskibet *Ebenetzer*, hvorpaa Tordenskiold skulde overtræde, naar Vice-Admiral Rosenpalm ankom; Heyer skulde derimod overtage Commandoen af *Laaland*. Men, da Rosenpalm ikke kom til Eskadren, fik Heyer med *Ebenetzer* den Bestemmelse at overføre Kongen og Kronprindsen fra Frederikshavn til Norge, hvilket ogsaa den 22de Juni skede i Følge med Fregatterne *Pommern*, commanderet af Capitain W. Lemvig, *Hoyenhald*, ført af Capt. Ltn. H. Gunthelberg, og *Hvide Ørn* samt Snauen *Flyende Fisk*. Under 22de Mai havde Admiral O. Judichær erholdt Befaling til at overtage Over-Commandoen af den til Toget mod Sverrig bestemte Søemagt, som skulde samles ved Gothenborg, hvorhen han skulde seile med de dertil fra Kjøbenhavn bestemte Skibe; men ved en kongelig Ordre af 11te Juni blev det igjen befalet, at han skulde forblive i Kjøbenhavn, for at bestyre de ved Mangelen af det Nødvendige saa vanskelige Forretninger, hvilke han, som Holmens Chef havde ved de betydelige Udrustninger. I Norge havde Rosenpalm under sin Commando: Orlogskibene

* Ved denne Udnævnelse blev Tordenskiold som Flagmand (Pag. 36) Medlem af Admiralitetet.

Sydermanland (Capitain H. J. Rostgaard) og *Ditmarschen*, Stykprammene *Hielperen* (Capt. Ltn. C. De-gen) og *Arcke Noa* (Pr. Ltn. P. A. Ottesen), Fregatterne *Pommern*, *Raae*, *Hvide Ørn* og *Søe Ridderen* (Capt. C. Wessell), Galeierne *Fridericus Quartus fra Ahrendal*, *Lovisa fra Ahrendal*, *Fridericus Quartus* og *Sophia*, Bombardererne *Bremerflotel*, *Citronen* og *Christiansøe*, Snauen *Serpenten*, Hukkerterne *Hvalfisken*, *On Sala Galej* og *Neptunus*. Den 14de Juli tvang Rosenpalm de Svenske til at synke de Skibe, som, da den dansk-norske Armee nærmede sig, skulde bortføre Ammunitionen og Krigsfornødenhederne fra Magazinerne i Strømsstad. Fregatterne *Hvide Ørn* og *Søe Ridderen* convoyerede General-Major Krag og Oberst Schavenius's Regimenter fra Frederikshavn til Norge. Efterat Forstærkningerne vare ankomne for Gothenborg, bestod den derværende Søemagt, der blev provianteret fra Kjøbenhavn, sidst i Juni af Orlogskibene:

Laaland, Schoutb. P. Tordenskiold, Capt. A. Daniel*,

Printz Wilhelm, Capt. T. F. Brandt,

Oldenborg, Capt. C. Sahlgaard,

Fyen, Com. Capt. F. Hoppe,

Nye Delmenhorst, Capt. B. Brun,

Sverdfisken, Capt. R. Cruys,

Tomleren, Pr. Ltn. C. C. Bruun;

Fregatterne:

*Stralsund***, Capt. Ltn. M. C. Tønder,

Hoyenhald, Capt. Ltn. H. Gunthelberg;

Stykprammene:

Hielperinden, Capt. M. Rabe,

Friderichshald, Capt. Ltn. C. Ployart,

Printz Jørgen, Capt. J. J. Bach,

Cronprintzen, Pr. Ltn. L. Bille;

Flydebatterierne:

Langemaren, Maaned-Ltn. E. Bruun,

*Spydstagen****, Maaned-Ltn. J. Dischungtoen;

Bombarderen:

Johannes den Gamle, Ltn. J. F. Leegaard;

Galeierne:

Ulysses, Maaned-Ltn. H. Erichsen,

Proserpina, Ltn. D. Gerdes,

Printz Carl, Ltn. P. Helmich,

Printz Christian†, Maaned-Capt. Ltn. Hoeg,

Charlotta Amalia, Maaned-Ltn. L. Lemmich;

Lods-Galiotherne *Eiland Schilling*, ført af Lieutenant F. Gunthelberg, og *West Vlieland*, commanderet af Lieutenant P. Trojel, brugtes som Advis-Fartøier mellem Eskadren og Kjøbenhavn. Med denne Styrke blokerede Schoutbynacht Tordenskiold begge Indløb til Gothenborg, erobrede den 23de Juli Marstrand og den 26de s. M. den vigtige Fæstning Carlsteen, hvorved det svenske Orlogskib *Warbiorg*, Galeatzen *Printz Friderich v. Hessen*, den armerede Pram *Gief-paa*, Snauen *William Galley* og 1 Koffardie-Skib faldt i hans Hænder; Orlogskibene *Halmstadt*, *Stettin*, *Calmar* og *Friderich*, Fregatten *Charlotta*, Galeatzeme *Staabraf*, *Græv Mørner*, Jagten

Diana og 2 Brandere sank; Galeierne *Castor* og *Pollux* opbrændtes. Disse for Fjenden tabte Skibe vare i Alt besatte med 459 Kanoner; af Besætningerne bleve kun 5 Officierer og 40 Under-Officierer og Matroser fangede; de Øvrige reddede sig til Fæstningen og indbefattedes i dens Capitulation. Tordenskiold angav sit Tab til 20 Mand døde og saarede; iblandt de sidste var Capitain J. v. Untzen. Efter denne vigtige Erobring, der (ligesom hele dette Togt mod Sverrig) findes omstændeligt fortalt hos Rothe 3die Bind Pag. 140—193, blev Tordenskiold den 17de August udnævnt til Vice-Admiral. Han erholdt ogsaa, ligesom Vice-Admiral C. C. v. Gabell efter Erobringen af den svenske Eskadre i Aaret 1715 (Pag. 71), Kongens Portrait, indfattet i Diamanter, med Tilladelse til at bære det i et blaat Baand som et Hæderstegn, hvilket (efter Rothe 3die Bind Pag. 265) foruden disse 2 kun var tilladt Gen. Majorerne Hvitfeldt og Løwenørn. Ligesom Tordenskiold og hans underhavende Officierer efter Seiren ved Dynekil vare blevne hædrede med en i denne Anledning slaet Medaille, som bares i et blaat Baand, saaledes erholdt han og de ham underlagte Chefer for Marstrands Erobring en Guld-Medaille og de subalterne Officierer en Sølv-Medaille, ogsaa med Tilladelse til at bære disse i blaae Baand. Flere af Officiererne bleve ogsaa belønnede med Avancement. Efterat Marstrand var kommen i dansk og norsk Besiddelse, forsøgte Tordenskiold paa at erobre Nye Elfsborg og angreb det fra 1ste til 4de August, men blev med et Tab af 60 Døde og 73 Saarede†† nødt til at opgive Angrebet, som findes fortalt hos Rothe 3die Bind Pag. 193—214. Da de politiske Forhold bestemte Kongen til at afstaae fra videre Erobring i Sverrig, bleve de danske Regimenter førte fra Norge til Jylland og den 18de Aug. sendtes til Kjøbenhavn: *Oldenborg*, *Sverdfisken* og *Tomleren*, den 8de September *Printz Wilhelm*, *Hielperinden* og *Printz Friderich v. Hessen* samt den 22de s. M., da Tordenskiold var bleven befalet at ophæve Blokaden af Gothenborg, *Fyen*, *Nye Delmenhorst*, *Friderichshald* og *Stralsund*.

Kongen og Kronprindsen seilede paa Fregatten *Pommern* i Følge med *Hvide Ørn* og *Søe Ridderen* fra Norge og kom, efterat have beseet Marstrand, den 18de August til Helsingør. Den 17de September blev der holdt Takkefest og afskudt Salutter i Kjøbenhavn for dette Aars lykkelige Feldtog.

Den 12te September erobrede de Svenske ved Overrumpling Flydebatterierne *Langemaren* og *Spydstagen* samt Galeien *Printz Carl*, som tilligemed 4 Koffardieskibe skulde seile til Kjøbenhavn med første gunstige Vind. Den 8de October foretog Tordenskiold, (som laae i Marstrand med Orlogskibet *Laaland*, hvorpaa hans Flag vaiede,) med Galeierne *Ulysses*, *Proserpina* og *Charlotta Amalia* samt nogle armerede Chalupper, sig det hos Rothe 3die Bind Pag. 246-260 omstændeligt beskrevne

* Da Daniel den 28de Juni formedelst Svagelighed afgik til Kjøbenhavn, blev Premier-Lieutenant O. Budde Chef for Flagskibet.

** Den 21de Mai havde denne Fregat erobret den svenske Kaper-Hukker *Hvide Ørn*.

*** *Spydstagen* stødte først den 19de Juli til Tordenskiold.

† Galeien *Printz Christian* blev den 14de Juli ved Overrumpling erobret af de Svenske.

†† Iblant de Saarede var Capitain M. Rabe, som den 6te August døde af Saaret.

Angreb paa Gammel Elfsborg og ødelagde, uden at miste een Mand, Galeatzen *Carolus den 12te*, Fregatten *Comte de Mørner*, Galeien *Wreden*, 1 Bombardeer- samt 1 Koffardie-Skib og tilbageerobrede Galeien *Printz Carl*. Efter denne Kamp, som var det sidste fjendtlige Foretagende af Betydning, som forefaldt i Krigen, kom Tordenskiold tilbage til Kjøbenhavn, hvor imidlertid den ved engelsk Mægling paa 6 Maaneder sluttede Vaabenstilstand med Sverrig var bekendtgjort. Orlogskibet *Laaland* kom dog først tilbage den 19de December, da det maatte forblive i Marstrand, for at dets Mandskab kunde være behjælpelig ved Optagningen af de sunkne Skibe i Strømstads og Marstrands Havne, hvorhen de fornødne Materialier vare sendte fra Kjøbenhavn, hvorimellem der synes at have været en Dykker-Klokke; (allerede ved en kongelig Resolution af 18de December 1713 var det bleven bestemt, at der skulde bygges en Pram med en Kran til „den forfærdigende Dykker Klokke“). Efter Ordre af 21de August seilede Admiral Judichær paa Fregatten *Hvide Ørn* selv med, for at forestaae Arbeidet. Under hans Bestyrelse lykkedes det at optage i Strømstad 8 Transportskibe og i Marstrand Galeatzerne *Græv Mørner* og *Staabraf* samt Fregatten *Charlotte*. Commandeur-Capitain R. Juell forestod Holmene i Judichærs Fraværelse, som den 19de December kom tilbage til Kjøbenhavn med Fregatterne *Hoyenhald* og *Hvide Ørn*, der hver havde een af de i Marstrand optagne Galeatzer paa Slæbetoug; *Hvide Ørn* blev formeldt Storm nødt til at forlade *Staabraf*, som derpaa overvintrede i Ebeltoft; men begge Fregatterne kom lykkeligt til Kjøbenhavn med *Græv Mørner*.

Imedens dette passerede i Nordsøen, var Schoutbrynacht J. A. v. Paulssen den 8de Mai (1719) afseilet til Østersøen med Orlogskibene:

Haffruen, Com. Capt. S. H. Lange,
Besckiermeren, Command. S. Becker,
Printz Carl, Com. Capt. L. C. Ulfeldt,
Island, Capt. C. Gunthelberg,

som der bleve forstærkede med Orlogskibene:

Sophia Hedevig, Command. H. Knoff,
Wenden, Command. P. Wecke;
 Fregatterne:
Løwendahls Galley, Pr. Lt. G. W. Peperlov,
Fortuna, Capt. Lt. H. F. Reventlau.

Med denne Eskadre krydsede Paulssen i Østersøen, deels for at beskytte Handelen, deels for at iagttage Fjendens Foretagender; men, da de Svenske havde nok at bestille imod Russerne, som havde besat Alands-Øerne og

derfra gjort Angreb paa Sverrig, forefaldt der Intet af Betydning med de Danske. Under 3die August befalede Kongen Paulssen at forene sig med den til Kjøbenhavn den 7de Juli ankomne engelske Eskadre, (bestaaende af 10 Orlogskibe og 2 Fregatter,) under Admiral Norris's Commando, og „med hannem paa denne side af Bornholm i Conjunction imod hvem, det ogsaa være maae, som noget imod vore Lande og Riger eller imod Tydskland vilde tentere, at agere.“ Paulssen maatte ei seile Ø. for Bornholm og skulde paa bedste Maade iagttage, hvad der var til Kongens og Landets Bedste. At denne Forening imidlertid ei fandt Sted, og at Forholdene mellem Danmark og England da allerede begyndte at blive koldere*, viser en Ordre af 26de August, som befalede Paulssen, (der var kommen tilbage med sin Eskadre,) at flytte sit Flag fra *Haffruen* til det fra Norge tilbagekomne Orlogskib *Ebenetzer*, hvis Chef Capitain C. Sahlgaard var, da Commandeur S. Heyer efter Ankomsten til Kjøbenhavn var død, og med dette Skib tilligemed Fregatten *Løwendahls Galley* samt Snauen *Søe Dragonen* i Afstand at følge de til Østersøen seilende engelske Skibe, for at iagttage, hvad Cours de toge, samt søge at indhente sikkre Efterretninger angaaende det mellem Russerne og de Svenske Passerede. De øvrige Skibe af hans Eskadre bleve med halv Besætning lagte indenfor *Tre Kroners* Batterie, og de der liggende Orlogskibe:

Elephanten, Capt. H. P. Ørck,
Justitia, Com. Capt. F. Friis,
Nordstiernen, Capt. A. Sandtfuchs,

som ei havde været til Søes, oplagtes. Under 1ste September udsendtes Orlogskibet *Sophia Hedevig* for at tage Station paa Kjøgebugt istedetfor *Ebenetzer*, (som skulde repareres); samme Bestemmelse erholdt den 5te s. M. ogsaa Fregatterne *Fortuna* samt *Pommern* og *Søe Ridderen*, hvilke sidste vare komne fra Norge med Kongen.

Efter Ordre af den 17de November (1719) bleve der sendte Tømmermænd til Pommern for der at hugge det fornødne Tømmer til 4 Orlogskibe, hvilket Commandeur M. Gude den 29de December erholdt Befaling til at paaskynde. For at forsvare Indløbene til Stralsund vare dette Aar under Gudes Commando Udrustede:

Galiøthen *Haabet*, Lt. L. B. Arenfeldt,
 Prammen *Hvalfisken*, Maan. Lt. H. P. Schultz og
 — *Helleflynderen*, Maan. Lt. R. Larsen.

Ved Hveen var der ligesom de forrige Aar stationeret en armeret Chaluppe, hvis Commando Maanedscapitain-Lieutenant P. Baad atter havde erholdt; men, da han tilligemed de øvrige Maanedsofficerer blev afskediget, kom efter Ordre af 13de November Premier-Lieutenant A. H. Stiboldt i hans Sted.

Under 14de October erholdt *Sophia Hedevig* og alle de paa Kjøbenhavns Rhed værende Orlogskibe Desarmings-Ordre paa *Ebenetzer* nær, som med fuld Besætning skulde blive udenfor *Tre Kroner*, for at understøtte Søe-Batterierne*, (som vare under Reparation,) dersom

* Efter Ordre af 1ste Juli var der sendt 20 Stkr. 36-pundige Metal-Kanoner fra *Tre Kroner* tilligemed 60 Houtbitzer ("Haand-Mortiers") fra Tøihuset i Kjøbenhavn til Tordenskiolds Eskadre ved Gothenborg for der at bruges paa Flyde-Batterierne og i Land. Istedetfor Capitain J. v. Untzen var Capitain C. Blichfeldt den 13de Juni udnævnt til Chef for Batteriet *Tre Kroner*, men blev den 20de October igjen aflast af Capi-

noget fjendtligt Angreb skulde finde Sted. Fregatterne *Pommern* og *Løwendahls Galley* forbleve som Krydsere i Østersøen, indtil, da Vaabenstilstanden var kommen i Stand, alle Krigsskibene under 6te November bleve hjemkaldte og derpaa oplagte, undtagen Vagtskibene, som bleve ude til sidst i December.

Efter Befaling af 6te November (1719) bleve alle Maaned-Officerer afskedigede, og deres tilgodehavende Gage, hvoraf flere Aars stod tilbage, og hvis Udbetaling efter den første Bestemmelse skulde skee i Sedler, blev efter kongelig Approbation af 1ste December paa Admiralitetets Forestilling udbetalt, $\frac{1}{4}$ i Sølv og $\frac{3}{4}$ i Sedler, som da kun havde den halve Værdie af den Sum, de vare udstædte for. Den 24de og 27de s. M. blev det befalet, at der skulde holdes en General-Mynstring* over det i Søetjeneste værende Mandskab, og at de dueligste Folk af Maaned-Tjenerne, som tillige vilde det, skulde antages i fast Tjeneste for at besætte de ledige Pladser og til en Reserve paa 600 Mand**. De til fast Tjeneste Uduelige bleve strax afskedigede og deres Kostpenge ophørte fra den 1ste Januar. Af den Deel af deres Tilgodehavende, som de selv skulde have, maatte der udbetales dem $\frac{1}{4}$ i Sølv og $\frac{3}{4}$ i Sedler; men for det, der tilkom deres Creditorer, beholdt disse blot Beviser, som sildigere bleve indløste. Efterat Compagnierne vare blevne fuldtallige, blev det under 25de Marts n. A. tilladt, at de „*aftakede*“ Matroser maatte reise hjem. Da Admiralitetet den 30te Marts forestillede Kongen, at disse Folk vare meget utilfredse med, at de hverken havde faaet Kostpenge siden den 1ste Januar og ei heller endnu havde erholdt deres Tilgodehavende udbetalt, og at de eenstemmigt forlangte Kostpenge, indtil de kunde komme hjem, samt at der kunde ventes „*een eller anden fortredelig suite deraf*“, dersom de ei bleve tilfredsstillede: saa befalede Kongen under 5te April, at Mandskabet skulde hjemsendes saa snart, som muligt, og at der skulde gives dem Beviser*** („*Rest Sedler*“) for deres Tilgodehavende, som maatte være udstædte af General-Commissariatet og Finants-Deputationen samt lyde paa Sølv, og at de for 1 Rd. i Sedler skulde have 80 sk. i Sølv.

Fædrelandet tabte den 8de December ved General-Admiral Grev U. C. Guldenlews Død en stor Mand, hvis Duelighed som Admiralitets-Præsident det især skyldes, at det under den langvarige Krig imod en krigersk Fjende, i hvis Spidse en berømt Helt stod, ved den store Mangel paa Penge, og, som en Følge deraf, paa alle Fornødheder, blev muligt, at Søemagten var istand til at udføre de vigtige Foretagender, som fandt Sted under Krigen.

Under 24de November og 11te December befalede Kongen, at de 3 „*Deelings*“ 30 Compagnier skulde inddeles i 6 Divisioner, som hver skulde indbefatte 5 Compagnier og bestaae af 1 Commandeur som Chef, 2 Commandeur-Capitainer, 3 Capitainer, 3 Capitain-Lieutenanter, 10 Lieutenanter, 5 Ober- og 5 Under-Skippere, 5 Høibaaadmænd, 5 Skibmænd, 15 Qvarttermestere, 5 Sergeanter, 20 Tømmermænd, 5 Tambourer, 1 Profos, 480 Matroser og 10 Dreng, i Alt 575 Mand, saa at de 6 Divisioner kom til at bestaae af 3450 Mand. For at opmuntre de Matroser af Maaned-Tjenerne, som fandtes duelige, til at tage fast Tjeneste blev der lovet dem, der vilde dette, at de skulde erholde deres halve Tilgodehavende udbetalt i Sølv, og at 10 Mand af hvert Compagnie, naar disse vare

fuldtallige, skulde erholde Tilladelse til at fare Med Kofardieskibe, hvortil hele Compagniets Mandskab, hver 3 Maaneder, skulde skiftes. Ved en Placat af 11te December bleve disse Bestemmelser kundgjorte ved Trykken.

Efterat have fremstillet saa vidtløftigt, som dette Skrifts Plan tillader det, og med Henviisning til Rothes omstændelige Fortælling, de Bedrifter, hvorved Skrædder-Drengen P. J. Wessell blev Fjendens Skræk og under det hæderlige Navn Tordenskiold opnaaede Vice-Admirals Værdighed: synes det passende at slutte denne Periode af Søemagtens Historie, da Heltens militære Bane, med den, ved Vaabenstilstanden og den derpaa følgende Fred, endte Krig, var forbi, med en kort Fortælling af hans øvrige, desværre saa korte Levetid.

Ønsket om at besee fremmede Lande, for at udvide sine Kundskaber, eller maaskee for at forjage den Kjedsommelighed, som en Mand, der ei var dannet til at fordrive denne ved videnskabelig Syssel, efter et daadrigt Kriger-Liv maatte føle i Freden, forenet med det Løfte om Besøg, som han havde givet Lord Carteret[†], tilligemed Attraaen efter at see den Brud, som hiins Venskab havde foreslaaet ham, bestemte vor Helt til at forlade Hjemmet. Hans Hensigt var først at besøge Tydslands fornemste Hoffer, især Dresden, hvor hans første Velynder Grev Løwendahl opholdt sig, og dernæst gjæste Brittanien, iblandt hvis Døttre han haabede at finde den Stierne, som skulde lyse for ham, medens Heltensværdet hvilede. Ugjerne vilde Kong Friderich den 4de give ham sit Minde til Reisen; maaskee forudsaae han, at Søemandens Frimodighed vilde i denne uvante Sphære let føre ham i en Labyrinth, hvori han kunde forville sig, og først efter Tordenskiolds gjentagne Begjæring erholdt han Tilladelsen dertil. Den 7de September 1720 afreiste Vice-Admiralen fra Kjøbenhavn og kom i Selskab med Capitain Ployart, som mødte ham i Korsør, til Hamborg, efter nogle Dages Ophold paa Augustenborg, hvor Ulykke varslende Drømme og Hertugens Raad nær havde bevæget ham til at afstaae fra sit Forsæt, indtil et Fald paa en Jagt bibragte ham den Mening, at det var denne Ulykke, Drømmen havde spaaet ham. Efter 3 à 4 Ugers Ophold i Hamborg reiste han til Hannover, og blev af Kongen af Storbrittanien, som just opholdt sig der, meget gunstigt modtaget. Her kom Tordenskiold i et Selskab i Trætte med Oberst Stael, som før havde staaet i svensk Tjeneste, og som af

tain B. Brun, i hvis Sted den 18de December Capitain J. J. Bach erholdt denne Commando. Under 15de Januar 1720 blev Besætningens Størrelse paa *Tre Kroner* bestemt til 50 og paa *Provsteen* til 40 Matroser.

* Admiral P. Raben, Vice-Admiral F. Trojel og Schoutbynacht M. Bille havde erholdt Ordre til at foretage General-Mynstringen i Kjøbenhavn og Schoutbynacht J. A. v. Paulssen i Marstrand, hvor der under Com. Capt. C. Vossbeins Commando laae 5 Galeier. Paulssen skulde ogsaa besøge Mynstringen i Norge, hvor Vice-Admiral Rosenpalm commanderede, med hvem han skulde sørge for, at der ei bleve flere Matroser ved Galei-Eskadren, end uundgaeligt nødvendigt.

** Det Mandskab, der lod sig antage til Reserven, hvorved de forpligtede sig at tjene i 1 Aar, erholdt 1 Maanedes Kost eller 10 Mk. i Haandpenge.

*** Ved at sælge disse Beviser led Mandskabet dog et mindre Tab, end de vilde have lidt, dersom de havde faaet deres Tilgodehavende udbetalt i Sedler.

† Denne engelske Minister havde gjort Tordenskiolds Bekjendtskab under Gothenborgs Blokade, da han landede der paa sin Reise til Sverrig, hvor han bragte Freden tilveie. Under Carterets Ophold i Kjøbenhavn havde Tordenskiold fornyet sit Løfte.

Rothe (3die Bind Pag. 274) skildres som en Spiller. Grev Tessin (i den i Aaret 1810 i Stockholm udkomne *Tessiniana* Pag. 327—330) tillægger derimod Tordenskiold Skylden for paa en overilende Maade og paa et falskt Rygte at have begyndt Striden, og omtaler ikke Stael ufordeelagtigt, men som en Adelsmand, der var i Slægtskab med Tydslands og Sverrigs fornemste Familier. Anledningen til denne Tvist var, at Stael i Spil havde vundet en Sum Penge fra den unge Lehn, (en Søn af en anseet Kjøbmand Abraham Lehn i Kjøbenhavn,) som skulde følge med Tordenskiold paa Reisen; efter Rothe skal Lehns Tab have været betydeligt og Spillet ei redeligt, hvorimod Tessin, der vil have sin Beretning fra den danske General Løwenørn, som han anfører skulde været tilstede da Striden opstod, erklærer det for et redeligt Spil, som Stael ei havde søgt, og angiver kun Tabet til 350 Ducater, som Rygtet skulde have forstørret omtrent til det af Rothe (3die Bind Pag. 284) angivne Tab: (foruden de Penge, han havde med sig, en Sum af 25,000 Rd.). Denne Strid udtalte til Haandgemæng, hvori Tordenskiold med sin Stok pryglede Stael, som derfor udfordrede Admirealen til Duel, hvortil han lod sig overtale af flere hannoveranske Officierer og Adelsmænd, som meente, at han skyldte Stael denne Fyldestgørelse. Den 12te November* mødtes Tordenskiold og Stael paa en Mark (efter Tessin ved Landsbyen Gleding i det Hildesheimske); den førstes Secundant var den hannoveranske Oberst-Lieutenant Münnickhausen og den sidste General-Adjutant Sicter, og her blev den Helt, som i 32 forskjellige Slag og Træfninger havde undgaaet Døden, 29 Aar og 15 Dage gammel, dræbt (efter Rothe 3die Bind Pag. 281) med ulige Vaaben. Hans Lig blev derpaa indbalsameret og i Aaret 1722 sendt til Kjøbenhavn, hvor det hvilede** i Holmens Kirkes Kjælder, indtil Kong Frederik den 6te i Aaret 1819 lod det nedlægge i en Marmor-Kiste og med et hæderligt Æresminde bisætte i denne Kirkes Capel.

Efter Rothes Skildring (3die Deel Pag. 294—300) var Tordenskiold af middelmaadig Størrelse, undersætsig, velskabt, stærk og bredskuldret, haarrig, brunladen og havde stærke sorte Haar og Øienbryn, en krum Næse, stærke Læber og en kløvet Hage, blaae, dybtliggende Øine, med hvilke han, naar han vilde see nøiagtigt, plirede og da ogsaa fortrak sit Ansigt. Ved Munden havde han Arret af et Hug, han havde faaet i sine Lieutenants-Dage, og et mandigt, muntert og levende Udseende, som han ei kunde forstille. Han var venlig og indtagende ved godt Lune, min barsk og vred, naar han var fortrædelig. Hans Stemme var grov og stærk; i legemlige Øvelser var han meget hurtig og besad stor Færdighed i at skyde saavel med Riffel, som Pistol. Hans Temperament var cholerisk-

* Rothe anfører urigtigt den 20de November, hvilket ogsaa findes paa Kisten i Holmens Kirkes Capel. Beviset herfor findes i Capitain Ployarts officielle her aftrykte Rapport. Tessin har anført den rigtige Dødsdag. I Admiralitets-Copie-Bogen findes Afskriften af et Pas, udstædt for Lieutenant J. Rasch, som var beordret til Hamborg, for at bringe Vice-Admiralens Lig og Efterladenskaber til Kjøbenhavn, hvilket er dateret Admiralitetet den 21de November 1720, og som saaledes afgiver endnu et Bevis for, at den 20de November urigtigen er bleven angivet som Helstens Dødsdag.

** I Aaret sytten Hundrede og nogle og Fiirsindstyve bleve Heltens jordiske Levninger nedlagte i en anden Kiste.

*** Originalen hertil tilhører Hr. Contra-Admiral Wessel Brown, hvis Godhed jeg takker for Meddelelsen. I Tidsskriftet *Dansk Minerva* for August 1818 Pag. 148—149 findes det allerede aftrykt; men desuagtet har jeg troet, at det ei vilde være her paa urette Sted.

sangvinisk; naar hans Forretninger gik ham imod, var han temmelig overilende, men fortrød hurtig sin Overilelse og søgte da at gjøre den god igjen. Han havde et naturligt godt Begreb og vidste at fatte en Gjenstand med Forstand og Skjønsmhed, var redelig, sanddru, oprigtig, taknemmelig, godgjørende og selskabelig, aarvaagen, utrættelig, dristig, modig, kjæk og stridbar, agtede Sandhed, Mod og Tapperhed ligesaa høit, som han hadede Nederdrægtighed og Feighed. Som en tro Ven, Slægtning og Foresat var han stedse beredt til at befordre sine Venners, Slægtningers og Undergivnes Vel. Hans Bedrifter viser ham som duelig Søemand og Krieger, ligesom det paa hans Planer som Anfører aldrig fandtes Noget at udsætte. Til Oplysning om Tordenskiolds Død anføres her en ordret Afskrift af Capitain Ployarts egenhændige Rapport til Admiralitetet, da han fra Hamborg, hvor han opholdt sig hos sin Familie, blev sendt til Hannover, for at besørge Tordenskiolds Efterladenskaber og han Lig til Danmark.

„Høy Edele og Velbaarne

VelEdele Velbaarne Mine Høye Herr.

Min Reise hidtil Hanover hafver ieg forleden Post weed min afreise fra Hambourg ey kundet som ieg burde Underdanigst notificere thie Bommen blef lucket stracks Jeg fra Greef Reventklau kom wor det bleef resolveret at ieg her hidt skulde gaa oc sagen er dennem sickerligen med seeniste Post inkommen af den fataliteet som den Sahlige Vice Admiral Torden schiold har haft den 12 hujus.

Jeg har funden weed min ankomst hertil Byen alting forseylet Min aller Naadigste Konges Portrait i forwahrung hos Secretairen af Baron Seulendahl som ieg efter overlevering af samme Portrait igien straxen gaar til Hambourg hans legemet er Balsemeret og bjsat udi Een Kircke half anden Mjl fra Byen for hans Venners Interesse skal ieg iligemaade vigilere og med Secretairen af Baron Seulendahl alting ofverlege saa ieg Torsdagen igien haaber at afreise til Hambourg. Disse conjuncturer samt den abholding med den Salige Admiral udi Holsteen har fraholt mig at forrette mine egne høit paa liggende Affairer Udi Hambourg wilde die høye herre gunstigt behagge at prolongere min Permission ennu 2de Maaneder skeede mig een soulagemen, der ieg igien alletjider med Krafter skal vigilere at redressere vad min absence kan forsømmes Ieg forventer herpaa mine høye Herres hoy gunstige resolution. Der ieg Nu ey kand wiidere raportere for Postens afgang som straxen veed min arivement scheede Jeg lever alletider med største Veneration.

Min høy Edele og Velbaarne VelEdele og Velbaarne Høye Herrers Underdanige thiener

Hanover d.16 November 1720.

Ployart.”

Som et Bidrag til denne mærkelige Mands Biographie meddeles her en ordret Afskrift af et Brev***, som han skrev til sin syge Fader, og som baade gjør hans religiøse Følelse og sønlige Kjærlighed Ære.

„Høyd ærede Herr Fader

Som ieg u-gierne maa for neme dett att Kiære Fader skal verre senge ligende og megett suag huelcket for dett første er naagett der Kommer fra Gud samt Aareness med bringelsse Vilde Den Naadige Gud behage att gifue Dem

*deress størcke og sundhed ved Den Allershøieste dett siulde
verre mig een af di Fornøielsser mig udj Denne Verden
Kunde vedderfarress Jeg fornemer daglig Gudz Velsignelsse
og beskiermelsse mod Mig tel Kongenss og Landssens beste
Som jeg altider telstaar att deress ofuerflødig Velsignelsser
og bøner tel Gud Contribuerer den største del tel den Naa-
de Gud daglig bevisser mig Jeg Vidner dett for den Høieste
Gud att ieg er saa forseckret at deress Velsignelsser er mere
Krafft og bønørelsse Ved end Mange 1000 der og elsker og
beeder Gud for mig, thj er der een Gudz mand j disse tider
udj Werden er dett h K Fader thj dermed er ieg mere Con-
tent end ieg Kune arfue 20000 Rd Skal dette Verre dett
seneste udj dene Verden ieg tel skifuer dem tacker ieg yd-
mygeligst for ald Faderlig omsorg og Kierlighed mig er ve-
derfarret af dem Haaber udj dett telkommende att see dem
seirende Ved Lamets stol att trone hos den Almegtige Gud
huor tel og hen gifue Gud ieg hastig maatte følge thj dett er
det seckreste af alt udj Verden nemlig att døe salig Vild
befale dem den Allershøieste tel Lif og siel lefuer tel met
siste aande dret h K Faders*

lydigste søn

Chrestiania d. 1 Augstj 1716.

P. Tordenskiold.

Udskrift:

A Monsieur Vessel

Raadman i Trunh.

à Trunhiem.”

Ende paa 2det Bind.

Alphabetisk Indhold af 2det Bind.

	Side		Side
Admiraler 1700—1709	6	Blokade 1716, af Wismar	78
— 1710—1719	32	— 1717, - Gothenborg	83
Admiralitetet	18	— — - Strömstad	84
Admiralitets-Medlemmer 1700—1709	9	— 1719, - Gothenborg	91
— — 1710—1719	36	Bombardeer-Fartøier 1710—1719	30
Afskedigelse 1714, Schoutbynacht Wilster	32, 60	Bombardement 1700, af Kjøbenhavn	18
— 1719, — Deichmann	32, 74	— 1714, - Helgoland	69
— — Maaned-Officiererne	93	Brev fra Tordenskiold til hans Fader	94-95
— — Mandskab	93	Brigantiner 1710—1719	31
— see Listerne	6-9, 32-35	Bytte-Anordninger 1711 og 1717	52-53, 85
Angreb 1716, paa Moss	76	Cadet-Compagnie 1701, Oprettelse og Indretning	21
— 1717, — Gothenborg	83	— — 1705, Reduction	25-26
— — — Strömstad	84	— — 1710 — 1719, Chefer	36
— 1719, — Ny Elfsborg	91	— — 1714, Uniform	69
— — — Gammel Elfsborg	92	— Skib 1705, 1706, 1707	25, 26
— — — Sverrig af Russerne	92	Capitainer 1700—1709	7
Anholdelse af Koffardieskibe, som passerede		— 1710—1719	33-34
Øresundet	59, 71, 76, 78, 85	Capit. Ltn. 1700—1709	7-8
— af et engelskt Skib, som Norris tog tilbage, 1719	92	— — 1710—1719	34
Anker-Opfiskning	68	Capitulation 1713, Oldensvorth	64
Anlæg af Magaziner i Frederiksstad	84	— 1714, Helgoland	69
Ansøgning fra P. J. Wessell om at blive Cadet	28	— 1719, Carlsteen ved Marstrand	91
Antagelse af faste Folk	15, 27, 93	Chalupper, dobbelte, 1710—1719	31
Armee, russisk paa Sjælland	79	Commandant 1700, paa Dansborg	9
Armering af Krigsskibene, see Listerne	5-6, 28-32	— 1700—1709, paa Christiansøe	9
Artillerie-Prøver	21	— 1710—1719, — —	36
Avancements-Bestemmelser for Søe-Officiererne	66	— 1700—1709, — Toldb. i Kjøbenhavn	9
Batterier ved Slipshavn og paa Samsø	53	— 1710—1719, — — - —	36
— paa Københavns Rhed	66, 85	Commandeurer 1710—1709	6-7
Beleiring 1711, af Stralsund	56	1710—1719	32
— 1712, — —	59, 60, 62	Com. Capt. 1700—1709	7
— 1713, — Tønningen	64	— — 1710—1719	33
— 1714, — Helgoland	69	Commando-Flage ei heises indenfor Tre Kroner	86
— 1715, — Stralsund	72, 75	Commission over Undersøgelsen af Grunden til Havarie	50
— 1716, — Frederikssteen og Wismar	77, 78	— — Priis-Godset	85
— 1718, — —	88	Compagniernes Størrelse 1719	93
Beseilings-Eskadre 1701	20	"Conseillers" Medlemmer	26
Besætning paa Søe-Batterier ved Kjøbenhavn	66, 92	Constabernes Tjeneste-Tid	20
Betalings-Reglementer 1700—1709	9-15	Convoyering 1700—1712	16, 18, 27, 47, 53-55
— — 1711—1719	36-46	— 1713—1716	62-63, 66-67, 69, 75, 76, 79
Beviser for Tilgodehavende	93	— 1717	79, 80-81, 83, 84, 85
Blinkfyrs Brug til Signalering	80	— 1719	90, 91
Blodflag	73	Dannelse hos Maaned-Officiererne	70
Blokade 1700, af Eideren	16	Defensionsskibene 1700	15, 18
— 1711, — Wismar	56-57	Divisionernes Oprettelse og Størrelse	93
— 1713, — Eideren	64	Dynekil-Affairen	77
— 1714, — Helgoland og Wismar	69, 70	Dykkerklokke	92
— 1715, — Wismar, Rostock og Pommern	71	Dødsfald i 1700, Jens Juell	20
— — — Gothenborg	71		

	Side		Side
Dødsfald i 1710, W. v. Paulssen	46	Eskadre, udrustet 1700 til Nordsøen	17
— 1715, Jost Juell	73	— — — - Norge	18
— 1717, G. Sivertz	83	— — — - Frederiksoth	18
— — J. Dam	84	— — 1701 paa Beseiling	20
— 1718, Carl d. 12te	88	— — 1704 til Norge	22
— 1719, M. Rabe	89	— — 1708 paa Elben, Weseren og Præstøe Bugt	26
— 1719, U. C. Guldenlew	93	— — 1709 - Kjøbenhavns Rhed	27
— 1720, P. Tordenskiold	94	— — — til Møen, Rygen, Dass og Frederiksoth	27
— see Listerne	6-9, 32-35	— — — - Landgangen i Skaane	27-28
Eds Aflæggelse i Krigsskibene	75	— — — - Østersøen	28
Eqvipagemestere 1700—1719	9, 36	— — 1710 - —	46
Eqvipage- og Fabrik-Mestere 1700—1719	9, 36	— — — - Østersøen, Norge og Nordsøen	47
Erobring 1700, af <i>Hommeren</i>	16	— — — - Norge	47
— 1712, - <i>Carlshavns Waaben</i> , Transportskibe og <i>Svenske Waaben</i>	61, 62, 69	— — — - Nordsøen	48
— 1713, - et Koffardieskib	69	— — — - Kattegattet	49
— 1714, - Tønningen	64	— — 1711 - Østersøen	55
— 1714, - en armeret Galiot	69	— — — paa Elben	55
— — - Helgoland	69	— — — til Norge og Nordsøen	55
— 1715, - <i>Ørnen</i>	71	— — — - Kattegattet	55
— — - Wachtmesters Eskadre	71	— — — - Nordsøen	55, 56
— — - <i>Hummern, Putsweck og Snapop</i>	72	— — — - Frederiksoth	56
— 1716, - Krigs- og Transportsk. i Dynekil	77	— — — - Øresund og Østersøen	56
— — - en svensk Kaper-Hukkert	80	— — — - Østersøen	56, 57,
— 1717, - <i>Ilderim</i> og <i>Andromeda</i>	80, 82	— — 1712 - —	59
— — - 12 fjendtlige Skibe og <i>Islandsfaheren</i>	83	— — — - Elben	59
— 1719, - en Kaper-Hukkert	91	— — — - Østersøen	59
— — - Galei <i>Printz Christian</i>	91	— — — - Gothenborg	59
— — - Marstrand og Carlssteen	91	— — — - Pommern	59, 60, 62, 65
— — - svenske Skibe ved Marstrand	91, 92	— — — - Øster- og Nordsøen	60, 61
— — - 2 Flyde-Batterier og en Galei	91	— — — - Øresundet	61
— — - Galeien tilbage	91, 92	— — 1713 - Østersøen	63-64
Eskadre*, engelsk, 1717, i Norge	83	— — — - Eideren	64
— — 1718, - Østersøen	89	— — — - Apenrade	64
— — 1719, - —	92	— — — - Øresundet	64
— hollandsk, 1715, - —	74	— — 1714 - Lindesnæs	67
— — 1718, - —	89	— — — - Østersøen	67
— svensk, 1709, - Gothenborg	27	— — — - Kattegattet	67
— — 1711, - —	54, 55	— — — paa Kjøbenhavns Rhed	68
— — — - Østersøen	56-57	— — — til Østersøen	68
— — 1712, - Gothenborg	59	— — — - —	68
— — — - Pommern	60	— — — - Nordsøen	68-69
— — 1713, - Apenrade	64	— — — - Helgoland	69
— — — - Østersøen	65	— — 1715 - Kattegattet	70
— — 1714, - Nordsøen og Gothenborg	69	— — — - Nordsøen	70
— — 1715, - Østersøen	71	— — — - Østersøen	71
— — — - Gothenborg	71	— — — - Kattegattet	71
— udrustet 1700 til Bornholm, Christiansand, Frederikshavn og Riga	16	— — — - Pommern	72, 74
— — — — Elben og Christiansand	16, 18	— — — - Østersøen	75
		— — — - Kattegattet	75
		— — 1716 - Nordsøen	76, 77, 79
		— — — - Østersøen	76-77

* Enkelte Krigsskibe og Krydsere ere anførte under *Expeditioner*, flere samlede under *Eskadre* og over 15 store under *Flaade*.

	Side		Side
Eskadre, udrustet 1716 til Øresund.....	78	Expedition, udrustet 1715 til Norge og Gothenborg.....	70
— — — - Østersøen.....	79	— — 1716 - Travemünde.....	78
— — — - Kattegattet.....	79-80	— — — - Island.....	79
— — 1717 - Østersøen.....	81-82	— — — - Norge og Østersøen.....	79
— — — - Kjøgebugt.....	82	— — 1717 - Pommern.....	80
— — — - Pommern.....	82-83	— — — - Bornholm.....	82
— — — - Nordsøen.....	83-84	— — — - Wismar.....	83
— — 1718 - Norge.....	87	— — — - Helgoland.....	85
— — — - Østersøen.....	88-89	— — — - Malmøe.....	85
— — — - Norge.....	89	— — 1718 - Norge.....	87
— — 1719 - Gothenborg.....	90-91	— — — - Christiansøe.....	89
— — — - Norge.....	90-91	— — 1719 - Hveen.....	92
— — — - Østersøen.....	92	Extracter til Kongen fra Collegierne.....	20
— — — - Københavns Rhed.....	92	Fabrikmesteren, 1700—1709.....	9
— — — - Pommern.....	92	— 1710—1719.....	36
Expedition, udrustet 1700 til Femern.....	16	Faste Folk, ansatte ved Krigsskibene 1718.....	86
— — — - Norge.....	16	Feldtog 1709 i Skaane.....	27
— — — paa Elben.....	16	— 1710, besluttet imod Sverrig.....	48
— — — til Reval.....	18	— 1711, i Pommern.....	56-57
— — 1702 paa Elben og Weseren.....	21	— 1712, - —.....	59, 60, 61, 62
— — 1703 til Artillerie-Prøver og Opmaalinger.....	21	— 1713, Steenbocks i Hertugdømmerne.....	64
— — 1704 - Travemünde.....	22	— 1714, i Pommern.....	72, 74-75
— — 1705 - Nordsøen, Kattegattet og Pillau.....	25	— 1716, Carl den 12tes i Norge.....	76-77
— — 1716 - Norge, Glückstadt og Rouen.....	26	— — besluttet imod Skaane.....	78-79
— — 1707 - Norge og Glückstadt.....	26	— 1717, besluttet imod Norge.....	80
— — 1708 - Stevns, Archangel, Øresundet og Kbhvns. Rhed.....	26	— 1718, i Norge.....	87-88
— — 1709 - Narva.....	26	— 1719, i Bahus.....	89, 90, 91
— — — - Elben, Weseren og Kattegattet.....	26	Flaade, engelsk, 1700, i Øresundet.....	17
— — — - Helsingør, Bornholm, Københavns Rhed, Femern, Lolland, Lille-Belt, Møen og Stevns.....	27	— — 1715, - Østersøen.....	74
— — — - Christiansøe, Østersøen og Kattegattet.....	27	— — 1716, - —.....	77, 78
— — 1710 - Femern.....	47	— — 1717, - —.....	82, 83
— — — - Store-Belt, Østersøen og Nordsøen.....	47	— hollandsk, 1700, i Øresundet.....	17
— — — - Kattegattet.....	48	— russisk, 1716, - —.....	78, 79
— — — - Danzig.....	48	— svensk, 1700, - Carlsrone og Øresund.....	17
— — — - Øresundet.....	49	— — 1710, - Carlsrone.....	48
— — 1711 - Hveen.....	53	— — — - Østersøen.....	48-49
— — — - Norge.....	53	— — 1712, - —.....	61-62
— — — - Travemünde.....	55	— — 1714 - Carlsrone.....	68
— — 1712 - Øresundet.....	57-58	— — 1715, - Østersøen.....	72-74
— — — - —.....	59	— — 1716, - —.....	76-77
— — — - Gothenborg og Norge.....	59	— — 1719, - Carlsrone.....	88
— — — - Frederiksoth.....	59	Flaadens Størrelse 1700—1709.....	5-6
— — — - Møen.....	59	— — 1710—1719.....	29-32
— — — - Norge og Kattegattet.....	62	Flaade, udrustet 1700 til Østersøen.....	15-17, 18
— — 1713 - Frederiksoth.....	64	— — 1710 - —.....	47-49
— — 1714 - Kjøgebugt.....	67	— — 1711 - —.....	55-56
— — — - Norge.....	67	— — 1712 - —.....	60-62
— — — - Kattegattet.....	67	— — 1713 - —.....	65
— — 1715 - Østersøen.....	70	— — 1715 - —.....	71-74
		— — 1716 - —.....	77-78, 79
		— — 1717 - —.....	82, 83

	Side		Side
Forbud, 1702, imod Kaperie	21	Fægtning, 1717, ved Strømstad (see <i>Angreb</i>)	
— 1713, imod at opbringe franske, hollandske, engelske og preussiske Skibe	66	— — i Kattegattet	85
— 1714, imod Handel paa Sverrig	70	— 1718, paa Idefjorden	87-88
— 1715, imod Kjøb af hollandske Priisskibe	75	— 1719, ved Nye Elfsborg (see <i>Angreb</i>)	
— 1717, imod Officerernes Deeltagelse i Handel og Skibsparter	85	— — ved Gammel Elfsborg	91-92
— 1718, — at forlade Stationerne	89	Galeatzer, 1719	30
Forening, 1700, mellem svensk, engelsk og hollandsk Flaade	18	Galei-Compagniet	36
— 1715, — en engelsk Eskadre og den danske Flaade	74-75	Galeier, 1700—1709	6
— 1716, — en dansk, engelsk og russisk Flaade	78	— 1710—1719	30, 31
— 1717, — en dansk og engelsk Flaade	82	Galei-Flotillen udrustet 1700	16
— 1718, — en dansk, engelsk og hollandsk Eskadre	89	— — — 1710	47
— 1719, befalet mellem en dansk og engelsk Eskadre	92	— — — 1716 under Gabells Commando	76
Forhold 1716, imellem Danmark og Rusland	78-79	— — — — — Reesens —	77
— 1719, — Danmark og England	92	— — — — — Tordenskiolds —	79
Forholdsregler, 1714, imod de neutrale Skibe	68	— — — 1717 — Rosenpalms —	84
— 1715, — — —	71-72	— — — 1719 — Vossbein ved Marstrand	93
— 1716, — — —	76	General-Admiral, 1700—1709	6
— — — de Skibe, som kom fra Lübeck	78	— — 1710—1719	32
— — og 1717, imod den neutrale Fart paa Sverrig	80	General-Admiral-Lieutenant, 1700—1709	6
Forordning, 1701, om Navigations-Skolen paa Møen	21	General-Commissariatet, 1700	18
— 1703 og 1704, om Indrølleringen	22, 24, 25	— — 1712, deelt	57
— 1710, for Kaperie	50-52	— — Medlemmer, 1700—1709	9
— 1711 — —	52	— — 1710—1719	36
— om Hjempermittering af Mandskabet	66	General-Mynstring, 1719	93
— 1719, om Antagelse i fast Tjeneste	93	Gage-Udbetaling, 1719	93
Forsvars-Anstalter 1715—1716 i Kjøbenhavn	75	Haandpenge for de til Reserven ved Compagnierne Antagne	93
Fortøinings-Pæle til Flaaden	20	Haandværksfolkenes vacante Pladser	70
Foræring fra Keiseren af Rusland	66	Hjemkaldelse af de udenlands værende Søefolk	27
Fred, 1700, til Travendal	18	Hjempermittering, 1709, af Mandskabet	28
— 1711, - Hussi	57	— 1712 - —	62
— 1720, med Sverrig	93	— 1713 - —	66
Fregatter, 1700—1709	5, 6	— 1714 - —	69
— 1710—1719	29, 31	— 1715 - —	75
Fremmed Tjeneste, danske og norske Officerer og Cadetter	21	— 1716 - —	79
Frimænd ved Compagnierne	93	— 1717 - —	82
Fyr, 1713, paa Stevns og Møen	65	— 1718 - —	89
— 1714, — — - —	68	Holmens Chef, 1700—1709	9, 18
Fyrtaarn paa Anholt	26	— — 1710—1719	36
Fægtning, 1710, i Kjøgebugt	48-49	— Kirkes Patron	20
— 1712, under Skagen	59	— Eqvipagemestere (see Eqvipagemestere)	
— — ved Stralsund	60	Hukkerter, 1710-1719	30
— — under den pommerske Kyst	62	Hverving, 1700	15
— 1714, i Nordsøen	67	— 1709	26-27
— 1715, under Femern (see <i>Søe-Slag</i>)		— 1710	46
— — ved Nydyb og Rygen	73, 74	— 1711	53
— — under Rygen (see <i>Søe-Slag</i>)		— 1712	60
— — i Østersøen	75	— 1713	64
— — i Dynekil	77	— 1715	70
— 1717, ved Gothenborg (see <i>Angreb</i>)		— 1716	76, 77
		— 1717	81
		Hæderstegn, 1715, for Raben	74

	Side		Side
Hæderstegn, 1715, for Seehestedt.....	74	Landgang, 1709, ved Raee.....	27
— — - flere Officierer.....	91	— 1710, besluttet i Sverrig.....	48
Jagter (Krigs) 1700—1709.....	6	— 1711, — paa Rygen.....	56
— — 1710-1719.....	31	— 1712, — — —.....	61, 62
Isning til Beskyttelse for fjendtligt Angreb.....	75	— 1713, paa Rygen.....	65
Indfald i Hertugdømmerne af Steenbock.....	64	— 1715, — —.....	74
— - Norge 1716 af Carl den 12te.....	76	Landgang, 1716, besluttet i Skaane.....	78-79
— - — 1718 - — —.....	88	Ledige Pladser iblandt det faste Mandskab.....	70
Indkaldelse, 1714, af de Hjempermitterede.....	67	Lieutenanter, 1700—1709.....	8-9
— 1715 - - —.....	71	— 1710—1720.....	34-35
— 1716 - - —.....	76	Maanedes-Officierernes Dannelse 1714.....	70
— 1717 - - —.....	81	Mandskab, 1700, i fast Tjeneste.....	9-12
— 1718 - - —.....	86	— — antaget i Maanedes-Tjeneste.....	15
— 1719 - - —.....	89	— til Vagterne paa Holmen.....	18-19
Indquarteringsskibe udenfor Bommen i Kjøbenhavn.....	27	— Utilfredshed med Gage-Afkortning.....	20
Indrollerede, tilladte at stille Andre i deres Sted.....	66	— 1701, i fast Tjeneste.....	13
Indrolleringen, 1703—1705, Indretning og Styrke.....	22-25	— 1702, - — —.....	13
— 1709, Udskrivning.....	26-27	— 1703, - — —.....	13
— 1710, —.....	46	— 1704, - — —.....	13
— 1711, Inddeling i Hvervinger.....	53	— — i Fart med Koffardieskibene fra Kjøbenhavn.....	22
— 1718 Forretningernes Besørgelse af Officierer.....	86	— 1705, i fast Tjeneste.....	13-14
— 1719, Forretn. Besørg. af Officierer.....	89	— 1703—1705, Indrollering.....	22-25
Indrollerings-Chefer, 1704.....	22-23, 24	— 1706, i fast Tjeneste.....	14
— — 1707.....	26	— 1707, - — —.....	14
— — 1708.....	26	— 1708, - — —.....	14
— Mynsterskrivere, 1704.....	22-23, 24	— 1709, - — —.....	14-15
— — 1710—1719.....	39	— — udskrevet og hvervet.....	26-27
Istandsættelse (see <i>Reparation</i>).....		— — hjemsendt.....	28
Instruction, 1700, for Vagterne paa Holmen.....	18-20	— 1710, i fast Tjeneste.....	36-41
— 1703, - Admiralitetet.....	22	— — udskrevet og hvervet.....	46, 47
— 1710, - Provianten.....	50	— — Andeel i Priispenge.....	53
— 1714, - Under-Admiralitets-Præsidenten.....	69-70	— 1711, i Tjeneste.....	41
Kalk og Disk paa Flaaden af Sølv istedetfor Tin.....	80	— — Inddeling i Hvervinger.....	53
Kanoner til Signaler paa Stevns og Møen.....	65	— — Foranstaltning derved under Pesten.....	57
Kapere, 1702, forbudte.....	21	— 1712, i fast Tjeneste.....	42
— 1710, Reglement.....	50-52	— — Mangel derpaa til Flaaden.....	60
— 1711, —.....	52	— — presset til Tjeneste.....	60
— — Anordning.....	53	— — ved <i>CarlsHAVNS Waabens</i> og <i>Heyrens</i> Ødelæggelse.....	61
— 1714, svensk Reglement.....	80	— — hjempermitteret.....	62
Klædningsstykker til Mandskabet paa Krigsskibene.....	50	— 1713, i fast Tjeneste.....	42
Koffardieskibe, 1700—1709.....	5-6	— — hvervet.....	64
— 1710—1719.....	31	— — Underholdning af det saarede.....	64
Koffardieskibe, de kjøbenhavnskes Antal.....	22	— 1714, i fast Tjeneste.....	43
Kostpenge til Mandskabet.....	93	— — fra de i Eideren strandede engelske Skibe.....	64
Krigsfangernes Udvexling.....	64	— — tilladt at stille Andre i deres Sted og Hjempermittering.....	66
Krigsret, 1712, over D. J. Wilster.....	60	— — Samling af de Hjempermitterede.....	67
— 1713, — J. A. v. Paulssen, G. Sivertz og F. Neuspitzer.....	66	— — hjempermitteret.....	69
— 1714, — P. J. Wessell.....	67	— — vacante Pladser ved det faste, Maanedstjenere.....	70
— 1715, — Thambsen, Deichmann og Koningh.....	74	— 1715, i fast Tjeneste.....	43
Krigsskibenes Udlægning paa Kjøbenhavns Rhed.....	86	— — Samling af det hjempermitterede.....	71
Landgang, 1700, ved Humlebek.....	18		

	Side		Side
Mandskab, 1715, hjempermitteret.....	75	Overvintring af Skibe 1717—1718, ved Christiansøe.....	82
— 1716, i fast Tjeneste	44	— - — — — i Norge.....	82, 84
— — til Vagt-og Vold-Tjeneste fordeelt.....	75	— - — — — i Helsingøer	86
— — Mangel derpaa, Hverving, Samling af det hjempermitterede, Betaling og Tilstand.....	75-76, 77	— - — 1718—1719, i Trondhjem	89
— — hjempermitteret.....	79	— - — — — bestemt ved Christiansøe	89
— 1717, i Tjeneste, Samling af det hjempermitterede og Hverving.....	44-45, 81	— - — 1719—1720, <i>Staabraf</i> i Ebeltoft	92
— — hjempermitteret.....	82	Patron for Holmens Kirke	20
— 1718, i fast Tjeneste.....	45	Permittering af Mandskabet see <i>Hjempermittering</i> .	
— — Samling af de hjempermitterede, faste Folk til Skibene, Betaling og slet Tilstand	86	Pesten, 1710, Foranstaltninger derved	49
— — fra de i Frederikshald ødelagte Fartøier.....	88	— 1711, — —	57
— — hjempermitteret.....	89	— 1713, — —	66
— 1719, i fast Tjeneste	45	Placat om Antagelse i fast Tjeneste	93
— — Samling af det hjempermitterede.....	89	Plan til Angreb paa Gothenborg, Marstrand og Gulland	83
— — General-Mynstring	92	Pommern, Skibs-Tømmer der hugget.....	92
— — Inddeling i Divisioner, Antagelse i fast Tjeneste og Afskedigelse.....	92	Portrait af Tordenskiold.....	94
Mariner-Regimentet.....	15	Postskibe imellem Danmark og Norge.....	79
Matroser fra Skaane i dansk Tjeneste	46	Pramme, armerede, 1710—1719	29-30
Munderings-Reglement, 1701, for Søe-Cadetterne.....	21	Premier-Lieutenanter, 1700—1709	8
— — 1714, - — —	69	— — 1710—1719	34-35
Mynster-Skrivere ved Indrøllingen 1704.....	22, 23, 24	Presning af Folk, 1712.....	60
— — — — 1710—1719	39	— - — 1716	77
Mynstring, General-, over Mandskabet	93	Priis-Anordning, 1711.....	52-53
— paa Skibene maanedlig	86	— — 1713	66
Navigations-Skole paa Møen	21	— — 1717.....	85
Ober-Admiralits-Retten, Opsyn og Dom over Priser	51	Protestation af " <i>Conseillet</i> " imod Admiral Norris.....	92
— — — Medlemmer.....	51, 57	ProviantskrIVERne, 1711, Provianten under Laas.....	50
Ober-Krigs-Secretairer, 1700—1709	9	— 1718, Besørgelsen af Penge-Udbetaling til Besætningerne.....	86
— — — 1710—1719	32	Prøvesteens-Batteriet, 1713, Anlæg og Besætning.....	66
Officiererne for 1700—1709.....	6-9	— — 1717, Chef.....	85
— - 1710—1719	32-35	— — 1719, Besætning	92
Opbringelse af fremmede Skibe 1709.....	27	Pæle til Flaadens Fortøining.....	20
— - — — 1710	50	Qvarantaine-Foranstaltninger, 1709	27
— - — — 1716, 1717.....	80	— — 1710	49
Opbringelses-Forbud.....	66	— Fartøier, 1708.....	26
Opmaalinger, 1703.....	21	— — 1709.....	27
— 1705.....	25	— — 1710	49
— 1706	26	— Flaget.....	49
Optagelse af sunkne Skibe	92	Rangfølge, Søe-Officierernes	20
Orlogskibe, 1700—1709.....	5	— ProviantsskrIVERnes.....	86
— 1710—1719.....	28-29	Rapport, 1710, fra Guldenlew, om Træfningen i Kjøge-bugt.....	49
Overgivelse af Tønningen.....	64	— 1715, fra Wessell, om Slaget under Femern.....	71
Overvintring af Skibe 1709—1710, ved Christiansøe	28	— — - Raben, om Slaget under Rygen	73-74
— - — 1710—1711, i Norge	48	— 1718, - Rosenpalm, om Fægtningerne paa Idefjorden ..	87-88
— - — 1712—1713, i Pommern	62	— 1720, - Ployart, om Tordenskiolds Død	94
— - — 1713—1714, paa Eideren.....	64	Reglement for Skibene	50
— - — 1714—1715, i Neustadt	67	Regne- og Skrive-Skoles Indretning paa Møen.....	21
— - — — — i Østersøen	68	Reise, 1706, Judichær til Lithauen	26
— - — — — i Nyborg.....	70	— 1708, 1709, — udenlands.....	26
— - — 1715—1716, i Neustadt.....	78	— 1720, Tordenskiold —	93-94
		Reise til Soes see <i>Søe-Reise</i> .	
		Reparation, 1700, af Flaaden i Kjøbenhavn	15

	Side		Side
Reparation, 1700, af Krigsfartøjerne i Christianssand.....	17	Skibbrud, 1717, <i>Andricken</i>	29, 81
— 1710, - <i>Phoenix</i>	46	— — <i>Packan</i>	29, 83
— — - Flaaden paa Kjøgebugt.....	48	— 1718, <i>Giøtteborg</i>	86
— 1712, - <i>Løwendahls Galley</i> i Kjøbenhavn.....	61	Skibe, armerede, 1710-1719.....	29-30
— 1713, - <i>Flyende Fisk</i>	62	Skibs-Journaler og Protocoller, indførte 1711.....	57
— — - <i>Stormarn</i> paa Elben.....	64	Skjærbaade, 1700—1709.....	6
— 1715, af Flaaden i Kjøgebugt.....	74	Skjærbaade, 1710—1719.....	32
— 1716, - <i>Snarensvend, Cronprintzens Galley</i> og <i>Sydermanland</i>	78, 79	Slag til Lands, 1710, ved Helsingborg.....	46
— 1717, - den Skade, Skibene led ved Strømsstad.....	84	— - — 1712, - Gadebusch.....	64
— — - den norske Flotille.....	84	Slag til Søes see <i>Søeslag</i> .	
— 1719, - <i>Ebenetzer</i> i Kjøbenhavn.....	92	Snauer, 1700—1709.....	5
— — - Søe-Batterierne.....	92	— 1710—1719.....	29
Rescript, 1710, om Søefolkene i Slesvig, at de ei maatte forlade deres Hjem.....	46	Spisetaxt.....	50
— 1716, - Hansestædernes Skibsfart.....	80	Svane-Jagt i Præstøe-Bugt.....	26
Reserve-Mandskab ved Compagnierne.....	93	Svenskt Indfald i Norge 1716.....	76-77
"Rest Sedler" paa Tilgodehavende udstædt til Mandskabet.....	93	— — - — 1718.....	88
Russiske Volonteurer paa Flaaden.....	57	Søe-Batterierne paa Kbhvns. Rhed 1713, Anlæg og Besætning.....	66
Salut-Reglement.....	20	— — — — 1719, Reparation og Besætning ..	92
Salutter, 1710. for russiske Seire.....	50	Søe-Cadet-Compagniet, 1701, Oprettelse og Indretning.....	21
— 1711, - Freden til Hussi.....	57	— — — — 1705, Reduction.....	25-26
— 1713, - Steenbocks Capitulation.....	64	— — — — 1710—1719, Chefer.....	36
— 1714, - Tønningens Overgivelse.....	64	— — — — 1714, Uniform.....	69
— 1715, - Gabells Seier.....	71	Søe-Eqvipagen i Christiansand 1700—1719.....	9, 36
— — - Rabens Seier.....	73	(See <i>Flaade-List</i> . (1—7 og 104—122) og <i>Betalings-Reglem.</i>)	
— — - Seehestedts Seier.....	73	Søe-Eqvipagen i Glückstadt 1700—1719.....	9, 36
— 1716, - Stralsunds Erobring.....	74	(See <i>Flaade-List</i> . (1—7 og 104—122) og <i>Betalings-Reglem.</i>)	
— — - de Svenskes Fordrivelse fra Norge.....	77	Søe-Etatens Officierer fra 1700-1709.....	6-9
— — - Wismars Overgivelse.....	78	— — — - 1710-1719.....	32-35
— 1719, - Aarets lykkelige Feldtog.....	91	Søe-etatens Størrelse 1711.....	57
Saluttering for Kronborg.....	86	— — — 1714.....	70
Samling af de Hjempermitterede see <i>Indkaldelse</i> .		Søe-Folkene 1710, forbudne at forlade deres Hjem uden Tilladelse.....	46
Samlingsplads for Eskadren i Nordsøen.....	84	— — 1717, i Tjeneste.....	81
Sauvegarde for Indbyggerne paa Hveen.....	53	— — 1718, Kostpenge-Udbetaling.....	86
Schoutbynachter, 1700—1709.....	6	— — — slette Tilstand.....	86
— 1710—1719.....	32	Søe-Krigsfangers Udvexling.....	64
Second-Lieutenanter.....	35	Søe-Qvæsthuset og Hospitallerne i Kjøbenhavn, Opsigt dermed.....	57
Signalering, 1711, langs Kysterne for fjendtlige Skibe.....	53	Søe-Reise 1702, Kongen til Holsteen.....	21
— 1713, fra Stevns og Møen med Krigsskibene.....	65	— — — Enke-Dronningen til Aarhuus.....	21
— 1716, med Blinkfyr paa Flaaden.....	80	— — 1704, Kongen til Norge.....	22, 25
— 1718, langs Kysterne.....	86	— — 1705, Enke-Dronningen til Lübeck.....	25
— 1719, — —	90	— — 1706, Enke-Dronningen.....	26
Sjouveres Afskaffelse.....	86	— — 1708, en russisk Ambassadeur til Archangel.....	26
— Antagelse.....	87	— — — Enke-Dronningen til Aalborg.....	26
Skibbrud, 1706, <i>Postillionen</i>	5, 26	— — 1709, Dronningen til Mechlenborg.....	26
— 1711, <i>Svermeren</i>	29, 54	— — — J.Juël, som dansk Gesandt til Rusland.....	26
— — <i>Slesvig</i>	29, 56	— — — P.J.Wessell til Ost-og Vest-Indien.....	28
— 1712, <i>flyende Dragon</i>	31, 58	— — 1719, Kongen til Norge og tilbage.....	90, 91
— 1713, engelske Skibe i Eideren.....	64	Søe-Slag 1715, Gabells under Femern.....	71
— 1714, <i>Fridericus Tertius</i>	28, 67	— — — Rabens under Rygen.....	73-74
— 1716, en Kaperhukkert.....	80	— — 1716, Tordensskolds i Dynekil.....	77
		Sørge-Flage for Kong Christian d. 5tes Død, nedtagne.....	20

Side	Side
Takkefest 1710, for russiske Seire50	Transport 1716, af Ammunition og Proviant til den svenske Armee ødelagt i Dynekil.....77
— 1715, - Slaget under Rygen.....74	— — - russiske Tropper fra Mechlenborg til Sjælland.....78
— — - Seieren ved Pommern.....74	— — - russiske Tropper fra Sjælland til Mechlenborg.....79
— 1716, - Stralsunds Erobring.....75	— — - Tropper og Proviant til Norge.....79
— — - de Svenskes Fordrivelse fra Norge77	— — - Tropper over Storebelt.....79
— — - Wismars Erobring.....78	— — - Proviant til Færøerne81
Takkefest 1719, for det lykkelige Feldtog.....91	— — - Magazin-Korn, convoyeret.....81
Tilgodehavendes Udbetaling.....93	— 1717 - 1 Kavallerie-Regiment til Norge83
Tilstand paa den norske Eskadre 1717.....84	Transport, 1717, af 3 Infanterie-Batailloner fra Norge.....84
— — Island 1718.....86	— — - Tropper til Norge84
Tjenestetid for Constablerne 1700.....20	— 1718, - Munderings-Sager til Norge.....86
Transport af de Hjempermitterede, see <i>Indkaldelse</i> .	— — - Proviant og Penge til Norge87
— 1700, af Matroser og Soldater fra og til Norge16, 18	— — - Tropper til Norge89
— — i Øresundet.....18	— 1719, - Ammunition og Krigsforødenheder fra Strømstad, ødelagt.....91
— — af Tropper fra Kjøbenhavn til Frederiksoth.....18	— — - Tropper til og fra Norge.....91
— 1708, af Kanoner og Kugler fra Norge til Glückstadt.....26	Transportskibe, 1710, skilte fra Flaaden.....48
— — af den danske Gesandts Bagage fra Rouen.....26	— 1712, anholdte i Øresundet til at føre Beleirings- Skyts fra Kjøbenhavn til Pommern.....59
— 1707, fra Kjøbenhavn til Glückstadt.....26	— ødelagte af Guldenlew under Pommern.....62
— 1709, Matroser, Tropper og Artillerie fra Frederiks- orth til Kjøbenhavn.....27	— 1713, i Pommern65
— — af Armeen fra Sjælland til Skaane.....27	— 1715, samlede i Grønsund til Troppe-Transport fra Pommern til Rygen74
— — - Tropper imellem Sverrig og Pommern, forhindret.....28	— 1716, samlede til Toget mod Sverrig.....78
— 1710, - fangne, svenske Matroser fra Skaane til Kjøbenhavn.....46	Tre Kroners Batterie (gamle), 1713, Anlæg og Besætning.....66
— — - Matroser fra Lübeck til Kjøbenhavn.....47	— — — — 1716, Chef.....79
— — - Korn og Levnetsmidler til Norge og Søefolk derfra til Danmark.....47	— — — — 1717, Forstørrelse og Chef85
— 1711, - Matroser fra Norge til Danmark.....53	— — — — 1719, Reparation, Chef og Besætning.....92
— 1711, - Tropper imellem Sverrig og Pommern, forhindret.....55	Træfning see <i>Fægtning</i> .
— — - Beleirings-Skyts og Meel til Armeen i Pommern samt Skibe til Landgang paa Rygen56, 57	Tømmer-Besigtigelses-Reise26
— 1712, - Artillerie til Frederiksoth.....58	— Hugning i Pommern.....92
— — - Soldater fra Norge til Kjøbenhavn.....59	Tømmermænds Antagelse 1700.....15
— — - Tropper imellem Sverrig og Pommern, forhindret.....59	— — 1709.....27, 41
— — - svenske Tropper fra Carlsrone til Stralsund62	Udgifterne ved Nordsøes-Eskadren 1717.....84
— — - Artillerie fra Pommern.....62	— - Søemagten 171041
— 1713, - sachsisk Artillerie fra Kjøbenhavn til Pommern.....63	— - — 1711.....41
— — - Recrutter fra Kjøbenhavn til Flensborg samt Artillerie og Proviant til Pommern.....63	— - — 1712.....42
— — - Steenbocks Tropper fra Apenrade til Sverrig og Magazin-Korn.....64	— - — 1713.....42
— — - de fra Steenbock erobrede Trophæer.....64	— - — 1714.....43
— — - Tropper fra Pommern til Rygen65	— - — 1715.....43
— 1714, - Magazin-Korn, convoyeret.....66	— - — 1716.....44
— — - Tropper til Helgolands Erobring.....69	— - — 1717.....44
— — - — fra Sverrig til Pommern forhindret71	— - — 171845
— 1715, - — fra Pommern til Rygen.....74	— - — 171945
— — - — fra Sverrig til Stralsund, forhindret75	Udnævnelser, 1700, U. C. Guldenlew20
— — - af Magazin-Korn, convoyeret75	— 1707, F. Gedde26
— 1716, - Tropper til Norge og svenske Fanger til Jylland.....76	— 1708, P. Hansen26
— — - Matroser fra Norge77	— 1709, P. J. Wessell.....28
	— 1711, C. Tausan38
	— — N. Foss.....40
	— 1712, L. Lous38

Udnævnelser, 1714, N. Foss	38
— — P. Helt	40
— 1715, Gabell og hans Officierer	71
— — Seehestedt	74
— 1716, Tordenskiold	76, 77
— 1718, Tordenskiold	88, 90
— 1719, Faje	36
— — Tordenskiold og hans Officierer	91
— See Listerne over Officiererne	6-9, 32-35
Udskrivning til Søe-Tjeneste, 1700	15
— - — — 1709	26-27
— - — — 1710	46
— - — — 1711	53
— - — — 1712	60
— - — — 1715	70
— - — — 1716	75
— - — — 1717	81
Under-Admiralitets-Rets-Assessorer	69
— — — Præsident 1700-1709	9
— — — 1710—1719	38
— — — 1714, Instruction	69-70
Under-Lieutenanter fra 1700—1709	8-9
Undersøgelse imod Tordenskiold	84
Uniform for Søe-Cadetterne 1701	21
— - — — 1714	69
Utilfredshed mellem Søefolkene 1700	20
— — — 1719	93
Våbenstilstand med Sverrig 1719	92, 93
Vacante Pladser ved det faste Mandskab	70
Vagternes Besætning 1716	75
Vagts-Fordeling og Instruction	18-20
Vagtskibe, 1700-1709	16, 20, 21, 22, 25, 26, 27
— 1710—1719	46, 47, 53, 57, 60, 63, 64, 67, 70, 75, 76, 81, 86, 90
Vagtskud	70
Vice-Admiraler, 1710—1719	32
Volontører, russiske paa Flaaden	57
Ødelæggelse, 1710 af <i>Dannebroge</i> og 2 svenske Orlogskibe	48
— 1712 - <i>Heyren</i>	61
— — - 100 svenske Transportskibe	62
— 1715 - det svenske Orlogskib <i>Princessa Hedewig Sophia</i>	71
— — - 4 svenske Fregatter	74
— 1716 - svenske Transportskibe i Dynekil	77
— — - en erobret Kaper-Hukkert	80
— 1717 - Galeierne <i>Lovisa</i> og <i>Lucretia</i>	83
— 1718 - <i>Snarensvend</i>	85
— — - svenske Transportskibe i Strømsstad	91
— 1719 - — Skibe ved Marstrand	91
— — - — — Elfsborg	92

Register

Over de i andet Bind forekommende Skibe og Personer.

	Side		Side
Aboe, C. N.....	39	Besckiermeren , armeret Skib.....	30, 72, 83, 89
Achilles	31, 77, 83, 84, 88	Besckiermeren , Orlogsk.....	5, 28, 30, 47, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 65, 68, 72, 75, 76, 78, 81, 89, 92
Adeler, F. C.....	9, 36, 56, 61	Besckiermerens Barkasse.....	60
Admiralitets-Jagten	30, 86, 90	Besemacker, P. P.....	7, 16, 17
Ahnen, v.....	89	Beverlin, C.....	35
Ahrenfeldt see <i>Arenfeldt</i>		Bielcke, H.....	8
Alan, S.....	69	Bille, J.....	7, 16, 21
Allemonde.....	17	Bille, L.....	34, 87, 91
Amundsen, H.....	35	Bille, M.....	8, 27, 32, 47, 51, 58, 59, 61, 62, 65, 68, 71, 72, 73, 75, 78, 81, 87, 88, 93
Anckerstiern.....	74	Birckerod, S.....	35
Andersen.....	38	Biørensens, K.....	34, 62, 65
Andersen, J.....	72	Biørn, A.....	34, 78, 81, 86, 90
Andricken , Skjærbaad.....	32, 84	Biørnen	77
Andricken , Snau.....	5, 16, 29, 46, 47, 48, 54, 55, 58, 60, 62, 63, 78, 81	Biørn, H. H.....	26, 27, 33
Andromeda , dobbelt Chaluppe.....	32	Biørn, J.....	6, 9, 18
Andromeda , Hukkert.....	30, 81, 82, 86, 90	Blichfeldt, C.....	8, 26, 33, 47, 57, 81, 82, 86, 92
Anna Marias Galei	31	Blomberg, C. D.....	35
Anna Sophia	5, 15, 17, 28, 47, 55, 63, 67, 73, 75	Boldewahn, H.....	69
Arcke Noa	30, 60, 72, 77, 79, 83, 84, 91	Bombardeer-Pram	5, 30
Arnfeldt, F. C.....	9, 34	Boomfelt, C. M.....	7
Arenfeldt, L. B.....	80, 86, 92	Boomfelt, M.C.....	7, 16, 21, 27, 33, 47
Arff, N. D.....	35, 86, 90	Bornemann.....	64
Assistance	74	Bornholm, C. Q.....	9, 34
Baad, P. J.....	53, 59, 62, 72, 92	Bornholm, H. N.....	34
Baastad, J.....	34, 67, 72	Boysen, C.....	8, 27, 33, 47, 48, 56, 60, 61, 70, 73, 77, 82
Bach, J. J.....	33, 60, 91, 93	Boysen, F.....	9, 34, 59, 67, 70, 72
Bagger, B. P.....	35	Braem, A.....	8
Banfort	74	Bragnæs, L.....	35
Bang, N.....	35	Brandt, H.....	33, 47, 56, 58
Banner, N.....	8, 33, 55	Brandt, J.....	60
Barfleur	82	Brandt, J. W.....	8, 33
Barfod, N. L.....	6, 16, 24, 32, 36, 47, 48, 49, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 85	Brandt, T. F.....	8, 27, 33, 54, 55, 68, 77, 81, 88, 89, 91
Barlingh, T.....	82	Bredal, P.....	33, 88
Bartholin, B.....	7, 16, 27, 33	Bredendick, W. C.....	35
Bartholin, C.....	57	Bremen	74
Basse, S.P.....	67	Bremerfløtel	30, 72, 91
Becker, S.....	8, 27, 33, 46, 47, 55, 57, 59, 60, 61, 63, 75, 7	Brinck, I.....	38
Beckum, M. van.....	7, 16	Brown, W.....	94
Beesemacher, P.....	6, 15, 17	Brun, B.....	8, 33, 47, 72, 76, 81, 88, 91, 93
Benstrup, K. N.....	35	Brun, C. C.....	34, 81, 86
Bentzon, L.....	36	Brun, J. F.....	34, 35, 83, 90
Bergen, A. C.....	8	Brun, P. C.....	8, 34, 70, 76, 81
Bergen , Brigantin.....	31, 84	Brutt, J.....	7, 16, 21, 22, 26, 33, 47
Bertramsen, B.....	38	Bruun, A. G.....	16
		Bruun, B.....	65

	Side		Side
Bruun, C. C.....	91	Cicignon.....	76
Bruun, E.....	75, 91	<i>Citronen</i>	6, 30, 56, 57, 72, 87, 91
Bruun, J.....	68	Clemens, E.....	10, 39
Bruun, P.....	55, 58, 59, 80	Colding, J.....	59
Bruun, S.....	59, 63, 67, 71, 72, 78	<i>Comte de Mørner</i>	92
Brygmann, A.....	38	<i>Concordia</i> , armeret Skib.....	30, 67, 70
Buchwalt, J.....	9, 38	<i>Concordia</i> , Brander.....	72
Budde.....	76, 89	<i>Concordia</i> , Defensionskib.....	15
Budde, O.....	34, 91	Corbiørn, J. A. G. P.....	8, 33, 72
Byng, G.....	82, 83	Cornielsen, S.....	38
Bøg, C. F.....	35, 70	Cralbech.....	59
<i>Calmar</i>	91	<i>Cronede Rose</i>	30, 61
Carl. C. T.....	7, 26, 27, 33, 47, 55, 56, 59, 62, 65	<i>Cronen</i>	6
Carl den Tolvte til Sverrig.....	18, 68, 74, 76, 77, 78, 80, 87, 88, 89	<i>Cron Jagt</i> eller <i>Nye Jagt</i>	6, 31, 55
<i>Carolus d. 11te</i>	31	<i>Cronprintzen</i>	30, 78, 87, 91
<i>Carolus d. 12te</i>	31, 92	<i>Cronprintzens Galley</i>	29, 67, 68, 70, 77, 78, 79, 80, 85, 90
<i>Carls Crona</i>	74	Cruys, R.....	34, 81, 91
<i>Carlshavns Waaben</i>	48, 56, 60, 61	Dahl, J.....	83
Carstesen, J.....	7, 16	Dahl, N.....	77
Carteret.....	93	Dam, J.....	83, 84
Castan, J.....	38	Daniel, A.....	72, 82, 84, 91
<i>Castor</i>	77	<i>Dannebroke</i>	5, 9, 16, 17, 27, 28, 32, 36, 47, 48, 49
<i>Castor</i>	91	<i>Dannebrogens</i> Barkasse.....	31, 54, 55, 59, 64, 90
<i>Charles Galley</i>	83	<i>Dansborg</i>	67
<i>Charlotta Amalia</i> , Galei.....	31, 74, 77, 83, 84, 91	<i>De 2 Guldenlewer</i>	15
<i>Charlotta Amalia</i> , Koffardieskib.....	31	<i>Deal Castel</i>	83
<i>Charlotta Amalia</i> , Orlogsk.....	5, 16, 17, 28, 47, 66	Degen, C.....	34, 64, 91
<i>Charlotta</i> , svenskt Orlogsk.....	91	Deichmann, E.....	32, 56, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 71, 72, 74
<i>Charlotte</i>	29, 92	<i>Delmenhorst</i> , gamle.....	5, 16, 17, 28, 29, 48, 66
<i>Chatam</i>	75	<i>Delmenhorst</i> , nye.....	5, 27, 29, 47, 54, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 68, 71, 73, 75, 76, 78, 79, 82, 87, 88, 89, 90, 91
Christensen, B.....	10	Deschestean, S.....	87
Christensen, C.....	72	<i>Diana</i>	91
Christensen, J.....	22, 39	Dischungtoen, J.....	91
Christensen, P.....	38	<i>Ditmarschen</i>	6, 29, 48, 55, 56, 59, 62, 65, 72, 78, 79, 87, 91
Christensen, S.....	11, 38	Dos, J.....	33, 47, 55, 60, 61, 68, 72, 77, 88
Christian den Femte til Danmark.....	20, 21, 22, 52	<i>Dragen</i>	5
<i>Christian Guldenlew</i>	15	<i>Dragoneren</i>	6, 16
<i>Christiania</i>	30, 87	<i>Dreadnaught</i>	74
<i>Christiansand</i>	31, 84	Dreesen, D. D.....	38
<i>Christiansøe</i> , Fregat.....	5, 26, 30	Dreesen, H. F.....	35, 72, 89
<i>Christiansøe</i> , Lastdrager.....	56	Dreyer, A.....	7, 18, 22
<i>Christiansøe</i> , armeret Skib.....	59, 65, 72, 78	<i>Dronning Lovisa</i>	5, 17, 27, 28, 47, 55, 60, 61, 65, 68, 72, 77, 81, 88
<i>Christiansøe</i> , Bombarderer.....	91	<i>Dronning Lovisas</i> Barkasse.....	16, 30, 49, 54, 55, 58, 67, 90
<i>Christianus Quartus</i>	5, 16, 17, 28, 48, 56, 59, 60, 61, 63, 67	<i>Duck Anden</i>	6
<i>Christianus Quintus</i> , Galei.....	6	Duperon, A. la louche.....	6, 16
<i>Christianus Quintus</i> , Orlsk.....	5, 15, 28, 47, 55, 85	Dyster, L. C.....	34
<i>Christianus Quintus</i> , Skib.....	22	Dørck, D.....	35
<i>Christianus Quintus's</i> Barkasse.....	30, 54, 55, 57, 58, 59, 62, 63, 81, 86	<i>Ebenetzer</i> , Pram.....	30, 65, 72, 82, 89
Christophersen, C.....	7, 16, 21, 27, 32, 47, 55, 61, 65, 68, 71, 73, 76, 77		
<i>Churprintzen</i>	5, 16, 17, 28, 48		

Side	Side
<i>Ebenetzer</i> , Orlogskib 5, 28, 47, 55, 59, 60, 61, 62 65, 68, 72, 75, 76, 78, 81, 82 83, 84, 88, 89, 90, 92	Floris, C..... 7, 16, 21
<i>Ebenetzers</i> Barkasse 60, 65	<i>Flyende Abe</i> 5, 16, 28, 29, 47, 54, 59
Ebsen, H..... 79, 81, 86, 90	<i>Flyende Dragon</i> 6, 14, 16, 21, 22, 26, 31, 47, 55, 58
<i>Eendragt</i> 31, 92	<i>Flyende Due</i> 48
<i>Eenighed</i> 6, 31	<i>Flyende Fisk</i> 5, 16, 29, 46, 54, 55, 58, 59, 62, 69, 70, 72, 78, 81, 84, 85, 90
<i>Eenigheden</i> 74	<i>Flyende Mercurius</i> 29, 55, 76, 78, 79, 81, 84, 86, 90
Ehlers, H. C. see <i>Eilers H. C.</i>	Fontenay, B. de..... 35, 81, 82, 86, 90
Ehlers, C..... 8, 24, 33, 70, 76, 79, 81, 86, 90	Fontenay, C. F, le S. de..... 35, 67, 70, 72, 81, 85, 90
Ehrenskiold..... 64	<i>Forgylte Aborre</i> 30
Eickstedt, V. v 9, 36	<i>Fortun</i> 75
<i>Eiland Schilling</i> 30, 57, 58, 59, 63, 67, 69, 71, 72, 77, 82, 83, 91	<i>Fortuna</i> , Fregat..... 29, 78, 79, 80, 85, 86, 89, 92
Eilers, C se <i>Ehlers, C</i>	<i>Fortuna</i> , Hukkert..... 30, 79, 84
Ehlers, H. C. 39	<i>Fortuna</i> , Jagt..... 31, 84, 90
<i>Elephanten</i> , gamle..... 5, 16, 17	<i>Fortuna</i> , Koffardieskib..... 22, 31
<i>Elephanten</i> , nye..... 5, 28, 47, 49, 54, 55, 60, 61, 68, 70, 72, 74, 75, 77, 82, 88, 92	<i>Fortuna</i> , nordlandsk Jagt..... 32
<i>Elephantens</i> Barkasse 26, 31	<i>Fortuna</i> , Transportskib..... 72
Elkier, S. P. 7	<i>Fortuna</i> , Kaper-Fregat..... 72
<i>Emanuel</i> , Defensionsskib..... 15	Foss, N..... 38, 40
<i>Emanuel</i> , Hukkert..... 30	Frederik den 6te til Danmark 94
<i>Emanuel</i> , nordlandsk Jagt..... 32	Friborg, J..... 8, 28, 34, 55
<i>Emanuel</i> , Lystjagt..... 76	<i>Friderica Amalia</i> 74
Emilius, J..... 48	Friderich den 4de til Danmark..... 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 28, 46, 48, 49, 50, 52, 53, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 76, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 93
<i>Engelen</i> 5, 16, 17, 29, 47, 48, 54, 55, 56, 58, 59, 60	<i>Friderich</i> , Galei..... 6
<i>Engel Raphael</i> 48, 60	<i>Friderich</i> , svenskt Orlogsk..... 91
Engelstrup, F..... 11	<i>Friderichshald</i> 29, 91
Erichsen, B..... 8, 34, 46	<i>Friderichsstadt</i> 31, 84, 91
Erichsen, H..... 35, 91	<i>Fridericus Quartus</i> , Orlogskib 5, 17, 28, 55, 60, 61, 70
Eriksen, J..... 24, 39	<i>Fridericus Quartus fra Ahrendal</i> , Galei..... 31, 83, 84, 91
Ernst, J. B..... 57	<i>Fridericus Quartus</i> , Galei..... 31, 83, 84, 91
Ernst, J. C..... 10, 39	<i>Fridericus Quartus</i> , Koffardieskib..... 22
Esmarck S. J..... 54	<i>Fridericus Quartus</i> , Koffardieskib..... 22, 62
<i>Essex</i> 74	<i>Fridericus Quartus's</i> Barkasse..... 54, 58
<i>Estland</i> 74	<i>Fridericus Tertius</i> , Orlogskib..... 5, 16, 17, 27, 28, 47, 63, 67
Etang, H. C. de l'..... 34, 77, 79, 83	Friesse, N..... 9, 38, 56, 85
Eversen, P..... 22	Friis, F..... 8, 33, 46, 47, 56, 63, 67, 73, 76, 78, 88, 92
<i>Experientz</i> 21	Friis, J..... 8, 34, 54, 58, 62, 78, 80, 85, 86
Faje, R. D..... 36	Friis, M..... 8, 33, 68, 71, 72, 82, 87
Falck, O..... 7	Friis, N..... 35
Ferry, L. de..... 35, 75, 80, 90	Friis, T. M..... 9, 34
Fincke, R..... 58	<i>Froken Elsen</i> 5, 14, 16, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 29, 46, 54, 58, 67, 70, 76, 81, 86, 90
Fischer..... 27	<i>Frue Anna</i> 30
Fischer, H..... 39	Fuchs..... 55
Fischer, O..... 15	Fuchs, C. L..... 7, 16, 24
Flechenberg, L..... 34, 85, 90	
Flemming..... 16, 63	
Flensborg, C. P..... 35	
<i>Florentina</i> 31	

	Side		Side
Fyen	5, 27, 29, 47, 48, 49, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 65, 67, 68, 71, 72, 76, 78, 79, 83, 84, 85, 87, 90, 91	Guldenstern	31
Færoe	5, 26, 29	Gunthelberg, Claus	6, 9, 15, 32
Gabel, Geheimeraad	24	Gunthelberg, Christian	33, 46, 53, 58, 60, 61, 62, 65, 67, 68, 69, 70, 76, 78, 82, 87, 92
Gabell, C. C. v	7, 26, 27, 32, 36, 47, 55, 60, 61, 65, 67, 68, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 81, 82, 83, 87, 91	Gunthelberg, F	35, 82, 91
Gad, J. S	7, 16, 18	Gunthelberg, H	9, 34, 54, 58, 62, 70, 76, 79, 80, 86, 88, 89, 90, 91
Gak med	6, 31	Gørtz	83
Galiøth <i>West Vlieland</i> see <i>West Vlieland</i>		Haabet , armeret Skib	30
Galley von Bergen	29, 56, 58, 59, 62, 63, 63, 76, 78, 81, 85	Haabet Bredgat	31, 60
Galliøth <i>Paradies</i> see <i>Paradies</i>		Haabet , Koffardieskib	6, 31
Gamle Elephant	85	Haabet Rundgat	60
Garde, H. C	7, 39	Haabet , Brander	48, 56
Garden, H. v	63, 65, 76	Haabet , Pram	72
Gautson, P	56	Haabet , Transportskib	72
Gedde, E. U	7	Haabet , Galiøth	83, 92
Gedde, F	6, 16, 17, 23, 24, 26, 32, 36, 48, 57	Haffruen , Jagt	6, 26
Gerdes, Didrich	72, 87, 91	Haffruen , Orlogskib	5, 27, 28, 31, 47, 55, 56, 59, 60, 61, 65, 68, 72, 76, 77, 78, 81, 92
Gief-paa	30, 91	Haffruens Barkasse	60, 72
Giese, C. J	9, 36	Hagedorn, S. C	33, 47, 56, 59, 60, 61, 65, 68, 71, 72, 76, 78, 82
Giøtha	74	Hagen, T. v	8
Giøtha Løwen	74	Halbruck, I. v	9
Giøtta Løven	29, 63	Hal, L	56
Giøtteborg	29, 71, 75, 77, 79, 82, 83, 84, 85, 86, 87	Halling, A. N	38
Glubende Ulv	30, 72	Halmstadt	91
Gotfridsen, W	24, 39	Halvor	83
Gotland	74	Handtberg, C. L	8, 34, 58, 60, 76, 78, 81, 85
Goutsen, P	60, 65	Hansen, H	34, 46, 48, 56, 60, 61, 65, 68, 71
Graa Kat	5, 31	Hansen, L	27
Grabner, J	7	Hansen, M	8
Gram, J. M	35	Hansen, M., Skipper	56
Gravenstein	29, 56, 57, 59, 67, 70, 71, 72, 78, 81, 85, 90	Hansen, N	35, 65
Green, A	58, 67, 71, 72, 77	Hansen, O	9, 17, 27, 36, 48
Grefling, S	72	Hansen, P	8, 26, 33, 36, 46, 57
Grib, P	34, 67, 70, 72, 75, 77, 78, 79, 83, 84, 87	Hartman, C	36
Grip, P	27	Hartwigs, N. H	7, 16, 22, 24, 25, 26
Grodtschilling, B	35	Hatten, C. H. v	7, 16
Grubbe	74	Haven, S. von	35, 76
Grubbe, G	74	Haugwitz, C	8, 27, 34
Grundt, G	25, 57	Hecla , Bombardeerskib	5, 30, 60
Græv Mørner	30, 91, 92	Hecla , Galei	77
Grønning, J. H	7, 16	Hector	77
Gude, H	7, 16, 22, 26, 27, 32, 36, 47, 55, 59, 60, 61, 63, 65	Hegelund, J	9, 34, 46, 58, 70
Gude, M	33, 47, 55, 59, 68, 72, 78, 82, 89, 92	Held, F	7, 16
Guldenlew , Orlogskib	5, 16, 17, 27, 28, 47, 48, 55, 56	Helena	6, 16, 31
Guldenlew, Statholder i Norge	22	Helleflynderen	30, 60, 72, 82, 92
Guldenlew, U. C	6, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 27, 32, 47, 48, 49, 52, 55, 56, 58, 60, 61 62, 72, 74, 75, 77, 78, 79, 82, 85, 93	Helmich, P	35, 83, 84, 91
		Helms, J. E	9, 34
		Helt, P	40
		Helt, W	57

	Side		Side
Hemstrup, B.....	8, 34, 46, 54, 58	Jensen, C.....	24, 39
Henck see <i>Hinck</i>		Jensen, H.....	39
Herberg, M.....	23, 39	Jensen, T.....	8, 35, 47, 54, 57
Herlof, M. P.....	8, 34, 55	Jepsen, H. see <i>Ebsen</i>	
Hes, J.....	48	<i>Jepta</i>	31, 83, 84
Heyer, S.....	33, 47, 54, 55, 58, 67, 68, 71, 72, 76, 78, 79, 81, 82, 88, 90, 92	Jespersen, P.....	28
<i>Heyren</i>	5, 16, 18, 22, 26, 27, 28, 29, 46, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61	<i>Ilderim</i> (see <i>Pommern</i>).....	80
<i>Hielperen</i>	29, 74, 77, 79, 83, 84, 91	Ingenhaven, v.....	66
<i>Hielperinden</i>	29, 87, 91	<i>Johannes den Gamle</i>	30, 87, 91
Hinck.....	60, 65	Johansen, J.....	86, 89, 90
Hiort, P.....	7, 21, 22, 28, 32, 46, 47, 55, 60, 61, 62, 65, 85	<i>Island</i>	5, 26, 29, 47, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 68, 71, 73, 76, 77, 78, 79, 82, 87, 92
Hoeg.....	83, 91	<i>Islandsfahrerer</i>	83
Hof, A. J.....	16	Judichær, O.....	6, 9, 17, 26, 27, 32, 36, 47, 56, 57, 60, 61, 65, 66, 74, 75, 78, 79, 87, 90, 92
Hofftmann, P.....	8, 35	<i>Judith</i>	92
Hofftmann, P. Wichmandsen.....	34, 46, 54, 58, 60, 63, 76, 79	Juell, Jens, Baron.....	6, 15, 17, 20
Hofftman, W. P.....	6, 9, 16, 32, 36, 43	Juell, Jens.....	8, 33
Hofman, von.....	9	Juell, Jost.....	7, 15, 17, 22, 26, 32, 55, 56, 59, 60, 61, 65, 68, 72
Hojer.....	26, 49, 56, 59, 64, 74, 75, 78, 79, 87, 88	Juell, N.....	26
Holm, M. P.....	8	Juel, R.....	8, 21, 25, 26, 33, 36, 47, 56, 57, 92
Holst, C.....	35	<i>Junkeren</i>	6, 31, 69
Holst, P.....	7, 33, 36, 55, 59, 64	Justesen, C., Maaneds-Capitain.....	17
<i>Hommeren</i>	6, 16	Justesen, C., Maaneds Lieutenant.....	48
Hoogland.....	60	Justesen, J.....	34
Hoop, C. F.....	16	Justesen, N.....	9, 38
Hoppe, F.....	8, 33, 71, 72, 81, 82, 85, 87, 88, 89, 91	<i>Justitia</i>	5, 28, 47, 48, 55, 57, 59, 60, 61, 65, 68, 70, 72, 76, 77, 82, 88, 92
Hopson.....	75	<i>Justitias</i> Barkasse.....	30, 54, 55, 57, 58, 62, 63, 75, 79, 81, 86, 90
Horndahl, A.....	58, 67	<i>Jylland</i>	5, 27, 28, 47, 48, 55, 56, 59, 60, 61, 65, 68, 72, 76, 77, 78, 82, 88
<i>Hoyenhald</i>	5, 27, 28, 29, 46, 47, 55, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 76, 78, 79, 80, 82, 86, 88, 89, 90, 91, 92	<i>Jyllands</i> Barkasse.....	30, 54, 55, 58, 59, 62, 63, 64, 65, 67, 86, 90
Hoven, J. v.....	26, 34	Kaalund, H. W.....	57
Huitfeldt see <i>Teunissen</i>		Kaas, A.....	35, 81
<i>Hummern</i>	29, 72, 80, 85, 90	Kaas, H.....	8, 33, 56, 68, 71, 72, 76, 77, 81, 76, 89
Huusmann.....	74	Kaas, U.....	7, 27, 32, 46, 49, 53, 55, 59, 61, 62, 65, 67, 68, 71, 72, 73, 75, 76, 77, 81, 82, 88
<i>Hvalfisker</i> , Hukkert.....	30, 84, 91	Kalneyen, C. v.....	8, 33
<i>Hvalfisker</i> , Pram.....	30, 78, 92	Kalsen, N. P.....	61, 63, 67, 72, 78
<i>Hvide Falk</i>	5, 16, 29, 46, 54, 56, 58, 59	Key, C.....	35
<i>Hvide Fortuna</i>	5, 16, 31, 56, 60, 61	Kierungaard, L.....	90
<i>Hvide Ørn</i> , Fregat.....	29, 61, 68, 71, 72, 75, 76, 77, 79, 80, 82, 85, 86, 89, 90, 91, 92	Kierulf, A.....	35, 39
<i>Hvide Ørn</i> , Hukkert.....	30, 91	<i>Kingsale</i>	83
Hvidtfeldt.....	76, 79	Kiøbenhafn, J. N.....	11, 38
Høyer see <i>Heyer</i>		Klawmand, Leonhardt.....	34, 81, 82, 85, 90
Jacobsen, A.....	57	Klawman, N.....	9, 39
<i>Jagt Elephanten</i> , Snau.....	5, 16, 22, 29, 54, 58, 70, 76, 81, 86, 90	Klauman, J.....	7
Jansen, P.....	16	Klein, H.....	38
Jansen, R.....	34, 54, 59, 76, 87	Klog, C.....	35
Jansen, W.....	34, 72, 82, 87, 88	Kneil.....	64
Ibsen, J.....	10, 38	Knoff, H.....	7, 27, 32, 47, 54, 55, 59, 61, 65, 68, 72, 73, 78, 81, 88, 92

Side	Side
Knudt, E. C7, 22, 26, 27, 33	Lillianschiold, U. F. M.....35, 78, 85, 90
Kock, M. J8, 83	Lindberg, J. C38
Kollin, J39	Lind, N. P.....9, 34
Kongens Jagt, Kronen5, 21, 22, 25, 26, 29, 56, 59, 62, 72, 87	Lindormen , Orlsk5
Koningh, C33, 47, 55, 59, 60, 61, 65, 72, 74, 76, 77, 78	Lindormen , Snau.....31, 55, 59, 60
Koningh, J. de60	Lindormen , Galei.....6
Koningh, P7, 16	Liste, A.....16, 48
Krag91	Lork, E. M7
Krag, R8, 33, 46, 47, 60, 61, 64, 68, 72, 73, 77, 81	Lossen5, 16, 18, 22, 27, 28, 29, 46, 47, 49, 54,
Kroch, P74	56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67,
Krog, A. P55, 58	68, 70, 73, 76, 77, 78, 79, 80, 84
Kruset6, 16, 31, 48	Lous, L.....10, 38
Koning see <i>Koningh</i>	Lovisa fra Ahrendal31, 83, 84, 91
Laaland29, 56, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 67, 68, 71, 72	Lovisa , Galei.....31, 74, 77, 83
76, 78, 79, 83, 84, 85, 87, 89, 90, 91, 92	Lucretia31, 77, 83
La bonne Esperence30, 59, 61, 67, 69, 72	Lummen32, 84
La Diligente30, 61, 63, 67, 72, 78, 81, 86, 90	Lund, E.....23, 39
La Fortune30, 75, 79, 81, 86, 90	Lund, G. J34, 58, 67, 80, 82, 85, 90
Lamonerie, S.....35	Lund, N35, 72, 85, 90
Lamonerie, S. le C. De7, 16, 20, 22, 26, 33, 48	Lund, R.....35, 72
Landsoth30, 75, 80, 82, 89, 90	Lundtvig, H. C.....35, 87
Langemaren91	Lutjens, Clas.....34, 69
Langen32	Lutzov, S.....8
Lange, S. H.....33, 54, 59, 61, 68, 72, 81, 82, 85, 92	Lye, M. N38
Langesund15, 31	Lygaard, E. O7
La Revange30	Lykkens Post30
Larsen, L.....55, 78, 89	Lübske Trek Skoyte30, 72
Larsen, Rasmus.....35	Lütken, F.....35
Larsen, R92	Lützov76
Larsen, A.....35	Løvenørn, v78, 89
Lassen, B.....36	Løwe, Mathis.....8, 34, 46, 55, 64, 81, 86
Lasson, H.....8, 34	Løwendahl93
Leegaard, C.....57	Løwendahls Galley29, 60, 61, 62, 63, 67, 68, 69, 70, 71
Leegaard, J. F.....35, 87, 91	76, 77, 78, 82, 83, 84, 86, 92, 93
Lehn94	Løwensteen74
Lehn, A.....94	Maagen , Fregat.....5, 16, 18, 22, 27
Lemmich, L.....35, 91	Maagen , Skjærbaad32, 84
Lemvig, W9, 33, 59, 62, 65, 67, 68, 7	Maagen , Skude.....32
77, 78, 79, 80, 82, 85, 88, 90	Maagen , Snau.....29, 60, 61, 64, 68, 70, 75, 77, 82, 89, 90
Lente, C. v9, 36	Makreelen5, 16, 29, 46, 48, 54, 55, 58, 62,
Leoparden29, 59, 60, 63, 72, 78, 80, 83, 85, 90	63, 64, 65, 81, 82, 85, 86, 90
Leth, H.....35, 80, 81, 82, 87, 90	Mandahl, L. O26
Leth, J.....60, 61, 77	Margretha Maria72
Levetzau.....83	Maria Margretha78
Lewen, C.....74	Mars5, 16, 17, 28, 47, 55, 68, 85
Liebedantz, A35, 81, 86, 90	Mars's Barkasse31, 72
Liebedantz, J.....7, 16, 24, 27, 32, 36, 46, 47, 55, 59, 64	Mathesius, D.....9, 38, 57
Liebert, J. A35, 83	Mathisen, J.....35
Lifland74	Maull, B35
Lillie74	Mechlenborg, A23, 39
Lillianschiold, U. F35	Meerminn6, 21, 22, 31, 47, 55, 59, 64, 69, 85, 86, 90

	Side		Side
Meiercrone.....	26	Nybur, C.....	7
Meier, Justitsraad.....	68	Nybur, G. C.....	6, 9, 16, 17, 23, 26, 32, 36, 47
Meierkron, F.....	7	Nybur, T. C.....	7, 16, 23, 33
Meier, R.....	9	<i>Nye Christiansandske Galei</i>	6
Meller, J.....	57	<i>Nye Delmenhorst</i>	5, 27, 29, 47, 54, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 65, 68, 71, 73, 76, 78, 79, 82, 87, 88, 89, 90, 91
<i>Mercurius</i> , Orlogskib.....	5, 16, 17, 28, 47, 48	<i>Nye Elephant</i>	5
<i>Mercurius</i> , Snau.....	61	<i>Nye Jagt</i> see <i>Cron Jagt</i>	
Meulenfort see <i>Muhlenfort</i>		<i>Nye Kjøbenhavnske Galei</i>	6
Meyer, H.....	85	Nyemann.....	74
Meyer, S.....	34, 72	<i>Næsuiis</i>	6
Messier, J.....	48	Nørregaard, M. N.....	34, 62
Michelsen, M.....	7, 16, 17, 20, 22, 26	Offenberg, H. C. v.....	7, 16, 22, 25, 33, 47, 49, 55, 56, 60, 63, 76
Modum, O.....	82	Ofvesen, F.....	35
Mogensen, A.....	23	Ogilbye, J.....	35
Mohrsen, C. F.....	8, 35, 78, 81, 85, 90	Ohnsorg, C.....	10, 38
Molster, C.....	90	Ohnsorg, P.....	8, 34, 54, 58, 62, 63, 81, 86
Mortensen, C.....	7	<i>Oldenborg</i>	5, 16, 17, 27, 47, 63, 64, 65, 68, 72, 77, 78, 82, 83, 87, 91
Muhlenfort, D.....	82, 87	Olsen, J.....	85
Munck, C.....	7, 16	<i>On Sala Galei</i>	30, 84, 91
Munck, P.....	38	Opendorph, J. D.....	10, 38
Munck, S.....	7, 16, 33, 47	<i>Oranienboom</i>	31
Mühle, C.....	35	Ottesen, P. A.....	35, 83, 84, 91
Müller, J. G.....	7, 33	Ovesen, C.....	35, 63
Münnickhausen.....	94	Ovesen, P.....	7
<i>Mynden</i>	5, 16, 26, 27, 29, 46, 76	<i>Pachan</i> (see <i>Søe Dragonen</i>).....	63
Møller, Jacob.....	34, 54, 58, 61, 68, 86, 90	<i>Packan</i>	5, 16, 18, 20, 21, 22, 27, 29, 34, 47, 48, 55, 60, 63, 76, 77, 79, 80, 83
Møller, Johan Hansen.....	8	Pahl, J.....	7, 18, 22, 33, 36
Møller, S.....	8, 34	Palmgreen.....	74
Møring, C. F.....	35, 54, 57, 62, 75	<i>Paradies</i>	31
Mosting.....	76	Parsberg, W.....	8
Nahmsen, J.....	59	Paulsen, E. P.....	7, 33, 36, 55, 60, 63, 65, 66, 69, 75, 76
Nebel, P.....	54, 57, 59, 60, 61	Paulssen, J. A. v.....	8, 32, 46, 55, 56, 58, 59, 61, 62, 64, 65, 66, 68, 71, 76, 78, 79, 81, 83, 84, 87, 88, 92, 93
<i>Nellebladet</i>	5, 16, 17, 27, 29, 47, 56, 59, 60, 61, 63, 65, 68, 71, 72, 77, 79, 80, 82, 84, 85, 87	Paulssen, M. v.....	6, 9, 16, 17, 27, 32, 36, 46
<i>Neptunus</i> , Hukkert.....	84, 91	Pedersen, H.....	8, 33
<i>Neptunus</i> , Orlogskib.....	5, 16, 29, 47, 48, 54, 55, 56, 58, 59	Peperlov, G. W. v.....	34, 80, 92
Neuspitzer, F.....	8, 34, 54, 58, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 76, 79, 80, 81	Peter den 1ste af Rusland.....	61, 62, 66, 78, 79, 89
Neuspitzer, J. J.....	35	Peters, D.....	33, 59, 85, 90
Nielsen, A.....	60	Petersen, F.....	38
Nielsen, M.....	48	Petersen, J.....	39
Nielsen, P.....	85	Pfeif.....	74
Nissen, N. S.....	35	Philipsen, J.....	54
<i>Nordstiernen</i>	28, 71, 72, 73, 76, 77, 82, 88, 92	<i>Phoenix</i>	5, 16, 17, 18, 25, 26, 29, 46, 47, 54, 58, 59, 61, 72, 78, 79, 81, 82, 85, 90
Norman, I.....	35	Platen, v.....	58
Norris.....	26, 74, 77, 79, 89, 92	Plessen, T. G. v.....	8, 16
<i>Norske Bonde</i>	6, 16		
<i>Norske Løve</i> , Galei.....	6		
<i>Norske Løve</i> , Orlogskib.....	5, 15, 17, 28, 47, 55, 66		
<i>Norske Mercurius</i>	30, 90		
<i>Norske Waaben</i>	69		

	Side		Side
Ployart, C.....	34, 63, 71, 75, 76, 78, 82, 86, 91, 93, 94	Rasch, J.....	35, 79, 94
<i>Plymouth</i>	74	Rasmussen.....	85
<i>Pollux</i>	31, 77, 83, 84	Raufnen	6, 16, 31, 48, 56
<i>Pollux</i>	91	Reedtz, v.....	77
<i>Pomerantzen</i>	6, 30, 56, 57, 60, 72	Reedtz, K.....	6, 15, 24, 27, 32, 36, 46, 47, 53, 55, 57, 60, 61, 62, 63, 65, 72, 74
<i>Pommern</i>	29, 80, 82, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93	Rees.....	60
<i>Postillionen</i>	5, 20, 21, 22, 25, 26	Reesen, C.....	55, 60
<i>Postillon</i>	29, 55, 58, 59, 62, 63, 67, 68, 69, 80, 81, 85, 86, 90	Reesen, L.....	8, 27, 33, 47, 55, 60, 61, 64, 69
<i>Pram</i> , Bombardeer.....	5, 30	Reesen, W.....	7, 16, 26, 27, 32, 47, 53, 56, 59, 60, 61, 62, 65, 68, 72, 76, 77, 79, 82, 82
<i>Pr. Carl Friderich</i>	74	Rehders, F. v.....	8, 34, 59, 60, 61, 63, 68, 70
<i>Princessa Hedewig Sophia</i>	71	Reichaw, A. L.....	35
<i>Printz Carl</i> , Galei.....	31, 84, 91, 92	Reichvein.....	84
<i>Printz Carl</i> , Koffardieskib.....	22	Reimers, D.....	8, 34
<i>Printz Carl</i> , Orlogsk., danskt.....	5, 16, 17, 22, 27, 28, 47, 48, 49, 55, 56, 60, 61, 65, 68, 71, 72, 77, 78, 81, 83, 87, 92	Reit, D.....	38
<i>Printz Carl</i> , Orlogsk., svenskt.....	74	Reitzer, C.....	57
<i>Printz Cristian</i> , Defensionssk.....	15	Reitzer, J.....	7
<i>Printz Christian</i> , Galei.....	31, 74, 77, 83, 84, 91	Reisner, C.....	35
<i>Printz Christian</i> , Jagt.....	6	Rejersen, J.....	38
<i>Printz Christian</i> , Orlogsk.....	5, 16, 17, 27, 28, 47, 48, 55, 60, 61, 65, 68, 71, 72, 76, 77, 81, 82, 88	Reven	29, 58, 59, 67, 71, 72, 78, 79, 80, 81, 86
<i>Printz Christians</i> Barkasse.....	30, 58, 61, 62, 63, 64, 81, 86, 90	Reventklau.....	94
Printzen, F. W. v.....	35, 83	Reventlau, Grev.....	46
<i>Printz Friderich</i> , Jagt.....	6, 31, 55, 58, 64	Reventlau, H. F.....	34, 85, 89, 92
<i>Printz Friderich</i> , Orlogskib.....	5, 16, 17, 28, 47, 48, 55, 61, 63, 65, 85	Riga	74
<i>Printz Friderichs</i> Barkasse.....	31, 86, 90	Riis, F.....	24, 39
<i>Printz Friderich v. Hessen</i>	30, 91	Riis, U. F.....	8, 34, 54
<i>Printz Georg</i> , Koffardieskib.....	22	Ringende Jacob	5
<i>Printz Georg</i> , Orlogskib.....	5, 16, 17, 28, 48, 66	Risbrich, V.....	34, 69, 90
<i>Printz Jørgen</i>	30, 91	Robach	83
<i>Printz Wilhelm</i> , Koffsk.....	22	Rooke.....	17
<i>Printz Wilhelm</i> , Orlsk.....	5, 16, 17, 22, 27, 28, 47, 48, 56, 59, 60, 61, 65, 68, 71, 72, 76, 78, 81, 84, 87, 88, 89, 90, 91	Rosenauer.....	76
<i>Propheten Elias</i>	60	Rosendahl, C.....	23
<i>Proserpina</i>	30, 77, 78, 82, 87, 91	Rosenkrantz.....	84
Putgens, M.....	8, 35, 55	Rosenkrantz, I.....	18
<i>Putsweck</i>	30, 72	Rosenkrantz, N.....	8
<i>Raae</i>	5, 29, 47, 49, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 64, 67, 68, 70, 71, 75, 76, 77, 79, 80, 81, 84, 87, 91	Rosenpalm, A.....	7, 27, 32, 36, 47, 55, 60, 61, 65, 68, 69, 72, 76, 77, 81, 84, 87, 88, 90, 91, 93
Rabe, C.....	60	Rosenpalm, J.....	8, 33, 58, 59, 60, 61, 69, 72
Rabe, J. P.....	35	Rostgaard, F.....	57
Rabe, M.....	34, 77, 81, 87, 91	Rostgaard, H. J.....	8, 26, 33, 46, 54, 55, 58, 63, 67, 68, 79, 83, 85, 88, 89, 91
Raben, P.....	6, 16, 17, 20, 22, 24, 27, 32, 47, 48, 55, 56, 60, 61, 62, 68, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 81, 82, 83, 88, 89, 93	Rothe, C. P.....	3, 28, 55, 61, 67, 69, 71, 73, 74, 75, 77, 79, 81, 83, 84, 85, 89, 90, 91, 93, 94
Ramshardt, G.....	35, 86	Royal Anna	83
Rantzau, C.....	36, 74	Røde Hommer	29
		Rømling.....	88
		Rørøen, N. O.....	8
		Sahlgaard, C.....	33, 59, 63, 79, 83, 91, 92
		Sahlgaard, F.....	83
		Sandtfuchs, A.....	8, 33, 79, 88, 92

	Side		Side
Saug Bom	6	Smak Johannes	31
Schacht, S.....	7, 21	Smidt, U. F.....	8
Schack, J.....	16	Smith, E.....	39
Scharven	32, 84	Snapop	30, 72, 78, 86, 90
Schavenius.....	91	Snarensvend	5, 16, 17, 26, 28, 29, 46, 54, 55, 59, 62, 63, 65, 67, 68, 70, 71, 76, 78, 81, 85
Scheel.....	84	Snidstorph, H. J.....	8, 33, 47, 54, 55, 59, 60, 61
Scheel, J.....	7, 16	Sophia , Galei.....	31, 83, 84, 91
Schelting.....	79	Sophia Hedevig , Koffardiskib.....	22
Schinckell, J.....	6, 16, 39	Sophia Hedevig , Orlsk.....	5, 16, 17, 20, 27, 28, 47, 55, 60, 61, 65, 68, 72, 77, 81, 92
Schindel, W. v.....	8, 32, 47, 54, 56, 60, 61, 63, 65, 68, 71, 72, 76, 77, 79, 82, 88	Sophia Hedevigs Barkasse.....	30, 54, 55, 58, 64
Schissean, S. de.....	72	Sophia , svensk, see <i>Svenske Sophia</i>	
Schiønebøll, H.....	6, 16, 24, 32	Sorte Biørn	31
Schjøning, C.....	9	Sorte Hane	6, 31, 48, 56, 60, 61, 65, 68, 71, 78, 89
Schlyter, J.....	90	Sorte Maren	77
Schmidt, E.....	35	Sorte Rafn	60
Schnel, W.....	35	Sparre.....	73, 74
Scholten, v.....	59, 69	Sponek.....	88
Schultz, H.....	34, 72	Springer, J.....	69
Schultz, H. P.....	92	Spydstagen	91
Schrader, J.....	36	Staabraf	30, 91, 92
Schrøder, H.....	7	Staden Christiania	15
Seckman, B.....	36	Stael.....	93, 94
Sedlander.....	74	Staff, C.....	54, 58, 62
Seegeløess, P.....	38	St. Andreas	72
Seehestedt, C. T.....	6, 16, 21, 32, 36, 47, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 68, 72, 73, 74, 75, 77, 82	Stavanger, Lars L.....	7, 20, 26, 32, 46, 57, 65, 68, 72, 77, 78, 81
Sehestedt, M.....	7, 16, 22, 27, 32, 47	Stavanger, P. J.....	59, 62, 63
Seirøe, A. R.....	8, 34, 47, 54, 63, 85	Stawanger, Lauritz L.....	34, 67, 71, 72
Seniavin.....	77	Steenbock.....	63, 64
Serpenten	29, 61, 63, 65, 69, 76, 78, 84, 91	Steenbocken	77
Seulendahl.....	94	Stettin	91
Severne	74	St. Jacob	72
Sicter.....	94	Stibolt, A. H.....	34, 72, 76, 78, 81, 85, 92
Sievers og Siversen see <i>Siuers</i>		Stibolt, H. A.....	9, 36
Sivertz, G.....	33, 46, 54, 57, 59, 60, 64, 66, 67, 70, 76, 78, 79, 83	St. Johannes , Brander.....	31, 72
Sivertz, P.....	8	St. Johannes , Deffsk.....	15
Siuers, J.....	90	St. Johannes , Snau.....	5
Siuers, S.....	80, 81, 85, 90	St. Marcus	6, 31, 48, 56, 60, 61
Siuf-Stiernen	6, 31	St. Maria	72
Siøehunden , Fregat.....	5, 16, 29	Stockholm	74
Skaane	74	Stok-Fisken	6, 31
Skildpadden	77	St. Ole	72
Slange, N.....	57	Stormarn	6, 31, 55, 59, 64, 75
Slesvig	5, 16, 17, 27, 29, 33, 47, 48, 55, 56	St. Peder	31
Sluk.....	89	St. Peder af Laurvig	78
Smaaland	74	St. Pieter	60
Smak Cronborg	31	St. Poul	60
Smak Fortuna	72	St. Povel , Hukkert.....	30
		St. Povel , Koffst.....	31
		Stralsund	20, 89, 90, 91

	Side		Side
<i>Strømbaad</i>	31	<i>Tomleren</i>	5, 16, 17, 29, 47, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 63, 91
<i>St. Tura</i>	72	<i>Tomlerens</i> Barkasse.....	60
Stuart, J.....	83	Torbiørnsen, A.....	8
Styr, A.....	33, 36	Tordenskiold (see <i>Wessel</i>) P. J.....	28, 32, 61, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94 95
Styr, N.....	35, 64, 67, 68, 85, 90	Torgiesen, A.....	27
Stöcken, C. E. v.....	6, 9, 16, 18, 26, 32, 36, 47, 50	Torstensen, P.....	8, 34, 46, 54, 58
<i>Støren</i> , Jagt.....	6	Tranquebar, C.....	56
<i>Støren</i> , Pram.....	30, 74	Trane, S.....	54, 58, 67
<i>Svanen</i>	5, 17, 28, 47, 54, 55, 60, 61, 73	<i>Treitung</i>	32
Svendsen, M.....	55	<i>Tre Kroner</i>	5, 16, 17, 28, 48, 66
<i>Svenske Falk</i>	29, 71, 79, 81, 83, 90	<i>Tre Løver</i>	5, 15, 17, 28, 47, 61, 77
<i>Svenske Sophia</i>	29, 54, 55, 58, 59, 63, 67, 69, 70, 71, 75, 76, 78, 80, 82, 85, 90	Tritschler.....	24
<i>Svenske Sorte Adler</i>	31, 64, 69, 85	<i>Tritton</i>	31
<i>Svenske Waaben</i>	60, 69	<i>Triumphant</i>	30, 84
<i>Sverdfisken</i>	5, 16, 17, 26, 29, 47, 48, 55, 56, 57, 59, 62, 91	Trojel, F.....	7, 16, 17, 21, 23, 24, 32, 47, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 65, 68, 72, 73, 77, 82, 92, 93
<i>Svermeren</i>	5, 16, 17, 18, 27, 29, 47, 48, 54	Trojel, P.....	35, 82, 91
Suckou, D. H.....	38	<i>Trundhiem</i>	31, 84
Suhm, H.....	35, 77, 82, 85, 89, 90	Tønder, C.....	77
Suhm, U. F.....	8, 34, 46, 54, 56, 64, 72, 75, 77, 82	Tønder, M. C.....	34, 77, 82, 89, 90, 91
<i>Sydermanland</i>	29, 71, 75, 77, 79, 82, 84, 87, 88, 89, 91	Ulfeldt, L. C.....	33, 47, 55, 65, 71, 72, 73, 79, 81, 82, 87, 92
Søbotker, A.....	35, 90	Ulrich.....	74
<i>Søe Dragonen</i>	29, 63, 67, 70, 72, 77, 79, 82, 85, 89, 90, 92	<i>Ulven</i>	30, 58, 59, 60, 63, 72, 78
Søehierte, N.....	74	<i>Ulysses</i>	30, 77, 78, 82, 87, 91
<i>Søehunden</i> , Hospital-Skib.....	16, 48, 56, 61, 65, 68, 73, 78, 82	Undall, F. C.....	7, 27, 33, 47, 54, 55
<i>Søe-Hunden</i> , Snau.....	29	<i>Unge Tobias</i>	30
<i>Søehunden</i> , Sandbaad.....	32, 84	Untzen, J. v.....	33, 66, 74, 79, 85, 91, 92
<i>Søeormen</i>	63	<i>Verden</i>	74
<i>Søe-Ridderen</i>	29, 54, 59, 60, 61, 62, 63, 67, 70, 72 76, 77, 79, 81, 83, 84, 87, 89, 91, 92	Vecke see <i>Wecke</i>	
Søestierne.....	74	Vett, du.....	74
Søestierne, A.....	74	<i>Victoria</i>	72
Søfrensen, J.....	10, 21, 25, 26, 39	Vieregg, C. H.....	9, 36
Sønderborg, R.....	27	Vieregg, C. L. v.....	34, 54, 55, 58, 62, 69, 70, 72, 79, 81, 90
Sørensen, A.....	34, 54, 56, 58, 62, 78	Vieregg, v., Geheimeraad.....	62
Taetzen, P.....	48, 56	Voigt, J. S.....	38
Tausan, C.....	38, 40, 57	Vos, M. de.....	7, 16
<i>Ternen</i> , Skjærbaad.....	32, 84	Vossbein, C.....	33, 63, 70, 72, 76, 79, 81, 83, 84, 93
<i>Ternen</i> , Skude.....	32	Wachtmester.....	17, 18, 61, 71
Tessin.....	94	Walckendorph, Lars.....	7, 26, 33, 47, 55, 59, 60, 61, 81, 86, 89
Teunissen, C.....	7	<i>Warbiere</i>	29, 91
Teunissen, I. Hvitfeldt.....	6, 9, 16, 22, 24, 26, 27, 32, 47	Warenhuusen.....	63
Thambsen, O. J.....	7, 16, 21, 22, 25, 26, 27, 32, 47, 55, 56, 60, 61, 62, 63, 65, 67, 68, 69, 72, 74	Wartberg, P.....	10, 38
Thommesen, J.....	54, 58, 62	Webbing.....	74
Thomsen, N.....	39	Wecke, P.....	33, 55, 65, 68, 72, 77, 78, 81, 88, 92
Thorborg.....	81	<i>Weck Op</i>	6, 31
<i>Thoren Scheut</i>	6, 31, 55, 64	Wedel, v.....	84
Thura, L.....	10		
Tideman.....	10		
Tofte, N. J.....	7, 21		

Wenden , dansk Orsk	5, 27, 28, 47, 55, 60, 61, 63, 65 68, 72, 75, 76, 77, 82, 88, 92
Wenden , svensk Orsk	74
Wessel	95
Wessel, C	34, 79, 81, 83, 89, 91
Wessel, J	28
Wessel, P. J. (see <i>Tordenskiold</i>)	28, 55, 59, 60, 61, 63, 67, 68, 69, 70, 71, 75, 76, 93
Westmanland	74
West Vlieland	30, 58, 59, 67, 69, 71, 72, 78, 79, 82, 83, 91
Weyse	36
Weymouth	74
Wibe, General Ltn	24
Wibe, J	7, 27, 33, 47, 55, 63, 65, 74, 76, 78
Wibe, M	9, 34
Wilders, P	7, 16, 34, 46
William Galley	29, 91
Wilster, D. J	7, 16, 22, 24, 26, 32, 47, 55, 56, 58, 59, 60, 73, 74, 76
Wilster, J	69
Wind, F. C	7, 26, 35
Windhunden , Galei	6
Windhunden , Galieth	31, 54, 55, 58, 59, 60, 62, 70, 75, 77, 78, 82, 84, 89
Winding, P	57
Wind, F. C	7, 26
Wind, N	35
Windtvoldt, C	60
Winicke, G	10
Winterfelt, G	35
Witmeyer, M. J	35
Wjbe, C	6, 9, 23, 24
Wleugel, J. P	16
Wodrof, J. C	9, 34, 72, 79, 80, 81, 82, 85, 89, 90
Wodrof, H. J	35
Wordeman, C	8, 33, 47
Worm	80
Worm, P	7, 16
Worm, P. Adm. Raad og Secretair	9, 36, 38
Wrede, H	8, 34, 56, 73, 78, 82
Wreden	77, 92
Zeplin	84
Ærøe, C. P	56
Øeland	74
Ørck, H. P	33, 92
Ørnen , Fregat	5, 16, 18, 22, 27, 28, 29, 46, 53, 54, 56, 59, 60, 61, 63, 64, 67, 68, 70, 71
Ørnen , Skjærbaad	32, 84
Øsel	74
Øsau, C	55, 58

Facsimile

af de berømte Mænds egenhændige Underskrifte og Haandskrifter.

Christian

(Christian III)

Friderich Christian

(Friderich II)

(Christian IV)

Friderich

(Friderich III)

Christian

(Christian V)

Friderich

(Friderich IV)

Herloff Trolle

(Herloff Trolle)

Offne Gæste

Billke

Cort Adelaer

(Cort Adelaer)

Guldenen.

Erasmus

Munkens Dordt

Jens Dordt

Christen

P. Raben

Hecker Dordt

Jost Juell
(Jost Juell)

fructueux.

(1877)

Bill
(10299)

Burians

or the purchase of old newspapers amounting
to the value

Peter Jansen Wessell
(1700)

(1715.)

Torrenskild
(1716.)

Leijf' Dinyndig L. Nijndig

Der Kinder Anwalt
Gmuer

(Niels Juell)

En Infødt indvander, af 2 døtre ffrue, for ^{Jeg} min,
 dem, som min for fdrer vorter Lf og
 blod for min Naadige Dønge og fdrer Landt

Stiefel